

စာပေဗိမာန်စာမူဆု ဝတ္ထုရှည် တတိယဆု

အရှာတော်ကောင်းက

လွမ်းမပြေ

ဇော်လွင်ဦး(ဟင်္သာတ)

၂၀၁၅ ခုနှစ်၊ စာပေဗိမာန်စာမူဆု
ဝတ္ထုရှည် တတိယဆု

အရာတော်ကမ်းက လွမ်းမပြေ

aZmfv ၀၀ (ဟင်္သာတ)

တည်းဖြတ်သူ - ဒေါ်နုနုယဉ် (နန်းညွန့်ယဉ်ခမ်း)
စာတည်းမှူး
ဒေါ်မေသူစိုး (လင်းထက်သော်တာ)
စာတည်း
အဖုံးပန်းချီ - ဇော်နိုင်ထွန်း

စာပေဗိမာန်ထုတ် ပြည်သူ့လက်စွဲစာစဉ်

တန်ဖိုး (၇၀၀) ကျပ်

ဒို့တာဝန်အရေးသုံးပါး

- * ပြည်ထောင်စု မပြိုကွဲရေး ဒို့အရေး
- * တိုင်းရင်းသား စည်းလုံးညီညွတ်မှု မပြိုကွဲရေး ဒို့အရေး
- * အချုပ်အခြာအာဏာ တည်တံ့ခိုင်မြဲရေး ဒို့အရေး

ပုံနှိပ်ရေးနှင့် ထုတ်ဝေရေးဦးစီးဌာန
စာပေဗိမာန် စာတည်းမှူးချုပ်က
မှတ်ပုံတင်အမှတ် ၀၀၉၆၁ ဖြင့် ပုံနှိပ်၍
မှတ်ပုံတင်အမှတ် ၀၃၉၁၁ ဖြင့်ထုတ်ဝေသည်။

ကျေးဇူးတင်စကား

ဤစာမူဖြင့် ဖခင်ကြီးနှင့် ကွယ်လွန်သူမိခင်ကြီးတို့အား လည်းကောင်း၊ သင်ဆရာ၊ မြင်ဆရာ၊ ကြားဆရာများကို လည်းကောင်း ရိုသေလေးမြတ်စွာ ဦးညွှတ်အပ်ပါသည်။

စာရေးဖြစ်အောင် ကြိမ်ဖန်များစွာ တိုက်တွန်းအားပေးခဲ့သော ခင်မင်လေးစားရသည့် မော်ဦး (ဆေး-၂) (ဒေါက်တာ ဦးမော်ဦး- ပါမောက္ခ၊ အရေးပေါ်ဆေးပညာဌာန၊ ဆေးတက္ကသိုလ် (၁) ရန်ကုန်) ကို လှိုက်လှဲစွာ အထူးကျေးဇူးတင်ရှိပါသည်။

စာမူကို အထပ်ထပ်ဖတ်ရှုပေးသော ချစ်ဇနီး ဒေါ်စမ်းစမ်းအေး (နီတာ) နှင့် စာရေးဖြစ်အောင် စေ့ဆော်ပေးခဲ့သည့် သမီးဒေါက်တာ ဆုမွန်လွင်တို့ကိုလည်း အထူးကျေးဇူးတင်ပါသည်။ စာမူကို မညည်း မညူ ကွန်ပျူတာစာစီပေးပါသော ညီမ မယုယုခိုင်နှင့် စာရေးသား နိုင်အောင် မိသားစုလုပ်ငန်းတာဝန်များကို သိမ်းကျုံးလုပ်ဆောင် ပေးသော တူမ မငုဝါလှိုင်တို့ကိုလည်း ကျေးဇူးအထူးတင်ပါ သည်။

အထူးသဖြင့် ကိုယ်တိုင်ခံစားခဲ့ရသည့် နာဂစ်ဒုက္ခဘေး
အတွေ့အကြုံများကို ရက်ပေါင်းများစွာ ပြန်လည်ပြောကြားပေးပြီး
အကြိမ်ကြိမ် အခါခါ မေးမြန်းသမျှကို ဖြေဆိုပေးသည် သာမက
လပွတ္တာနှင့် အရာတော်ကျေးရွာသို့ အရောက်ဖိတ်ခေါ်ကာ သိလို
သည်များကို စိတ်ရှည်လက်ရှည် လိုက်လံပြသ ရှင်းလင်းဖြေကြား
ပေးပါသော သူငယ်ချင်း ကိုစန်းမင်း၊ ညီငယ် ကိုဖြိုးမင်းမောင်၊
အရာတော်ကျေးရွာမှ ဦးမြအောင်နှင့် ရွာသူရွာသားများ၊
ရေတွင်းဆိပ်ကျေးရွာမှ ဦးကြည်စိုး၊ လပွတ္တာမြို့မှ ဦးလှိုင်ဦး၊
ဦးဝင်းဆွေတို့ကို အထူးလှိုက်လှဲစွာ ကျေးဇူးတင်ပါသည်။

ဇော်လွင်ဦး(ဟင်္သာတ)

စကားဦး

၂၀၀၈ ခုနှစ် မေလ (၂) ရက်တွင် မြန်မာနိုင်ငံ၏ ဆန်
အိုးကြီးကို ပြောင်းဆန်အောင်မှောက်လှန်ကာ မြန်မာနိုင်ငံ၏
အသည်းနှလုံးကို ဖြုတ်ခြွေခဲ့သောနာဂစ်မုန်တိုင်းက မြန်မာ့သမိုင်း
တွင် အကျဉ်းတန်လှသောသမိုင်းစာမျက်နှာတစ်ခုကို မှတ်တမ်း
ရေးထိုးခဲ့သည်။ ထိုစဉ်က သတင်းရလျှင်ရချင်း သူငယ်ချင်း
များနှင့် စေတနာရှင်များစုစည်း၍ ဘိုကလေးမြို့သို့အရောက်
သွားကာ တတ်စွမ်းသမျှအထောက်အကူများဖြင့် ပံ့ပိုးကူညီ
ပေးခဲ့ပါသည်။

ဘိုကလေးမြို့မှအပြန်တွင် ကိုယ်တွေ့ တွေ့မြင်ခဲ့ရသည်
များကို ခင်မင်သူမိတ်ဆွေများအား ပြန်လည်မျှဝေရာမှ လပွတ္တာ
ခရီးကို ထပ်မံသွားရောက်ပံ့ပိုးနိုင်ခဲ့ပါသည်။ ထိုသောအခါမှ
သဘာဝဘေးဆိုး၏အနိဋ္ဌာရုံများကို နှလုံးသားတွင် သံမှိုနှက်
သကဲ့သို့ ဖြစ်ခဲ့သည်။ အပင်ဟုပင် မမည်တော့သော သစ်ပင်များ
က ကြည့်လေရာမှာ ငိုးတိုးငေါက်တောက်၊ အိမ်ဟုပင် မမည်
တော့သောအိမ်များက အိမ်တိုင်ချည်းငုတ်တုတ်၊ အကာများက
စုတ်ပြတ်ကာ အမိုးဆိုသည်က ဟင်းလင်းဖြစ်နေပြီ။ မုန်တိုင်း
တိုက်ခတ်ပြီး တစ်ပတ်ခန့်ကြာသည့်တိုင် ဖောင်းပွပုပ်ဟောင်
နေသော လူ၊ တိရစ္ဆာန်ရုပ်အလောင်းများကို တစ်ခါတစ်ရံ

မြင်တွေ့နေရဆဲဖြစ်သည်။ ဒုက္ခသည်စခန်းများရှိ အတိတ်ကို မေ့လျော့၍မရနိုင်သေးသော မျက်နှာများ၊ ပစ္စုပ္ပန်ပျောက်ဆုံး နေသော မျက်နှာများ၊ အနာဂတ်မဲ့နေသော မျက်နှာများက အားပေးနှစ်သိမ့်ကူညီရန်သွားရောက်သူများ၏ နှလုံးသားကို ဆုပ်ကိုင်ဖမ်းစားနိုင်ခဲ့သည်။ ကြည့်လေရာ စိတ်ချမ်းသာစရာ တစ်ခုမျှမရှိသော ပတ်ဝန်းကျင်တွင် မိမိတို့ တတ်နိုင်သမျှသော၊ ကူညီနိုင်သမျှသော၊ ဖြစ်နိုင်သမျှသောပံ့ပိုးမှုကို ကူညီခဲ့လင့် ကစား ရေမှုန့်တစ်စက်၊ နှမ်းတစ်စေ့မျှသာ ဖြစ်မည်ဟု ထင်ခဲ့ ရပါသည်။

ဒုက္ခသည်စခန်းများတွင် ထောက်ပံ့ကူညီသောအခါ မိမိတို့ ပံ့ပိုးသော တတ်နိုင်သမျှစားသောက်ကုန်၊ လူသုံးကုန်ကလေး များကို လက်ခံသောမျက်နှာများကို ရသမျှစုံဖြင့် ဖတ်ရှုခဲ့ရ သည်။ တချို့က အလွန်ဝမ်းသာသည်။ အချို့က ရှက်စိတ်ဖြင့် လက်ခံသည်။ အချို့က ဝမ်းနည်းစိတ်ဖြင့်ယူရသည်။ အချို့ မျက်နှာတွေမှာဒေါသ၊ အချို့မျက်နှာတွေမှာ သောက၊ အချို့ မျက်နှာတွေမှာတော့ လောဘ။ ဒုက္ခသည်စခန်းများသည် သွားရောက်ကူညီသူများအတွက် ရသကိုးပါးကို အစုံအလင် ပေးခဲ့ပါ၏။

ထိုပုံရိပ်များ၊ သူတို့၏ ရင်ဖွင့်သံများ၊ ခံစားချက်များ၊ ငိုရှိုက်သံများက အပြန်ခရီးမှသည် ယနေ့အထိ ခြောက်လှန့် နေသကဲ့သို့၊ စိုးမိုးနေသကဲ့သို့၊ လွှမ်းမိုးနေသကဲ့သို့ ခံစားနေရ ပါသည်။ ထိုခံစားချက်များကို ပြန်လည်မျှဝေလိုသည့်တိုင် အခက်အခဲပေါင်းများစွာကြောင့် စာရွက်ပေါ်သို့ ရောက်ရှိမလာ

နိုင်ခဲ့ပါ။ အကြောင်းတစ်ခုဖြင့် ကိုစန်းမင်းနှင့် တစ်လကျော်ကြာ အတူအိပ်၊ အတူစား၊ အတူသွားရင်း စကားများစွာပြောမိကာ သူငယ်ချင်းဖြစ်ခဲ့သည်။ ကိုစန်းမင်းကို လပွတ္တာသားဟု သိရချိန်တွင် နာဂစ်ဆိုင်ကလုန်းမုန်တိုင်းအကြောင်း မေးမိ၏။ ထိုအခါ ကိုစန်းမင်း၏မျက်နှာသည် ရုတ်ချည်းပြောင်းလဲသွား ကာ လက်ထဲမှ လက်ကိုင်ပုဝါနှင့် သူ့မျက်နှာကိုသုတ်ရင်း အသံတွေ တုန်ရီလာသည်။ ထိုသောအခါမှ သူသည် နာဂစ်ကို နဖူးတွေ၊ ဒူးတွေကြုံခဲ့ရသူ ဖြစ်မှန်းသိရတော့သည်။ တစ်လ ကျော်ကြာ အတူစား၊ အတူသွားရင်း သူ့ခံစားချက်များက စာမျက်နှာပေါ်သို့ ရောက်ခဲ့ပါသည်။ ကိုစန်းမင်း၏ ဖိတ်ခေါ်မှု ကြောင့် အရာတော်ရွာလေးသို့ ရောက်ခဲ့ရသည်။ ရေတွင်းဆိပ်သို့ လည်း ရောက်ရှိခဲ့ရသည်။ ထိုစဉ်က အဖြစ်အပျက်ကို မမေ့ နိုင်သေးသော ရွာသူရွာသားများက ရင်နှင့်ခံစား ပြောကြား သည်များကို နားနှင့်ဆတ်ဆတ် ကြားခဲ့ရသည်။ ထိုအခါမှ လွန်ခဲ့သည့် ဆယ်စုနှစ်ထက်ဝက်ခန့်က အဖြစ်အပျက်များ၏ ခြေရာကို အတိအကျ ကောက်ယူခဲ့ရပါတော့သည်။

တစ်နိုင်ငံလုံး၏နှလုံးသားကို ခြေမှုန့်ခဲ့သော၊ မြန်မာနိုင်ငံ ၏ ဆန်အိုးကြီးကို ရိုက်ခွဲခဲ့သော၊ စီးပွားရေးအချက်အချာ ဒေသကို မြေလှန်ခဲ့သော၊ မြန်မာ့သမိုင်း၏အဆိုးရွားဆုံး သဘာဝဘေးဆိုးကြီး၏အကြောင်းကို အရာတော်ကမ်းစပ်တွင် ရပ်လျက် ရမ်းရော်မှန်းဆကာ တင်ပြလိုက်ခြင်းဖြစ်ပါသည်။ နာဂစ်ခြေရာများနှင့် မြန်မာတို့၏ဝိညာဉ်များ၊ သောကများ၊ လွမ်းစိတ်များသည် အရာတော်ကမ်းတစ်လျှောက် လွင့်ပျံ့ဆဲပင် ရှိနေပါသေး၏။

အခန်း (၁)

ယင်းလက်ဖက်ရည်ဆိုင်ကိုရောက်သည့်အခါ နံနက် (၆) နာရီပင် နည်းနည်းကျော်နေပြီ။ ညကစကားပြောရင်း ညဉ့်နက်သွားသဖြင့် မိုးလင်းမှ နိုးလာ၏။ ကိုဟန်စိုးက လွတ်နေသည့်စားပွဲခုံမှာဝင်ထိုင်ရင်း မုန့်ဟင်းခါးတစ်ပွဲ မှာ လိုက်သည်။ အီကြာကွေးတစ်ခြမ်းထည့်ဖို့ပြောရင်း ကိုကြည်တိုး လာမည့်လမ်းကို မျှော်ကြည့်မိ၏။ ညက ညဉ့်နက်မှ စကား ဝိုင်းကစဲသော်လည်း ကိုကြည်တိုးက ကိစ္စတစ်ခုရှိသဖြင့် (၄) ရပ်ကွက်က သူ့အသိအိမ်သို့ ပြန်အိပ်သည်။ နံနက်စောစော ဆိုသော်လည်း လပွတ္တာကမ်းနားတွင် လူကရှုပ်ထွေးနေပြီ ရေ တက်စပြုနေသော်လည်း မမြင့်သေးသဖြင့် မြစ်အတွင်းရှိလှေ၊ သင်္ဘောများက ဟိုးအောက်သို့ ရောက်နေသလိုရှိသည်။ ကြည့်နေရင်း ကိုကြည်တိုး ရောက်လာ၏။

“မုန့်ဟင်းခါးပဲလား။”

ကိုကြည်တိုးက ပြန်မဖြေဘဲ ခပ်တွေတွေလုပ်နေရင်းမှ “ထမင်းကြော်စားရင်ကောင်းမလားလို့” ဟု တွေးတွေးဆဆ ပြောသည်။ အနားရောက်လာသောစားပွဲထိုးကလေးကို “ထမင်း ကြော်တစ်ပွဲ ကြက်ဥကြော်နဲ့လုပ်ကွာ” ဟု မှာလိုက်၏။

“ရေတက်နေပြီလား။”

“တက်စတော့ပြုပြီ။”

“ရေကျော်မိမှာလားလို့ တွေးနေတာ။”

“မိလိမ့်မယ်တော့ထင်တာပဲ” ဟုပြောရင်း စားလက်စ မုန့်ဟင်းခါးကို ကိုဟန်စိုး လက်စသတ်လိုက်၏။

* * *

ပုလဲဆိပ်တွင် ပုလဲစန်းမော်တော်သည် ခရီးသွားမည့်သူ များဖြင့် ပြည့်နေပြီဖြစ်သည်။ ရေမတက်သေးသဖြင့် ကုန်းပေါင်က ဇောက်ထိုးဖြစ်နေသော်လည်း တက်သူ ဆင်းသူများက ဟန်မပျက် ဆင်းတက်နေကြသည်။ ကဏန်းသေတ္တာအလွတ်များ၊ ငါးပုံး အလွတ်များက မော်တော်ခေါင်မိုးပေါ်တွင် ဖြစ်သလိုနေရာယူ ထားကြသည်။ ရေခဲထည်ထားသောသေတ္တာများကို ကုန်းပတ်ပေါ် တွင် လေး ငါးလုံး တွေ့ရ၏။ ဝမ်းထဲတွင်မူ ဆန်အိတ်များ၊ ဆား အိတ်များ၊ ကြက်သွန်အိတ်များ စသည်ဖြင့် အပြည့်ထည့်ထားသည်။

ကိုဟန်စိုးနှင့် ကိုကြည်တိုးသည် အိတ်များကို ဆလင်ခန်း အတွင်းထည့်ကာ သင်္ဘောဦးသို့ထွက်ခဲ့၏။

“ကြိုးဖြုတ်လိုက်တော့ဟေ့” ဟူသော စကားသံနှင့်အတူ မော်တော်၏စက်ရှိန်တင်သံကိုကြားရသည်။ မော်တော်သည် ကမ်းမှ ခွာလေပြီ။ လပွတ္တာမြို့သည် တဖြည်းဖြည်း ဝေးကျန်ခဲ့၏။

ပုလဲစန်းမော်တော်သည် လပွတ္တာမြို့ကို နောက်တွင်ထားရစ်ကာ ရွေးမြစ်ကိုဖြတ်၍ မောင်းနှင်လာသည်။ လပွတ္တာမြို့၏ရှေ့ ဓားလွယ် ခုတ်တွင် သာခရမ်းချောင်းနှင့် အမတ်ချောင်းသည် တောင်နှင့် မြောက်မှလာ၍ ရွေးမြစ်တွင် တစ်ပြိုင်နက်ပေါင်းဆုံသည်။ မော်တော်သည် သာခရမ်းချောင်းအတွင်းသို့ မောင်းဝင်လိုက်၏။

ဧရာဝတီတိုင်းသည် မြစ်ဝကျွန်းပေါ်ဒေသဖြစ်သည်နှင့် အညီ မြစ်ချောင်းများက ပိုက်ကွန်ယက်သကဲ့သို့ရှိသည်။ အထူး သဖြင့် အောက်ပိုင်းသို့ရောက်လာလေ မြစ်ချောင်းများက ပိုမို ရှုပ်ထွေးလေဖြစ်သည်။ လပွတ္တာမြို့အနီးတစ်ဝိုက်တွင်ပင် ရွေးမြစ်၊ ပြာမလော့မြစ်၊ သက္ကယ်သောင်မြစ်၊ ပြင်စလူမြစ်၊ သောင်ဒူမြစ်၊ ကကရံမြစ်စသည်ဖြင့် မြစ်ကြီးပေါင်းများစွာ ရှိနေသည်။ ထို မြစ်ကြီးများကို ဆက်ထားသော ချောင်းကြီး၊ ချောင်းငယ်များ၊ လက်တက်များ၊ ရေကျော်များက လက်ချောင်းများကို ယှက် ထားသလို များပြားလွန်းလှသည်။ ထို့ကြောင့်လည်း မိမိသွားလို သည့်နေရာကို အနီးဆုံးနှင့် အမြန်ဆုံးသွားနိုင်ရန် ထိုမြစ်၊ ချောင်း၊ လက်တက်၊ ရေကျော်များကို ကျွမ်းကျင်စွာ သိထားရန်လိုသည်။ ရေတက်၊ ရေကျချိန်များနှင့် တစ်ပြေးညီသွားရောက်နိုင်ရေးမှာ လည်း များစွာအရေးကြီးလှပေသည်။

နံနက်(၇)နာရီတွင် ပုံမှန်ထွက်နေကျဖြစ်သော်လည်း မော်တော်သည် ရေကိုစောင့်နေသဖြင့် နံနက် (၇:၃၀) မှ ကမ်းက ခွာခဲ့သည်။ သို့သော် သာခရမ်းချောင်းအတွင်းသို့ ဝင်မိသောအခါ ဘိုးသင်ရေကျော်ကို ရေမတိုးသေးသဖြင့် ဝင်၍မရနိုင်သေးပေ။ ထို့ကြောင့် သာခရမ်းချောင်းကို ကွေ့ဝိုက်မောင်းနှင်ရတော့သည်။ အကယ်၍သာ ရေကျော်ကိုမိလျှင် ဘိုးသင်ရေကျော်မှတစ်ဆင့် ကညင်ကုန်းချောင်းပေါက်မှထွက်ပါက ပြာမလော့မြစ်သို့ အနီးဆုံးရောက်နိုင်မည်။ ယခုမူ သာခရမ်းချောင်းအတိုင်း ကွေ့ဝိုက် မောင်းနှင်နေရသဖြင့် အချိန်ပိုကြာသွားသည်။

ကိုဟန်စိုးက ဦးခန်းတွင်စီးလာသဖြင့်သာ ရေလမ်းအခြေ အနေကိုသိနေသော်လည်း သင်္ဘောတွင်းရှိ အများစုကမူ စိတ်ဝင် တစားမရှိလှ။ ကြုံရာဆုံရာ နီးစပ်ရာကို ပြောဆိုနေကြ၏။ စကား ပြောသံ၊ ကလေးငိုသံ၊ ရယ်မောသံများက သင်္ဘောစက်သံကြား တွင် ပေါ်လာလိုက်၊ ပျောက်သွားလိုက်ရှိ၏။

“မုန်တိုင်းရှိတယ်လို့ကြားတယ်။”

“အဝေးကြီးမှာပါကွာ။”

“ဝေးတယ်ဆိုတာ ဘယ်မှာလဲ။”

“ကြေညာတာတော့ ကြားမိသားပဲကွာ။ ဘယ်နားမှာဆို တာတော့ ဘယ်သိပါ့မလဲ။ တစ်နာရီမိုင်(၈၀)လို့တောင် ပြောတယ်။ (၈၀) လည်း (၈၀) ပေါ့ကွာ။ သူ့ဟာသူပင်လယ်ထဲမှာ တိုက်တာပဲ။ မြစ်ဝကျွန်းပေါ်သားကတော့ (၈၀) လောက်လည်း အပျော့ပါကွာ။”

“မုန်တိုင်းက ဒီဘက်ကိုလာမယ်လို့တောင် ပြောနေကြတယ်”

“မဟုတ်ပါဘူးကွာ။ ဟိုနေ့က တီဗွီမှာ ငါကြည့်လိုက်ပါတယ်။ အိန္ဒိယဘက်သွားနေတယ် ဆိုလားပဲ။”

မုန်တိုင်းအကြောင်း ပြောသူကပြောနေ၏။

“(၂၀) ရက်နေ့ မဲထည့်ရမယ်တဲ့။”

“ဘယ်သူ့ကို ထည့်ရမှာလဲ။”

“မဟုတ်ဘူးလေ။ ထည့်ရမှာက ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေ ဆိုလား၊ ဘာလား။ အဲဒါကို ထောက်ခံလား။ မထောက်ခံလား ထည့်ရမှာ။”

“ကိုယ်မှ ဘာမှမသိတာ၊ ထည့်ချင်ရာ ထည့်လိုက်ပေါ့ဟယ်။”

“ကိုယ်တွေနဲ့မှ အကျွမ်းတဝင်မရှိတာ။ သူတို့ထည့်ခိုင်းလည်း ကိုယ်က ကြုံရာထည့်ရမှာပဲ။”

“ခင်ဗျားတို့ အဲဒီလိုစိတ်ဝင်တစားမရှိရင်တော့ ဖြူလည်း ဖြူ မည်းလည်းဖြူတွေဖြစ်၊ ဖြူလည်းမည်း မည်းလည်းမည်းတွေပဲ ဖြစ်ကြဦးမယ်ထင်တယ်။”

မကြာခင်မဲပေးရတော့မည့် ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေအတွက် ပြောကြဆိုကြ၏။

အချို့က ဝိုင်းဖွဲ့ပို့ကာဆွဲကြသည်။ မော်တော်တစ်စီးလုံးသည် ကိုယ့်အစုအဖွဲ့နှင့်ကိုယ် အဆင်ပြေနေ၏။

ပုလဲစန်းမော်တော်သည် သာဓရမ်းချောင်းအတွင်း ဝှေ့ကာ ဝိုက်ကာမောင်းနှင်ရင်း မြစ်ပြင်ကျယ်ကြီးတစ်ခုဆီသို့ ထွက် လိုက်သည်။ မြစ်၏တစ်ဖက်ကမ်းတွင် မီးခိုးတလူလူထွက်နေသော ဆန်စက်ခေါင်းတိုင်တစ်ခုကိုတွေ့ရ၏။

* * *

ပြာမလော့မြစ်ပြင်ကျယ်ကို ဖြတ်ပြီးနောက် ဘီတွတ်ချောင်း တွင်းသို့ဝင်ခဲ့သည်။ ဘီတွတ်ကျေးရွာသည် ပြာမလော့မြစ်နှင့် ဘီတွတ်ချောင်းဆုံရာအဝတွင်ရှိ၍ စည်ကားလှသည့် ရွာကြီး ဖြစ်သည်။ ဆန်စက်များ၊ ဈေးဆိုင်များဖြင့် စည်ကားပါ၏။ ပုလဲစန်း သည် မော်တော်ဆိပ်နှစ်ခု၊ သုံးခုကိုကျော်သွားပြီး အစွန်ဆုံးဆိပ် တွင် ကပ်သည်။ သူ့ဆိပ်ကမ်းနှင့်သူ ဆိုက်ကပ်ရသောကြောင့် ဖြစ်သည်။ ဘီတွတ်ဆိပ်ကမ်းတွင် သင်္ဘောပါကုန်များကို ချသည် လည်းရှိသည်။ သင်္ဘောပေါ်သို့ ထပ်တင်သည်လည်းရှိသည်။ ဈေးသည်များက သင်္ဘောကုန်းပေါင်ထိုးသည်နှင့် သင်္ဘောပေါ်သို့ အလုအယက်တက်ကာ ဈေးရောင်းကြသည်။ အကြော်သည်၊ ထမင်းသည်၊ ခေါက်ဆွဲကြော်သည်တို့ဖြင့် စုံလှသည်။

ကိုဟန်စိုးတို့က သင်္ဘောမှဆင်းကာ တစ်ဆက်တည်းရှိသော
 ဈေးတန်းအတွင်းသို့ လျှောက်ဝင်သွား၏။ ကမ်းနားဆိပ်လည်းဖြစ်၊
 ဈေးလည်းဖြစ်သော ဘီတွတ်ဈေးက အလွန်စည်သည်။ ဝါးအလုံး
 လိုက်မှသည် တောင်း၊ ပလုံး၊ မြူး၊ ဆန်ခါစသော ဝါးထွက်ပစ္စည်း
 အမျိုးမျိုး၊ ရေလုပ်ငန်းသုံး ကြိုး၊ ပိုက်၊ တက် အစရှိသည်များ၊
 ဆန်၊ ဆား၊ ကြက်သွန်၊ ငါးပိစသော မီးဖိုချောင်သုံးပစ္စည်းများ၊
 အဝတ်အထည်၊ အလှကုန်စသော လူ့အသုံးအဆောင်များ၊ ရေဒီယို၊
 ကက်ဆက်၊ ဓာတ်မီးအစရှိသော လျှပ်စစ်ပစ္စည်းများ၊ ဓား၊ တူရွင်း၊
 ယောက်မမှသည် မိုးပြဒယ်အိုးအထိ သံထည်ပစ္စည်းများ၊ မူလီမှ
 အင်ဂျင်အထိ စက်ပစ္စည်းများ အစုံရနိုင်သောဈေးဖြစ်သည်။
 အကြော်မျိုးစုံ၊ သရေစာမျိုးစုံ၊ ထမင်း၊ ဟင်း၊ လက်ဖက်ရည်၊ အအေး
 မှသည် အရက်အထိရနိုင်သောဆိုင်များ မျိုးစုံအောင်ရှိသည်။ ထို
 ကမ်းနားတစ်လျှောက် လမ်းကျဉ်းလေးမှာပင် ဝဲယာဆိုင်ခန်းများက
 ယခုလိုနံနက်ပိုင်းတွင် ပို၍စည်ကားသည်။ ကိုဟန်စိုးတို့နှစ်ယောက်
 ဈေးလယ်ရှိ သန်းသန်းငွေထမင်းဆိုင်တွင် ထမင်းစားလိုက်ကြ
 သည်။ ဘီတွတ်ကိုရောက်တိုင်း သည်ဆိုင်လေးမှာသာ ထမင်းစားလေ့
 ရှိသဖြင့် ရင်းနှီးနေကြသည်။

(၁၅)မိနစ်၊ နာရီဝက်ခန့်ဟုဆိုသော်လည်း ပုလဲစန်းသည်
 ဘီတွတ်တွင် တစ်နာရီနီးပါးကြာခဲ့သည်။ သံဖြူဆိုင်တွင် လုပ်သော
 နှစ်လုံးတပ်ယွန်းကို ပိုက်ပျော့မှတစ်ဆင့် တဘော်ဘော် မှုတ်လိုက်
 သည့် ဆလင်၏အချက်ပေးသံ လေး ငါးကြိမ်အဆုံးတွင် ပုလဲစန်း
 သည် ဘီတွတ်ဆိပ်ကမ်းမှခွာခဲ့၏။

ဘီတွတ်မှထွက်သောအခါ မြစ်ပေါက်ချောင်းထဲသို့ဝင်ခဲ့
 သည်။ မြစ်ချောင်းများပေါများလှသော ဧရာဝတီတိုင်းတွင်
 ချောင်းသည် တစ်ခါတစ်ရံ မြစ်ဖြစ်ကာ မြစ်သည်လည်း ချောင်းဟု
 ပင် ဆိုရချိန်မည်ထင်သည်။ စင်စစ်အားဖြင့် ဘီတွတ်ချောင်းသည်
 ပြာမလော့မြစ်ပင်ဖြစ်တော့၏။ ပြာမလော့မြစ်သည် မောင်ငယ်ရွာ
 နားတွင် မောင်ငယ်ချောင်းဟူသောအမည်ဖြင့် ချောင်းငယ်တစ်ခု
 ခွဲထွက်ခဲ့သည်။ ထိုချောင်းသည်ပင် မဝေးလှသောနေရာတွင်
 ဘီတွတ်ချောင်းနှင့် မြစ်ပေါက်ချောင်းအဖြစ် ခွဲထွက်ပြန်သည်။
 သို့သော် ဘီတွတ်နှင့်မြစ်ပေါက်ရွာတို့အနီးတွင် ပြာမလော့မြစ်နှင့်
 ပြန်လည်ပေါင်းဆုံပြန်သည်။ ဆရာမဂျူး၏ “မြစ်တို့၏မာယာ”
 ဆိုသည်ကို သတိရမိ၏။

ပုလဲစန်းသည် မြစ်ပေါက်ချောင်းအတွင်း မောင်းနှင်လာရာ
 မှ အောင်ပုရေကျော်ကိုဖြတ်ကာ ကကရံမြစ်ထဲသို့ ဝင်လိုက်၏။
 ရွေးမြစ်၊ ပြာမလော့မြစ်၊ ကကရံမြစ်တို့သည် ထိုနေရာအနီးတွင်
 လက်ချောင်းများသဖွယ် အပြိုင်သွယ်တန်းနေသည့်မြစ်ကြီးများဖြစ်
 ကြသည်။ ထိုမြစ်ပြင်ကျယ်ကြီးများကို မြစ်ပေါက်များ၊ ချောင်းများ၊
 ရေကျော်များက ပိုက်ကွန်များသဖွယ် ယှက်နှွယ်ပေးနေသည်။ ငယ်
 စဉ်က မြန်မာပြည်မြေပုံဆွဲသည့်အခါ မြစ်ဝကျွန်းပေါ်တွင် မြစ်
 ချောင်းများကို ကြုံသလို ခပ်ရှုပ်ရှုပ်ဆွဲတတ်ကြလိမ့်မည်။ စင်စစ်
 တွင်မူ မြစ်ဝကျွန်းပေါ်မှ မြစ်၊ ချောင်း၊ ရေကျော်များက ထို
 ထက်ပင် ရှုပ်ထွေးပါသေး၏။

ကကရံမြစ်၏ဝဲဘက်တွင် ခနီတောကြီးက စိမ်းညိုနေ၏။
 ညာဘက်ခြမ်းတွင်မူ ရေငန်တားတာက ကမ်းနှင့်မြှောင်ကာ

တောက်လျှောက်သွယ်တန်းနေသည်။ ရေငန်တားတာနှင့် မြစ်ကမ်းကြားတွင်မူ ခရာချုံ့များ၊ သမ္ပပင်များက ရှုပ်ထွေးစွာပေါက်ရောက်နေကြ၏။ ပုလဲစန်းသည် မြစ်တစ်ဘက်သို့ ဖြတ်ကူးလိုက်ပြန်သည်။ မကြာမီ ထန်းပင်ချောင်းသို့ရောက်၏။ သို့သော် ထန်းပင်ချောင်းဆိပ်တွင် အဆင်းမရှိ။ ဆလင်က ဟွန်းကို တဘော်ဘော်မှုတ်သည်။ ကမ်းတွင်လည်း လိုက်မည့်ခရီးသည် အရိပ်အယောင်မရှိ။ ထို့ကြောင့် ထန်းပင်ချောင်းဆိပ်သို့ မကပ်တော့ဘဲ ဆက်မောင်းလာတော့သည်။

ကကရံမြစ်သည် ပင်လယ်တွင်းသို့ တောက်လျှောက် စီးဆင်းသွားခြင်းမဟုတ်ချေ။ ဆားချက်ရွာအနီးတွင် ပြာမလော့မြစ်အတွင်းသို့ စီးဝင်သွားသည်။ ပြာမလော့မြစ်အတွင်းသို့ မဝင်မီ ချောင်းခွဲတစ်ခုက လက်ဝဲဘက်သို့ခွဲသွားကာ သောင်ဒူမြစ်အတွင်းသို့ စီးဝင်၏။ ထိုချောင်းကို ငဖုန်းချောင်းဟုခေါ်သည်။ ငဖုန်းချောင်းအတွင်းတွင် ကွင်းကုန်း၊ ငဖုန်း စသည့်ရွာများရှိသော်လည်း ဆင်းမည့်သူမရှိ။

ဆင်းမည့်သူမရှိသော်လည်း ဆလင်က ဟွန်းကို တဘော်ဘော်မှုတ်သည်။ သည်လမ်း သည်ခရီးကို နိစ္စဓူဝ သွားနေကျဖြစ်သဖြင့် မော်တော်စီးခရီးသည်တို့ကဖြင့် စိတ်မဝင်စားပေ။ ကိုယ်သွားမည့်ခရီးကို သိပြီးဖြစ်သဖြင့် ထိုအရပ်သို့မရောက်မီအချိန်ထိ တုတ်တုတ်မျှ မလှုပ်ကြချေ။ သို့သော် ကိုယ့်အစု ကိုယ့်အဖွဲ့နှင့်စုဖွဲ့ကာ စကားဖောင်ဖွဲ့ နေကြသဖြင့် ပတ်ဝန်းကျင်ကိုစိတ်မဝင်စားနိုင်အားကြ။ သင်္ဘောဦးတွင် အမျိုးသား လေးငါးယောက် ဝိုင်းဖွဲ့နေ၏။ ဦးပိုင်းတွင် နေပူနေသော်လည်း လေတဟူးဟူးတိုက်နေသဖြင့် နေပူဒဏ်ကို ဂရုမစိုက်ကြပေ။ စကားကောင်းနေဆဲ။

ဆလင်ခန်းနှင့်ကပ်လျက်နေရာတွင် မြက်ဖျာတစ်ချပ် ခင်းထားသည်။ ထိုအပေါ်တွင် သစ်သစ်လွင်လွင် သပ်သပ်ရပ်ရပ်နှင့် အရွယ်လတ်လတ် အမျိုးသမီးတစ်စုက ထိုင်လိုက် လှဲလိုက်ဖြင့် စကားဝိုင်းမပျက်။ အလယ်တွင် လက်ဖက်သုပ်တစ်ပန်းကန်က လက်စမျှသာကျန်တော့သည်။ ခြင်းထဲမှာ ဓာတ်ဘူးလည်းတွေ့သည်။ သူတို့ပြောနေသောစကားများအရ ဆရာမတွေဖြစ်လိမ့်မည်။ ဘယ်မှာဆင်းမည်တော့ မသိ။

* * *

မော်တော်ဘေးတစ်ဖက်တစ်ချက် ခုံတန်းပေါ်တွင်မူ အချို့က အိပ်ငိုက်လျက်။ အချို့က ကမ်းကိုငေးလျက်။ နေထိုးနေသော ဘက်ခြမ်းမှ ခရီးသည်များကတော့ နေကိုကျောပေးနေသည်။ ကုန်းပေါင်ထိုးထားသော အလယ်ခန်းတွင်မူ ပစ္စည်းများကြားဝယ် ကြုံသလိုအိပ်ငိုက်နေကြသူတချို့နှင့် ကလေးသားအမိရှိသည်။ ကလေးက လမ်းစမ်းလျှောက်စအရွယ်မို့ အနီးအနားမှ လူ ခြင်း၊ အိတ်တို့ကို ကိုင်လျက် ဟိုဟိုသည်သည် သွားနေသည်။ အမေက တရစပ်လိုက်ဆွဲနေရ၏။

နောက်ဘက်စက်ခန်းရှေ့တွင် လူရင်ဆို့ခန့်ဝယ် ခြောက်ပေ ပတ်လည်ခန့်ရှိသော အဆင့်တစ်ဆင့်ရှိသည်။ အမြင့်က လူတစ်ထိုင် လွတ်ရုံသာသာရှိ၏။ သံဃာစင်ဟုသတ်မှတ်ထားသော်လည်း မော်တော်ပေါ်တွင် သံဃာမပါသဖြင့် အသက်ခပ်ကြီးကြီး လူကြီးသုံးလေးယောက်ရှိနေသည်။ သံဃာပါလျှင်ဖြင့် သံဃာတော်များသီးသန့်နေရာ ဖြစ်သည်။ ယခုတွင်မူ သံဃာစင်မဟုတ်တော့ဘဲ လူကြီးစင်ဖြစ်နေလေပြီ။

နောက်ဆုံးတွင်မူ လူနေရာအခင်းရှိပါ၏။ ထိုနေရာ တစ်ဝိုက်တွင် တစ်ဖက်ကမီးဖို၊ တစ်ဖက်ကရေအိမ်ဖြစ်သည်။ သို့သော် ရေအိမ်သို့ အမျိုးသမီးများမဆိုထားဘိ၊ အမျိုးသားများပင် သွားဖို့ခက်ပါဘိ။ အကြောင်းမှာ ထိုနေရာတွင်ရှိသော ဝိုင်းက ကောင်းနေသောကြောင့်တည်း။ ငါးယောက်သောပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ ရှေ့တွင် အဖြူပေါ်ဝယ် နီနက်ပုံများနှင့် ထောင့်တစ်ဖက်တစ်ချက် စီတွင် အင်္ဂလိပ်ဂဏန်းများရေးထိုးထားသော ကတ်ပြားများက အစီအရီ။ ဘေးကလူကိုယ်စီအပါအဝင် အားလုံးက စိတ်ဝင် တစား။ သူတို့အနားတွင် ငွေစက္ကူများက ပြန့်လျက်တချို့၊ ထပ် လျက်တချို့။

မော်တော်အမိုးတွင်ရော၊ ရှိသမျှတန်းများတွင်ပါ မုန့်ထုပ် များ၊ အကြော်ထုပ်များ၊ အီကြာကွေး၊ ဘုရားပန်း၊ ဟင်းရွက် စသည် ဖြင့် အထုပ်ကြီးငယ်ကို ခွေးနို့စို့သလို အတွဲအရွဲ ချိတ်ဆွဲထား သေး၏။

* * *

“ဘော် . . . ဘော်”

ဆလင်၏အချက်ပေးသံ ပေါ်လာပြန်သည်။ ဒီတစ်ခါတွင် မတော့ အချို့ကလှုပ်လှုပ်ရွရွဖြစ်လာကြသည်။ ခရီးသည်များ နေရာမှထကာ လုံချည်ပြင်ဝတ်သူဝတ်၊ မိမိပစ္စည်းကို ရှာသူရှာ ကြသည်။ သင်္ဘောသားများက ကမ်းသို့ကြိုးပစ်ရန်၊ ကုန်းပေါင်ထိုး ရန်ပြင်သည်။ မော်တော်စာရေးက သူ့စာအုပ်ကိုလှန်ကာ ချရမည့် ကုန်စာရင်းကိုကြည့်သည်။ ထိုအချိန်မှစကာ မော်တော်စက်သံက

နွေး၍ ရပ်သွား၏။ မော်တော်သည် အရှိန်ဖြင့်သာရွေ့နေသည်။ လူတွေကလှုပ်လှုပ်ရွရွ။ သို့နှင့် ရွှေကုန်းရွာဆိပ်သို့ သင်္ဘောကပ်ခဲ့ပြီ။ ဆရာမတွေဆင်းကြပြီ။ ထူးခြားသည်က ကမ်းထိပ်တွင် ရေမိုးချိုး အလှပြင်ထားကြသော ကြီးကြီးရွယ်ရွယ် အမျိုးသမီးများကို တွေ့ ရသည်။ ခရီးသည်များဆင်းပြီးသောအခါ သူတို့ မော်တော်သို့ ဆင်းလာကြ၏။ မော်တော်စာရေးထံ အမည်ပြောလိုက်သည်နှင့် မော်တော်စာရေးက စာရင်းစာအုပ်ကိုကြည့်ကာ ငွေစက္ကူအထပ် လိုက်၊ အချို့ကိုတော့ ပစ္စည်းပစ္စယအထုပ်များပေးသည်။

အခြားကြောင့်မဟုတ်။ ယမန်နေ့အဆန်ခရီးတွင် သူတို့က ကဏန်းသေတ္တာများတင်ပေးလိုက်ကြသည်။ လိုအပ်သော သုံးကုန် စားကုန်တို့ မှာလိုက်ကြသည်။ လပွတ္တာရောက်သောအခါ သက်ဆိုင်ရာကဏန်းဒိုင်တို့က ဆင်းယူကာ ငွေချေ၊ မော်တော် စာရေးက မှာလိုက်သည်တို့ကို ဝယ်ယူ၊ ထိုက်သင့်သော စရိတ်စက ယူကာ ယခုတော့ပြန်ရှင်း။ သူ့ဟာနှင့်သူတော့ဟုတ်နေကြသည်။ ထိုအချိန်တွင် ငွေရသဖြင့် ပျော်ကြ၊ မရှင်းသောစာရင်းများကို မေးကြ၊ ကဏန်းသေတ္တာများရွေးယူကြ။ ရေခဲပုံးများသယ်ချကြ၊ အော်ကြ၊ ဟစ်ကြ၊ ခေါ်ကြ၊ မေးကြ၊ ရယ်ကြ၊ မောကြနှင့် ရွှေကုန်းရွာဆိပ်သည် စည်ကားနေတော့၏။

ရွှေကုန်းဆိပ်မှခွာခဲ့သောအခါ ပုလဲစန်းသည် သောင်ခူမြစ် ကိုဖြတ်ကူးရင်း စုန်လာခဲ့၏။ ရှေ့ဆီတွင် စိမ်းညိုညိုအုန်းပင်တန်း တစ်မျှော်တစ်ခေါ်နှင့် သိပ္ပံကုန်းကြီးရွာကို လှမ်းမြင်နေရသည်။ မြစ်လယ်တွင်ရှိသော ပိုက်ချက်များကို ကွေ့ကာပိုက်ကာ ရှောင်ကာ လွှဲကာဖြင့် ပုလဲစန်းသည် သိပ္ပံကုန်းကြီးဆိပ်သို့ ကပ်ခဲ့သည်။

သို့သော် ဆင်းသူသိပ်မရှိလှ။ သိပ္ပံကုန်းကြီးကို ဖြတ်သော မော်တော်က တော်တော်များသည်။ အတွင်းလမ်းကလာသော မော်တော်များလည်း ရှိသေးသကဲ့သို့ ရွာတိုက်ရိုက်မော်တော်များလည်းရှိလေရာ ပုလဲစန်းတွင် သိပ္ပံကုန်းကြီးခရီးသည်က နည်းလေ၏။

ကျနေသည် ပင်လယ်တွင်းဆီသို့ တရိပ်ရိပ်ဆင်းနေ၏။ နေရှိန်ကလည်း လျော့လာသည်။ ရေပြင်မှ လှိုင်းကြက်ခွပ်ကလေးများကို ကျနေထိုးသောအခါ သောင်ဒူမြစ်ပြင်ဝယ် စိန်မှုန်များကြဖြန့်ထားသကဲ့သို့ တလက်လက်ထနေသည်။ ထိုစိန်မှုန်ထုကို သဘောဦးကထိုးခွဲကာ ပြာလဲ့လဲ့ရေပြင်ဝယ် တရွေ့ရွေ့စုန်ဆင်းနေ၏။ ယာဘက်မနီးမဝေးကမ်းတွင်ကား ခပ်လှမ်းလှမ်းတွင်ရှိနေသော ဆားကွင်းများ၏ဆားလှောင်ရုံအမိုးများကို ခပ်အုပ်အုပ် လှမ်းမြင်ရသည်။ ဒီရေတောကမူ ခပ်ပါးပါးရှိလိုက် ပျောက်လိုက်နှင့်။ ဝဲဘက်တွင်မူ သောင်ဒူမြစ်၏စိမ်းပြာပြာရေလွှာက ခပ်စောင်းစောင်းထိုးကျနေသောနေရောင်တွင် ကူနွေရစွာစီးဆင်းနေလေ၏။

မော်တော်သည် တဘော်ဘော်သံပေးကာ ရေတွင်းဆိပ်ဆိပ်ကမ်းသို့ဆိုက်ကပ်လေပြီ။ ရွာရှိ ကြီးကြီးငယ်ငယ် ရွယ်ရွယ် လတ်လတ်တို့က ကမ်းနားဆိပ်ဆီသို့ ကျွက်စီကျွက်စီဖြင့် ဆင်းလာ၏။ သဘောပေါ်မှဆင်းသူ၊ တက်သူတို့ဖြင့် ရေဆင်းတံတားတွင် စည်ကားသွားတော့သည်။ ကုန်တို့အနက် ရေတွင်းဆိပ်တွင် တစ်ဝက်မျှချလေပြီ။ ဆန်အိတ်များလည်းပါသည်။ ကြက်သွန်အိတ်များ၊ ဘဲဥခြင်း၊ ဆီပုံး၊ စက်သုံးဆီပေပါ၊ ရေခဲပုံး၊ ကဏန်းခြင်းအစုံချတော့၏။ ကူနွေရစွာစီးဆင်းနေသော သောင်ဒူမြစ်နှင့် ဆန့်ကျင်စွာ ရုတ်ရုတ်သံသံဖြစ်ခဲ့သော ရေတွင်းဆိပ် ဆိပ်ကမ်း

သည် မကြာမီငြိမ်သက်သွားသည်။ ကိုကြည်တိုးလည်း ကိုလှိုင်စိုးကို နှုတ်ဆက်ကာကျန်ခဲ့၏။ ပုလဲစန်းလည်း ခရီးဆက်လေပြီ။

အမှန်စင်စစ် ပုလဲစန်း၏ခရီးဆုံးဖြစ်သော အရာတော်သည် ရေတွင်းဆိပ်နှင့် (၁၅)မိနစ်ခန့်သာ မောင်းရသောခရီးဖြစ်သည်။ သောင်ဒူမြစ်သည် အဆုံးသတ်တွင် ယာဘက်သို့ တံတောင်ဆစ်ကွေး ကွေးကာ ပြင်စလူမြစ်နှင့်ပေါင်းဆုံ၍ ပင်လယ်တွင်းသို့ စီးဝင်သည်။ ထိုတံတောင်ဆစ်ကွေး ချွန်းကလေးသည် အရာတော်ပင်ဖြစ်တော့၏။ ခရီးဆုံးမို့ထင်။ သိပ်ကြီး ပျားပန်းမခတ်လှ။ ခရီးသည်များကလည်း ကူနွေရရဆင်း၊ ကုန်ချသူများကလည်း အေးအေးဆေးဆေးချ၊ လာကြိုကြသူများကလည်း ဖြည်းဖြည်းမှန်မှန်။ ပုလဲစန်းကတော့ ရေဆင်းတံတားထိပ်တွင် စက်သတ်လိုက်ပြီ။ ယခုမှ ဆောက်လက်စ ကွန်ကရစ်တံတားဆောက်လုပ်ရေးမှ တံတားတိုင်များက ထိုးထိုးထောင်ထောင်။ တံတား၏ဟိုဘက် သည်ဘက်ကမ်းစပ်တို့တွင်မတော့ ငါးပိလှမ်းစင်များက နေရာယူထားကြသည်။ ဆားနံ့သင်းသင်း၊ ငါးညှိနံ့နှင့်ငါးပိနံ့ရောနေသော လေညင်းက ကိုဟန်စိုးကို ဆီး၍ကြိုတော့သည်။ အရာတော်သို့ ပြန်ရောက်ခဲ့ပါပြီ။

ကို အမှီပြုလျက် ဆားလည်းရသည်။ သည်ရေပြင်ကို အခြေတည်ကာ ပုစွန်မွေးသည်။ သည်ရေပြင်ကြောင့်ပင် ငါးပိထွက်သည်။ ထို့ကြောင့် ငွေပင်လယ်ဟုဆိုရခြင်းဖြစ်တော့၏။

* * *

သောင်ဒူမြစ်သည် သူ၏အဆုံးသတ်ကို ယာဘက်သို့ တစ်ဆစ်ချိုးကွေးချကာ ပြင်စလူမြစ်နှင့်ပေါင်းဆုံသည်။ ထိုကွေးလိုက်သော နေရာလေးကို အရာတော်ဆိုသော ရွာကလေးအတွက် ပေးလိုက်၏။ အရာတော်သည် မြစ်ကွေးချွန်းကလေးတွင် မြစ်ဘေး၌ မေးကာတည်ရှိသည်။ တစ်ရွာလုံး ပိုက်ချ၊ ကဏန်းထောင်၊ ငါးပိလုပ်၊ ဆားကွင်းဆင်း၊ ပုစွန်ကန်ဆင်းလုပ်ငန်းများသာ လုပ်ကိုင်ကြသည်။ ရွာ၏ဖွဲ့စည်းပုံမှာ စနစ်တကျတည်ထားခြင်းမဟုတ်သဖြင့် ပြန့်ကျဲနေသောငြား သူ့အတန်းနှင့်သူတော့ ရှိကြသည်။ ရွာတည်ရှိသော ထောင့်ချွန်းအငူကလေးကို အလယ်မှ ချောင်းကလေးတစ်ချောင်းက ပိုင်းခြားထားသည်။ အရာတော်ရွာကို ပိုင်းခြားကာ ဖြတ်သန်းစီးဆင်းနေသဖြင့် အရာတော်ချောင်း ဟုအမည်တွင်၏။ အရာတော်ချောင်းသည် မြောက်မှတောင်သို့ တည့်တည့်နီးပါး စီးဆင်းနေသည်။ ထိုချောင်း၏ အရှေ့အနောက် မျှလျှက်တည်ရှိသော အရာတော်ရွာကိုမူ အရှေ့ပိုင်း၊ အနောက်ပိုင်းဟုမခေါ်။ အရှေ့ဘက်ခြမ်းကို ချွန်းပိုင်း၊ အနောက်ဘက်ခြမ်းကို သောင်ပိုင်းဟုခေါ်ကြသည်။ သို့သော် အများစုကမူ ဟိုဘက်ခြမ်း၊ သည်ဘက်ခြမ်း ဟူ၍သာ ဆိုကြသတည်း။

စင်စစ် အရာတော်ချောင်းသည် ရေကျော်တစ်ခုမျှသာ ဖြစ်သည်။ ရေစစ်ချိန်တွင် ချောင်းအတွင်း၌ ရေနည်းလွန်း၏။

အခန်း (၂)

“မုန်တိုင်းရှိတယ်ဆို၊ ပိုက်ချဦးမလို့လား။”

လှေပေါ်သို့ ပိုက်များ၊ ကြိုးများတင်လျက် ကမ်းနားမှ ထွက်ခါနီးတွင် ဦးအောင်ကျော်ကို ထွန်းထွန်း မေးလိုက်သည်။

“မုန်တိုင်းရှိတယ်လို့ပြောတာက ရေဒီယိုကပြောတာကွ။ မင်းကြည့်လိုက်စမ်း။ ဒီမြစ်ပြင်နဲ့ ဒီပင်လယ်ရဲ့အခြေအနေက ဘာပြောလဲ သိလား။”

ထွန်းထွန်းက ဦးအောင်ကျော်ကိုအဖြေပြန်မပေး။

“ကောင်လေး၊ တစ်ခါတစ်ခါမှာ တို့ရဲ့တစ်သက်လုံး အတွေ့အကြုံက မင်းတို့ပြောနေတဲ့ ခန့်မှန်းချက်တွေထက် မှန်တယ်ကွ။ သူတို့ကြေညာတိုင်းသာ တို့ပိုက်မချရရင် ငတ်တောင်သေလောက်တယ်။”

ဦးအောင်ကျော် ပြောပြောဆိုဆိုနှင့်လှေကို ကမ်းမှခွာလိုက်သည်။ မကြာမီရေကျတော့မည်။ သည်အချိန်လေးလုပြီး ပိုက်ချရသည်။ သောင်ဒူမြစ်၏အဆုံးသည် ကျယ်ပြန့်လှသောရေပြင်ကြီးဖြစ်၏။ ပြင်စလူမြစ်နှင့်လာ၍ဆုံကာ ပင်လယ်တွင်းသို့ စီးဝင်သော နေရာသည် ကတော့ကောက်ကောက်ကြီးနှင့် တူတော့သည်။ စင်စစ်အားဖြင့် ထိုနေရာရေပြင်ကျယ်သည်ပင် အရာတော်သားတို့အတွက် ငွေပင်လယ်ပင်ဖြစ်တော့၏။ သည်ရေပြင်မှာပင် ပိုက်ချသည်။ သည်ရေပြင်မှပင် ငါးရသည်၊ ကဏန်းရသည်။ သည်ရေပြင်

ထိုချောင်းကို တံတားလေးဖြင့် ဖြတ်သန်းသွားလာကြသည်။ မေတ္တာပေါင်းကူးတံတားအမည်တွင်လေသည်။ အရာတော်ရွာ၏ ရွာစတင်တည်ရာဟု ယူဆရသော ချွန်းပိုင်းတွင် ရေဆိပ်ရှိသည်။ တံတားလည်းအခိုင်အမာရှိသည်။ ထိုတံတားမှတက်ကာ ဝဲယာတွင် အိမ်ခြေ လေး၊ ငါး၊ ခြောက်လုံးစီရှိသော လမ်းကလေးမှလာလျှင် ရွာလယ်လမ်းမသို့ရောက်သည်။ ရွာလယ်လမ်းမသည် ချွန်းပိုင်း အဖျားမှ တောင်မြောက် ဖြောင့်တန်းစွာလာရာက တံတားသို့ ဆင်းသောလမ်းနှင့်ဆုံအပြီး အိမ်ခြေ ခုနစ်လုံး၊ ရှစ်လုံးခန့် အကျော်တွင် အနောက်ဘက်သို့ တစ်ဆစ်ချိုး ကွေ့လိုက်သည်။ ထို့နောက် ရယကရုံးကျော်သောအခါ ဝဲဘက်သို့ တံတောင်ဆစ်ချိုး ပြန်ကွေ့၏။ ချိုးလိုက် ကွေ့လိုက်နှင့် လာသောလမ်းသည် ချောင်းကူး တံတားသို့မရောက်မီ ချောင်းနှင့်အပြိုင်သွယ်တန်းထားသော လမ်းကိုဖြတ်သည်။ ဟိုဘက်ကမ်းသို့ရောက်သောအခါ ရွာဦး ကျောင်းမှကမ်းစပ်အထိ ချောင်းနှင့်အပြိုင် ဖြောင့်တန်းစွာလာသော လမ်းကိုဖြတ်သည်။ ထို့နောက် ရွာနောက်ဖေးသောင်စပ်အထိ ခရီးဆက်၏။ ဆုံးကာနီးတွင် ယာဘက်သို့ကွေ့ကာ သောက်ရေ ကန်ဆီသို့ သွားသောလမ်းကလေးရှိသည်။ အနောက်ဘက်ဆုံး သောင်စပ်မှ ဒီရေတောကလေးကိုဝင်လိုက်လျှင်ဖြင့် ရွာသုသာန် ရှိသည်။ အရာတော်ရွာကလေး၏ ဖွဲ့စည်းပုံမှာရိုးရှင်း၏။

ရွာဦးကျောင်းနှင့်ရွာဦးစေတီသည် သောင်ဘက်ခြမ်း ရွာ၏မြောက်ဘက်အစွန်တွင် သီးခြားတည်ရှိနေသည်။ ရွာလမ်း၏ထိပ်ဝယ် ညှို့ဆိုင်းကာ အုံ့မှိုင်းနေသော သစ်ရိပ်ဝါးရိပ်တွင် ဘုရား၊ သိမ်၊ ကျောင်းတို့ဖြင့် အေးအေးချမ်းချမ်းတည်ရှိသည်။

ကျောင်းဝင်းအဝင်ဝရှိ စိန္တာရာမိကကျောင်းတိုက်ဟူသော မုခ်ဦး ကိုဖြတ်ကျော်လိုက်သည်နှင့် ဝဲဘက်တွင် သိမ်ကျောင်းရှိသည်။ ထိုသိမ်ကျောင်းမှလွန်သော် ယာဘက်တွင် ရွာဦးစေတီကို သပ္ပာယ်ဖွယ်ဖူးတွေ့ရပေမည်။ စေတီမှလွန်၍ ဝဲဘက်သို့ကွေ့လိုက်လျှင် ကျောင်းကြီးသို့ရောက်မည်ဖြစ်၏။

အရာတော်ရွာ၏ အရှေ့ဘက်ကမ်းစပ်ရှိ အိမ်တန်းနှင့် ချောင်းယာဘက်တန်း၏ကြားတွင် ရွာ၏သုံးရေကန်နှစ်ကန်ကို တွေ့မြင်နိုင်သည်။ စင်စစ်အားဖြင့် ပင်လယ်ကမ်းစပ်တွင်ရှိနေသောရွာအတွက် သောက်သုံးရန်ရေရရှိရေးမှာ ပြဿနာတစ်ရပ် ဖြစ်သည်။ ထိုအတွက် တစ်ရွာလုံး တစ်နှစ်တာလုံး အသုံးပြုနိုင်ရန် မိုးရေများကို လှောင်ကန်လုပ်ကာ စုဆောင်းထားရသည်။ အရာတော် ရွာတွင် သုံးရေနှင့် သောက်ရေအတွက် ရေလှောင်ကန်ကြီး ခုနစ် ကန်ရှိသည်။ ယင်းတို့အနက် သုံးရေကန်နှစ်ကန်သည် ချွန်းပိုင်း ရွာလယ်တွင်ရှိပြီး သောက်ရေကန် ငါးကန်သည် သောင်ပိုင်းရွာ၏ အနောက်ဘက်တွင်ရှိသည်။ ရွာဦးကျောင်း၏ အနောက်ဘက်နှင့် ဝဲယာတွင် သောက်ရေကန်များတည်ရှိနေပေသည်။

အရာတော်ကျေးရွာတွင် မူလတန်းလွန်ကျောင်း တစ် ကျောင်း၊ ကျေးလက်ဆေးပေးခန်းနှင့်ကျေးရွာအုပ်စုရုံးတို့လည်း ရှိသည်။ အရာတော်ကျေးရွာသည် ရေတွင်းဆိပ်အုပ်စုတွင် ပါဝင်သော်လည်း ကျေးရွာအုပ်စုရုံးသည် ရေတွင်းဆိပ်တွင်မရှိ။ အရာတော်တွင်သာ အစဉ်အဆက်ရှိသည်။ ကျောင်းသည် ချွန်းပိုင်း ရွာလယ်တွင်ရှိသည်ဟုဆိုရပါမည်။ ရွာလယ်ရှိ ကျေးရွာအုပ်စုရုံးနှင့် သုံးရေကန်ကြားမြေကွက်လပ်တွင် ကျောင်းရှိသည်။ ယခင်က

မြေစိုက်ကျောင်းဖြစ်သော်လည်း ယခုတွင်မူ အုတ်ညှပ်ကျောင်း ဆောင်အသစ်က ခွံခွံထည်ထည် ပေါ်ထွက်ခဲ့ပြီဖြစ်သည်။ သောင် ပိုင်းတွင် ကျေးလက်ဆေးပေးခန်းရှိသည်။ ရွာဦးကျောင်းသို့ သွားရာလမ်းရှိ ဝဲဘက်ခြမ်း သောက်ရေကန်အနီးတွင် ကျေးလက် ဆေးပေးခန်းရှိသည်။ ကျေးလက်ဆေးပေးခန်းသည်လည်း အုတ်ညှပ်အဆောက်အအုံ ဖြစ်၏။

* * *

ရွာရှေ့ သောင်ဒူမြစ်ရေပြင်သည် အရာတော်ရွာ၏ ငွေပြင်ပင်ဖြစ်တော့၏။ အရာတော်သည် အဓိကအားဖြင့် ငါးပိ ကောင်းထွက်သည်။ အရာတော်ငါးပိသည် ဈေးကွက်တွင် ထင်ရှား လှသည်။ ငါးပိလုပ်ရန်အတွက် ငွေးခေါ် မျှင်ကောင်ကလေးများကို ဖမ်းယူရသည်။ ဖမ်းယူရာတွင်လည်း တော်သလင်းလမှ တပေါင်း လအတွင်းသာဖမ်းယူရသည်။ ကျန်အချိန်များတွင်မူ အခြား ငါးများ၊ ပုစွန်များဖမ်းကြသည်။ ငါးပိလုပ်ရန်အတွက် ပိုက်ချ သောအခါ ပိုက်စိမ်းဟုခေါ်ကြသော အပြာရောင်နိုင်လွန်ပိုက် များနှင့် ဖမ်းကြသည်။ သို့ရာတွင် အချိန်ပြည့်ပိုက်ချဖမ်းယူရ ခြင်းတော့မဟုတ်ပေ။ ပင်လယ်ရေ၏ သဘော သဘာဝကိုလိုက်၍ ရေသေရက်များဖြစ်သော မြန်မာရက်လဆန်း၊ လဆုတ် (၆) ရက်မှ (၁၂) ရက်အထိသာ ဖမ်းယူရခြင်း ဖြစ်သည်။ ပိုက်များကို ရေတက် ဦးတွင်ချထားပြီး ရေစစ်ချိန်တွင်ဖော်ယူကာ ရေကျမည့်ဘက်သို့ ပြန်လှည့်ထားရသည်။ ထို့နောက် ရေစစ်ပါက ပြန်ဖော်ရသည်။ ထိုသို့ဖမ်းယူရာတွင် မျှင်ကောင်လေးများသာမက ငါးမြီးတန်သွယ်၊ ငါးတံခွန်စသော ငါးများလည်း မိတတ်သည်။

ဖမ်းမိရရှိလာသော မျှင်များနှင့် ငါးများကို ရွာရောက် သည်နှင့် ဆားကူးရသည်။ သာမန်အားဖြင့် မျှင်အချိန် တစ်ရာခန့် အတွက် ဆားတစ်အိတ်ခန့် သုံးလေ့ရှိသည်။ သို့သော်လည်း ထို လုပ်ငန်းကို ကျွမ်းကျင်နေကြပြီဖြစ်သော အရာတော်သားတို့ အတွက် အချိန်အတွယ် အတိအကျမဟုတ်ဘဲ မျှင်နှင့် ဆားကို မှန်းဆထည့်လိုက်ခြင်းဖြစ်သည်။ ဆားကူးပြီးသောငါးများကို ငါးပိ စည့် (ငါးပိထည့်သောကျီ) အတွင်းသို့ ထည့်လိုက်သည်။

ဤနေရာတွင် ငါးပိစည့်မှာ စိတ်ဝင်စားစရာကောင်းသည်။ ဒေသခံမဟုတ်သော တစ်စုံတစ်ဦးက ငါးပိစည့်ကိုတွေ့လိုက်လျှင် အိမ်ကလေးတစ်လုံး ပက်လက်လန်နေသည်နှင့် တူလှ၏။ ငါးပိစည့် ဆောက်မည့်နေရာတွင် ဦးစွာတိုင်စိုက်ရသည်။ ထိုတိုင်စိုက်ခြင်း သည် အိမ်ဆောက်သောအခါ ခေါင်တိုင်လက်ခံတိုင်စိုက်သကဲ့သို့ တိုင်နှစ်တိုင် ထူရသည်။ ထို့နောက် ခေါင်တိုင်နှင့်လက်ခံတိုင်များကို လူတစ်ထိုင်ခန့်အမြင့်တွင် တန်းတစ်တန်းဖြင့် ချုပ်လိုက်သည်။ အိမ်ဆိုလျှင် ထိုတန်းသည် ရက်မ ဖြစ်ပေလိမ့်မည်။ ပြီးလျှင် အိမ် တွင် ခေါင်လျှောက်နှင့်တူသောတန်းတစ်တန်းကို ရက်မ ပေါ်တင်ကာ ခေါင်တိုင်နှစ်တိုင်ကို ဆက်လိုက်သည်။ တိုင်များကို တန်းများဖြင့် ခိုင်ခံ့အောင်ပတ်ချုပ်သည်။ ပြီးလျှင် လက်ခံတိုင် များတွင် အောက်ခြေမှ (ဆောက်လုပ်သည့် အရွယ်အစားကို လိုက်၍) သုံးတောင်၊ လေးတောင်ခန့်အမြင့်၌ ဒိုင်းခံတန်းများ ချည်သည်။ ခေါင်တိုင်ရှိ ခေါင်လျှောက်တန်းနှင့် လက်ခံတိုင်ရှိ ဒိုင်းခံတန်းများအပေါ် အခြင်ကဲ့သို့သော ဝါးတန်းများတင်ကာ အလယ်မှစ၍ ဓနိမိုးသကဲ့သို့ ဓနိ ချည်လိုက်သည်။ ဆောက်လက်စ

ငါးပိစည့်ကို ထိုအခြေအနေတွင် မြင်တွေ့ရပါက အိမ်ငယ်တစ်လုံးကို ပက်လက်လှန်ကာ အတွင်းဘက်မှ ခနိပြောင်းပြန်မိုးထားသည်နှင့် တူတော့သည်။ ထို့နောက် လေးဖက်လေးတန်ကိုလည်း အတွင်းဘက်မှပင် ခနိဖြင့် ကာလိုက်သည်။ ထိုအချိန်တွင် လေးထောင့်ငါးပိစည့်၏နှစ်ဖက်ကန်တော့ပုံ အောက်ရှူးရှူး ပေါ်လာပြီဖြစ်သည်။ အိမ်ခေါင်ပြောင်းပြန်ကဲ့သို့ အောက်ရှူးရှူး ကန်တော့ပုံအတန်းအောက်ဝယ် ပလတ်စတစ်ဖြင့် ရေတံလျှောက်တစ်ခုလုပ်ကာ ရေတံလျှောက်အဆုံးတွင် ထည့်စရာပုံး၊ စဉ်အိုး စသည်တို့ခံထားလိုက်၏။ ဤနည်းဖြင့် ငါးပိစည့်တစ်ခု ရပြီဖြစ်သည်။

ဆားကူးထားသောမျှင်များကို ငါးပိစည့်အတွင်း တစ်ညသိပ် ထည့်ထားလိုက်သည်။ ယင်းမှ စိမ့်ကျလာသောအရည်များကို နောက်တစ်နေ့တွင် မီးပြင်းပြင်းဖြင့် ဆူပွက်သည်အထိ သုံးနာရီခန့် ကျိုချက်လိုက်သောအခါ ပထမတန်းစား ချက်ငံပြာရည်ကို ရရှိ၏။ ငါးပိစည့်အတွင်းထည့်ထားသော ဆားကူးထားသည့် ငါးများ၊ မျှင်များကို နောက်တစ်နေ့နံနက်တွင် လှန်းစင်များတွင်ဖြန့်ကာ နေလှန်းရသည်။ နေမွန်းတည့်ချိန်တွင် ထွန်ခြစ်များနှင့်ခြစ်ကာ လှန်ပေးပြီး၊ ညနေပိုင်း ပြန်သိမ်းသည့်အခါ ထိုအခြေအနေကို စဖြူဟုခေါ်သည်။ ထိုစဖြူများကို ကြိတ်စက်တွင် ကြိတ်ရသည်။ တစ်နေ့နေလှန်းပြီးသောစဖြူများကို ပထမအကြိမ်ကြိတ်ပြီးပါက ၎င်းကို နှစ်ခါထောင်းငါးပိဟု ခေါ်ကြ၏။ ထိုနှစ်ခါထောင်းငါးပိသည် ငါးပိအကြမ်းပင်ဖြစ်တော့၏။

စဖြူကိုတစ်ညသိပ်ပြီးပါက နောက်တစ်နေ့တွင် မဖြစ်မနေကြိတ်ရသော်လည်း နှစ်ခါထောင်းငါးပိကိုမူ အလျင်စလို လုပ်စရာမလိုပေ။ နောက်တစ်နေ့တွင် ပြန်လှန်းလိုက လှန်းနိုင်သော်

လည်း အခြေအနေမပေးသေးပါက စည့်တွင်ဖြစ်စေ၊ ပီနံအိတ်များဖြင့်ဖြစ်စေ တစ်လခန့်အထိ ထည့်ထားနိုင်သည်။

နှစ်ခါထောင်းငါးပိကို ပြန်လှန်းရာတွင်မူ အနည်းငယ် လက်ဝင်သည်ဟု ဆိုရပါသည်။ အကြောင်းမှာ ပထမအကြိမ် လှန်းစဉ်ကကဲ့သို့ ငါးမဟုတ်တော့ဘဲ ကြိတ်ထားပြီးဖြစ်သဖြင့် အခဲလိုက်ဖြစ်နေသောကြောင့်ဖြစ်သည်။ ထိုငါးပိကို လောက်စာလုံးခန့်၊ လက်မခန့် အလုံးကလေးများပြုလုပ်ကာ လှန်းရသည်။ နေ့လယ်တွင် တစ်ခါလှန်ပေးပြီးနောက် ညနေတွင်ကြိတ်၍ရပြီဖြစ်သည်။ ယခုအကြိမ်ကြိတ်ခြင်းသည် နောက်ဆုံးအဆင့်ဖြစ်ရာ သုံးကြိမ် ပြန်ကြိတ်ရသည်။ မူလစဖြူကိုကြိတ်စဉ်က ကြိတ်စက်ဆန်ခါသည် သုံးမူးလုံးခန့် (လက်ညှိုးခန့်) အပေါက်ဖြစ်သော်လည်း နောက်ဆုံးသုံးကြိမ်ကြိတ်သည့်အခါ တစ်ကြိမ်ထက်တစ်ကြိမ်ပို၍ သေးသော ဆန်ခါဖြင့်ကြိတ်ရသည်။ နောက်ဆုံးအကြိမ်တွင် ဆန်ခါပေါက်သည် တစ်မူးခန့်သာရှိတော့သည်။ သို့မှသာ မွတ်ညက်သော ငါးပိကို ရရှိမည်ဖြစ်သည်။

* * *

ပင်လယ်တွင် မုန်တိုင်းရှိသည်ဆိုသော်လည်း ဦးအောင်ကျော်တို့ကဲ့သို့ ရေလုပ်သားများအတွက်ကမူ ပိုက်မချ၍ မဖြစ်ချေ။ မိုးဦးကျခါနီးနှင့် မိုးတွင်းကာလများသည် ငါးပိအတွက် ပိုက်စိမ်းများဖြင့် ငါးဖမ်း၍ရသောကာလမဟုတ်။ သို့စေကာမူ ဝမ်းရောကမနေ။ ထို့ကြောင့် သောင်ဒူမြစ်ပြင်တွင် ကျားပိုက်ထောင်ရသည်။ ကျားပိုက်ထောင်သောအခါ ငါးမျိုးစုံနှင့် မြီးနီပုစွန်၊ ပုစွန်ကျား

စသည့်ပုစ္ဆန်များရှိသည်။ ကျားပိုက်ကမူ ပိုက်စိမ်းနှင့် ပြောင်းပြန် နီးပါး ထောင်ရသည်။ ကျားပိုက်ကို ရေထရက်များဖြစ်သော မြန်မာ ရက် အဖိတ်နေ့မှစကာ လေးရက် ငါးရက်နေ့များအထိ ရေကျချိန်တွင် ထောင်ရသည်။ သို့မှလည်း ဝမ်းရေးအတွက် အဆင်ပြေမည်။

ဦးအောင်ကျော်၏လေ့ကလေးက သောင်ဒူမြစ်လယ်ကိုပင် ကျော်ခဲ့ပြီ။ ရေအကျတွင် တောင်လေသုတ်သဖြင့် လှိုင်းကြက် ခွပ်များဖြစ်နေလင့်ကစား သောင်ဒူမြစ်ပြင်သည် ငြိမ်သက်နေ၏။ မိုးသားတချို့ ပြေးလွှားနေငြား ကောင်းကင်သည် အုံ့မှိုင်းမနေ။ ထွန်းထွန်းတစ်ယောက် တံတားစပ်တွင် ဝေခွဲမရစွာ ငေးလျက် ကျန်ခဲ့တော့၏။

ထိုနေ့သည်ကား ၂၀၀၅ ခုနှစ်၊ ဧပြီလ ၃၀ ရက် နေ့တည်း။

အခန်း (၃)

“မြန်မာ့အသံကတော့ ထပ်တလဲလဲကြေညာနေပါလား။ မုန်တိုင်းကဒီဘက်ကို ကွေ့လာနေတယ်တဲ့။”

“ဒီဘက်တောင်ကွေ့လို့ရရင် ဟိုဘက်ကိုလည်း ပြန်လှည့် လို့ရမှာပေါ့ကွ၊ ပြန်လှည့်ခိုင်းလိုက်။”

“နောက်ဆုံးတော့ ထုံးစံအတိုင်း အန္တိယဖြစ်ဖြစ်၊ ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ် ဖြစ်ဖြစ် ဝင်သွားမှာပေါ့။”

မိုးကဖွဲဖွဲရွာချင်နေသည်။ မိုးရိပ်တွေလည်းဆင်နေသည်။ သို့စေကာမူ အရာတော်ရွာသူ၊ ရွာသားများအတွက် အဆန်း တကြယ်တော့မဟုတ်။ ယခုကဲ့သို့ မိုးဦးလေဦးကာလများတွင် မိုးရွာ တတ်ခြင်း၊ မုန်တိုင်းဖြစ်တတ်ခြင်းများကလည်း သိပ်ဆန်းလှသည် တော့မဟုတ်။ အရာတော်၏ညဦးပိုင်းသည် သွားသူလာသူများဖြင့် စည်ကားနေသလို လက်ဖက်ရည်ဆိုင်တွင်လည်း လူစည်ကားနေ သည်။ ရေဒီယိုနားထောင်သူအချို့က မုန်တိုင်းအကြောင်း ပြောနေ ကြသော်လည်း အများစုကဖြင့် စိတ်မဝင်စားလှပေ။ အမှန်ဆိုရ လျှင် သူတို့လွန်လှသည်ဟုလည်း သိပ်တော့မပြောသာ။ ဆယ်စု နှစ်များနှင့်ချီကာ သည်အရပ် သည်ဒေသများ ပြောပလောက် သည့်မုန်တိုင်း ဖြစ်ဖူးခဲ့သည်မဟုတ်ချေ။

“သတိတော့ထားရမယ်ထင်တယ်။ မုန်တိုင်းကို နာမည် တောင်ပေးလိုက်ပြီဆိုပဲ။”

“ဘာကျွေးလဲဆရာ။”

အ. မ. က ကျောင်းမှ ဆရာဦးစန်းမင်းက တွေးတွေးဆဆ ဆိုလိုက်သော်လည်း အနီးရှိစားပွဲမှ လူငယ်တစ်ယောက်က အရွှန်းဖောက်လိုက်ရာ တစ်ဆိုင်လုံးပွဲကျသွားကြ၏။ သို့စေကာမူ ဆရာဦးစန်းမင်းက

“ပင်လယ်သမုဒ္ဒရာတွေမှာဖြစ်နေတဲ့ အခြေအနေတွေကို ပြိုဟ်တုတွေ၊ ကိရိယာတွေနဲ့ အမြဲမပြတ်လေ့လာနေတဲ့ အဖွဲ့အစည်းတွေ ကမ္ဘာပေါ်မှာရှိနေတယ်။ ကျွန်တော်တို့ ဘင်္ဂလားပင်လယ်အော်မှာဆိုလည်း ပတ်လည်နိုင်ငံတွေက အမြဲမပြတ်လေ့လာနေကြတာ။ ပင်လယ်ရေစီးကြောင်းတွေရဲ့ အပူချိန်၊ လေတိုက်နှုန်း၊ လေဖိအား၊ ပြီးတော့ ကမ္ဘာ့လေစီးကြောင်းတွေရဲ့အခြေအနေ အဲဒါတွေကို နိုင်ငံမိုးလေဝသဌာနတွေက မပြတ်လေ့လာနေကြတာ။ ပြီးတော့ ဒေသတွင်းနိုင်ငံတွေနဲ့ အချိန်နဲ့အမျှ ဆက်သွယ်ပြီးတော့ သတင်းတွေ ဖလှယ်နေကြတာ။ အဲဒီတော့ ကျွန်တော်တို့ ဘင်္ဂလားပင်လယ်အော်မှာ ဘယ်တော့၊ ဘယ်နေရာမှာ လေဖိအားနည်းရပ်ဝန်း ဖြစ်မယ်ဆိုတာတောင် ကြိုပြောနိုင်တယ်။”

“ဒါဆို ဒီမုန်တိုင်းကို ဘယ်ကိုသွားမယ်လို့ ပြောလို့ရလားဆရာ။”

အနားရှိ ဦးအောင်ကျော်က ဆရာဦးစန်းမင်း စကားအရပ်တွင် ဝင်ပြောသည်။

“သဘာဝဘေးဆိုတာတော့ အတိအကျပြောဖို့ဆိုတာ အင်မတန်ခက်တာမဟုတ်လား။ ဖြစ်လာတဲ့အချိန်နဲ့ အနီးဆုံးရောက်မှပြောလို့ရတာမျိုးလေ။ အခုမုန်တိုင်းဖြစ်နေတဲ့ လေဖိအား

နည်းရပ်ဝန်းက စဖြစ်တုန်းက ကျွန်တော်တို့နဲ့အဝေးကြီး၊ ဟိုးအိန္ဒိယနိုင်ငံနားမှာ။ တစ်ခုရှိတာက အဲဒီဘက်မှာဖြစ်တဲ့ မုန်တိုင်းတွေဟာ ဒီဘက်ကိုလာလေ့မရှိဘူး။ ဒီဘက်ကမုန်တိုင်းတွေကသာ အဲဒီဘက်ကိုသွားလေ့ရှိတာ။ နောက်ပြီး ဒီမုန်တိုင်းရဲ့သွားနှုန်းက အရမ်းနှေးနေတာပဲ။ အဲဒီတော့ ပင်လယ်ထဲမှာပဲ ပိုပိုအားကောင်းလာပြီး အားအလွန်ကောင်းတဲ့ မုန်တိုင်းကြီးဖြစ်လာတာ။ ဆိုင်ကလုန်းမုန်တိုင်းကြီးအဆင့် ကိုရောက်လာလို့ သူ့ကိုအမည်ပေးလိုက်တာ။”

“အဲဒီအမည်ကို ဘယ်သူကပေးလိုက်တာလဲဆရာ။”

ဆရာဦးစန်းမင်း၏စကားကို စိတ်ဝင်စားလာကြသည်။ ကိုထွန်းထွန်းအမေးကို

“ကျွန်တော်ဖတ်ဖူးတာကတော့ ကျွန်တော်တို့နိုင်ငံအပါအဝင် အိန္ဒိယသမုဒ္ဒရာ ကမ်းရိုးတန်းမှာရှိတဲ့နိုင်ငံတွေရဲ့ မိုးလေဝသဌာနတွေပါဝင်တဲ့ အဖွဲ့အစည်းရှိတယ်။ အိန္ဒိယနိုင်ငံ၊ နယူးဒေလီမှာရုံးရှိတယ်။ လွန်ခဲ့တဲ့လေးနှစ်လောက်ကထင်တယ်။ အဲဒီမှာပါတဲ့ နိုင်ငံရှစ်နိုင်ငံပေါ့။ ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်၊ မြန်မာ၊ အိန္ဒိယ၊ မော်လဒိုက်၊ အိုမန်၊ ပါကစ္စတန်၊ သီရိလင်္ကာ၊ ထိုင်းနိုင်ငံတွေကနေ တစ်နိုင်ငံကို အမည်ရှစ်မျိုးစီပေးထားရတယ်။ နောက်ဆုံးပေးခဲ့တာ အိုမန်နိုင်ငံက ဆစ် ဆိုတာ မနှစ်ကမိုးနှောင်းတုန်းက ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်ကို ဝင်သွားတာပေါ့။”

“ဒါဆို အခုပေးတဲ့နာမည်ကရော ဘာလဲဆရာ၊ ဘယ်နိုင်ငံကလဲ။”

“အခုမုန်တိုင်းရဲ့နာမည်က နာဂစ်တဲ့။ နိုင်ငံက ပါကစ္စတန် နိုင်ငံအလှည့်ပေါ့။ သူက အင်္ဂလိပ်အက္ခရာစဉ်နဲ့ပေးတာကိုး။

အဓိပ္ပာယ်ကတော့ အူရဋ္ဌဘာသာစကားနဲ့ ပန်းပွင့်လို့ အဓိပ္ပာယ် ရတယ်ပြောတာပဲ။”

အပြင်တွင် မိုးကဖွဲဖွဲရွာနေ၏။ လက်ဖက်ရည်ဆိုင်ထဲတွင် စကားဝိုင်းကကောင်းနေဆဲ။

“ဆရာပြောတာတွေကတော့ ဗဟုသုတရပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ ဆရာပထမပြောသလိုပဲ မုန်တိုင်းဆိုတာက ကျွန်တော်တို့ ဒီဘက် မှာဖြစ်ရင် ဟိုး အန္တိယဘက်ပဲသွားတာ။ ကျွန်တော်တို့ လူပျိုပေါက် တုန်းက ပုသိမ်ကိုဝင်တဲ့မုန်တိုင်း။ ဒီအချိန်ပဲ။ လေတိုက်တာတော့ ပြင်းသလားမမေးနဲ့။ တိုက်ပြီးတော့လည်း ပြီးသွားတာပါပဲ ဆရာရယ်။ မုန်တိုင်းတိုက်တော့လည်း ရေကန်တွေ ရေပြည့် တာပေါ့။”

ဦးအောင်ကျော်က သူငယ်စဉ်ကအတွေ့အကြုံကိုပြော၏။ ဟုတ်တော့လည်းဟုတ်သည်။ ၁၉၇၅ ခုနှစ်က ပုသိမ်ကိုဖြတ်သော မုန်တိုင်းတစ်ခုတိုက်ခဲ့ခြင်းသည် မြစ်ဝကျွန်းပေါ်အတွက် တစ်ခု တည်းသော အတွေ့အကြုံဟုဆိုရမည်။ ဦးအောင်ကျော်ငယ်စဉ်က ကြုံခဲ့ဖူးသဖြင့် မုန်တိုင်းနှင့်မစိမ်း။ နှစ်တိုင်းလည်း ဘင်္ဂလား ပင်လယ်အော်တွင် မုန်တိုင်းများက ဖြစ်နေကျဖြစ်ရာ ယခုမှ အထူးတဆန်းကြီး လုပ်နေသကဲ့သို့ဖြစ်သည်။ စကားဝိုင်းသည် ငါးပိဈေး၊ ဆားဈေး၊ ကဏန်းဈေးများဆီသို့ လမ်းကြောင်းပြောင်း သွား၏။

* * *

ညကတည်းက ရွာသည့်မိုး စဲသွားသည်မရှိ။ တစ်ခါတစ်ရံ များလာသည်နှင့် နည်းသွားသည်သာရှိသည်။ သို့သော် မဲမှောင်

နေအောင် အံ့ဆိုင်းကာ တိမ်ပြိုသလိုရွာသည်တော့လည်း မဟုတ် ချေ။ ကောင်းကင်ယံတွင်မူ မိုးသားတိမ်လိပ်များက မြောက်ပြန် လေအသုတ်တွင် ဂွမ်းဆိုင်များကို လွှင့်တင်လိုက်သလို အဆုပ်လိုက် တရိပ်ရိပ်ပြေးနေ၏။ ထွန်းထွန်းက လေ့ကို အိုးဖိုချောင်းဆီသို့ ဦးတည်လိုက်သည်။ မိုးကခပ်စိပ်စိပ် ရွာနေသဖြင့် မိုးစက်တွေက မျက်နှာကို ခပ်စပ်စပ်လာရိုက်၏။ မိုးစက်တွေကြားတွင် အိုးဖို ချောင်းဝကို ခပ်ဝါးဝါးသာမြင်နေရသည်။ ဆားဂိုဒေါင်ကို သေချာ မိုးကာပြီးဖြစ်သည့်တိုင် အကယ်၍များ မိုးများပြီး လေထန်ခဲ့လျှင် လိုအပ်သည်တို့ကို ထပ်မံဆောင်ရွက်ရန်သာ တွေးမိနေ၏။

အရာတော်ရွာသူ၊ ရွာသားများအတွက် အလုပ်ဆိုသည်က သိပ်ခက်လှသည်မဟုတ်ချေ။ ငါးဖမ်း၊ ပိုက်ချ မလုပ်လိုကြလျှင် ဆားကွင်းများတွင် အလုပ်ကပေါ့ပါဘိ။ အရာတော်ရွာရှေ့ရှိ သောင်ဒူမြစ်တစ်ဖက်ကမ်းတွင် ဒီရေတောများသာရှိသော ကျွန်း ကြီးရှိသည်။ ကျွန်းပေါ်တွင် လမုပင်များ၊ သမဲ့ပင်များ၊ မဒမပင် များ၊ ခရာချုံများ၊ သင်ပေါင်းတောများနှင့် ဓနိပင်များ ထူထပ်စွာ ပေါက်နေ၏။ အထူးသဖြင့် ထိုတောများသည် အရာတော်ဘက် ကမ်းတွင် ပိုထူထပ်သည်။ အရှေ့မြောက်ဘက်တွင် သောင်ဒူမြစ်၊ အနောက်ဘက်တွင် ပြင်စလူမြစ်၊ တောင်ဘက်တွင် ပင်လယ်၊ မြောက်ဘက်ဆီတွင် အိုးဖိုချောင်းတို့ ဝေ့ကာဝိုက်ကာတည်ရှိသော ထိုဒေသတစ်ဝိုက်တွင် ဆားကွင်းများ၊ ပုစွန်ကန်၊ ကဏန်းကန်များ ပေါများလှသည်။ အရှေ့တောင်စွန်းတွင် အောင်လှိုင်၊ ပြင်အလန်း၊ ကွင်းပုတ်၊ ကွင်းပေါက်စသော ရွာငယ်များသာရှိသည်။ အမှန်မှာမူ ယင်းဒေသသည် ပြင်အလန်း သစ်တောကြိုးဝိုင်းကြီးဖြစ်၏။

ထိုဒီရေတောကြီးအတွင်း မြားမြောင်လှစွာသော ချောင်းပေါက်၊
ရေကျော်များကလည်း ပိုက်ကွန်တစ်ခုကဲ့သို့ များပြားလှပါ၏။

* * *

ဆားကွင်းများသည် မိုးကုန်ကာလမှ မိုးဦးကျအထိ မပြတ်
အလုပ်လုပ်ရသောနေရာဖြစ်သည်။ ဆားကွင်းအသစ် တည်တော့
မည်ဆိုလျှင် ပထမဆုံးတောခုတ်သည်မှစ၍ အလုပ်ရတော့၏။
တောခုတ်၊ တာပတ်၊ ငုတ်ထုတ် လုပ်ငန်းများအတွက် ဗာဟီရ
လုပ်သားများအနေဖြင့် အလုပ်လုပ်နိုင်သည်။ ဆားကွင်းကို ဒီရေ
မကျော်စေရန် တာပတ်ခြင်း၊ သစ်ငုတ်များထုတ်ပယ်ခြင်း၊ မြေညှိ
ခြင်း လုပ်ငန်းများပြီးပါက မြေကိုသုံးပုံ ပုံလိုက်၏။ နှစ်ပုံက
ကွင်းကြမ်းဖြစ်ကာ တစ်ပုံက ကွင်းချောဖြစ်သည်။ ကွင်းချောကို
လက်လံ ၁၅ လံ၊ အလံ ၂၀ ပတ်လည် ကန်သင်းများဖို့ခြင်း၊ ကွင်း၏
မျက်နှာပြင် သမံတလင်းကဲ့သို့ ညီညွတ်ချောမွေ့စေရန် ပြုပြင်ခြင်း၊
ကန်သင်းများ ရေလုံစေရန်အတွက် တင်းပုတ်နှင့်ထူခြင်း၊ လက်စည်
စက်စည်ဆွဲခြင်းများဆောင်ရွက်ရသည်။ စည်ဆိုသည်မှာ စည်ပိုင်း
ခန့်ရှိသော သစ်သားတလိမ့်တုံးဖြစ်ပြီး လက်နှင့်ဆွဲခြင်း၊ စက်နှင့်
ဆွဲခြင်းတို့ကို လက်စည် စက်စည်ဆွဲခြင်းဟု ခေါ်ခြင်းဖြစ်၏။
ထိုအခါ ဆားလုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မည့် ကွင်းတစ်ခု အကြမ်းအားဖြင့်
ပေါ်ထွက်လာပြီဟုဆိုနိုင်ပြီ။ ထိုအခြေအနေကို ဒေသအခေါ်
ကွင်းကြမ်း ဟု ခေါ်ကြသည်။ ထိုကွင်းကြမ်းကိုပင် ခူအိုင်ဟုခေါ်သည်။
ကွင်းချောနှင့် ကွင်းကြမ်းကြား ဖြူး၊ ကွင်းချောကို ကျွန်းကွက်ဟု
ခေါ်ကြသည်။ ဆားကွင်းတစ်ကွင်း၏အကျယ်ကို ၁၅ ဖြူး၊ ၂၀ ဖြူး၊
၂၅ ဖြူး စသည်ဖြင့် ပြောလေ့ရှိကြသည်။

နေလှန်းဆားထုတ်လုပ်ရန်အတွက် ပထမဦးစွာ ခူအိုင်
အတွင်းသို့ ပင်လယ်ရေများကို ဂျပ်နှင့်မောင်းတင်ရသည်။ ဂျပ်
ဆိုသည်မှာ သားရေပတ်ကြိုးတွင် ခပ်ခွက်များတပ်ဆင်ထားသော
ရေတင်စက်တစ်မျိုးဖြစ်ပြီး အင်ဂျင်ဖြင့်မောင်းကာ ရေတင်ခြင်း
ဖြစ်သည်။ ခူအိုင်တွင်ရေပြည့်ပါက သုံးရက်အထိထားရသည်။
တစ်နည်းအားဖြင့် ပင်လယ်ရေကိုသုံးရက်နေလှန်းခြင်းဟု ဆို
နိုင်ပါသည်။ သုံးရက်ခန့်ရှိသောအခါ ခူအိုင်အတွင်းရှိ ပင်လယ်
ရေသည် သုံးဆယ်ရာခိုင်နှုန်းခန့် လျော့နည်းသွားပြီဖြစ်ကာ အငန်
ဓာတ်ကလည်း ၁၀ ဒီဂရီမှ ၁၂ ဒီဂရီအထိ မြင့်တက်လာပြီ ဖြစ်
သည်။ ခူအိုင်အတွင်းသို့ရေသွင်းစဉ် ပင်လယ်ရေ၏ အငန်ဓာတ်မှာ
၂ ဒီဂရီမှ ၃ ဒီဂရီခန့်သာ ရှိသည်။

ထိုအခါ ခူအိုင်အတွင်းမှ ဆားငန်ရေများကို ဖြူးအတွင်းသို့
ခါးစက်ဖြင့်ပို့ပေးသည်။ ခါးစက်ဆိုသည်မှာ ခူအိုင်နှင့်ဖြူးကြား
ဆားကွင်း၏ခါးလယ်တွင်ရှိသော ရေပန်ပင်ဖြစ်သည်။ ဖြူးတွင်
နေဆက်လှန်းရင်း ရေ၏အငန်ဓာတ်က ၂၀ ဒီဂရီကျော်အထိ
မြင့်လာသည်။ ရေလည်း ပို၍ကြည်လာသည်။ ပို၍လည်း နည်းလာ
သည်။ ထိုအခြေအနေတွင် ကျွန်းကွက်သို့ ခါးစက်ဖြင့်ပင် ပို့လိုက်
၏။ ကျွန်းကွက်အတွင်းတွင် ရေလုံးဝခန်းသွားသောအခါ ဆားခဲ
များကျန်ခဲ့တော့သည်။ ထိုဆားခဲများကို ဂျှတ်ဖြင့်ခြစ်ကာ ကျုံးယူ
ရသည်။ သို့သော် ဆားခဲများနှင့်အတူ နွံများလည်း ရောနှောပါဝင်
နေရာ နွံစင်စေရန်အတွက် ဆားဆေးကန်တွင် ဆားခဲများကို
ပင်လယ်ရေဖြင့်ဆေးရသည်။ ပြီးမှ ဝိုဒေါင်ထဲသို့ ထည့်ရသည်။
ထိုအခါ ဆားကြမ်းများရရှိပြီ ဖြစ်သည်။ ဆားကြမ်းများကို လပွတ္တာ

ရှိ ဆားစက်ငယ်များ၊ ရန်ကုန်မြို့ရှိ ဆားစက်ကြီးများတွင် အရောင် ချွတ်ခြင်း၊ ကြိတ်ခြင်း စသည်တို့လုပ်ဆောင်ပြီးမှ ဆားချောကို ရရှိခြင်းဖြစ်သည်။

ဆားဖိုပိုင်ရှင်၏ ဆားကွင်းတစ်ကွင်းတွင် လုပ်သားများစွာ လိုအပ်သည်။ ဗာဟီရလုပ်သားများလိုအပ်သကဲ့သို့ ကျွမ်းကျင် လုပ်သားများလည်း လိုအပ်သည်။ ဆားကွင်းတစ်ကွင်းတွင် ကျွမ်းကျင်လုပ်သား အနည်းဆုံး နှစ်ဆယ်၊ အစိတ်လိုအပ်၏။ ဆား ကွင်းတွင်းသို့ ဂျပ်နှင့်မောင်းတင်သည်မှ ဆားအငန်ဓာတ် ခန့်မှန်းခြင်း၊ ဖြူးသို့ပို့ခြင်း၊ ကျွန်းကွက်သို့ပို့ခြင်း၊ ဆားကျုံးခြင်း များအထိ ကျွမ်းကျင်သော ဆားရည်ကိုင် (ဆရေကိုင်) တစ်ယောက် က တာဝန်ယူဆုံးဖြတ်သည်။ ဆားကွင်းတွင် ဆရေကိုင်က အခရာ ဖြစ်၏။ ထို့ပြင်ဆားဖိုပိုင်ရှင်က စိတ်ချရသော လူယုံတစ်ယောက် ကလည်း ဆားကွင်းလုပ်သားများ၏ လူမှုရေး၊ လုပ်အားခ၊ လုံခြုံရေး တို့အတွက် စီမံခန့်ခွဲရသေးသည်။

* * *

ထွန်းထွန်းသည် အိုးဖိုချောင်းအတွင်း မောင်းနှင်လာရာက ဆားကွင်းထိပ်တွင် လှေကိုကပ်လိုက်၏။ မိုးစက်များကြားမှပင် ဆားဂိုဒေါင်ဆီ လျှောက်လာခဲ့သည်။ သည်မိုးနှင့်ဆိုလျှင် ကွင်းပိတ် ရတော့မည်ထင်သည်။ ခူအိုင်အတွင်းမှ ဖြူးသို့ ယမန်နေ့ကမှ ရေပို့ ထားသေးသည်။ လုပ်အားခများရှင်းရဦးမည်။ နောက်နေ့မှ ပုစွန် ကန်ကိုသွားတော့မည်။ ကိုမင်းမင်းနှင့် ကွင်းပေါက်သို့ ပုစွန် သားပေါက်သွားယူရန် ပြောထားသည်။ အတွေးများနှင့် အမိုး အောက်သို့ဝင်လိုက်၏။

“မုန်တိုင်းရှိတယ်ဆို ထွန်းထွန်း”
ဆားလုပ်သားတစ်ယောက်ကမေးလိုက်၏။

“ဟုတ်တယ်ဗျ။ ရေဒီယိုကတော့ ကြေညာနေတာပဲ။
မုန်တိုင်းနဲ့အတူ ဒီရေပါတက်မယ်ဆိုလားပဲ။”

“ကောင်းတာပေါ့ကွာ။ ခူအိုင်ထဲ အထူးတလည် မသွင်း ရတော့ဘူးပေါ့။”

“တော်ကြာ လေနဲ့ပါသွားလို့ဟုတ်နေဦးမယ်။”

“ထွန်းထွန်းရယ်၊ ဒီအသက်အရွယ်အထိ မုန်တိုင်းထဲ လူ တွေလွင့်ပါတယ်ဆိုတာ တစ်ခါမှမကြားဖူးတာ။ လေပြင်းရင် ကန်သင်းဘေးကပ်တဲ့။ ဟား ဟား ဟား ဟား”

သူက ပြောပြောဆိုဆို ဟိုဘက်တဲဆီ ထွက်သွားသည်။

လေက ခပ်သုတ်သုတ်တိုက်လိုက်၏။ မိုးစက်တွေက တဲ အတွင်းဝင်လာသည်။ ထွန်းထွန်းက ရေစိုနေသော စွပ်ကျယ်အင်္ကျီ ကို ချွတ်လိုက်ကာ တန်းမှအင်္ကျီနှင့်လဲလိုက်သည်။ မုန်တိုင်းဆိုသည် ကိုတော့ မယုံတစ်ဝက် ယုံတစ်ဝက်နှင့်။

ထိုနေ့က မေလ(၁)ရက် ဖြစ်၏။

ရှိသည်။ နှစ်မျိုးကွဲပြားသော်လည်း သဘောသဘာဝမှာ အတူတူပင်ဖြစ်သည်။

* * *

အခန်း (၄)

နံနက်လင်းကတည်းက မိုးရွာနေသည်။ သောင်ဒူမြစ်ထဲတွင် လည်း လှိုင်းတွေထနေသည်။ ရွာထဲတွင်မူ အသွားအလာက သိပ် မပျက်လှ။ အနည်းဆုံး ဈေးဆိုင်တွေသွားရသည်။ မိုးရွာ၍ ထမင်း မစားဘဲလည်း နေ၍ရသည်မဟုတ်။ ထို့ကြောင့် အရာတော်ရွာက ပုံမှန်ပင်။ ဆိုရလျှင် ပင်လယ်ကမ်းစပ်ကရွာဖြစ်သဖြင့် မုန်တိုင်း ကြောက်နေ၍မရ။ လှိုင်းကိုစောင့်နေလို့မဖြစ်။ မိုးကို ရှောင်နေလို့ လည်း မဖြစ်နိုင်ပေ။ သည်နေ့ ပိုက်ချသူတွေမရှိချေ။ သည်လောက် မိုးသည်းထဲတွင် အလုပ်လုပ်လို့လည်း အဆင်ပြေမည် မဟုတ်ချေ။ သို့ပေမင့် လှေတစ်စီးကတော့ အရာတော်ကမ်းကခွာကာ လှိုင်းလုံး တွေကြားကပင် သောင်ကလေးချောင်းဆီသို့ ဦးတည်မောင်းနှင် သွားသည်။ မောင်းသူက မင်းမင်း။

မင်းမင်းတို့မိသားစုတွင် ဆားကွင်းများရှိသည်။ ပုစွန်ကန် များလည်းရှိသည်။ ပုစွန်ကန်ဆိုသည်မှာလည်း သည်တော သည်ရေ ကိုအခြေတည်၍ လုပ်ကိုင်ရခြင်းဖြစ်သည်။ ပုစွန်ဆိုသည်မှာ ဈေးကောင်းရသော ပုစွန်ကျားဖြစ်၏။ အရပ်အခေါ်တော့ ကျား ပုစွန်ဟုခေါ်သည်။ ပုစွန်ကန်များသည် စင်စစ်အားဖြင့် ဒီရေတော သာဖြစ်၏။ ပုစွန်ကျားတို့၏သဘာဝကိုလေ့လာကာ ဖန်တီးမွေးမြူ ကြခြင်းဖြစ်သည်။ ပုစွန်မွေးမြူရာတွင် သဘာဝအတိုင်းမွေးမြူခြင်း နှင့် ပုစွန်သားပေါက်များကို စုဆောင်းမွေးမြူခြင်းဟူ၍နှစ်မျိုး

ပုစွန်မွေးမည်ဆိုပါက ဒီရေတောကို ဦးစွာတာပတ်ရသည်။ အမြင့်လေးတောင်ခန့်ရှိသော တာပေါင်ဖို့ယူရခြင်းဖြစ်၏။ မြေအနေအထားကိုလိုက်၍ ဧက ၃၀၊ ၄၀၊ ၆၀ စသည်ဖြင့်ရှိသည်။ ပုစွန်ကန်များကို တာပတ်ပြီးပါက တပေါင်း၊ တန်ခူးလများတွင် တာကိုဖောက်ကာ ရေသွင်းရသည်။ ရေတက်ချိန်တွင် ရေသွင်း ပြီး ရေကျချိန်တွင် အပေါက်ကို တာပေါ်လင်စဖြင့် ပြန်ပိတ်သည်။ သွင်းရေနှင့်အတူ ပုစွန်သားပေါက်များ ပါလာကြသည်။ ထိုအချိန် တွင် ပုစွန်များမှာ အတက်သာရှိပြီး အဆင်းမရှိဟု ဒေသခံများက နားလည်ကြသည်။ အမှန်စင်စစ်အားဖြင့် ပုစွန်တို့၏သဘောသဘာဝ အရ ဒီရေတောများအတွင်း ခိုလှုံရန်လာကြခြင်း ဖြစ်သည်။ အရွယ် ရောက်ပြီး ပုစွန်ကြီးများသည် ပင်လယ်ကြမ်းပြင်တွင် ဥများဥချ ကြသည်။ ထိုဥများမှပေါက်လာသော ပုစွန်များသည် အဆင့်သုံးဆင့် ခန့်ဖြတ်သန်းရင်း ကမ်းစပ်ပိုင်းသို့ ရောက်လာကြသည်။ ပုစွန်ငယ် များအရွယ်တွင် ကမ်းစပ်ရေတိမ်ပိုင်းရှိ ဒီရေတောများအတွင်း ဝင်ရောက်ကာ ထိုမှာပင်ကြီးထွားကြပြီး အရွယ်ရောက်သောအခါ ပင်လယ်တွင်းသို့ ပြန်လည်ဆင်းသက်သွားကြသည်။ ထိုဖြစ်စဉ်ကို အားသာချက်အဖြစ်ယူကာ ပုစွန်များကို မွေးမြူခြင်းဖြစ်ပြီး အလွယ်တကူဖမ်းယူနိုင်ရန် ဆောင်ရွက်ကြခြင်းဖြစ်သည်။ ထိုသို့ သဘာဝအလျောက်ဝင်လာသော ပုစွန်များမွေးမြူခြင်းကို သဘာဝ အတိုင်းမွေးမြူခြင်းဟုခေါ်ပြီး ကမ်းဦးရေတိမ်ပိုင်းရှိ ဒီရေတော

များဆီသို့ ကျက်စားရန်လာသော ပုစွန်သားပေါက်များကို ကမ်းစပ်တွင်ကျော့ဖမ်းကာ ပုစွန်ကန်များအတွင်းသို့ ထည့်သွင်းမွေးမြူခြင်းကို သားပေါက်ထည့်မွေးမြူခြင်းဟုခေါ်သည်။ သို့သော် အများစုကမူ သဘာဝအတိုင်းလည်းထည့်၊ သားပေါက်များလည်း စုဆောင်းထည့်သွင်းကြသည်သာဖြစ်ပါ၏။

ပုစွန်များသည် လမုပင်များ၊ သမဲ့ပင်များ၊ သင်ပေါင်း၊ ခရာချုံများ၊ ပြူး၊ မဒမပင်များ အံ့ဆိုင်စုရုံးပေါက်ရောက်ရာ ဒီရေတောအတွင်း သဘာဝဖြစ်စဉ်အတိုင်း ကြီးထွားလာကြသည်။ လေးလခန့်ကြာသောအခါ အရွယ်ရောက်သောအကောင်ကြီးများဖြစ်လာလေသည်။ ထိုအခါ ပင်လယ်တွင်းသို့ပြန်ဆင်းရန် ကြိုးစားကြတော့သည်။ ထိုအချိန်တွင် တာကိုဖောက်ကာရေလွှတ်ရင်း ပင်လယ်တွင်းသို့ ပြန်ထွက်မည့် ပုစွန်ကျားကြီးများကို ဖမ်းယူရသည်။ ပုစွန်ကန်များတွင် ရေလွှတ်ရန်နှင့် ရေသွင်းရန်အတွက် တာကိုဖောက်သည့်အခါ လျှောပုံးခေါ် သစ်သားပုံးပြုလုပ်ရသည်။ ဘေးနှစ်ဖက်နှင့် အောက်ခြေကို သစ်သားဖြင့်ပြုလုပ်ထားသော လျှောပုံးကို တာပေါင်အပေါက်တွင် ကွက်တိချထားခြင်းဖြစ်သည်။ ပုံးတွင် တံခါးတပ်ဆင်ထားပြီး ရေကျချိန်တွင် ရေထုတ်ရင်း ယင်းဖြင့်တားကာ ပုစွန်များကိုဖမ်းယူ၍ အသင့်ရှိသောရေခဲပုံးများဖြင့် ထည့်ပြီး ဈေးကွက်သို့ပို့ဆောင်ရသည်။

ရေပြန်တက်ချိန်တွင် ရေသွင်းသောလျှောပုံးတံခါးများကို ဖွင့်ကာရေသွင်းသည်။ ထိုအခါ လတ်ဆတ်သော ပင်လယ်ရေများက ပုစွန်ကန်အတွင်းစီးဝင်လာသည်။ ပင်လယ်တွင်းဆင်းလိုသောပုစွန်များက လတ်လတ်ဆတ်ဆတ် ပင်လယ်ရေဆီသို့ ကူးခတ်လာသောခါ လျှောပုံးများရှိရာတွင် ပုစွန်ကျားကြီးများ စုပြုံနေ

ကြသည်။ ရေကျချိန်တွင် ရေထုတ်လျှောပုံးကိုဖွင့်ကာ ဖမ်းကြပြန်သည်။ ဤသည်ကား ပုစွန်ကန်များ၏လုပ်ငန်းစဉ် ဖြစ်တော့၏။

* * *

သည်ကာလသည် ကန်များအတွင်းသို့ ပုစွန်များထည့်သွင်းချိန်ဖြစ်သည်။ ကန်အတွင်း ပုစွန်သားပေါက်များရှိလေတွက်ခြေကိုက်လေဖြစ်ရာ သဘာဝအတိုင်းဝင်လာသော ပုစွန်များသာမက ဖမ်းယူရရှိသောပုစွန်များကိုပါ ထပ်ထည့်ရန် လှေဖြင့် မင်းမင်း ထွက်လာခြင်းဖြစ်၏။ သူရည်မှန်းရာနေရာမှာ ကွင်းပေါက်ဖြစ်သည်။ အရာတော်မှာ မိုးကြီးပေမဲ့ သည်ဘက်မှာ မိုးမသည်းချေ။ သောင်ကလေးချောင်းပေါက်မှဝင်လာရင်း အိုင်မ၊ အမတ်ကလေးစသည့် ရွာကလေးများကိုဖြတ်လာကာ ကွင်းပေါက်ဆီသို့နီးလာပြီ။ သည်ဘက်တွင် မိုးမသည်းသည့်တိုင် လေကထန်လွန်းနေသည်။ သောင်ကလေးချောင်းပေါက်က မကျယ်လှသောကြောင့် လှိုင်းမကြီးလှသော်လည်း လေကပြင်းသဖြင့် ရှေ့ဆက်သွားသင့် မသွားသင့်ကို ချိန်ဆရင်း နီးရာရေကျော်ပေါက်လေးဆီ ထိုးဝင်လိုက်သည်။

“လေကတအားပြင်းနေတယ်။ သွားလို့မဖြစ်တော့ဘူးထင်တယ်။”

မင်းမင်းက လှေဝမ်းတွင်ထိုင်နေသော အစ်ကိုဖြစ်သူထံ လှမ်းပြော၏။

“အေး၊ ပြန်လှည့်ကွာ။ ရေတက်နေတော့ အမှတ်တစ်ရေကျော်ကနေ ဝင်လိုက်။”

လေ့ပေါ်တွင်မူ သုံးယောက်သာပါသည်။ မင်းမင်းက မောင်းကာ ထွန်းထွန်းက ဦးမှာထိုင်သည်။ မင်းမင်း၏ အစ်ကိုက ဝမ်းမှာထိုင်သည်။ ပြင်းထန်လာသောလေကြောင့် ခပ်လှမ်းလှမ်း ရှိအုန်းပင်များ သွက်သွက်ခါယိမ်းထိုးနေသည်။ ထွက်လာသည့် အချိန်နှင့် မှန်းကြည့်လိုက်လျှင် နေ့လယ်တစ်နာရီကျော် နှစ်နာရီ လောက်ဖြင့်ရှိရောမည်။ ဓနိပင်များနှင့် ပြည့်ကျပ်နေသော ချောင်း ပေါက်ကလေးအတွင်းမှာပင် လှေကိုနောက်ဆုတ်ရန် အတော် ကြိုးစားယူရ၏။ ပိုပြင်းလာသောလေကြောင့် သောင်ကလေးချောင်း မှာပင် လှိုင်းကအတော်ထန်နေပြီ။ နီးရာရေကျော်မှ ဖြတ်ဝင်လိုက် ၏။ ထိုအချိန်မှာပင် နေရာတိုင်းလိုလို အပင်ငယ်များက ပြိုလဲ နေပြီ။ လှေက မောင်းရသည်မရှိ။ ပိတ်နေသောသစ်ပင်သစ်ကိုင်း များကို ဖယ်နေရသည်က အချိန်ပို၍ကြာလာသည်။ သို့သော် လေက လျော့မသွား။ ပိုပိုတိုးလာသည်။

လေနှင့်အတူ ရေပါတက်လာ၏။ ချောင်းပြင်က ပိုကျယ်ကာ ရေကျော်က ချောင်းခွင်နှယ်ဖြစ်လာသည်။ သည်ဒေသ သည်အရပ် ဆိုသည်က ပင်လယ်ပြင်ထက်ဘာမျှပို၍ မမြင့်သဖြင့် ရေမြင့်သည့် အခါ ပင်လယ်ပမာပင်ဖြစ်တော့သည်။ သည်ရေအမြင့်ဆိုလျှင်ဖြင့် ပုစွန်ကန်တာပေါင်များကို ရေကျော်ပြီဟု မင်းမင်းတွေးလိုက်မိ သည်။ သို့သော် သည်ရာသီက ပုစွန်တက်သောရာသီမို့ သိပ်တော့ မစိုးရိမ်။ တာတွေကျိုးမှာကိုသာ ပူပင်မိ၏။ သို့သော် ထိုအပူက အတွေးတစ်စနယ် စိတ်အတွင်းဖြတ်သွားရုံမျှသာရှိ၏။ လက်တွေ့ တွင် ပြင်းထန်သောလေနှင့် ကြီးမားသောလှိုင်းကို အားတင်းကာ အန်တုနေရသည်။ အင်ဂျင်လီဗာကို အဆုံးတင်ထားသော်ငြား ရှေ့

ကို ရောက်သည်မထင်။ မောင်းနေဆဲ လှေပေါ်ပြတ်ကျ၊ လဲကျလာ သော သစ်ပင်သစ်ကိုင်းများကိုလည်း သတိထားနေရသည်။ မူလက အရာတော်သို့ ပြန်မည်မှန်းခွဲသော်လည်း မဖြစ်နိုင်တော့မှန်း သိလာသည်။ ထို့ကြောင့် အိုင်မသို့ မှန်းထွက်လိုက်သည်။ အိုင်မရှေ့ အမှတ်နှစ်ရေကျော်မှ ကွင်းဘက်သို့ သွားရန်ဆုံးဖြတ်လိုက်၏။

ဘယ်အချိန်က ခြစ်မိခဲ့မှန်းမသိသော ပွန်းရာရုရာများက လည်း လူတိုင်းတွင် ကိုယ်စီ။ ကွင်းအနီးသို့ရောက်ကာ တဲကို မှန်ပျံပျံ လှမ်းမြင်ရသောအခါ လူတွေက ယဲ့ယဲ့မျှသာကျန်တော့သည်။ ထို့ပြင် ကြီးမားလှသောလှိုင်းလုံးများနှင့် လေပြင်းများကြောင့် ရှေ့သို့ မတိုးသာတော့ပြီ။ မတိုးသာသည့်အပြင် လေတိုက်ရာနှင့် ရေစီးရာသို့ လှေက မျောပါနေသည်။ မင်းမင်းက လှေကို သွားလိုရာသို့ ဦးတည် ၍မရနိုင်အောင်ဖြစ်နေသည်။ ထို့ကြောင့် ပြူးပင်တစ်ပင်နားကပ်မိ ချိန်တွင် လှေဦးမှထွန်းထွန်းက ပြူးပင်တွင် လှေကြိုးကိုချည်လိုက်၏။ မင်းမင်းက စက်သတ်လိုက်ပြီး လှေဝမ်းဆီသို့တွားသွားကာ အကို ဖြစ်သူနှင့်အတူ လှေဝမ်းတွင် မှောက်နေလိုက်သည်။ လေတိုက်သည့် ဒဏ်တော့ အနည်းငယ်သက်သာသွားသော်ငြား လှိုင်းများကြား တွင် လှေက ပြောင်းဆန်အောင်ခုန်ပေါက်နေတော့၏။

ထိုအချိန်၌ အရာတော်တွင်လည်း ရေကအတော်တက် လာပြီ။ အားလုံးက လေတိုက်မည်ကို မယုံမရဲရှိသော်ငြား ပင်လယ် သားတွေမို့ တိုက်လာလျှင်လည်း ခံနိုင်ရည်ရှိကြမည်ဟု ယုံကြည် ထားကြဆဲဖြစ်သည်။ ညနေသုံးနာရီကျော်ခန့် ရှိလိမ့်မည်။ ကိုဟန်စိုး က လေပြင်းလွန်းသဖြင့် မီးမမွှေးရန်ပြောနေစဉ် ရေက ရွာလမ်းတွင် ပြည့်နေပြီ။ တက်ရေက လေကြောင့် လှိုင်းထန်နေ၏။ ကမ်းနား

ဘက်က အိမ်ငယ်အချို့ ကြည့်နေရင်း အမိုးတွေပါသွားသည်။ တစ်ဆက်တည်းမှာပင် အကာတွေပါပွင့်ကာ အိမ်လဲပြိုသွား၏။ အိမ်ထဲက မိသားစုက ကြုံရာကိုဆွဲရင်း ကိုဟန်စိုးတို့အိမ်ဆီသို့ ထွက်လာနေသည်ကိုမြင်နေရသည်။ ဇနီးဖြစ်သူကို အတွင်းပစ္စည်းများနှင့် ငွေများအိတ်တစ်လုံးတွင်ထည့်ကာ ပိုက်ထားရန် သတိပေးလိုက်သည်။

အိမ်ဆီသို့လာနေသော မိသားစုက ရွာလမ်းပေါ်လှမ်းတက်လိုက်သည်။ ရေက ပေါင်လယ်ခန့်ရှိသည့်တိုင် လှိုင်းရိုက်လိုက်လျှင် ရင်အထိတက်၏။ မိသားစုလေးယောက်လက်တွဲကာ ခက်ခက်ခဲခဲ လှမ်းနေရချိန်တွင် လေပြင်းတစ်ချက်ပင့်အတိုက်၌ လှိုင်းကဝုန်းခနဲ ရိုက်ချလိုက်သည်။ အိမ်သို့ရောက်ရန် လက်တစ်ကမ်း၊ ခြေတစ်လှမ်း မျှသာလိုချိန်တွင် မျက်စိအောက်က ဖျတ်ခနဲပျောက်သွားသည်။ “ဟာ” ဟု ကျယ်လောင်စွာ အော်ဟစ်မိလိုက်သည်။ ကိုဟန်စိုး အတော်တုန်လှုပ်သွား၏။

* * *

ဦးအောင်ကျော်အိမ်က ရွာလယ်တံတားနားမှာမို့ ရေတက်လာသောအခါ အိမ်ရှေ့တွင် ရေပြင်က ပိုကျယ်နေသလို ဖြစ်နေသည်။ ရေပြင်ကျယ်လေ လှိုင်းကကြီးလေမဟုတ်ပါလား။ လှိုင်းတဝုန်းဝုန်းက အိမ်ရှေ့ဈေးဆိုင်ခုံလေးကို ရိုက်လာသည်။ ပထမတစ်ချက် ရိုက်လိုက်၏။ ဆိုင်ခုံကပြုတ်ထွက်သွားသည်။ ဒုတိယတစ်ချက်။ လှိုင်းနောက်သို့ပါသွား၏။ ခါးလယ်ခန့်ရှိသော ရေထဲသို့ ဦးအောင်ကျော် ဆင်းလိုက်၏။ အိမ်အနားတွင် အိမ်ပုစုတွေက

များလှသည်။ အများစုမှာ အမိုးတွေမရှိတော့။ အချို့က အိမ်ပါမရှိတော့။ သူတို့တွေကို စာသင်ကျောင်းဆီသို့ပို့ပေးရမည်။

ကျောင်းဆောင်သစ်က သည်နှစ်ပညာသင်နှစ်အမီဖွင့်ရန် ဆောက်လုပ်ပြီးစီးနေပြီ။ အုတ်ညှပ်သွပ်မိုးမို့ လေကွယ်ရာတော့ ရလိမ့်မည်။ ထို့ကြောင့် ကလေးများအပါအဝင် မိသားစုများလိုက်ကျောင်းထဲသို့ ပို့ရသည်။ ကျောင်းမြေနေရာတွင် ရေကခြေသလုံးတစ်ပတ်ရစ်သာသာ။ သည်ထက်တက်မလာသမျှ နေလို့ရသည်။ အဆောင်တွင်းမို့ လှိုင်းမရှိနိုင်။ အားလုံးက ရေမကြောက်သူတွေမို့ သိပ်ပြဿနာမရှိ။ ပို့ရင်းပို့ရင်း ရေက တက်လာသည်။ လှိုင်းတစ်ချက်အရိုက်တွင် ဦးအောင်ကျော် ဟန်ချက်ပျက်သွား၏။ တွဲလာသောကလေးနှင့်လည်း တခြားစီဖြစ်သွားသည်။ လှိုင်းကလည်းကြီး ရေကစီးမို့ ရေစီးနှင့်မျောကာ အဆောက်အအုံတစ်ခုနှင့် ဝင်ဆောင့်မိသည်။

ကြည့်လိုက်တော့ ကျေးရွာရုံးဖြစ်နေ၏။ လက်လှမ်းတမီကို လှမ်းဖက်လိုက်သောအခါ တိုင်ကိုဖက်မိသည်။ ရေစီးနှင့်ပါမသွားအောင် တိုင်ကိုမြဲမြဲဖက်ထားလိုက်ရတော့၏။

အခန်း (၅)

မြစ်ဝကျွန်းပေါ်တွင် လှေဆိုသည်က နတ်မြင်းပျံနယ် အသုံး
ဝင်၏။ လှေမရှိက ခြေရှိလည်း အရာမထင်ချေ။ လက်ညှိုးညွှန်ရာ
ရေမဖြစ်သော်ငြား သွားလိုရာချောင်းများရှိသဖြင့် လှေရှိမှသာ
အဆင်ပြေသည်။ ထို့ကြောင့်လည်း အိမ်တိုင်းလိုလို လှေရှိကြသည်။
ကြီးသည်နှင့် သေးသည်၊ ကောင်းသည်နှင့် စုတ်သည်သာ ကွာချင်
ကွာလိမ့်မည်။ လှေကတော့ ရှိကြသည်ချည်း။ ကိုယ့်မှာမရှိလည်း
အနီးအိမ်တွင်ရှိသည်။ အနီးအိမ်တွင်မရှိလည်း အမျိုးအိမ်တွင်
ရှိသည်။ အမျိုးအိမ်တွင်မရှိလည်း အသိအိမ်တွင်ရှိသည်။ ထို့ကြောင့်
တစ်နည်းမဟုတ် တစ်နည်းနှင့်တော့ သွားရေး လာတာ အဆင်ပြေ
ကြသည်ချည်းဖြစ်ပါ၏။

* * *

မင်းမင်းတို့ ညီအစ်ကို ဆရာတပည့်များ လှေကို သေသေ
ချာချာကြိုးချည်ထားသော်ငြား မိုးစက်များနှင့် လှိုင်းများကြားတွင်
မြင်းရိုင်းတစ်ကောင်နယ် ခုန်ပေါက်နေသည်။ ပိုဆိုးသည်က ကြိုးကို
အသေချည်လိုက်သလိုဖြစ်သွားသဖြင့် ရေထပ်တက်လာသောအခါ
လှေက ဦးစိုက်နေသည်။ ထွန်းထွန်းက ရေထဲဆင်းကာ ကြိုးကိုဖြုတ်
လိုက်သည်။ မင်းမင်းက လှေဦးတွင်ထိုင်ကာ ပြူးပင်ကို အားနှင့်ဖက်
ထားသည်။ လှိုင်းက တဝုန်းဝုန်းရိုက်၏။ ရေအောက်ရောက်သွား

သော ကြိုးချည်ထားရာနေရာကို ရေငုပ်ကာ ဖြေနေသည့် ထွန်းထွန်း
အကြိမ်ကြိမ်ကြိုးစားနေသော်လည်းမရ။ ရေမွှန်းနေသဖြင့် သည်
တစ်ခေါက် ရေပေါ်ပြန်အရောက်တွင် လှေခံရုံကို လှမ်းကိုင်ကာ
အသက်ရှူလိုက်ရသည်။ ထိုအချိန်တွင် လှိုင်းက ဝုန်းခနဲရိုက်ချ
လိုက်၏။ လှိုင်းနှင့်အတူ လန်ကျသွားသည်ကို ရိပ်ခနဲတွေ့လိုက်
ရခြင်းသည် သူ့ကိုနောက်ဆုံးတွေ့လိုက်ရခြင်းဟု မထင်ကြ။ ရေ
ကျွမ်းသူမို့ ပြန်ပေါ်လာလိမ့်မည်ထင်သော်လည်း လှေခံကို ပြန်ကိုင်
သည်ကို မမြင်ရတော့ချေ။

လှေဦးတွင်ရှိနေသော မင်းမင်းက ပြူးပင်ကို လက်လွှတ်
လိုက်သည်။ လက်အလွှတ် လှိုင်းအပုတ်တွင် ကြိုးချည်ထားသော
လှေက ဇောက်ထိုးထောင်လိုက်သလို ဖြစ်သွား၏။ ရေထဲဗွမ်းခနဲ
အကျတွင် မျက်စိထဲပြာသွား၏။ ဝါးလုံးထိုးစီးနေသော ရေစီး
နှင့်အတူ သင်ပေါင်းချုံ့များ၊ သမဲ့ပင်များဖြင့်ပွတ်တိုက်ပါသွားသည်။
မဒမပင်တစ်ပင်ကို လှမ်းဖက်လိုက်သော်လည်း မရလိုက်ချေ။ သို့
သော် သမဲ့ပင်ကြီးတစ်ပင်နှင့် ပြေးအရိုက်တွင်မူ အကိုင်ကို လှမ်းဆွဲ
လိုက်ရာမိလိုက်သည်။ လူကအားကုန်နေသော်လည်း လွှတ်လျှင်
မဖြစ် ဟူသောအသိက သမဲ့ပင်ကိုအသေဆုပ်ကိုင်ကာ ရတတ်
သရွေ့ အပေါ်သို့ ဖက်တက်ခဲ့သည်။ ရေနှင့်ဝေးရာအထိ မိုးစက်
တွေကြား တက်ရင်း အစ်ကိုဖြစ်သူကို ရော်ရမ်းကြည့်မိငြား မိုးနှင့်
လေကြားတွင် ရပ်တည်ရာမရ ယိမ်းထိုးနေသော ဒီရေတောပင်
များကြားဝယ် အစအနပင်မမြင်ရတော့ချေ။

* * *

ကိုဟန်စိုးသတိပြန်ဝင်လာကာ အိမ်ထဲသို့ပြန်အဝင်တွင် ဝုန်းခနဲမြည်သံနှင့်အတူ အိမ်ကသိမ့်သိမ့်ခါလှုပ်သွားပြီး မိုးစက်များ ခေါင်းပေါ်မှသွန်ချသလိုကျလာသည်။ မော့ကြည့်လိုက်သောအခါ အိမ်တွင်ခေါင်မိုးကြီးတစ်ခုလုံးမရှိတော့ချေ။ ကိုဟန်စိုး အခြေအနေကို ရိပ်စားမိလိုက်၏။

“ငုဝါရေ ဘယ်မှမသွားနဲ့။ အိမ်ထဲမှာပဲ သားတို့ သမီးတို့နဲ့နေ။ ငါလှေသွားယူလိုက်မယ်။ ငါပြန်မလာမချင်း ဘယ်မှမသွားနဲ့။ လက်ထဲကအိတ်ကို စလွယ်သိုင်းလွယ်ထား။”

ပြောပြောဆိုဆိုနှင့် ခါးလောက်ရှိသောရေထဲသို့ ဆင်းလိုက်သည်။ ရွာလမ်းအတိုင်း အနီးရှိတိုင်များ၊ အိမ်များကို ကိုင်ရင်း လျှောက်လာခဲ့၏။ ထိုအချိန် တစ်ခဏ လေကငြိမ်သွားသည်။ လေငြိမ်သဖြင့် လှိုင်းကလည်းလျော့သွား၏။ သို့သော် ရေကမူ ဒလဟောစီးဆဲ။ တရိပ်ရိပ်တက်နေဆဲ။ လမ်းလျှောက်လိုက် ကူးလိုက်ဖြင့် ကမ်းနားသို့ ရောက်လာ၏။ ကိုဟန်စိုး၏လှေက လှေကြီးမို့ ရှိနေသေးသော်လည်း ရေတက်လာကာ လှိုင်းပုတ်သဖြင့် လမုပင်များကြား ညှပ်နေသည်။ ရေကလည်း မမီတမီမို့ ခဲရာခဲဆစ် အတော်ထုတ်ယူရ၏။ ရေက ရွာဘက်သို့စီးနေသဖြင့် ဆွဲလာရသည်မှာ အဆင်ပြေသည်။ ထိုအချိန်တွင် လေကပြန်ထန်လာပြန်၏။ တွေ့ရာအိမ်၊ ခြံစည်းရိုးတို့ဖြင့် ဟိုတိုက်သည်တိုက်နှင့် ခက်ခက်ခဲခဲ ဆွဲလာအပြီးတွင် အိမ်ဘေးသို့ကပ်နိုင်ခဲ့သည်။

အိမ်နှစ်အိမ်ကြားတွင် လှိုင်းကသိပ်မရှိ။ လှေကို ကြိုးချည်ပြီး ကိုလှိုင်စိုးအိမ်ပေါ်တက်လိုက်၏။ ဇနီးဖြစ်သူ ငုဝါနှင့် သားနှစ်ယောက်၊ သမီးတစ်ယောက်တို့ကို လှေပေါ်တက်ဖို့ ပြောရသည်။

အရေးကြီးသောအိတ်နှင့် အချို့ပစ္စည်းများကိုယူခိုင်းရသည်။ သို့ပေမင့် စိတ်ကပူနေသဖြင့် ဘာတွေယူခိုင်းရမှန်းမသိ။ သူတို့ကလည်း ထူပူနေသဖြင့် ကြုံရာကိုသာယူလာကြသည်။

ကိုဟန်စိုးတွေ့မိသည်က လှေပေါ်သို့မိသားစုကိုတင်ကာ တစ်နေရာဆီသို့သွားရန်ဖြစ်သည်။ ထိုတစ်နေရာကို ဦးဆုံးစဉ်းစားသောအခါ ဆုံးဖြတ်ချက်က ခိုင်ခိုင်မာမာမရ။ တိုက်နေသောလေက ပို၍ပြင်းလာလျှင် ရေပြင်ကျယ်မှာဒုက္ခများနိုင်သည်။ လှေက စပါးရှစ်ဆယ်ပါလှေမို့ လူခြောက်ယောက်အတွက် သေးလှသည် မဟုတ်သော်လည်း ရေပြင်ကျယ်မှာ လှိုင်းထန်လေပြင်းပါက ဒုက္ခရောက်နိုင်သည်။ ပထမဆုံးတွေ့မိသည်က သောင်ဒူမြစ်ကိုဖြတ်၍ သောင်ကလေးချောင်းထဲဝင်ကာ သင်ပေါင်းတောဖြစ်စေ၊ ဓနိတောဖြစ်စေ တောထူသော တစ်နေရာရာတွင်ခိုရန်ဖြစ်၏။ သို့သော် လှမ်းမြင်နေရသောအခြေအနေမှာ သောင်ဒူမြစ်ကို ဖြတ်ရန် မဖြစ်နိုင်ချေ။ လှိုင်းများက သည်လှေလောက်မဆိုနှင့်၊ သင်္ဘောကြီးကိုပါ နစ်မြုပ်ပစ်နိုင်လောက်သည်အထိ ကြီးမားလွန်းသည်။ ကိုဟန်စိုး ဒုတိယတွေ့မိသည်က သည်အတိုင်း ဆက်လေထန်နေလျှင်ဖြစ်စေ၊ ပိုပြီးပြင်းထန်လာလျှင်ဖြစ်စေ သည်အိမ်ကအဆင်မပြေ။ ယခုပင် အမိုးမရှိတော့ပြီ။ ထို့ကြောင့် အုတ်တိုက်ဖြစ်သည့် စာသင်ကျောင်း သို့မဟုတ် ဘုန်းတော်ကြီးကျောင်းအတွင်းရှိ သိမ်တစ်ခုခုဆီ သွားရောက်ခိုလှုံရန်ဖြစ်သည်။ မှောင်သွားလျှင် လွယ်မည်မဟုတ်။ ယခုပင် အလင်းရောင်က အတော်အားနည်းနေပြီ။

ဘယ်သွားပြီး ဘာလုပ်ရမည်ကို ဝေခွဲမရ ဖြစ်နေစဉ်တွင် စက်နွိုးကြည့်သည်။ စက်ကမနိုး။ သုံးလေးကြိမ် ကြိုးစား၍

မရသည့်အဆုံး အနီးဆုံးဖြစ်သည့် စာသင်ကျောင်းဆီသို့ သွားရန် ဆုံးဖြတ်လိုက်ပြီး ရေထဲသို့ဆင်းလိုက်၏။ တစ်ကိုယ်လုံး စုံးစုံးမြုပ် သွားသည်။ မကြာမီကမှ ခါးလယ်ခန့်ရှိခဲ့သောရေသည် ယခု လူ တစ်ရပ်မြုပ်လေပြီ။ လှေဦးသို့ကူးသွားကာ ချည်ထားသောကြိုးကို ဖြုတ်လိုက်၏။ ထိုအချိန်တွင် လေပြင်းတစ်ချက်က ဝုန်းခနဲ တိုက်လိုက်၏။ ထိုအသံနှင့်အတူ ကိုဟန်စိုးတို့အိမ်က နောက်သို့ ထိုင်ကျကာ ပြိုလဲသွားတော့သည်။ ဘာကဘယ်လို ရိုက်လိုက် သည်မသိ။ လှေကိုဆွဲလှန်လိုက်သလို လူလည်း အားလုံးကျွမ်းပြန် ကျသွားတော့၏။

* * *

ဦးအောင်ကျော် ပြန်ရောက်သောအခါ ရင်ထဲဆို့သွားသည်။ သူ့အိမ်နေရာတွင် တိုင်ပင်မကျန်တော့။ မိသားစုကို ကျောင်းသို့ မပို့ရသေး။ တွေ့သမျှလူကိုသာ ဦးစားပေးပို့နေရသဖြင့် အိမ်ကိုမေ့ သွားသည်။ ယခု အိမ်ကပြိုလဲနေပြီ။ တစ်ကိုယ်လုံး လဲပြိုမသွား အောင် မိရာကိုဖမ်းဆွဲထားရသည်။

“အဖေ၊ အဖေရေ”

အသံ။ ဟုတ်သည်။ သမီးအသံ။ တဝေါဝေါတိုက်နေသည့် လေသံတွေကြားမှ သဲ့သဲ့ကြားရသည့်အသံ။ အသံကြားသည့် အိမ်ဆီသို့ ရင်ဆို့လောက်သော ရေထဲမှဖြတ်ကာ သွားလိုက်သည်။ လဲနေသောအိမ်ထဲမှာ သမီး။

“သမီးလား။ သမီး ထက်ထက်။”

အသံကိုမြှင့်ခေါ်လိုက်၏။ မိုးကမှောင်၊ အချိန်ကနှောင်းမို့ အိမ်ထဲကို သဲသဲကွဲကွဲမမြင်ရ။ အိမ်ကလဲနေသဖြင့် အတော်ဖက်

တက်ရသည်။ အထဲမှာသမီးက မိရာတန်းတစ်တန်းကို ခိုထား၏။ သမီးကို ပခုံးပေါ်ခွခိုင်းလိုက်ပြီး ခဲရာခဲဆစ် ပြန်ထွက်လာရသည်။ ဘယ်ကိုပို့ရမည်နည်း။ ကျန်သောသူများ ဘယ်မှာရှိသည် မသိ။

“နင့်အမေတို့ရော ထက်ထက်။”

“သမီးမသိဘူး။”

သမီးက ကြောက်စိတ်ဖြင့်ရော ချမ်းလွန်းသဖြင့် ပါ တဆတ်ဆတ်တုန်နေသည်။ မထူးပြီမို့ နောက်ကြောင်းပြန်လှည့် လိုက်၏။ ကျေးရွာရုံးဆီရောက်တော့ လူစုစုအသံကြားက ဇနီး ဖြစ်သူ၏အသံကိုကြားရသဖြင့် အားတက်သွားသည်။

“မအေးဌေး၊ မအေးဌေး”

“ရှင်”

ဇနီး၏ပြန်ထူးသံက အတော်ကိုအားတက်သွားစေသည်။

“ယုယု ရော၊ ယုယု”

“ဒီမှာအဖေ။”

သမီးကြီးအသံကြားရသဖြင့် ရင်ထဲမှာအတော်အတန် သက်သာသွားသည်။ အထဲသို့ဝင်သွားသောအခါ ရေထဲမှာ နီးရာ စားပွဲ၊ ဗီရိုများအပေါ် တက်နေကြ၏။ ပခုံးပေါ်မှ သမီးကို နီးရာတင်ပေးခဲ့ပြီး အပြင်ပြန်ထွက်လာခဲ့သည်။ မိုးက အနည်းငယ် လျော့သွားပေမဲ့ လေကမလျော့။ အလင်းရောင်က ဝိုးတဝါးသာ ရှိတော့သည်။ ဦးအောင်ကျော်စိတ်ထဲက အစီအစဉ်တစ်ခုကို အမြန်ချလိုက်၏။ လှေဆီသို့သွားမည်။ သူ့တွင် စပါးငါးဆယ်ပါ လှေရှိသည်။ မနေ့ကမှ ထင်းတွေတင်လာခဲ့သည်က မချရသေး။ ရေကူး တစ်လှည့်၊ မိရာကို ဆွဲကာ ခိုကာ တစ်လှည့်ဖြင့် ချောင်းထဲက

လှေဆီရောက်သည်။ ရေတက်လာပြီး ကြိုးကတိုသဖြင့် လှေက မြုပ်နေပြီ။ ထင်းတွေက ပေါလောပေါ်ကာ မျောသည်က မျောနေ ပြီ။ ကံကောင်းသည်က ပုံးတစ်ပုံးကရောင်ပြီး လှေထဲတွင် ရှိနေ သေးသည်။ ဦးအောင်ကျော် လှေပေါ်တက်လိုက်ပြီး ရေကိုပုံးနှင့် ခပ်ထုတ်၏။ တော်တော်နှင့်အဆင်မပြေ။ လှေနံ အနည်းငယ်ပေါ် လာသောအခါ အားတက်မိ၏။ လှေထဲ ရေကုန်ချိန် လူကလည်း အားကုန်နေပြီ။

မဖြစ်သေး။ အားလျော့လိုက်၍မဖြစ်သေး။ ရေထဲကို ခုန်ဆင်းကာ လှေကိုခက်ခက်ခဲခဲ ဆွဲရသည်။ ရုံးရှေ့သို့ရောက် သောအခါ မိသားစုအပြင် ပါနိုင်သမျှလူများကို တင်လိုက်သည်။ လူကြီး၊ မိန်းမနှင့် ကလေးများကို လှေပေါ်တင်ကာ ယောက်ျား များက ရှေ့မှ၊ ဘေးမှဆွဲ၊ နောက်မှတွန်းကာဖြင့် ဘုန်းတော်ကြီး ကျောင်းဆီသို့ သွားရသည်။ တကယ်ဆိုလျှင် ဘုန်းတော်ကြီး ကျောင်းက ချောင်းတစ်ဘက်တွင်ရှိနေသည်။ နားမလည်နိုင် လောက်အောင်ပင် မည်သို့မည်ပုံရောက်သွားသည် မသိအောင် ရောက်သွားခဲ့သည်။

စိတ်ကူးစဉ်က ကျောင်းပေါ်သို့သွားရန်ဖြစ်သော်လည်း ရောက်သွားသည်က သိမ်အတွင်းသို့ဖြစ်သည်။ ဘုန်းကြီးကျောင်းကို လှမ်းမြင်နေရသည့်တိုင် မည်သို့မျှသွား၍မရတော့။ ထို့ကြောင့် ပါလာသောသူများကို သိမ်အတွင်းသို့ ထည့်လိုက်သည်။ လှေကဖြင့် သိမ်အတွင်းသွင်း၍မရ။ ဦးအောင်ကျော်လှေအနီးတွင် လှေရှစ်စီး ရှိ၏။ ဦးအောင်ကျော်က လှေကိုအုတ်တံတိုင်းနှင့် သိမ်နံရံကြား ထည့်ကာ နီးရာတိုင်နှင့် ဦးကြိုး ပဲ့ကြိုး ချည်လိုက်သည်။ ကြိုးများကို

အသေချည်ထားခြင်းမဟုတ်ဘဲ အလျှော့အတင်းရအောင် လုပ်ထား သည်။

မိုးက ဝုန်းခိုင်းကြ ရွာလာသည်။ အမှောင်ထုက လုံးဝကြီးစိုး သွားခဲ့ပြီ။ ပြင်းထန်သောလေက ရှိလေသမျှကို ခြေမပစ်နေ၏။ လေသံ တဝေါဝေါ၊ မိုးကတအုန်းအုန်း၊ သစ်ပင်နှင့်အိမ်များ လဲပြို မျောပါသံများနှင့် လောကဇရဲကို ခါးစည်းကာ ခံရတော့၏။

အခန်း (၆)

မကြုံဖူးသဖြင့် မယုံဘူးဟုဆိုခဲ့ကြသည်။ မြစ်ဝကျွန်းပေါ် သားတို့အတွက် ရေဆိုသည်က မိတ်ဆွေ၊ မြစ်ချောင်းက အပေါင်း အသင်းဖြစ်ပေရာ ရေကိုမကြောက်ခဲ့။ ထို့အတူ လေနဲ့မိုးဆို သည်က ပင်လယ်ကမ်းက အရာတော်သူ၊ အရာတော်သားအတွက် အဆန်းတကြယ်မဟုတ်။ မုန်တိုင်းရှိလျှင် လေပြင်းမည်။ သိပ် ပြင်းထန်လျှင် သစ်ပင်လဲမည်။ အိမ်အမိုးလန်မည်။ သည်ကဲ့သို့ အဖြစ်မျိုးက ရိုး၍ပင်နေပါပြီ။ ရက်ပေါင်းများစွာ မိုးစွေစွေ ရွာနေ သည်လည်း ကြုံခဲ့ပါ၏။ လှိုင်းတွေထန်သည်လည်း ကြုံရပါ၏။ ရေကျချိန် တောင်လေပင့်သည့်အခါ၊ ရေတက်ချိန် မြောက်ပြန်လေ သုတ်သည့်အခါ မြစ်ဝတွင်နေထိုင်သော အရာတော်သားတို့အတွက် လှိုင်းက ဆန်းသည်တော့မဟုတ်ပါ။ ယခုတော့ဖြင့် မဆန်းခဲ့ပါသော သည်ရေ၊ လေ၊ လှိုင်းတို့က ကြမ်းလွန်းလှသည်။ ရမ်းလွန်းလှပါ၏။ ထို့ကြောင့် မထူးဆန်းခဲ့သည်တို့က ထူးဆန်းခဲ့ပါချေပြီ။

* * *

မိုးက စုပ်စုပ်ပင် ချုပ်ခဲ့ပါပြီ။ ပတ်ဝန်းကျင်ကို ဘာတစ်ခု မျှ မမြင်ရချေ။ ပြင်းထန်သော မိုးစက်များနှင့် လေပြင်းတို့ကသာ မင်းမူနေတော့သည်။ မင်းမင်း ဖက်တွယ်နေရသော သမုပင်ကြီး သည် လေတစ်ချက်တိုက်လိုက်တိုင်း အကိုင်တစ်ကိုင်ကို ဖဲ့ပေး

နေသလိုဖြစ်နေ၏။ ပထမက ရေနဲ့မဝေးသောအကိုင်မှာ ထိုင် ကာ ပင်စည်ကိုဖက်တွယ်ထားခဲ့သည်။ သို့သော် ရေကထပ်တက် လာပြန်သည်။ တက်ရေနဲ့အတူ ပြင်းထန်စွာစီးနေသည်မို့ အကိုင် ပေါ်ထိုင်ကာ အပင်ကိုဖက်ထားရင်းပင် မျောပါမတတ် ဖြစ်နေ သည်။ ထို့ကြောင့် အပေါ်ကို တစ်ဆင့်တက်လိုက်ရ၏။ အနည်းငယ် စိတ်အေးသွားရသည်။ သိပ်ပင်မကြာလိုက်ချေ။ ပြင်းထန်သော လေပြင်းတစ်ချက်က ဆောင့်တိုက်လိုက်ရာ မင်းမင်း ထိုင်နေသော အကိုင်က ချိုင်းခနဲ ကျိုးသွား၏။

လေပြင်းလာတိုင်း ပင်စည်ကို အားကုန်ဖက်ထားသဖြင့်သာ ခံနိုင်တော့သည်။ လက်လွတ်မသွားသည့်တိုင် လူကတွဲလောင်း ကျသွား၏။ ရင်ဘတ်တစ်ခုလုံး ပွင့်သွားသည်ဟုပင် ထင်လိုက်ရ တော့သည်။ သေတော့မည်ဆိုသောအသိဖြင့် ရှိသမျှအားအင်ကို ဖျစ်ညှစ်ထုတ်ကာ အပေါ်ရောက်အောင် တက်ရသည်။ အားက မပါလှ။ ခြေထောက်များက ထုံကျဉ်နေသည်။ ထိုအချိန်တွင် လျှပ် တစ်ချက်ပြက်လိုက်၏။ အပင်ပေါ်တွင် ခွဆုံတစ်ခုကို မြင်လိုက် ရ၍ မင်းမင်း အားတက်သွား၏။

ရှိသမျှအားအင်ကိုစုစည်းကာ အပေါ်သို့ ဖက်တက်လိုက် သည်။ မိုးရေကြောင့် ချော်နေသဖြင့် လွယ်လွယ်တက်မရ။ မိုးက အပြင်းအထန်ရွာသည်။ မိုးစက်များ ကျောကို ထိမှန်နေသည်က မြားနှင့်ပစ်သလို ထင်ရသည်။ ကံကောင်းလှစွာဖြင့် ခြေကုပ်စရာ အကိုင်ကျိုးနေရာလေးတစ်ခုကို မိလိုက်၏။ ရင်ဘတ်မှာ နာကျင် လွန်းသဖြင့် ပင်စည်ကို ပွတ်တိုက်မိသည့်အခါ အသည်းဆတ်ဆတ် ခါပါတော့၏။ သို့သော် ပင်စည်နှင့် ရင်ဘတ်ကို အပ်မထား၍လည်း

မရ။ တစ်လက်မချင်းရွှေယူသည့်အခါ ကိုယ့်အသားကို ကိုယ်ကိုယ်
တိုင် ပွတ်သပ်ဖဲ့ခြွေနေသည်ဟုပင် ထင်မိသည်။ သစ်ကိုင်းကို ခြေ
ဖြင့်နှင်းကာ ခန္ဓာကိုယ်ကို အပေါ်သို့ မတင်ခြင်းသည် သာမန်
ဆိုပါလျှင် လက်ဖျစ်တစ်တွက်မျှသာ ကြာမြင့်ပါသော်လည်း ယခုမူ
တစ်ကမ္ဘာမျှကြာသည် ထင်ရသည်။ နာကျင်မှုကြောင့် တစ်ကိုယ်လုံး
တုန်ယင်နေ၏။ အပေါ်ခွဆုံပေါ်တွင် ထိုင်နိုင်ပြီဆိုပါမှ သက်ပြင်း
ချနိုင်တော့သည်။

ရင်ဘတ်မှကျနေသော သွေးစက်စက်တို့က မိုးရေစက်များ၊
ချွေးများဖြင့်ရောကာ အရောင်ပြယ်ရော့မည်။ စိတ်ဓာတ်သည်
လည်း အရောင်ပြယ်ခဲ့ပါပြီ။

* * *

ရေထဲသို့ကျွမ်းပြန်အကျတွင် ကိုဟန်စိုး သတိလွတ်သွား၏။
မထင်မှတ်ဘဲဖြစ်သွားသဖြင့်လည်း ရေထဲသို့ လက်လွတ်စပယ်ပင်
ကျသွားခဲ့သည်။ ပတ်ဝန်းကျင်တစ်ခုလုံး ပိန်းပိတ်အောင် မှောင်
နေ၏။ မိုးပြင်းနှင့်အတူလေက တစ္ဆေသရဲများ အော်သံပမာ
ချောက်ချားဖွယ်ကောင်းလွန်းနေသည်။ အရှိန်ပြင်းသောရေစီး
နှင့်အတူ တလိမ့်ခေါက်ကွေးမျောပါနေရာက သတိတစ်ချက်အရ
တွင် အလိုလိုကိုယ်ဖော့ပြီးသား ဖြစ်သွားသည်။ ဘာမှန်းမသိသော
အရာများနှင့် ဆောင့်လိုက် တိုက်လိုက်ဖြစ်တိုင်း လက်က ယောင်
ယမ်း ဆွဲမိသည်။ သို့သော် ရေစီးကမြန်လွန်းသဖြင့် ဘာကိုမှ မဖက်
တွယ်နိုင်။ မည်သည့်အလင်းရောင်မျှလည်း မရှိသဖြင့် ဘာကိုမှ
လည်းမမြင်ရ။

တစ်သက်လုံး သည်ရေကြောမှာ ကျင်လည်လာခဲ့လင့်ကစား
ယခုအခါ သည်ရေတွင်ပင် ဘဝဆုံးရတော့မည်လားဟု စိတ်အား
ငယ်လာမိသည်။ သာမန်အချိန်တွင် သည်မြစ်ပြင်၊ သည်ရေကြော
မှာ မျောလေသမျှ မျောစေဦးတော့၊ စိတ်အားငယ်မိမည်မထင်။
လှေမှောက်၍ဖြစ်စေ၊ စက်ပျက်၍မျောလျှင်ဖြစ်စေ သည်မြစ်ပြင်
ကြောတွင် မျောခဲ့သည့်အကြိမ်ပေါင်းကမနည်း။ ထိုအခါ ကိုယ်တိုင်
မျှောကာ ကူးခတ်ခဲ့ဖူးသည်ကလည်း အခါပေါင်းများစွာဖြစ်ခဲ့
သည်။ ယခုတော့မျောပါနေခြင်းက သက်သက်သာသာမဟုတ်။
အရှိန်ပြင်းစွာ မျောပါနေခြင်းဖြစ်သည်။ ကိုယ်က အားထည့်ကူးခတ်
ရန်မှာလည်း ဘယ်ဆီမှာ ဘာရှိလေသည်ကို မှန်းဆ၍ရသည်မဟုတ်။
မြင်ရသည်လည်း မဟုတ်။

ညအချိန် လှေမျောသည့်အခါဖြစ်စေ၊ ပင်လယ်တွင် သွားသည့်
အခါဖြစ်စေ ပြောလေ့ရှိသော “သောကြာကို ညာထားမောင်း၊
မောင်းရင်ဆိုင်းထမ်းကို တည့်တည့်ထား။ ခုနှစ်စင်ကြယ်ကိုကြည့်”
ဆိုတာတွေက အခုအချိန်မှာ အသုံးမဝင်တော့။ ကောင်းကင်ယံမှာ
သာမက ပတ်ဝန်းကျင်တစ်ခုလုံးက ပိန်းပိတ်အောင် မည်းမည်းမှောင်
နေသည်။ သည်ကြားထဲ သည်းထန်လွန်းလှသည့် မိုးစက်များကြောင့်
ပိုလို့ပင် ပိန်းပိတ်နေသေး၏။

ထိုအချိန်တွင် လျှပ်တစ်ချက်ပြက်လိုက်သည်။ မျက်ဝန်း
ထဲတွင် သစ်ပင်တန်းအုပ်အုပ်ကို ဖျတ်ခနဲ မြင်လိုက်ရ၏။ ရှိသမျှ
အားအင်ကိုစုစည်းကာ ကူးခတ်လိုက်သည်။ တစ်ချက်။ နှစ်ချက်။
ထိုမှ အချက်ပေါင်းများစွာ။ ကူးခတ်နေရင်း ရေစီးကြောင့် အရှိန်
ဖြင့် တစ်စုံတစ်ခုနှင့်ဝင်တိုက်မိလိုက်၏။ အားစိုက်ကာ လက်ဖြင့်

လှမ်းဖက်လိုက်သည်။ လက်တစ်ဖက်မိရုံမျှသော အပင်တစ်ပင်ကို သွားဖက်မိသည်။ ရှိသမျှအားကိုစုစည်းကာ မျောပါမသွားအောင် ဖက်ထားရင်း ခြေထောက်ဖြင့်ပင်စည်ကိုစမ်းသည်။ ခြေနှစ်ဖက် ဖြင့် ပင်စည်ကိုညှပ်ကာ အားယူ၍ ဖက်တက်ကြည့်လိုက်သည်။ တစ်ကြိမ်။ နှစ်ကြိမ်။ သုံးကြိမ်။ သုံးကြိမ်မျှ ဖက်တက်အပြီးတွင် အကိုင်းတစ်ခုကို အားပြုမိ၏။ သို့စေကာမူ လေအရှိန်ဖြင့် သွက်သွက်ခါလှုပ်ယမ်းနေသော သည်သစ်ပင် လဲပြိုမျောပါမသွား မှသာ ဖြစ်ပေလိမ့်မည်ဟူသောအတွေးက ရင်ကို ဒိတ်ခနဲ ခုန်သွား စေသည်။ ဖြစ်လိုရာဖြစ်စေတော့ဟူသော အတွေးဖြင့်သာ နှစ်သိမ့် လိုက်ရတော့သည်။

ကျည်ဆံများဖြင့် ရွာသွန်းနေလေရော့သလား ထင်ရ လောက်သည့် မိုးစက်များက အပေါ်အောက် မည်သည့်အဝတ်မျှ မရှိတော့သော ဗလာထီးထီး ကိုယ်ခန္ဓာကို သနားညှာတာမရှိ ထိ မှန်နေသည်။ အာခေါင်ကွဲထွက်တော့မတတ် ခြောက်ကပ်လွန်း သည်အထိ ရေငတ်နေ၏။ မိုးစက်များဘက်လှည့်ကာ ပါးစပ်ကို ဟထားလိုက်မိသည်။ ထိုတစ်စက် နှစ်စက်သော ရေပေါက်တွေ ကသာ အသက်ဆက်စရာ ဖြစ်ပါတော့၏။

* * *

ဝုန်းဒိုင်းကြဲရွာနေသော မိုးစက်များကြားတွင် အနား ကပ်နေသည့်သူကိုပင်မမြင်ရ။ ပိန်းပိတ်အောင် မှောင်လွန်းနေ သည်။ ပြင်းထန်လွန်းသောလေရှိန်ကြောင့် မိုးစက်များ ရိုက်ခတ် သည်မှာ အသားကို ကော်ပတ်ကြမ်းကြမ်းနှင့် အပြင်းအထန် ပွတ်တိုက်နေသည်ဟုပင် ထင်ရ၏။ ဦးအောင်ကျော်က လှေပဲ့မှ၊

ခမည်းခမက်ဖြစ်သူက လှေဦးမှနေ၍ ကြိုးကိုအလျှော့အတင်း လုပ်ရင်း တောင့်ခံထားရသည်။ သမက်ဖြစ်သူကို အလယ်မှနေ စေကာ ရေဒိုင်ခံပက်ခိုင်းထားသည်။ လှေကန့်တွေကိုခြေစုံကန်ကာ တောင့်ထားရသည်မှာ ကြွက်ပင်တက်ချင်လာ၏။

သိမ်ထဲတွင် ရေက လူတစ်ရပ်ခန့် ရှိလာချိန်ကတည်းက မိသားစုများကို မရမကစုကာ လှေပေါ်တင်ထားရသည်။ အနားရှိ လှေများတွင်လည်း လူအပြည့်နှင့်။ ဦးအောင်ကျော်လှေ၏ ဝဲယာ တွင် လှေရှစ်စင်းရှိနေသည်။ ထို့ကြောင့် တို့ချည်းမဟုတ်ပါလား ဟူသောစိတ်ဖြင့် အားတက်မိသေး၏။ လေရှိန်အနည်းငယ်လျော့ချိန် တွင် ပြတင်းပေါက်မှတစ်ဆင့် သိမ်တွင်းသို့ဝင်လိုက်သည်။ သိမ် အတွင်းရှိ လူအားလုံးက ရေထဲမှာ။ နီးစပ်ရာကို ကိုင်ကာ တွယ်နေ ရသည်။ ဦးအောင်ကျော်စိတ်ထဲတွင် တစ်စုံတစ်ခုကို ဖျတ်ခနဲ သတိရလိုက်၏။

“အနားမှာဘယ်သူရှိလဲဟေ့။”

“ကျွန်တော်ရှိတယ် ဦးလေး။”

အသံကြားသော်လည်း မည်သူမှန်းမသိ။

“အေး ကြားတဲ့ကောင်တွေ မျက်နှာကြက်ကို ဖွင့်ကြစမ်းကွာ။”

“မျက်နှာကြက်က ဘိလပ်မြေပြားတွေကွ။ ကန်လိုက် ထု လိုက်ရင် ကွဲမှာ။ အပေါ်မှာ ဒိုင်းတွေအများကြီး။ အဲဒီကိုတက်ပြီး တွယ်ထားကြ။”

သိမ်က ဘုံခုနစ်ဆင့်နှင့်မို့ အပေါ်မှာယှက်သွယ်နေသော ဒိုင်း၊ တန်းတို့ များသည်ကို သတိရလိုက်မိသည်။ သွပ်မိုးပေါ်သို့ မိုးစက် ကျသံ တဖြောင်းဖြောင်းကြားမှ မျက်နှာကြက်ကို ချိုးဖျက်သံ

တဖုန်းဖုန်းကိုလည်း ခပ်အုပ်အုပ်ကြားနေရသည်။ အပေါ်ရောက်
သွားသောသူတွေက တစ်ဆင့်စီ ခေါ်သံ အော်သံတို့ပါ ညံ့စွဲသွား၏။
ထိုအချိန်တွင် မိုးကအနည်းငယ်လျော့သွားကာ လျှပ်တစ်ချက်
ပြက်လိုက်၏။ ခပ်လှမ်းလှမ်းမှကျောင်းကြီးကို လျှပ်ရောင်ကြောင့်
ထင်ထင်ရှားရှားမြင်လိုက်ရသည်။ ကျောင်းပေါ်တွင်လည်း လူတွေ
များနေလိမ့်မည်။ ဘယ်လိုများနေကြပါလိမ့်ဟု အတွေးမျှင်က
ဆက်မိ၏။ ဦးအောင်ကျော် လှေထံသို့ပြန်လာသည်။

လှေဆီရောက်သည်နှင့် လေကပြန်ပြင်းလာပြန်သည်။
ရေအတက်ကတော့ တန်နေပြီဟုထင်ရသည်။ သည်တစ်ချိန်က ပိုဆိုး
၏။ ဦးအောင်ကျော်တို့နှစ်ဦးသား လှေကိုဦးနှင့်ပဲ့မှနေ၍ မနည်း
ထိန်းရသည်။ မုန်ထန်နေသောဆင်ပြောင်ကို ချွန်းအုပ်ရန်ခက်ဘိသို့
ထင်ရ၏။ တစ်ချိန်တစ်ချိန်တွင် ရှိနေသောဖွဲ့ကို လျှော့လိုက်ချင်သည်။
သို့စေကာမူ သည်မိသားစု နေလည်းအတူနေ၊ သေလည်းအတူ
သေတော့မည်ဟူသောစိတ်ဖြင့် ရှိသမျှအားကိုတင်းကာ ကြိုးကို
အလျှော့အတင်းလုပ်ပြီး တောင့်ခံထားရသည်။ မျက်နှာကိုရော
ကျောက်ပါ အဘက်ဘက်က ပိုးစိုးပက်စက်ရိုက်ခတ်နေသည့် မိုးစက်
များကြောင့် သွေးခြင်းခြင်းနီနေပြီဟု ထင်မိ၏။ ကြိုးပွန်းသည့်
ဒဏ်ဖြင့် လက်ဖဝါးတွေနှင့်လက်မောင်းတစ်လျှောက် စုတ်ပြတ်
ပွန်းပဲ့နေသည့်ကြားက ကြိုးကိုဖွဲ့ခိုင်ခိုင်နှင့် ထိန်းရသည်။

ပြက်လိုက်သောလျှပ်ရောင်ကြောင့် ပတ်ဝန်းကျင်က လင်းခနဲ
ဖြစ်သွား၏။ သတိထားမိသည်မှာ ဦးအောင်ကျော်လှေနားတွင်
ရှိနေသော လှေရှစ်စင်းစလုံး မရှိတော့ခြင်းဖြစ်သည်။ ရင်ထဲတွင်
ဟာသွားပြီး အားကလျော့သွားသည်။ တကယ်တော့ အားလုံးက
ကိုယ့်ရွာထဲမှ ဆွေမကင်း မျိုးမကင်းတွေချည်း ဖြစ်သည်။ လှေ

ရှစ်စင်းစလုံး ဘယ်ကိုရောက်သွားကြသည်မသိ။ ကံကောင်း
ထောက်မ၍ တစ်နေရာရာမှာ ရှင်သန်ခွင့်ရကြပါစေဟုသာ
ဆုတောင်းမိတော့သည်။ သို့စေကာမူ သည်မျှပြောင်းဆန်အောင်
ပြင်းထန်လွန်းနေသော လေပြင်း၊ ရေစီးနှင့် မိုးစက်အောက်တွင်
ရှင်သန်ရပ်တည်ရေးဆိုသည်မှာ ခက်ခဲလှပါဘိတောင်း။

အခန်း (၇)

နေဝင်ချိန်နှင့် နေထွက်ချိန်ကြားကာလကို ညဉ့်ဟုခေါ်ကြသည်။ သာမန်အားဖြင့် နေ့တစ်နေ့၏တစ်ဝက်သည် ညဉ့်ဟုဆိုသော်ငြား ရာသီလိုက်၍ နေ့တာ၊ ညတာ အတိုအရှည်ကြောင့် နေ့တာက ရှည်သည်လည်းရှိ၏။ ညဉ့်တာက ရှည်သည်လည်း ရှိ၏။ ယခုမူကား မစဲနိုင်သောမိုးနှင့် မဆုံးနိုင်သောလေတို့က သည်ညဉ့်ကို ဆွဲဆန့်ထားလေသည် ထင်ရတော့၏။

* * *

အထိန်းအကွပ်မဲ့ တိုက်ခတ်နေသော လေပြင်းနှင့် အတားအဆီးမဲ့ရွာသွန်းနေသော မိုးသက်တို့ကြောင့် အချိန်နာရီကို မှန်းဆ၍မရ။ သို့သော် ညဉ့်နက်ပိုင်းကိုလွန်လာပြီဟု မှန်းဆရချိန်၌ လေက လျော့သွား၏။ မိုးကလည်း တစ်သုတ် တစ်သုတ် ခပ်ပြင်းပြင်း ရွာလိုက်၊ မိုးစက်မှုန်မွှားများသာကျလိုက် ဖြစ်လာသည်။ ထိုအချိန်မှ နာကျင်ရမှန်းသိလာပြီး ချမ်းအေးမှုကိုပါ ခံစားရလာသည်။ အမှောင်ထုအောက်ဝယ် သမုပင်ပေါ်တွင် တစ်ကိုယ်တည်းနေရခြင်းကို မင်းမင်း စိတ်ချောက်ချားလာ၏။

လေသုတ်သုတ်ဖြင့် မိုးစက်များ ဖျန်းပက်လိုက်တိုင်း ချမ်းအေးလွန်းသည်ထက် ကျောပြင်၊ လက်၊ ခြေ၊ ရင်ဘတ်တို့တွင် ဘယ်နေရာမှ အထိမခံနိုင်လောက်အောင် နာကျင်လွန်းလှသည်။ အပင်ကို

အချိန်ပြည့် ဖက်တွယ်မထားရတော့သော်လည်း ဆက်၍ ဖက်ထားနိုင်တော့မည်လည်းမထင်။ စိတ်မှန်းဖြင့်မြင်ရသော ရင်ဘတ်တွင် အရေပြားပင်မရှိလောက်တော့ပြီ။ သွေးပင် ခြင်းခြင်းမရှိနိုင်တော့သည်အထိ ဖြစ်နေတော့၏။

မိုးစက်တို့ကို ကာကွယ်ရအောင်ကလည်း တစ်ကိုယ်လုံးတွင် အဝတ်တစ်စုံတစ်ရာမရှိ။ မည်သည့်အချိန်တွင် မည်သို့မည်ပုံ ကျွတ်ကုန်ရစ်သည်ကိုလည်း တွေးဆ၍မရနိုင်တော့ချေ။ ထို့ကြောင့်လည်း မိုးလင်းမှာကိုပင်စိုးနေမိသေးသည်။ အခါတိုင်း မိုးကာလတွင် ယခုကဲ့သို့ညဉ့်နက်နက်၌ အော်မြည်တတ်သော သတ္တဝါတို့၏အသံ၊ အရာတော်ရွာဘက်ဆီက ခွေးဟောင်သံ စသည်တို့ကို ကြားနေရသည်။ ယခုမူကား ပကတိ တိတ်ဆိတ်လွန်းပါ၏။ တစ်ရံတစ်ချက် ပြင်းထန်လာသော လေတိုးသံတဝေါဝေါ၊ ခပ်လှမ်းလှမ်း ဆီမှ လှိုင်းသံတဝန်းဝန်းနှင့် မိုးစက်ကျသံ တဖြောင်းဖြောင်းတို့ မှတစ်ပါး အသံအားလုံး တိတ်ဆိတ်လွန်းဘိသည်။ အောက်တွင် ရေမရှိတော့သည်ကိုတော့ တစ်ချက်တစ်ချက်ပြက်သော လျှပ်ရောင်ကြောင့် သိနေသည်။ မင်းမင်းသည် အောက်ဆင်းရန် ကြိုးစားကြည့်သော်လည်း ခက်နေသည်က ခြေလှမ်းမီရာတွင် ခြေကုပ်စရာ အကိုင်အခက်မရှိချေ။ ခြေဖြင့် အဘက်ဘက်ကို စမ်းကာကြည့်သော်လည်း မမီ။ ပင်စည်ကိုဖက်ကာ ဆင်းဖို့ အကြိမ်ကြိမ် ကြိုးစားသော်လည်း နာကျင်လွန်းသဖြင့် အရာမထင်။ ရှည်လျားလှသောညဉ့်တာက ကုန်ခဲ့လွန်းလှပေသည်။

အစ်ကို။ ဟုတ်သည်။ အစ်ကို။ အစ်ကိုကို သတိရသည့် တစ်ခဏဝယ် လှမ်းခေါ်လိုက်၏။

“အစ် ကို ... ရေ”

သို့တတည်း ပီသသောအသံက နှုတ်ဖျားသို့ရောက်မလာ။ မပီဝိုးဝါးသောအသံတို့သာ သွေ့ခြောက်လွန်းသောပါးစပ်မှ ထွက် ပေါ်ခဲ့သည်။ ရေငတ်လွန်းနေသည်ကို သတိမမူမိ။ အာခေါင်များ ခြောက်ကပ်နေသည်။ ပါးစပ်ကိုအသားကုန်ဟကာ မိုးစက်များ ဝင်လာနိုး ကြိုးစားကြည့်၏။ တစ်ဖွဲ နှစ်ဖွဲ၊ တစ်ပေါက် နှစ်ပေါက် သော မိုးစက်တို့က ရေဆာသောအာသာကို မဖြေဖျောက်နိုင်ငြား အခိုက်အတန့်သော စွတ်စိုမှုကိုဖြင့် ပေးစွမ်းနိုင်ခဲ့ပါ၏။

သည်ညဉ့်တာကို မည်မျှကြာအောင် စောင့်ရဦးမည်နည်း။ မင်းမင်းစိတ်မှာတွေးရင်း သစ်ပင်ခွဆုံဝယ် မျှော်လင့်ချက်မဲ့စွာ ထိုင်နေမိတော့သည်။

* * *

လေနှင့်မိုးက အားလျော့သွားသည်ဟုထင်ရငြား ကိုဟန်စိုး ဖက်တွယ်နေရသောအပင်က ပိုမိုယိမ်းထိုးလာသည် ထင်ရသည်။ တစ်ချက် တစ်ချက် ဝှေ့ယမ်းတိုက်ခတ်သော လေအဝှေ့ဝယ် အပင် က ချာလပတ်လည်မတတ် ဖြစ်နေ၏။ လျှပ်စီးရောင်အောက်တွင် ရေပြင်ကိုမမြင်ရတော့မှ ရေကျသွားပါပြီကောဟူသည့် အသံနှင့် အတူ ရေမရှိတော့သဖြင့် လေအဝှေ့ဝယ် အပင်ပိုမို ယိမ်းထိုးနေ ခြင်းဖြစ်မည်ကို တွေးမိ၏။

အခါတိုင်းဆိုလျှင်ဖြင့် ရေတက်ချိန် သောင်ဒုမြစ်ပြင် ကျယ်ဝယ် အကာလသွားကြချိန်တွင် ဟိုမှသည်မှ မီးကိုကြည့်ကာ သည်မီးက ဘယ်ရွာ၊ သည်အပင်က ဘယ်ကွင်းဟုမှန်းဆ၍ ရခဲ့ သည်။ ယခုမူ တစ်ချက်တစ်ချက် လျှပ်ပြက်သောအခါမှတစ်ပါး ပိန်းပိတ်အောင် မှောင်လွန်းလှသဖြင့် ဘယ်နေရာရောက်နေသည်

ကို မှန်းဆ၍မရ။ ရွာနှင့် မည်မျှဝေးကွာနေသည်ကိုလည်း မသိချေ။ ကိုဟန်စိုး အောက်သို့ဆင်းရန် ကြိုးစားကြည့်သည်။ အခက် အလက်ဆိုသည်ထက် အလက်တွေချည်းနီးပါးကျန်တော့သည့် အပင်ကို သတိကြီးစွာထားကာ အောက်ကိုဆင်းရသည်။ အတော် ကြာမှ အောက်ကိုရောက်၏။

မြေပြင်ပျော့ပျော့ကို ခြေကွုံဝင်သွားသဖြင့် လတာပြင်ဟု မှန်းဆရငြား မြေအနေအထားကိုမမြင်ရချေ။ လှမ်းထွက်မည်ဟု စိတ်ကူးမိသော်လည်း ဘယ်နေရာဆီသို့ ဘယ်လိုသွားရမည်ကိုမသိ သဖြင့် လတာပြင်မှာပင် ထိုင်ချလိုက်ရတော့၏။ အေးစက်နေသော အထိအတွေ့နှင့် ဗလာကိုယ်ထီးအခြေအနေတွင် မိုးနှင့်လေက သုတ်ပြန်လေသောအခါ ခိုက်ခိုက်တုန်မိတော့သည်။

* * *

ကိုဟန်စိုးတို့အိမ် လဲပြိုစဉ်က လှေမှောက်ကာ မိသားစု အားလုံးရေထဲသို့ ကျွမ်းထိုးမှောက်ခဲ့ ကျခဲ့ကြသည်။ ကိုဟန်စိုးက လှေဦးတွင်မို့ ရေထဲသို့ရောက်သောအခါ မှီတွယ်ရာမရ၊ မျောပါခဲ့ သော်လည်း ငုဝါနှင့်ကလေးတစ်သိုက်ကမူ မှောက်သွားသောလှေကို ဖက်တွယ်ထားနိုင်ခဲ့သည်။ ရေက အပြင်းအထန်စီးနေလင့်ကစား လှေဦးကိုချည်ထားသောကြိုးနှင့် လှေကတန်းလန်းဖြစ်နေ၏။ လှေကိုကိုင်ရင်း ဘေးအိမ်ဆီသို့ကူးကြသည်။ သာမန်အချိန်တွင် ကပ်လျက်ခြံနှစ်ခြံမှ အိမ်နှစ်လုံးမှာ မဝေးသော်လည်း မိုးပြင်း လေထန်ကြားတွင် လှေကိုကိုင်လျက် ကူးခတ်ရင်းပင် မရွေ့နိုင် အောင်ဖြစ်နေ၏။

ပထမဆုံး သားငယ်ကလေး ဘေးအိမ်သို့ ရောက်သွားသည်။ ထိုအချိန်တွင်မှ အထဲကလူများနှင့် လက်ချင်းချိတ်ကာ တစ်ဦး ပြီးတစ်ဦး ကယ်တင်ခေါ်ယူနိုင်ခဲ့သည်။ ကံကောင်းထောက်မစွာ ပင် ငှက်တို့သားအမိလေးဦးစလုံး ဘေးအိမ်တွင် စုမိကြသည်။ အနီး အနားမှလာရောက်ကြသူများနှင့် အိမ်ကပြည့်နေပြီ။ တဝန်းဝန်း တိုက်ခတ်နေသောလေပြင်းနှင့်အတူ မိုးကြားဝယ် ကိုဟန်စိုး တစ်ယောက် မည်သို့ဖြစ်မည်ကို မသိ။

ငှက်ကိုယ်နှင့်မကွာ ရှိသမျှကိုထည့်ထားသည့် အိတ်လည်း ပါမလာတော့။ မရှက်နိုင်တော့သည်မို့သာ။ သည်အိမ်ပေါ်ရောက် ချိန်တွင် ငှက်ခါး၌လုံချည်ပင်မရှိ။ အိမ်ရှင်က အမြင်မတော်သဖြင့် လုံချည်တစ်ထည်ပေးမှ အမြန်ကောက်စွပ်ရသည်။ ပြင်းထန်သော မိုးလေတို့နှင့်အတူ ရှိုက်ချိန်မရအောင် ပြုဆင်းလာသော မျက်ရည် တို့က ပါးပြင်ဝယ် ချောင်းအသွယ်သွယ် စီးခဲ့လေပြီ။

“မပူပါနဲ့ ငှက်ရယ်။ ဟန်စိုးကတစ်နေရာရာမှာတော့ ရှိနေ မှာပါ။ အရာတော်သားပဲ၊ ဒီလောက်ရေကူးမည့်ပါဘူး။”

ဟုတ်သည်။ အရာတော်သူ၊ အရာတော်သားက ရေနင့် ယှဉ်၍ကြီးခဲ့သူ။ ပင်လယ်ပြင်မှာ လူလားမြောက်ခဲ့သူ။ သို့ပေမဲ့ ယခုလို လှိုင်းနှင့် လေနှင့် စီးသည့်ရေမျိုး ကြုံဖူးဖို့ဝေးစွ။ ကြားပင် မကြားဖူးခဲ့ချေ။ ဝါးလုံးထိုးဆယ်ပြန်မက စီးလွန်းလှသော ရေအလျဉ် နှင့် ကြီးမားလွန်းသော လှိုင်းဘောင်ဘင်တို့ကြားဝယ် ရေကိုဆန် လေကိုလှန်၍ မည်သို့ကူးခတ်ရပါမည်နည်း။ သူတို့ နှစ်သိမ့်ပါလေမှ ရင်ထဲမှာဆိုတက်လာ၏။ အနားတွင်ရှိနေသော သမီးလေးကို ဖက်ကာ ငှက် ရှိုက်ကြီးတင် ငိုကြွေးမိပါတော့သည်။

* * *

ညဉ့်ကနက်ခဲ့ပြီ။ ငှက်တို့လူစု စုပေါင်းခဲ့လို့နေသောအိမ်က ရေစီးအရှိန်၊ လေအရှိန်ဖြင့် သိမ့်သိမ့်ခါနေ၏။ အိမ်အောက်ဘက်ကို ရေဖြတ်စီးသဖြင့် အောက်တွင်ကာရံထားသော အခင်းအကာများ ရေစီးနောက်သို့ ကောက်ကောက်ပါခဲ့လေပြီ။ အိမ်အနီးရှိ အရာ အားလုံးကို ရေကဖုံးလွှမ်းထားခဲ့ပြီ။ ယခုအိမ်၏ရှေ့ ဓားလွယ် ခုတ်ခန့် မော်တော်ဆိပ်မှတက်လာသောလမ်းနှင့် ရွာလယ် လမ်းဆုံရာထောင့်ရှိ အိမ်တစ်အိမ်တော့ ရှိနေသေးသည်။

“ခွမ်း . . . ချလွမ်း”

လေပြင်းတစ်ချက်တွင် အိမ်ရှေ့တံခါးအပေါ်မှ မှန်လည် ချပ်က ပြုတ်ထွက်သွားသည်။ မှန်ကွဲစများ အနီးရှိသူများအပေါ် ကျကာ သွေးထွက်သံယို ဖြစ်ကုန်ကြ၏။ ထည့်စရာဆေးမရှိ။ စမ်း၍ရသမျှမှန်ကွဲစကို ကောက်ယူလွှင့်ပစ်ရသည်။ အိမ်ပေါ်တွင် လက်နှိပ်ဓာတ်မီးတစ်လက်ရှိနေသဖြင့် တော်သေး၏။ အားလုံးက မည်သူ့ကိုမျှ မည်သူကမှ မကယ်နိုင်။ သွေးထွက်သည်ကို ကိုယ့်လက် နှင့်ကိုယ် ဖိ၍သာနေရသည်။

ညကြီးနာရီခန့်ရှိမည်ထင်သည်။ ပြင်းထန်လှသော အသံ ကြီးနှင့်အတူ ဆောင့်တိုက်လိုက်သော လေပြင်းတစ်ချက်က အိမ် ခေါင်မိုးတစ်ခုလုံးကို လွင့်စင်သွားစေတော့၏။ ငှက်တို့ သားအမိ လေးယောက် တစ်ယောက်နှင့်တစ်ယောက် ကျစ်ကျစ်ပါအောင် ဖက်လိုက်ကြသည်။ အသားတွေတဆတ်ဆတ်တုန်ခါနေရင်း သေ တော့မည်ဆိုသောအသံက ကိုယ်စီရင်ထဲရောက်လာသည့်အခါ စကားသံပင် မထွက်နိုင်တော့။ လေပြင်းအောက်တွင် အိမ်က သွက်သွက်ခါ လှုပ်ယမ်းနေ၏။ တိုင်များ၊ တန်းများဆီက ဖျိုးဖျိုး ဖျစ်ဖျစ် မြည်သံတွေပင် ကြားနေရသည်။

“သည်လေပြင်းကြောင့် အိမ်လဲပြိုခဲ့ရင်” ငှက်ဆက်မတွေးနိုင်တော့ပါ။

မိုးစက်တွေက အပေါ်စီးမှပစ်လိုက်သည့် ကျည်ဆံများနှယ်သူတို့လူစုကို အတားအဆီးမဲ့ လာရောက်ထိမှန်၏။ အပေါ်မှာ အမိုးကမရှိ။ တဖျစ်ဖျစ်မြည်ကာ ယိမ်းထိုးနေသော အိမ်ပေါ်ဝယ် လူအုပ်စုတစ်စုသည် အသက်ပင်ရဲရဲမရှူရဲတော့ချေ။ လေရှိန်က အနည်းငယ်လျော့သွားသော်ငြား မိုးကသွန်းရွာလာသည်။ လေဒဏ်ကို မိုးဒဏ်ကစွက်လေသောအခါ နားခိုရာ ဟာလာဟင်းလင်းအိမ်ပေါ်ဝယ် ခေါင်းငုံ့လည်စင်းခံရုံမှတစ်ပါး အခြားမရှိတော့ချေပြီ။

သည်တစ်ခဏကို တစ်ကမ္ဘာမျှထင်ခဲ့ရသည်။ ပြိုလုပြိုလုလဲလဲလဲလဲဖြစ်နေသော အိမ်ပေါ်ဝယ် အသက်ကိုဖက်နှင့်ပင်ထုပ်၍ မထားနိုင်တော့သော ငှက်တို့သားအမိနှင့် လူတစ်စုသည် တဒိုင်းဒိုင်းခုန်သောရင်၊ တဆတ်ဆတ်တုန်ရီနေသောကိုယ်ခန္ဓာတို့ဖြင့် ကြာမြင့်လွန်းလှသော စက္ကန့်တံရွေ့လျားချိန်ကို ဖြတ်သန်းနေရ၏။ ညဉ့်တာက ရှည်လွန်းလှသည်။

နောက်ဆုံးအကြိမ် ဝုန်းဒိုင်းကြပြီးနောက်ဝယ် မိုးကလျော့သွား၏။ လေကလည်းလျော့သွားသည်။ မကြာမီ နောက်တစ်ချက်လေပြန်ပြင်းလာ၏။

“ဟာ ဒါ မြောက်ဘက်ကတိုက်တာ။ ဒါဆို မုန်တိုင်းလွန်သွားပြီ။”

လူကြီးတစ်ယောက်က ဆိုလိုက်သည်။ အားလုံးက ပူပန်စိတ်များလျော့ကျသွားကာ ခေါင်းထောင်လာ၏။ သို့လင့်ကစား ပတ်ဝန်းကျင်ဝယ် အမှောင်ထုက ကြီးစိုးဆဲ။ မိုးဖွဲများနှင့် သုတ်လေ

များက သွန်းချတိုက်ခတ်ဆဲ။ ရှည်လျားလှသော ညဉ့်တာကို လွန်စေလိုလှကြပေပြီ။

* * *

လှေပဲ့မှနေ၍ ကြိုးကိုအလျော့အတင်းလုပ်ကာ သိမ်နံရံကိုမှေး၍နေသော ဦးအောင်ကျော် စိတ်အားက လျော့သွားသည်။ အနားရှိလှေများမရှိတော့ခြင်းက ဦးအောင်ကျော်ရင်ကို ဟာလာဟင်းလင်းဖြစ်စေခဲ့ခြင်းနှင့်အတူ ရှိသမျှသော အားအင်တို့ ကုန်ဆုံးသွားပြီဟု ထင်ရသည်။ ကြိုးကိုဆုပ်ကိုင်ထားသည့်လက်တွေက လျော့ခဲ့ပြီ။ လှေကန့်ကိုကန်ထားသည့်ခြေတို့က အားမပါတော့လေပြီ။ ဖြစ်လိုရာ ဖြစ်စေတော့ဟူသော စိတ်နှင့်အတူ လှေဝမ်းတွင်းသို့ ခြေပစ်လက်ပစ်ထိုင်လိုက်တော့၏။

တိုက်ဆိုင်စွာပင် ထိုအချိန်တွင် လေရှိန်က လျော့သွားကာ မြောက်လေသုတ်လိုက်သလိုထင်ရသည်။ လှေက ငြိမ်နေသည်မှီ ရေဆက်မတက်တော့သည်ကိုလည်း သတိထားလိုက်မိ၏။ လှေပေါ်ရှိ လူအားလုံးက စကားတစ်ခွန်းမျှမဟနိုင်။ နီးရာလှေကန်ကိုကိုင်ကာ ဘယ်အချိန်တွင် မျောပါတိမ်းမှောက်လေမည်ဆိုသည်ကိုသာ ကိုယ်စီအတွေးဝင်နေကြ၏။

“ရေပြန်ကျပြီကွ။”

လှေဦးမှ ခမက်ဖြစ်သူ၏အသံက အားတက်ဖွယ် ထွက်ပေါ်လာသည်။ ခြေကုန်လက်ပန်းကျနေကြသူများ၊ စိတ်ထောင်းကိုယ်ကြေနေကြသူများက မသေနိုင်တော့ ဟူသောအတွေးကိုယ်စီဖြင့် စိတ်ကိုလျော့လိုက်ကြ၏။ တရိပ်ရိပ်ကျနေသော ရေနင့်အတူ လှေက တအိအိနိမ့်ဆင်းလာသည်။ အချိန်ကိုမှန်းဆ၍မရ၊ လ မရှိ၊

ကြယ် မသိ၊ ကြက် မတွန်လေသော အကာလဝယ် ရှည်လျားလွန်းသော ညဉ့်တာကို အမှောင်ထုအောက်မှဖြတ်သန်းရင်း လင်းလေမည့်ရောင်နီကိုသာ မှန်းဆရပါတော့၏။

အခန်း (၈)

သတ္တလောကတစ်ခုလုံး ပြောင်းဆန်အောင် ဖြစ်ပျက်နေငြား တရွေ့ရွေ့သွားနေသော သင်္ခါရရထားက ရပ်တန့်၍မနေ။ ပို၍မြန်ဆန်စွာလည်း မသွား။ မုန်တိုင်းလွန်သော် လေပြည်ဦးတို့ သုတ်ခဲ့လေပြီ။ လေညင်း။ ဟုတ်သည်။ ပကတိညင်သာလှစွာသော လေညင်း။ ပီတိ သာယာစွာသော လေညင်း။ လင်းကြက်တို့ မတွန်မြူးခဲ့ပါ။ ကျေးဌာန်တို့ လင်းတေးမသီကျူးခဲ့ပါ။ ရွာဦးကျောင်းမှ အုန်းမောင်းသံမျှ မကြားခဲ့ရပါ။ သို့တကား ရောင်နီကဖြင့် ဖြာချေပြီ။ ပိန်းပိတ်အောင် မှောင်ခဲ့သောဝန်းကျင်သည် မဟူရာနုရောင်နှင့် အတူ မပီပိုးဝါးဖြစ်ခဲ့၏။ တစ်ခဏအတွင်း အလင်းရောင်ထွက်ပေါ်ကာ လောကတစ်ခုလုံးကို လှစ်ဟပြလိုက်သောအခါဝယ်။

* * *

မင်းမင်း ကြည့်လေရာ၊ မြင်တွေ့ရာ မြင်ကွင်းသည် ယခင်က စိမ်းစိုသာမောဖွယ် တောတစ်ခွင်ဖြစ်ခဲ့သော်လည်း ယခုမူ အကျိုး၊ အပြတ်၊ တုံးလုံးလဲ၊ တွဲလောင်းဆွဲ၊ ယိုင်၊ ငိုက်၊ စုတ်ပြတ် နေသော မြင်ကွင်းသာဖြစ်တော့သည်။ ဝန်းကျင်တစ်ခုဝယ် အကောင်းပကတိ ကျန်ရစ်လေသောအပင်မည်သည် မရှိ။ ချောက်ချားဖွယ်တစ်ညတာကို ကပ်ခိုမှီတွယ်ခဲ့ရသော သမ္ပပင်သည်လည်း ငုတ်တိုမျှသာကျန်၏။ လမုပင်တို့ လဲပြို၊ သင်ပေါင်းတောတို့ ပိကျ၊

ကွမ်းသီးပင်များ ကုပ်ကျိုး၊ အုန်းပင်က မလဲလျှင်သော်မှ အရွက် မကျန်။ စိတ်ပျက်ဖွယ်အတိဖြစ်တော့သည်။

မင်းမင်းကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် ပြန်ကြည့်မိရာ လက်ဖဝါးရာတို့တွင် သွေးခြင်းခြင်းနီနေ၏။ ရင်ဘတ်တွင်မူ အရေပြားမရှိဟုပင် ထင်ရသည်။ လက်ဖြင့်ထိသောအခါ ကပ်စေးစေးဖြင့် မခံမရပ်နိုင်အောင် နာကျင်သည်။ လက်မီရာ ကျောတစ်ပြင်ကလည်း ထိုနည်းနှင့်။ မှတ်မိသည့်အရွယ်မှစ၍ ပထမဆုံးအကြိမ် ဟင်းလင်းပြင်တွင် မိမိမှတိုင်းဖမ္မေးတိုင်းဖြစ်နေ၏။ သို့ပေမဲ့ မရှက်နိုင်။ အနားတွင် ရှက်ရမည့် လူသူလည်းမမြင်။ အာခေါင်မှာ သွေ့ခြောက်လွန်းနေသောကြောင့် ရေတစ်ပေါက်မျှ သောက်လိုလှသည်။ အပင်အောက် ကိုကြည့်သော် လက်ခုပ်တစ်ဖောင်ခန့်သာ ရှိပေမည်။ ထို့ကြောင့် ရှိသမျှသောအားအင်ဖြင့် ခုန်ချလိုက်၏။

“အား ...”

တိတ်ဆိတ်နေသောဝန်းကျင်ဝယ် မင်းမင်း၏အော်သံကြီးက ပွဲတင်ထပ်မျှကျယ်လောင်၏။ တစ်ညလုံး လေဒဏ် မိုးဒဏ်ကြုံကြံခဲခဲ့ပြီး မုန်တိုင်းစဲကာမိုးလင်းပါမှ သေပြီဟုတွက်လိုက်သည်။ ခြေနှစ်ဖက်နှင့် လက်တစ်ဖက်ကို စူးဝင်လိုက်သော အရာများက သေမင်း၏ခက်ရင်းတံများဟုပင် ထင်မိ၏။ ဦးစွာလက်ကိုအတင်း ဆွဲမလိုက်သောအခါ စုတ်ပြတ်နေသော လက်ဖဝါးဝယ် သွေးစက်စက် ကျနေသည်ကိုတွေ့ရ၏။ အောင့်ဖျဉ်းဖျဉ်း နာကျင်လွန်းသည်မို့ အတွေ့အကြုံအရ ချက်ချင်းသိလိုက်သည်။ သင်ပေါင်းဆူး။ ခြေထောက်ကို မလိုက်သောအခါတွင်မူ ပြင်းထန်စွာနာကျင်လွန်းသဖြင့် မျက်ရည်တောက်တောက် ကျရတော့၏။ နှစ်ချောင်းစူးထားသည့် ဒဏ်ရာ။ နောက်တစ်ဖက်တွင် ခြေဖဝါးမှဖောက်ဝင်သော

စူးက ခြေမနှင့်ခြေညှိကြား ခြေခုံမှ ဖောက်ထွက်နေသည်။ ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် အားကိုးကာ အတင်းဆွဲနှုတ်ရသည်။ ခြေလှမ်းချရာတွင် သွေးကွက်ကွက်ကျန်သည်အထိ သွေးစက်လက်ကျရပါတော့၏။

ဆားကွင်းရှိရာသို့ မင်းမင်း မှန်းလျှောက်လာသည်။ တစ်စုံတစ်ရာတွေ့ရလိမ့်မိုး မျှော်ကိုးခဲ့၏။ ကွင်းစပ်သို့ ရောက်သောအခါ ဝယ် ခြေလက်တို့မသယ်နိုင်အောင် လဲပြိုခဲ့လေပြီ။ ကြီးမားလှသော ဆားဂိုဒေါင်၊ အစီအရီ လုပ်သားတဲများ၊ အရာအားလုံး ပြောင်တလင်း ခါနေသော ဆားကွင်းတို့က မင်းမင်းကို ဝတ်လစ်စားလစ် ကြိုဆိုနေသောကြောင့်တည်း။ တစ်ညတာ သေလုမျောပါးခဲခဲ့ရပြီးနောက်ဝယ် အရုဏ်ဦးတွင်မှ ရူးခဲ့ရလေပြီထင်။

* * *

ပျို့လာသောရောင်နီဖြင့် လတာပြင်ပေါ်မှ မှန်းဆကြည့်သောအခါ ကိုဟန်စိုးရောက်နေသည်က သောင်ဒူမြစ်ဘေးမှ တောစပ်ကလေးဖြစ်၏။ ညက သူမဟုတ်ခဲ့သလို ကုန်မြေရစ္စာ စီးဆင်းနေသော သောင်ဒူမြစ်ရေပြင်ကိုကျောခိုင်းကာ အဝတ်ဗလာဖြင့် ကွင်းစပ်ဆီသို့ အားယူလျှောက်လှမ်းရသည်။ ခပ်လှမ်းလှမ်းရောက်သောအခါ အသက်မဲ့ခန္ဓာကိုယ်တစ်ခုကို တွေ့၏။ သေဆုံးနေပြီဆိုသောအသိဖြင့် ကျော်ဖြတ်ခဲ့ပြီးမှ လေးငါးလှမ်းအလွန်တွင် ဖျတ်ခနဲ သတိရသည်။ ဟုတ်သည်။ သူ့အသက်က မဲ့ခဲ့ပြီ။ ကိုယ့်အရွက်က ငဲ့ရမည်။ နောက်ပြန်လျှောက်ကာ အနားရောက်မှ သေချာကြည့်လိုက်သောအခါ အလောင်းက အမျိုးသမီးအလောင်း။ မျက်နှာကိုသေချာကြည့်သည်။ အရာတော်ရွာသူ

မဟုတ်။ သည်မျက်နှာကိုမမြင်ဖူး။ အမျိုးသမီးဖြစ်နေ၍ လက်တွန့် သွားသော်လည်း မတတ်နိုင်တော့။ တောင့်တင်း အေးစက်နေသော ခန္ဓာကိုယ်မှ လုံခြုံည်ကိုဆွဲယူလိုက်ပြီး ကောက်စွပ်လိုက်သည်။ သေဆုံးသည်အထိ အရှက်ကိုင်းနိုင်ခဲ့သူက အရှက်မဲ့ခဲ့ပြီ။ အရှက်မဲ့ စွာအသက်ရှင်ခဲ့သူက ယခုမှ အရှက်ကိုကာကွယ်နိုင်ခဲ့ပြီကော။

ကိုဟန်စိုးတစ်ယောက် လှမ်းရင်း လျှောက်ရင်းဖြင့် အရာတော်သို့ရောက်ခဲ့လေပြီ။ သို့လင့်ကစား အရာတော်သည် ရွာဟူ၍ မမည်တော့ချေ။ အရာတိုင်း ပြောင်တလင်းခါခဲ့ပြီ။ ရွာဆီ လှမ်းခဲ့သော ခရီးလမ်းတစ်လျှောက်ဝယ် မရေတွက်နိုင်လောက် သော အလောင်းကောင်ပေါင်းများစွာကို ကျော်ဖြတ်ခဲ့ရသည်။ အားလုံးနီးပါးက ကိုယ်သိသူ၊ မြင်ဖူးသူတွေမဟုတ်။ ကွင်းထဲမှာ၊ လတာစပ်မှာ၊ အပင်ကြားမှာ တုံးလုံး၊ ပက်လက်၊ မှောက်လျက် တစ်ဖုံ ပုံစံမျိုးစုံဖြင့် သေဆုံးနေကြသူများကြားတွင် ဝက်၊ ခွေး၊ နွား၊ ကျွဲ သတ္တဝါများလည်းပါသည်။ အရာတော်ရွာ၏ ရှစ်ဆယ် ရာခိုင်နှုန်းက အိမ်ကြီးအိမ်ကောင်း မဟုတ်။ ထိုအားလုံးနေရာတွင် ကွက်ကွက်မျှသာကျန်၏။ ခပ်လှမ်းလှမ်းဆီမှမြင်နိုင်သော ထန်းပင် တစ်စုကမူ အရွက်မရှိ။ အရိုးတံကျိုးတိုးကျဲတဲ့နှင့်။ အရုဏ်တက်တွင် သရဲခြောက်နေသည်ဟုပင် ထင်ရသည်။ ယခင်က အိမ်ကောင်းဟု ဆိုနိုင်ခဲ့သော အိမ်အများစုပင် နေရာကွက်လပ်သာ ကျန်တော့ သည်။ အချို့သာ ထိုးထိုးထောင်ထောင် တိုင်တစ်လုံးစ၊ နှစ်လုံးစ ကျန်တော့၏။ လှမ်းမြင်နေရသည်က အိမ်နှစ်လုံး၊ ရေဆိပ်လမ်း ထောင့်မှအိမ်နှင့် ကိုဟန်စိုးဘေးနားကအိမ်။ သို့စေကာမူ နှစ်အိမ် စလုံးမှာ အမိုး မရှိတော့။ ကိုလှိုင်စိုးအိမ်ဘေးက အိမ်တွင်မူ ဒိုင်းနှင့် မြားတို့ပင် မရှိတော့။

ဘေးအိမ်ကျန်သေးဖြင့် ငှက်တို့သားအမိကို ဖျတ်ခနဲသတိရ သည်။ ယခုမှ ရင်တွေတဒုန်းဒုန်းခုန်လာ၏။ ရှိပါလေတော့မလား ဟူသောအတွေးက ရင်ခုန်သံကို ပိုမြန်စေခဲ့ပြီ။ သမီးလေးရော၊ သားနှစ်ယောက်ရော၊ ငှက်တို့ရော၊ မြန်သည့် ရင်ခုန်သံက လှမ်းသည့် ခြေကို ပိုပျက်စေ၏။

“ငှက်ရေ။ သမီးရေ။ သားတို့”

အိမ်ရှေ့မရောက်မီကတည်းက ရှိသမျှအားအင်နှင့် အော်လိုက်သည်။ ပျို့တပျို့သောလင်းရောင်ဖြင့် ခပ်စုစုရှိသော လူအုပ်ထဲမှ လေးယောက်သောလူသားတို့က ရုန်းထွက်လာရင်း ဝိုင်းဖက်ကာထားလိုက်ကြ၏။ သည်တော့လည်း ရူးရမတတ် ဝမ်းသာလုံးဆိုရပါလေသည်။

* * *

အရုဏ်ဝိုးဝါးဝယ် ဦးအောင်ကျော်သည် သိမ်အကွယ်မှ ထွက်လိုက်၏။ သည်အချိန်သည် ယခင်က လင်းကြက်ဆော်ချိန်၊ အုန်းမောင်းခေါက်ချိန်ပင် ကျော်ခဲ့လေပြီ။ အသံဗလံ ပကတိ တိတ် ဆိတ်နေသည်။ တစက်စက်ရွာနေသော မိုးပေါက်ကျသံ တဖျောက် ဖျောက်မှတစ်ပါး ပတ်ဝန်းကျင်တစ်ခုလုံး ငြိမ်သက်လျက်ရှိ၏။ ဦးအောင်ကျော် မျက်မှောင်ကြုတ်လိုက်သည်။ သည်ရှေ့တွင် ရွာဦးကျောင်းကြီး ထီးထီးရှိရမည်။ ယခုမူ ဗလာဟင်းလင်းနှင့်။ မျက်စိကိုပွတ်သပ်ကြည့်၏။ မမြင်။ ရှေ့ဆီသို့ အပြေးသွားလိုက် သည်။ အရုပ်ကြိုးပြတ်ဆိုသည်ထက် ပိုတော့သည်။ ဦးအောင်ကျော် မြေပြင်ပေါ်သို့ အပုံလိုက်ကျသွားတော့၏။

သိက္ခာ၊ သီလ၊ သမာဓိတို့ဖြင့် ပြည့်စုံလှသော ဆရာတော်ကြီး။ တစ်ရွာလုံး၏ ခိုမှီဆည်းကပ်ရာကျောင်းတော်ကြီး။ ထိုကျောင်းတော်ကြီးတွင် လုံခြုံပါပြီဟု ခိုလှုံခဲ့ကြသော ရွာသူရွာသားများ။ မတွေ့။ အရိပ်အယောင်မျှပင်မတွေ့။ အားယုတ်သော ကိုယ်ကို အနိုင်နိုင်ထောက်ကန်ထကာ သေချာအောင်သွားကြည့်၏။ သေချာပါဘိတောင်း။ ယောက်ျားကြီးတန်ပါလျက် အရုဏ်တက်မှာ မျက်ရည်စက်လက်ဖြစ်ရသည်ကိုလည်း မရှုက်အားတော့။ ခိုဝေသော မျက်ဝန်းတစ်စုံက ကျောင်းရှေ့ကိုရောက်၏။ ငှက်ပျော့မှုကျိုးပြတ်နေသောရွာဦးစေတီ။ ကျိုးပဲ့လဲကျနေသော သစ်ပင်သစ်ကိုင်းများ။

လှိုင်းထတုန်ယင်နေသောရင်ကို သတိဖြင့်ငြိမ်းစေလျက် သိမ်ဘက်သို့ ပြန်လာခဲ့သည်။ ရတတ်သမျှသောသူများကို စုဝေးကာ ရွာဘက်ထွက်ခဲ့၏။ ထိုအချိန်တွင်မှ တကယ့်ကို ရူးသွပ်ရပါတော့သည်။ ရွာတွင်ထီးထီးကျန်နေသည်က ဆေးပေးခန်းနှင့် တံတားထိပ်နားမှ အိမ်တစ်လုံး။ အားလုံးက ပြောင်ဟင်းလင်း။ တံတားကို ဖြတ်ကျော်လိုက်မှ ပိုဆိုးသည်။ ကျောင်း။ စာသင်ကျောင်း။ အသစ်ဆောက်ခဲ့သည့် ကျောင်း။ ကျောင်းဖွင့်ရက်ရောက်မှ လွှဲပြောင်းပေးအပ်ပွဲလုပ်မည်ဆိုသည့် အုတ်ညှပ်ကျောင်းသစ်ကား မြေတွင် ပြားပြားဝပ်၍နေခဲ့ပါပြီ။ တစ်အုပ်စုလုံး၏ကျေးရွာရုံး။ ဘာတစ်ခုမျှ မရှိတော့လေပြီ။

ထွက်ပေါ်လာသောအလင်းရောင်နှင့်အတူ အသက်မသေ ကျန်လေသူတို့ ဟိုမှ သည်မှထွက်လာကြ၏။ အဝတ်မဲ့၊ အရှက်မငဲ့နိုင်သူတွေ။ တွေ့ရာ၊ ရရာ၊ ကြုံရာကို စွပ်ထား၊ ပတ်ထားရသည်။

နွားသိုးမှန်လျှင် ချိုချက်မကင်းဆိုဘိသကဲ့သို့ အသက်မသေ ကျန်သူတိုင်းတွင် ဒဏ်ရာဒဏ်ချက်မကင်း။ အသံသဲ့သဲ့ကလေးနှင့် လူယဲ့ယဲ့ကလေးများသာချည်း။

ဦးအောင်ကျော်က အသက်ရှင်ကျန်သူများကို လိုက်စုသည်။ စု၍မရနိုင်။ ကိုယ်တိုင်က ယဲ့ယဲ့သာရှိသော်လည်း စိုးရိမ်နေသော မျက်နှာ၊ တုန်ယင်နေသော လက်တို့ဖြင့် မြင်သမျှ အသက်မဲ့ခန္ဓာတို့ကို လိုက်လံရှာဖွေ လှန်လှော ကြည့်ရှုနေကြ၏။ ပျောက်ဆုံးနေသော အဖေ၊ အမေ၊ သားသမီး၊ ညီအစ်ကို၊ မောင်နှမတို့ကို တွေ့လေ နိုးဖြင့် အရူးတစ်ပိုင်း ဖြစ်နေကြသည်ချည်း။ ရွာတွေ့ပြန်တော့လည်း အသေဆိုးဖြင့် သေကွဲ ကွဲခဲ့ကြရသဖြင့် ချိုးချ၍ငိုရုံမှတစ်ပါး မတတ်သာ။ မတွေ့ရပြန်တော့လည်း မည်သို့ရှင်ကွဲ ကွဲခဲ့ရသည်ကို တွေးတောကာ ဝမ်းနည်းပက်လက်ဖြစ်ရုံမှတစ်ပါး မဖြေဆည်နိုင်။

အရာတော်တစ်ရွာလုံး အရုဏ်ဦးမှာ ရူးကြရလေပြီ။

အခန်း (၉)

မြ၊ ရေ၊ လေ ဆိုသည်က လောကတွင်အပေါများဆုံးနှင့် အလွယ်ဆုံးရနိုင်သောအရာများဟု လွယ်လွယ်ဆိုကြသည်။ သို့ပေမဲ့ ‘ဖောင်စီးရင်း ရေငတ်၊ ရေဘူးနှင့်ဖိနပ်မပါ နွေခါမှသိ။ ရွှေကိုမလို၊ ငွေကိုမလို၊ ရေကိုသာလိုသည်’ စသည်ဖြင့် ရေ၏ခက်ခဲပုံကို ဖော်ပြသော ဆိုစကားတို့ကလည်း ရှိပြန်၏။ စင်စစ် သောက်သုံးရေ အလွယ်တကူရရှိရေးမှာ လွယ်မယောင်နှင့် ခက်လှသည်။ သို့ကြောင့်လည်း ရေအသက် တစ်မနက်အတွက် စစ်ပွဲကြီး များပင်ဖြစ်ခဲ့ကြသည်မှာ ဗုဒ္ဓဝင်၊ ရာဇဝင်၊ သမိုင်းတို့ဝယ် မျက်ကွယ် မပြုနိုင်စရာများ ဖြစ်နေဆဲပင်ဖြစ်တော့သည်။ ထို့ကြောင့်လည်း ရေတစ်ပိဿာရှိလျှင် သန့်သည်ဟုဆိုရလောက်အောင် သောက်သုံး ရေက အဖိုးတန်လှ၏။

* * *

တစ်မနက် မကတော့ပါ။ တစ်ညပင် ဆောင်းခဲ့ပါသေး၏။ မိုးတွေ၊ လေတွေ၊ ရေတွေကြားမှာ ရေငတ်သည်ဟုဆိုပါလျှင် ခက် ချေတမဲ့။ တကယ်ပင်ခက်လှပါ၏။ မိုးတွေသက်၍ ရေတွေတက်ပြီ ဆိုကတည်းက ပြေးခဲ့ လွှားခဲ့ ရုန်းကန်ခဲ့ရသည်။ အသက်ကို လုနေရ ချိန်တွင် အရာအားလုံးကို မေ့လျော့နေခဲ့သည်မှာ မှန်သော်လည်း အသက်နှင့်ခန္ဓာ ရေစက်ပါနေသေးချိန်တွင်မတော့ ဝိစိကိစ္ဆာ များလွန်းပါ၏။

ရေငတ်သည်။ ဟုတ်သည်။ အာခေါင်ကွဲခြောက်နေအောင် ပင် ငတ်ပါ၏။ ဟင်းလင်းပြင်တွင်နေခဲ့ရသူတို့ကို မြားတံတွေလို၊ ကျည်ဆံတွေလို မိုးစက်များကနှိပ်စက်လင့်ကစား ရေငတ်လာသော အခါ သိစိတ်နှင့်ဖြစ်စေ၊ မသိစိတ်နှင့်ဖြစ်စေ ပါးစပ်ကိုဟလျက် တစ်စက်၊ နှစ်စက်မျှသော ရေချိုဖြင့် အသက်ဆက်ခဲ့ရ၏။ မိုးစဲလေ သောအခါ အနားတွင်ရှိသမျှက ရေငန်တွေချည်း။ ခက်ရပါ တော့သည်။

လူသူ၊ ပစ္စည်းပစ္စယနှင့် ဂိုဒေါင်၊ အိမ်၊ တဲတို့၏ တိုင်ငုတ် တိုမျှမကျန်တော့အောင် ပြောင်တလင်းခါနေသော၊ သက်ရှိမဆိုနှင့် အသက်မဲ့ခန္ဓာအလောင်းကောင် တစ်ခုမျှပင်မရှိအောင် ဟင်းလင်း ဖြစ်နေသော ဆားကွင်းကို မင်းမင်း ကျောခိုင်းလိုက်သည်။ မသေချာသော်လည်း တစ်ယောက်ယောက် သို့မဟုတ် တစ်စုံ တစ်ရာ ရှိနေနိုင်သောနေရာက ပုစွန်ကန်ဖြစ်မည်။ ထိုနေရာတွင် တစ်ခုခုကိုဖြင့် မျှော်လင့်နိုင်လိမ့်မည်။ သည်သို့သောအတွေးနှင့် မင်းမင်း လျှောက်ခဲ့သည်။ နံနက်လင်းပေမဲ့ မိုးစက်သံ ဖြိုးဖြောက် နှင့် လေတိုးသံသဲ့သဲ့မှတစ်ပါး တိတ်ဆိတ်လွန်းလှ၏။ ယခင်ဆီက ခူအိုင်ထဲရေသွင်းသည့် အင်ဂျင်သံ သို့မဟုတ် ခါးစက်မောင်းနေ သည့်အသံ၊ သို့မဟုတ် ချောင်းရိုးမြောင်းပေါက်တွေထဲက မော်တော်၊ စက်လှေသံ၊ အင်ဂျင်သံတွေက သည်ကွင်း သည်တော မှာ သောသောညနေခဲ့သည် မဟုတ်ပါလား။

တစ်လှမ်းချင်းရွေ့ရသည့် ခြေထောက်များမှာ ဒဏ်ရာ ဒဏ်ချက် အလိမ်းလိမ်းနှင့်။ ခြေချရမည့်နေရာတိုင်းတွင်လည်း ဆူးငြောင့်၊ ကျင်းချိုင့်၊ သစ်ပင်၊ သစ်ကိုင်း အတားအဆီးများက လည်း အပြည့်နှင့်။ မတတ်နိုင်ပါ။ တတ်လည်းမတတ်သာပါ။

စုံမမှိတ်သည့်မျက်စိနှင့်ပင် နင်းချလိုက်ရပါသည်။ လျှောက်ရင်း ရေကျော်လေးတစ်ခုကိုဖြတ်သည်။ လတာနုန်းတွေက ဒူးဆစ်မျှရှိ၏။ ဟိုမှာအတက် ခရာချုံနံဘေးဝယ် အလောင်းတစ်လောင်းက ပက်လက်။ ခါးတွင်မူ ခါးဝတ်ကမရှိ။ ဆွယ်တာလိုမျိုးအင်္ကျီကတော့ ကိုယ်မှာရှိနေသေးသည်။ သေသူကိုမသိငြား ကိုယ့်အရှက်အတွက် တော့ ငဲ့ရမည်။ သည်အတိုင်း အဝတ်မဲ့ကိုယ်ဖြင့် နေဖို့မဖြစ်နိုင်။ ထို့ကြောင့် အလောင်းဘေးဝယ်ထိုင်ချကာ သူ့အင်္ကျီကို ချွတ်ယူသည်။ အေးစက်တောင့်တင်းနေသည်မို့ ချွတ်ရသည်ကမလွယ်။ တောင့်တင်းနေသောလက်တို့က သစ်ကိုင်းခြောက်ပမာ။ ချိုးလို့ ဖယ်လို့မရ။ ရင်ထဲမှာ လှိုက်မောလာ၏။ အာခေါင်တွေ ကွဲနေပြီ ထင်ရသည်။ လျှာဖြင့် နှုတ်ခမ်းတွေကိုလိမ်းငြား စွတ်စိုမသွားဘဲ ခြောက်ကပ်မြဲ ခြောက်ကပ်နေသည်။ တံတွေးကို မျိုချလင့်ကစား ခံတွင်းထဲက ကြွက်သားတွေသာ လှုပ်ရှားသွားသည်။ အာခံတွင်းက မစွတ်စို။ သည်မျှအားစိုက်ရုံဖြင့် ချွေးတွေကသာ စို့လာ၏။ ထိုအခါ ကိုယ်အနံ့မှာ စပ်ဖျဉ်းဖျဉ်း ဖြစ်လာသည်။

ချွတ်လို့မရသည့်အဆုံး ဆွဲဖြလိုက်ရသည်။ အင်္ကျီအပြင်ဖြင့်ပင် ခါးကိုဖြစ်သလိုပတ်လိုက်၏။ ယခုမှ စိတ်ထဲ လုံသလိုဖြစ်သွားသည်။ ပြန်အထ၌ အနားတွင်တွေ့ရသော ခြေရာခွက်မျှ ချိုင့်ငယ်လေး ထဲတွင် ရေကြည်ကြည်ကွက်ကလေးကို ဖျတ်ခနဲမြင်ရသောအခါ မင်းမင်းမျက်ဝန်းများ အရောင်လက်သွား၏။ အငမ်းမရပင် ထိုင်ချ လိုက်သည်။ ထိုင်စဉ်က ပုံမှန်ပင် ထိုင်လိုက်သော်လည်း လူက မြေပေါ်သို့ ဘုတ်ခနဲကျသွား၏။ ရေကို လက်နှင့်တို့ကာ ပါးစပ်တွင်း သို့ ထည့်ကြည့်လိုက်သည်။ မငန်။ တော်သေး၏။ မိုးရေဖြစ်မည်။

လက်ခုပ်နှင့်ခပ်သောက်လိုက်လျှင် ရေနောက်သွားမည်စိုးသဖြင့် ငုံ့လျက်ပင် တုပ်သောက် သောက်လိုက်၏။ တစ်ကျိုက်၊ နှစ်ကျိုက်၊ လေးငါးကျိုက်၊ အငမ်းမရ သောက်လိုက်ရသည်။ လူကအတော် အားရှိသွားပြီထင်ရ၏။ စိတ်ထဲမှာလည်း ပေါ့ပါးသွားသလို၊ ကျေနပ် သွားသလို၊ ဖူလုံသွားသလို ခံစားရသည်။

ကိုယ်တိုင်ကလည်းအသက်ရှင်ကျန်၊ မိသားစုတွေကလည်း မပဲ့ မပါးမို့ ကိုဟန်စိုးရော၊ ငုဝါပါ ရတက်မပွေရသော်လည်း ဖြစ်နေ သည့် ပတ်ဝန်းကျင်အခြေအနေက ရင်မအေးနိုင်။ ဟိုဘက်ခြမ်းမှာ တစ်လုံး၊ သည်ဘက်ခြမ်းမှာ နှစ်လုံးသာကျန်ရစ်သော အိမ်များ အနက် သည်ဘက်ခြမ်းအိမ်နှစ်လုံးက လူလေးငါးဆယ်ကို အသက် ရှင်ခွင့်ပေးနိုင်ခဲ့သည်။ သို့စေကာမူ ငုဝါတို့ခိုလှုံခဲ့ရသော အိမ်က အမိုးတစ်ခုလုံး ဟာလာဟင်းလင်း။ အိမ်ပေါ်မှာ မှန်ကွဲစ၊ ဟိုတစ်စ သည်တစ်စ သွေးစက်များ။ ကြောက်လွန်းသောကြောင့် ပေလော၊ မထိန်းနိုင်တော့၍ ပေလော၊ ကျင်ငယ် ကျင်ကြီး အနံ့များနှင့် နံစော် နေ၏။ အချို့က လေအစမှာကတည်းက ရောက်နေခဲ့သူများရှိ သလို ငုဝါတို့ မိသားစုကဲ့သို့ လေထန်မှ ပြောင်းရောက်ခဲ့ရသူလည်း ပါသည်။ အချို့ကမူ မျက်လုံးပြူး မျက်ဆန်ပြာနှင့် အသက်လုကာ ရောက်လာသူများဖြစ်၏။ ငယ်ရွယ်သူတွေပင် ခြေကုန်လက်ပန်း ကျနေကြသည်ဖြစ်ရာ အသက်ကြီးသူအချို့က ဖုတ်လှိုက်ဖုတ်လှိုက် နှင့်။ သည်ကြားထဲအဆိုးဆုံးမှာ သောက်စရာရေမရှိ။ ရှိသမျှက ကုန်လေပြီ။ ထပ်ခပ်စရာကန်တို့တွင် ရေငန်လွှမ်းခဲ့ပြီ။ ရွာပတ်လည် ရေတစ်ကြောက ရေငန်တောဖြစ်လေ၏။

ကိုဟန်စိုး တစ်စုံတစ်ရာ တွေ့လေ့ရှိပြီးဖြင့် ရွာထဲသို့ထွက်ခဲ့သည်။ မှောက်ခဲ့သောလေ၊ ကျခဲ့သောအိတ်၊ ပြိုခဲ့သောအိမ်တို့သည် အစအနကလေးတစ်ခုကိုသော်မျှ မချန်ရစ်ခဲ့ချေ။ မြေကွက်လပ်မှ တစ်ပါး အရာအားလုံးသည် လက်သာကိုယ်ကျွတ်ပင် ဖြစ်ခဲ့လေပြီ။ ထိုအရာအားလုံးထက် ယခုအတောင့်တဆုံးအရာက ရေဖြစ်သည်။ ရွာဆီပြန်ရောက်ခဲ့စဉ်က ရွာရောက်လျှင် ရေသောက်ရမည်ဟူသောအတွေးဖြင့် ခြေလှမ်းတို့ကိုအားထည့်နိုင်ခဲ့သည်။ ရွာရောက်သောအခါ မကွဲမပျက် မထိမရှု မိသားစုနှင့်ဆုံရချိန်ခဏ ရေငတ်ခြင်းကို ခဏမေ့ခဲ့သော်လည်း ယခုမူ နှုတ်ခမ်းစွတ်ရုံ ရေတစ်ပေါက်ကိုပင် အားကိုးတကြီးရှာမိသည်။

ဟိုတစ်စု သည်တစ်စု၊ ဟိုတစ်ယောက် သည်တစ်ယောက် များပြားစွာ ကျပြန့်နေသော အသက်မဲ့ခန္ဓာများကို ဖြတ်ကျော် ကွေ့ရှောင်ရင်း လမ်းကွေ့သို့ရောက်လာ၏။ အိမ်နေရာတစ်ခုဝယ် အမျိုးသမီးအလောင်းတစ်လောင်းကို မှောက်လျက်တွေ့လိုက်ရသည်။ ကိုဟန်စိုး ရင်ထဲလှုပ်ခတ်သွား၏။ သည်အိမ်နေရာကို သူမမေ့။ သူငယ်ချင်းတစ်စု နားခိုရာ နေရာလေး။ ဆိုရလျှင် ညနေခင်းဝယ် အပန်းဖြေရင်း ငြင်းကြ၊ ခုံကြ၊ ရယ်ကြ၊ မောကြရာ ခီဝေဝေစည်းစိမ်ခံစားရာ အရက်ဆိုင်လေး။ ဒေါ်ဌေးလေးလား အနားသို့ရောက်သွား၏။ ထိုအခါ ဒေါ်ဌေး ဟုတ် မဟုတ်ထက် သေသူ၏ လက်တစ်ဖက်နှိုက်လျက်သားရှိနေသော အိုးကွဲတစ်ခုကို ပို၍ စိတ်ဝင်စားသွားတော့သည်။ သည်အိုးကွဲထဲဝယ် ကြည်လင်နေသောရေတို့က မပြည့်တပြည့်။ ကိုဟန်စိုးထိုင်ချရင်း ရေကို လက်ဖြင့် လျှာသို့ တို့ကြည့်လိုက်သည်။ မိုးရေတွေ။ ဝမ်းသာခြင်း။

ဝမ်းနည်းခြင်း၊ တွေဝေခြင်း၊ တုံ့ဆိုင်းခြင်း၊ တွေးဆခြင်း၊ ရွံရှာခြင်း၊ အရာအားလုံးကိုဖြတ်ကျော်ကာ သေသူ၏လက်ကို အိုးကွဲမှယယ်၍ ရေကိုယူကာ မော့သောက်လိုက်ပါတော့၏။ သည်အချိန်တွင်မတော့မည်သို့ပင်ဖြစ်စေကာမူ ရေဆိုလျှင်တစ်ပိဿာမဆိုထားဘိ။ တစ်ဆယ်သားရှိလျှင်သော်မှ သန့်ပါ၏။

* * *

“ရေဆာတယ်အဖေ။”

“ဟုတ်တယ် အဖေရယ်။ ရေငတ်တာ လက်တွေတောင် တုန်နေပြီ။”

သမီးနှစ်ယောက်က ဦးအောင်ကျော်ကိုပူဆာသည်။ ဟုတ်သည်။ ကိုယ်တိုင်လည်းရေသောက်ချင်သည်။ အနားတွင်က ဘာမှ မမြင်။ ဦးအောင်ကျော် ဆေးပေးခန်းထဲရှာကြည့်၏။ ရေအိုး အကွဲအစအနပင်မရှိ။ သိမ်ဘက်ဆီသို့လျှောက်သွားသည်။ သိမ်ထဲမှာလည်း မရှိ။ ကျောင်းဘက်သို့မျှော်ကြည့်မိသောအခါ ရင်မှာ ဟာရပြန်၏။ ခြေလှမ်းတွေက ကျောင်းနေရာဆီအလိုလို လှမ်းမိသည်။ လျှောက်ရင်းနှင့် စေတီလေးဘက်သို့ မျှော်ကြည့်မိ၏။ ငှက်ပျောဖူးမှကျိုးပြတ်နေသော စေတီပတ်ချာလည်တွင် လဲပြိုကျိုးပြတ်နေသော သစ်ပင်သစ်ကိုင်များ။ မျှော်လင့်ချက်မဲ့သွားရာက တစ်ခုခုကိုသတိရလိုက်သည်။ ဟုတ်ပေသားပဲ။ ရှိသမျှ၊ တွေ့သမျှ အိုးကွဲ၊ ပုံး၊ တာလပတ်စများကို လှန်ထား၊ ခံထားလျှင်ပင် ရေရမည်။ မိုးကတဖွဲဖွဲရွာနေသေးသည်။ ဦးအောင်ကျော် ခြေလှမ်းသွက်သွား၏။

ထိုအချိန်မှာပင် ဖြစ်ချင်တော့ စေတီပစ္စယာအမြင့်စွန်းတွင် အိုးလေးတစ်လုံးကိုမြင်လိုက်မိသည်။ သင်္ကြန်တုန်းက အတာကြိုသည့် အိုးပေလား၊ ညောင်ရေသွန်းစဉ်က အိုးပေလားမသိ။ အိုးတော့အိုး သေချာသည်။ သစ်ကိုင်းရှုပ်ယှက်ခတ်နေသည့်ကြား တိုးဝှေ့ရှောင်ကွင်းကာ စေတီဆီသို့သွားလိုက်သည်။ ထို့နောက် ပန်းတင်ခုံပေါ်ဖက်တက်ကာ ပစ္စယာစွန်းမှ အိုးလေးကို လှမ်းယူရသည်။ အိုးထဲမှာ ရေကအပြည့်။ မိုးရေတွေ။ ဝမ်းသာကာ ရေကို မော့သောက်မည်ပြုပြီးမှ မိသားစုများကို သွားသတိရလိုက်သည်။ အငတ်ပြေ တစ်ကျိုက် နှစ်ကျိုက်မျှသောက်ပြီး ရေအိုးကိုယူကာ ပြန်ဆင်းလိုက်၏။ သစ်ကိုင်းတွေကို တွန်းဖယ်ရှောင်ကွင်းရင်း ရေအိုးကိုလည်း မဖိတ်အောင် သတိထားကိုင်လာရသည်။ ရေတစ်စက်ကိုမျှ မဖိတ်စေလိုပါ။ သည်ရေသည် ရေငတ်နေသူများ အတွက် အားတက်စရာအားဆေးပင်။

ဦးအောင်ကျော် ခြေလှမ်းသွက်သွက်ဖြင့် ရွာသို့ပြန်ခဲ့ပါ တော့၏။

အခန်း (၁၀)

ငယ်စဉ်က စာချိုးလေးတစ်ခုကို ဆိုခဲ့ကြဖူးလိမ့်မည်။ မဆိုဖူးသော်မှ ကြားတော့ကြားဖူးကြပေလိမ့်မည်။

“ဆီရေချိုး၊ ဆေးရိုးမီးလုံ၊ စပါးတောင်လိုပုံ” ဆိုသော စာချိုးလေးဖြစ်ပါ၏။ အရာတော်သူ၊ အရာတော်သားတို့လည်း ထိုစကားကို ကြားလည်းကြားခဲ့ဖူးပါ၏။ ဆိုလည်းဆိုခဲ့ဖူးပါသည်။ သို့စေတမဲ့ ယခုတော့ သည်သောင်ကမ်းခြေ သည်မြေတောတွေမှာဖြင့် အလောင်း တောင်လိုပုံခဲ့ပါပြီ။ ဟုတ်သည်။ အသက်မဲ့သောခန္ဓာတွေ လက်ညှိုးထိုးမလွဲ မမြင်ချင်အဆုံး။ သွားလေရာ မြင်တွေ့နေရပါလေ၏။ ရွာထဲ၊ လမ်းပေါ်၊ အိမ်ကြိုအိမ်ကြား၊ လယ်ကွင်း၊ ဆားကွင်း၊ ပုစွန်ကန်တို့တွင် တုံးလုံးပက်လက်၊ မှောက်လျက်တစ်ဖုံ၊ အမျိုးစုံဖြင့်။ လတာပြင်ပေါ်မှာ၊ ခရာတောထဲမှာ၊ လမုပင်တွေ ကြားမှာ၊ ပြီးတော့ ချောင်းတွေ၊ မြစ်တွေထဲမှာ မျောပါလို့။ အပြိုတွေ အောက်မှာ၊ အပျက်တွေ အောက်မှာ၊ အကျိုးအပဲ့တွေအောက်မှာ ပိလျက်၊ ညပ်လျက်၊ ပြားလျက်။ ဝိညာဉ်မဲ့ခန္ဓာတွေမှာ လူသားတွေ ရော၊ လူတို့က ချစ်ခင် သနား အားကိုးစိတ်ဖြင့် မွေးမြူထားခဲ့သည့် ကျွဲ၊ နွား၊ ဝက်၊ ခွေး၊ ကြက်၊ ဘဲနှင့် ကြောင်ကလေးများလည်း ပါသည်။

ကိုဟန်စိုးနှင့် ဦးအောင်ကျော်တို့နှစ်ယောက် ဦးဆောင်ကာ ရသမျှပုံး၊ ခွက်၊ အိုး၊ အိုးကွဲ၊ တာလပတ်စတို့ဖြင့် မိုးရေခံရန်

အားထုတ်ရသည်။ ယခင်က အိမ်တံစက်မြိတ်အောက် ခံထားလျှင် မိုးရေရသော်လည်း ယခုမူ တံစက်မြိတ်မရှိ။ အမိုးလည်း မရှိ။ အိမ်လည်း မရှိ။ ထို့ကြောင့် ဟင်းလင်းပြင်တွင် သည်အတိုင်းချထားရသည်။ တာလပတ်စများ ငုတ်တိုင်လေးတိုင်စိုက်ကာချည်၍ ရေခံယူရသည်။ တစ်စက်စက်ရွာသောမိုးဖြင့် အဆာပြေ သောက်စရာလေးရ၏။ ကလေးငယ်များနှင့် သက်ကြီးရွယ်အိုများကို ပထမဦးစားပေးကာ ဒုတိယဦးစားပေးရသည်မှာ အမျိုးသမီးများ။ ရေအနည်းငယ်ကို အာစွတ်ရုံမျှ သောက်ကြရ၏။ နောက်တော့ အာသာပြေ။ နောက်တော့ ဝလင်အောင် သောက်ကြရပါတော့သည်။ ထိုအခါတွင်မှ အားလုံးအားအင်ကလေးရလာသလိုဖြစ်ကာ အနည်းငယ် လန်းလာကြ၏။ ရေအသက် တစ်မနက် ဆိုသည် မဟုတ်ပါလား။

ဦးအောင်ကျော်နှင့် ကိုဟန်စိုးတို့က ကျန်ရှိလူများကို စစ်ဆေးရန် ဆောင်ရွက်ကြရသည်။ ကိုယ့်ရွာ ကိုယ့်အရပ်မို့ လူစာရင်းက အလွတ်ရထားပြီးဖြစ်၍ တော်သေးသည်။ ပထမဆုံး စိတ်မချမ်းမြေ့စရာကြုံရသည်က စာသင်ကျောင်းတွင်ဖြစ်သည်။ အုတ်ညှပ်အဆောက်အအုံအသစ်ကြီးမို့ လုံခြုံစိတ်ချရလေပြီဟုယူဆကာ အားကိုးတကြီး ခိုလှုံခဲ့ကြသော ကျောင်းသား ကျောင်းသူများ၊ သူတို့မိဘများ၊ လက်ကမ်းကြိုခဲ့သော ဆရာဆရာမများ။ သည်ကျောင်းဆောင်အောက်မှာပင် အစုလိုက်အပြုံလိုက် သေဆုံးနေကြပြီ။ လေပြင်းအားဖြင့် အမိုးကိုဆွဲလှန်လိုက်သလို ဖြစ်ချိန်တွင် နံရံများက အချပ်လိုက်လဲပြိုသွားဟန်တူသည်။ ထို့ကြောင့် မိုးကွယ် လေကွယ် ခိုလှုံနေရှာသော လူတစ်အုပ်စုလုံးကို တစ်ပြိုင်နက် ဖိချလိုက်သလို ဖြစ်သွားတော့သည်။

စိတ်မကောင်းဖြစ်ရသည်မှာ ကျန်ရစ်သူများက ထိုအပြုအပျက်များကိုဖယ်ရှားရန် အင်ပြည့်အားပြည့် မလုပ်နိုင်ကြသေးခြင်းပင် ဖြစ်သည်။ ရွာအစအဆုံး လျှောက်ပြီးသောအခါ ရွာတွင် လူသုံးပုံတစ်ပုံမျှပင် မရှိချင်တော့ချေ။ သည်အထဲတွင် ဒဏ်ရာရနေသူက များပြားလှသည်။ ဆရာဦးစန်းမင်းက အသက်မသေသော်လည်း ယာဘက်ပါးက ကန့်လန့်ဖြတ်ကွဲကာ အပေါ်သွားများလုံးဝမရှိတော့ချေ။ လက်ကျိုး ခြေကျိုး၊ ကွဲရ ရုတ်ပြတ်နေသူတို့ကလည်း အများအပြားပင်။ မည်သည့်ဆေးနှင့် မည်သူက မည်သို့ မည်ပုံ ကုကြရမည်နည်း။ လက်သာကိုယ်ကျွတ်ချည်းမို့ ကြည့်နေရုံ၊ အားပေးရုံမှတစ်ပါး အခြားမတတ်နိုင်ချေ။ အချို့က ညတုန်းက ပါမသွားသော်လည်း ရရှိထားသောဒဏ်ရာဖြင့် သည်ယနေ့မှ ဆုံးပါးသွားကြသည်။ ထိုအခါ မိသားစုက ပို၍ယူကျွေးမရ ဖြစ်ရပြန်၏။ သေသူပြင်ရန် အလောင်းစင်မရှိ။ ခုံတင်ရန် ဝါးမရှိ။ ကနားဖျင်းထိုးရန်မရှိ။

ဦးအောင်ကျော်နှင့် ကိုဟန်စိုးတို့ ဗျာများရလေသည်။ အမှန်ဆိုရလျှင် သည်အခြေအနေနှင့် ဘာကစလုပ်ရမှန်း မသိ။ အားလုံးက အရေးကြီးနေသည်။ ပြန့်ကျဲနေသော အလောင်းများထဲတွင် ကိုယ်မသိသောအလောင်းများက များစွာ။ သည်အရာများကို ဦးစွာဖယ်ရှားရမည်လော။ တစ်ယောက်တည်း၊ နှစ်ယောက်တည်းလည်း မဖြစ်။ ကျန်သည့်သူများကလည်း အားအင်မရှိဖြစ်နေရာ မသိသောအလောင်းကို ဖယ်ဖို့ထက် သိနေသောကိုယ့် ရွာသားအလောင်း ထုတ်ဖော်ဖယ်ရှားဖို့ပင် စိတ်သွားတိုင်း ကိုယ်မပါနိုင်။

သို့နှင့် စားရေးကို ပထမဆုံးလုပ်ဆောင်ရန် တွေးကြရသည်။ သေဆုံးနေသော ဝက်နှစ်ကောင်ကို ဦးစွာဖျက်ခိုင်းရ၏။ အားလုံးက

ဆာလောင်နေကြသည်မို့ ဝိုင်းကူကြသည်။ ထို့နောက် ပင်လယ်
 ရေနှင့်ပင် ပြုတ်လိုက်၏။ ဆားထည့်ရန်မလိုတော့။ ဝက်သား
 ပြုတ်ထားစဉ် လူတစ်စုက ဆန်တိုင်ကီတစ်လုံး ရလာသည်။ သူတို့
 လှိမ့်လာသောဆန်တိုင်ကီကို တွေ့ကြသောအခါ အားလုံးက ဟေး
 ခနဲ ဝိုင်းအော်ကြ၏။ တိုင်ကီကို ဖွင့်လိုက်သောအခါ ဆန်တွေက
 ရေစိုနေပြီ။ သို့ပေမဲ့ ကိစ္စမရှိ။ ရေစိုဆန်များကို ဝက်သားပြုတ်အိုး
 ထဲ ခပ်ထည့်ကြသည်။ သို့နှင့် လူတိုင်းကိုယ်စီ ဝက်သားဆန်ပြုတ်
 ဝလင်အောင် သောက်ရတော့၏။ သည်တစ်မနက်နှင့် သည်
 တစ်ရက်အတွက်ဖြင့် စားရေးက အဆင်ပြေခဲ့လေပြီ။ စားသောက်
 ပြီးသောအခါတွင်မှ အားလုံးက တက်တက်ကြွကြွဖြစ်လာ၏။

* * *

ဦးအောင်ကျော်နှင့် ကိုဟန်စိုးတို့မှာ အသုဘကိစ္စများကို
 လုပ်ဆောင်ပြန်သည်။ သည်မနက်မှ အသက်ထွက်ကြသူများကို
 မိသားစုက လက်လွှတ်စပယ် မပစ်လိုက်လိုကြချေ။ သို့စေကာမူ
 သရဏဂုံတင်ရန် ဘုန်းတော်ကြီးကမရှိ။ ခက်ရချေ၏။ ဦးစွာ
 မိသားစုများကို တရားချရသည်။ သူတို့အပြောကလည်း ငြင်းရန်
 မရှိ။ ညတုန်းက သေကွဲ၊ ရှင်ကွဲ ကွဲခဲ့ပြီးပြီ။ လင်သား၊ မိန်းမ၊
 ညီအစ်ကို မောင်နှမ၊ မိဘ၊ သားသမီး မည်သို့ပျောက်၍ မည်သို့
 ရောက်သည်မသိ။ အလောင်းကိုမျှ မမြင်ရသူတွေချည်း။ ယခု
 မျက်စိအောက်တွင် အသက်ပျောက်သည်မို့ ချက်ချင်းကြီး မပစ်
 ပါရစေနှင့်ဦး။ ဟုတ်သည်။ သူတို့အမြင်က ဟုတ်ပါသည်။

ခက်သည်က ရွာတွင်အလောင်းများ ပုံထပ်နေသည်။ လမ်း
 ဘေး၊ ကွက်လပ်၊ ချုံကြား ကြည့်လေရာမှာရှိနေသည်။ သည်

ကြားက ထပ်တိုးလာသည့် နောက်တိုးအလောင်းများကိုပါ သည်
 အတိုင်းထားလျှင် နောက်တစ်နေ့ကစပြီး အနံ့ထွက်ကာ ခက်ချေ
 တော့မည်။ ထို့ကြောင့် စည်းရုံးရသည်။ ခက်သည်မှာ လူတိုင်းက
 အကြီးကြီးနှင့် ပို၍အကြီးကြီးချည်း ဆုံးရှုံးထားကြသည်ဖြစ်ရာ
 ထိလွယ်ရှလွယ် ဖြစ်နေချိန်ဖြစ်သည်။ အမေရော၊ ဇနီးနှင့်ကလေး
 တွေရော မရှိတော့သည့်လူတစ်ယောက်အတွက် ကျန်ရစ်သည့်ဖခင်က
 ယခုမှသေလေသောအခါ သူ့ပူဗျာက ထိပ်ဆုံးရောက်နေ၏။ “အဖေ
 တော့မပစ်ဘူးဗျာ။ ကျွန်တော့်ပါ သတ်လိုက်ကြပါတော့။ ကျွန်တော်
 ကျန်လို့လည်း ဘာထူးမှာလဲ”ဆိုသည်ကပင် မှန်နေသယောင်ယောင်။

ပြောပါများသောအခါ ရွာသင်္ချိုင်းမှာတော့ မြှုပ်ပေးပါ
 ဆိုလာသည်။ ခက်ချေပြီ။ အလောင်းတစ်လောင်းမြေကျဖို့ ခြောက်
 ပေ သုံးပေကျင်းကို သုံးပေနက်အောင်တူးဖို့ဆိုတာ သည်အချိန်မှာ
 ဖြစ်နိုင်သည့်အလုပ်မဟုတ်။ တူးစရာပေါက်ပြားမရှိ။ တူးမည့်
 သူမရှိ။ အာပေါက်အောင်ရှင်းရသည်။ နားတွေချွဲအောင် ချော
 ရသည်။ နောက်ဆုံးတော့ ‘လုပ်ချင်သလိုလုပ်ကြပါတော့။ နောက်ဆုံး
 ခရီးမှာ ကြေးစည်လေးတော့ ဖြစ်အောင်ထုပေးကြပါ။’ ဆိုပြန်၏။
 ငိုအားထက်ပင် ရယ်ချင်ပက်ကျီ ဖြစ်ရပါလေ၏။ ကျေနပ်စေရန်
 တွေ့ရာသံထည်တစ်ခုကို ကြိုးဖြင့်ချည်ကာ တဒေါင်ဒေါင် ရိုက်
 ရင်း အသုဘချရပါသတည်း။

ဦးအောင်ကျော်၏လှေသည် ညကမူ မိသားစုအပါအဝင်
 လူတစ်စု၏အသက်ကိုကယ်ခဲ့သော ရထားပျံနယ်ဖြစ်ခဲ့၏။ သည်
 နေ့ခင်းတွင်မူ ဆုံးပါးသူတို့ကိုသယ်ယူရာ နိဗ္ဗာန်ယာဉ်သဖွယ် ဖြစ်ခဲ့
 ပြန်သည်။ ရွာမှသေဆုံးသူတို့ကို နှစ်လောင်းစီတင်ကာ သောင်ဒူ

မြစ်လယ်တွင် ရေအကျနှင့်အတူ မျှောလိုက်သည်။ ဘယ်ကမှန်း မသိသော အလောင်းများကိုမူ ရေအကျတွင် လတာစပ်အထိ ဆွဲကာပစ်ရသည်။

လူတိုင်းမှာ ကိုယ်စီကိုယ်စီ စိတ်ဒဏ်ရာ ကိုယ်ဒဏ်ရာ ရှိနေလင့်ကစား ငြိမ်နေ၍မရချေ။ ကျောင်းပျက်အောက်မှ အလောင်းများကို ရအောင်ဖယ်ထုတ်ရသည်။ အစပထမတော့ တစ်လောင်းထွက်လာတိုင်း ဟယ် ဘယ်သူလဲ ဘယ်ဝါလဲနှင့် ကြည့် ကြ၊ ပြောကြ။ ဆွေမျိုးတော်စပ်သူတို့က မျက်ရည်ကျကြ။ နောက်တော့ပြောလည်း မပြောတော့နိုင်။ ကျစရာမျက်ရည်လည်း မရှိတော့။ ခံစားနိုင်သည့် နှလုံးသားများလည်း မကျန်ရောသလား ထင်ရ၏။ အသိတွေ၊ ခံစားချက်တွေ ထုံကျဉ်သွားခဲ့လေပြီ။

အချိန်က လင့်ခဲ့ပြီ။ တစ်စက်စက်နှင့်မစဲသော မိုးရေစက် များနှင့်အတူ စက္ကန့်တွေကလည်းမျောပါနေ၏။ ဟိုဟို သည်သည် သွားနေသူများက ဟိုတစ်စု သည်တစ်စု ဖြစ်လာသည်။ လက်ကျန် အိမ်များမှာကလည်း လူအပြည့်အစုံနေ၍ မရနိုင်။ မိုးက မသည်း သည့်တိုင် မစဲ။

ကွင်းစပ်မှာ နွားသေတစ်ကောင်တွေ့သဖြင့် ဝိုင်းဖျက်ကြ သည်။ ညနေအတွက် ဝက်သားပြုတ်ရှိနေသေးသော်လည်း အမဲ သားကို ပြုတ်ထားလျှင် နောက်နေ့အတွက်ဖူလုံနိုင်သည်။ သို့နှင့် နွားသေဖျက်ရင်း၊ ဆန်ပြုတ်ပြုတ်ရင်း လူပြန်စုရသည်။ ရေအကျ တွင် ကျန်သောအလောင်းများပစ်ရန် ပြောသော်လည်း အများစုက ပြော၍မရတော့ချေ။ ဟုတ်တော့လည်းဟုတ်သည်။ တစ်ညလုံး သေမင်းနှင့် ရင်ဆိုင်ကာ အန်တုခဲ့ပြီး ကိုယ်ကိုယ်တိုင် အလောင်း

မဖြစ်တဖြစ် ဖြစ်ခဲ့ရသည်။ သည်တစ်နေ့လုံး အလောင်းတွေ ပစ်ခဲ့ရပြီ။ မည်သို့မျှ လုပ်ချင်တော့မည်မဟုတ်။ မတတ်နိုင် တော့ချေ။

* * *

မှောင်ရိတပျိုးတွင် လက်ကျန်အိမ်သုံးလုံး၊ ဆေးပေးခန်းနှင့် သိမ်တို့တွင် အဆင်ပြေသလိုစုဝေးရင်း တစ်ညတာခိုလှုံရန် ကြိုးစားကြရသည်။ အချို့အစွဲအလမ်းကြီးသူတို့က မိမိတို့အိမ် နေရာလေးတွင်ပင် ဖြစ်သလိုမိုးထားသောအမိုးနှင့် ကြုံသလိုခင်း သော အခင်းတွင်သာ ကျန်ရစ်ခဲ့ကြ၏။

အခါတိုင်းကဲ့သို့ ပင်လယ်တွင်းသို့ဆင်းသွားသော နေလုံး ကြီးကိုမမြင်ကြရသော်ငြား အမှောင်ထုက အရာတော်ရွာကို ဝါးမျို ခဲ့ပါပြီ။ ဟိုတစ်လောင်း သည်တစ်လောင်း ပြန့်ကျဲနေသော အလောင်းများနှင့်အတူ ဟိုတစ်စု သည်တစ်စု လူစုစုကလေး များကဖြင့် ကြောက်ရန်လည်း သတိမရ၊ ရွံ့ရန်လည်းမတွေးနိုင်။ အမှောင်ရိပ်ဝယ် တိတ်ဆိတ်ခဲ့ပါတော့၏။

အခန်း (၁၁)

လူသည် ဝိညာဉ် ခန္ဓာနှစ်ခုတွဲပါမှ အသက်ရှင်သည် မည်ပါ၏။ ပြင်းထန်သောနှိပ်စက်ခြင်းများဖြင့် ကိုယ်ခန္ဓာကို ထိခိုက်စေသော်ငြား ကံမကုန်သေးပါက အသက်မဆုံးပါးနိုင်ချေ။ အသက်ပြင်းသည်ဟုဆိုရလေမည်လား၊ သေကံမရောက်ဟု ပြောရလေမည်လား။ သေချိန်မတန်သေး၍ဟုတော့ ဆိုရပေမည်။ အချို့ကမူ ထင်မှတ်မထားပါသော မျက်စိတစ်မှိတ် လျှပ်တစ်ပြက်အတွင်းမှာပင် ဝိညာဉ်သာမက ခန္ဓာပါပျောက်ခဲ့ရသည့် အဖြစ်အပျက်တို့က တစ်ပုံတစ်ပင်ရှိ၏။ နေ့မြင် ညပျောက် မဟုတ်ဘဲ ယခုမြင် ယခုပျောက်သော အဖြစ်အပျက်များစွာရှိချေ၏။ လောကသည် အံ့ဩဖွယ်ကောင်းလေစွ။ သို့စေငြား အသက်တစ်ချောင်းဟူသည် အလွယ်တကူသေစေကောင်းသည်တော့ မဟုတ်ပါပေ။

* * *

ဆားကွင်းတွင်လည်း ဘာမျှမရှိ၊ ပုစွန်ကန်ဘက်တွင်လည်း ဗလာနတ္ထိမို့ မင်းမင်းတစ်ယောက်တည်း နားလိုက် လျှောက်လိုက်ဖြင့် လာခဲ့၏။ တစ်ညလုံး လောကငရဲ၏ အထူအထောင်းဒဏ်ကို ခံခဲ့ရပြီး တစ်နေ့လုံး ခြေတိုအောင် လျှောက်ခဲ့လင့်ကစား ဖြေဆည်ရာ တစ်စုံတစ်ခုကိုမျှ မတွေ့ရသဖြင့် မောဟိုက်ရုံမျှမက အားကပါငယ်ခဲ့ရချေပြီ။ ခြေလက်တွေက တုန်ယင်နေ၏။ ညက လေနှင့်ရေ

ရောမွေ့ကာ ဖျက်ဆီးခံရသောကမ္ဘာဝယ် အသက်ဆက်နိုင်ခဲ့ပါလျက် သည်နေ့တွင်မှ ဒုဗ္ဘိက္ခန္ဓာရကပ်နှင့်ကြုံကာ ဆုံးပါးရတော့လေမည်လားဟုပင် ထင်မိလာသည်။ သည်အသက်ဝိညာဉ် တည်မြဲရန်အတွက် ကံ၊ စိတ်၊ ဥတု၊ အာဟာရ အကြောင်းတရားလေးပါးတွင် ဥတုက ဖောက်ပြန်ကာ မတန်တဆနှိပ်စက်ခဲ့သော်လည်း ကံမကုန်သေးသဖြင့် အသက်ရှင်ခွင့်ရခဲ့သည်။ မိမိ၏စိတ်ကို အားတင်းကာ အသက်ရှင်ရန်ကြိုးစားပါသော်လည်း အာဟာရ ပြတ်ခဲ့လျှင်ဖြင့် သေဖို့သာရှိတော့သည်။ မင်းမင်း တွေးရင်း တွေးရင်း အားငယ်လာ၏။

သည်အတိုင်းနေ၍ မဖြစ်။ နောက်ဆုံး အားအင်ကလေး ယဲ့ယဲ့မျှကျန်သည်အထိ တစ်နေရာရာကိုတော့ ရောက်အောင်သွားရမည်။ တစ်လှမ်း၊ နှစ်လှမ်း၊ သုံးလှမ်း၊ ခြေလှမ်းတို့ကိုစတင်သည်။ ခရာချုံ့ကိုတိုး၊ လမုတောကိုကျော်၊ ရေကျော်တို့ကိုဖြတ်ခဲ့၏။ ခြေအစုံမှာ ယိုင်ခဲ့ နဲ့ခဲ့ပါပြီ။ မျက်စိများ မှုန်ဝါးလာသည်။ ရင်ထဲတလှုပ်လှုပ်ဖြစ်လာသည်။ ထို့နောက်တွင်မူ စိတ်ထဲတွင်မှာ ရိပ်ခနဲအေးခနဲဖြစ်သွားသည်ကိုသာ သိလိုက်ပါတော့၏။

* * *

နှုတ်ခမ်းများက စွတ်စွတ်စိုစိုဖြစ်လာသည်ကို ဦးစွာသိလိုက်သည်။ ထိုစွတ်စိုမှုကို လျှာဖြင့်ဖမ်းယူလိမ်းကျံရန် အားထုတ်ကြည့်သည်။ မရ။ လေးလံလွန်းသော ဝှမ်းစိုင့်ပုံကြီးအောက်ရောက်နေဘိသို့ ခံစားရ၏။ အေးခနဲ ဖြစ်သွားခြင်းနှင့်အတူ အရသာတစ်ခုကို ခံစားလိုက်ရသလို ဖြစ်သွားသည်။ သဘာဝအသိဖြင့် ထိုအရသာကိုသိမ်းယူရန်ကြိုးစားသည်။

“လျှာလိမ်းတယ်။”

အသံ။ ဟိုးအဝေးကြီးက အသံတစ်ခု။ ဟုတ်သည်။ အသံတစ်ခုကြားရသည်။ အသံကတိတ်ဆိတ်သွားပြန်၏။ ကြားရသည်က ဝေးလွန်းသည်။ ထိုနေရာကိုသွားနိုင်မည်လား။

‘နောက်တစ်စက်ထပ်ချပါလား။’

ဟော . . . ထပ်ကြားရပြန်ပြီ။ သဲကွဲသေချာမသိငြား နှစ်ပေါင်းအစိတ်ကျော် သုံးဆယ်ကြားခဲ့ဖူးသော အသံများထဲမှ တစ်ခုဖြစ်မည်။ နှုတ်ခမ်းဝယ် အေးခနဲဖြစ်သွားပြန်၏။

ရေ။ ဟုတ်သည်။ ရေ။ မင်းမင်း အငမ်းမရ သောက်ယူဖို့ ကြိုးစားလိုက်၏။

‘သတိရပြီထင်တယ်။’

အသံကပိုနီးလာသည်။ သည်အခွင့်အရေးကို လက်လွတ် မခံနိုင်။ သွားမည်။ သည်အသံကြားရာသို့သွားမည်။ အားအင်တွေ ရှိနေသေးသရွေ့ မရောက်ရောက်အောင်သွားမည်။ ခြေလှမ်းဖို့ ကြိုးစားကြည့်သည်။ ပိနေသောအရာကြီးက လေးလံလွန်းသည် လား၊ ခြေထောက်က ဆွဲမရသည်လား ဝေခွဲမရနိုင်။ ရှိလေသမျှ အားအင်ကို ဖျစ်ထုတ်ကာ ခြေလှမ်းကိုစလိုက်၏။

“အား”

ပါးစပ်က အသံတစ်ချက် ထွက်သွားသည်။

“ကိုမင်းမင်း၊ ကိုမင်းမင်း”

သည်အသံကိုတော့သိသည်။ ကိုယ့်ကိုခေါ်နေသော အသံ မှန်းသိသည်။ မည်သူနည်း၊ အစ်ကိုလား၊ ကွင်းထဲကလား၊ ကန်ထဲကလား၊ ရွာထဲကလား။ သိလိုစိတ်ဖြင့်ကြည့်၏။ မှောင်လွန်း

သည်။ မျက်လုံးတွေကိုအားယူဖွင့်သည်။ မရ။ လေးလံလွန်းသော မျက်ခွံတွေကို မ ရသည်က ပင်ပန်းလွန်းသည်။ ထပ်ဖွင့်ကြည့်၏။ စူးရဲသောအလင်းတန်းက မြင်လွှာကိုထိုးဖောက်လာသဖြင့် ချက်ချင်းပြန်ပိတ်ရသည်။ အားယူပြီးပြန်ဖွင့်၏။ ပထမ ဝိုးတဝါး။ ထို့နောက်မှ အလင်းများ၊ လူများ၊ သစ်ပင်များ၊ ကောင်းကင်ပြင်။

“ကိုမင်းမင်း သတိရပြီလား။ ကျွန်တော်ဌေးဝင်းလေ။”

မြင်ကွင်းမှအရာအားလုံးကို အံ့ဩတကြီး ငေးကြည့် စဉ်းစား နေဆဲ ကိုယ်ကို လှုပ်ရှားလိုက်သည်။

“အား” နာလိုက်သည့်ဖြစ်ခြင်း။

“ကိုမင်းမင်း မလှုပ်နဲ့လေ။ အခုကျွန်တော့် လှေပေါ်ရောက် နေတာ။”

အတွေးများ ဇွတ်အတင်း စုစည်းယူရသည်။ ကိုဌေးဝင်း၊ ကွင်းပေါက် စသည်တို့က အတွေးသို့ ရှေ့ဆင့် နောက်ဆင့် ရောက်လာ၏။

ကွင်းပေါက်က မင်းမင်း ပုစွန်သားပေါက်ယူဖို့ ထွက်လာခဲ့ သောနေရာ။ ကိုဌေးဝင်းက မင်းမင်း ပုစွန်သားပေါက်ဝယ်ယူဖို့ ချိန်းဆိုထားသောသူ။

“ကိုမင်းမင်း ရေသောက်မလား။”

ခေါင်းညိတ်လိုက်၏။ ကိုဌေးဝင်းက ခွက်တစ်ခုနှင့် ရေခပ် တိုက်သည်။ ပက်လက်မို့ သောက်မရ။ ရေက မဝင်တစ်ဝက်၊ ဝင်တစ်ဝက်နှင့်။

“ထချင်တယ်”

တစ်ကိုယ်လုံး မချီမဆုံနာကျင်နေငြား ဇွတ်အတင်း ထသည်။ ကိုဌေးဝင်းက ကူညီသဖြင့် ထိုင်၍ရသွားသည်။ ယခုမှ သတိထားမိ၏။ ခါးတွင်ပုဆိုးနှင့်။ ကိုယ်တွင်လည်း အင်္ကျီနှင့်။ ထိုင်မိမှ ကိုဌေးဝင်းပေးသောရေကို အငမ်းမရ သောက်ရသည်။ အရသာရှိလိုက်သည့်ဖြစ်ခြင်း။ ရေသောက်လိုက်ရသဖြင့် လူက လန်းသွားသလိုဖြစ်လာ၏။

“ဘယ်လိုဖြစ်တာလဲ ကိုဌေးဝင်း။ ကျွန်တော် တွင်းပေါက်ကို ဘယ်လိုရောက်လာတာလဲ။”

“ခဏနေဦး ကိုမင်းမင်း။ ကျွန်တော်လည်း ပြောပြချင်တာတွေကအများကြီး။ ဒီမှာကြက်ပြုတ်ရည်လေး သောက်လိုက်ဦး။ အားရှိသွားအောင်။”

ကိုဌေးဝင်းက ကော်ခွက်လေးတစ်ခွက် လှမ်းပေးသည်။ ခွက်ကလေးထဲတွင် အရည်တစ်ဝက်လောက်နှင့် ကြက်သားတုံးလေး နှစ်တုံး၊ ဇွန်းပင်တပ်လျက်။ မယုံနိုင်လောက်အောင် အံ့သြကြီးစွာ လှမ်းကြည့်ရင်း မင်းမင်းလှမ်းယူလိုက်သည်။ တစ်ဆက်တည်းမှာ ကြက်ပြုတ်ရည်ကို တရှိက်မက်မက်သောက်လိုက်၏။ ကြက်သားတုံးတွေက သေးသေးလေးတွေဖြစ်ငြား ဝမ်းပန်းတသာ စားရသည်။ ကောင်းလိုက်သည့်ဖြစ်ခြင်း။ ရှက်သည်ဆိုသည့် အတွေးက ခေါင်းထဲသို့လားလားမှမဝင်။

“ကျေးဇူးတင်လိုက်တာ ကိုဌေးဝင်းရယ်။ ကျွန်တော့်ကို ပြောပါဦး။ ဘယ်လိုတွေဖြစ်တာလဲဆိုတာ။ ခင်ဗျားအိမ်ရော။ ကျွန်တော်က ဘယ်လိုလုပ်ပြီး ဒီရောက်လာတာလဲ။”

မင်းမင်းက သိချင်ဇောဖြင့်မေးလိုက်၏။ ယခုတွေ့နေရသည်က သင်ပေါင်းတောထဲက လှေပေါ်မှာ။ လှေပေါ်တွင် ကိုဌေးဝင်း မိသားစု။ အိမ်တွင်မွေးထားသော ခွေး၊ ကြောင်နှင့် ကြက်တို့ပင် ပါလိုက်သေးသည်။

“ပြောပါမယ် ကိုမင်းမင်းရယ်။ ကျွန်တော်လည်း ပြောချင်နေတာ။”

ကိုဌေးဝင်းက ကိုမင်းမင်းရှေ့ထိုင်ရင်း လှေနံကို မှီလိုက်သည်။

“ဒီလိုဗျ။ အဲဒီနေ့က ခင်ဗျားတို့ညီအစ်ကိုနဲ့ ကျွန်တော် ချိန်းထားတယ်လေဗျာ။ ကျွန်တော့် ပုစွန်တွေရော၊ လေယာဉ်ကွင်းဘက်က လာပို့ထားတာတွေရော စုထားတာ။ ခင်ဗျားတို့လာရင် ပေးမယ်ပေါ့။ မုန်တိုင်းအကြောင်းက ရေဒီယိုက အထပ်ထပ်လာနေတော့ နည်းနည်းတော့ စိုးရိမ်တာပေါ့။ ပြီးတော့ ကျွန်တော်တို့က ကိုမင်းမင်းတို့ထက်စာရင် ပင်လယ်စပ်မှာလေ။”

ဟုတ်တော့ဟုတ်သည်။ ကွင်းပေါက်က ပင်လယ်စပ်မှာ ဆိုသည်ထက် ပင်လယ်ပြင်မှာဟု ပြောရလောက်သည်။ သူ့ရှေ့မှာ ပင်လယ်ပြင်ကြီးသာရှိ၏။

“အဲဒါနဲ့ ကိုမင်းမင်းတို့ကလည်း မလာနိုင်။ ရေတွေကလည်းတက်လာ။ ကျွန်တော်လည်းစိတ်ပူပြီး လှေပေါ်အကုန်တင်တော့တာ။ အဲဒါကို သူများတွေက ကိုဌေးဝင်းမသွားနဲ့ဆို တားကြတယ်။ ကျွန်တော်တွေ့တာက ရေဒီယိုမှာ ကြေညာနေတာကိုပဲ တွေးတယ်။ လေသိပ်ပြင်းမယ်။ မုန်တိုင်းဒီရေကလည်းပါဦးမယ်ဆိုတာကိုးဗျ။ နာဂစ် နာဂစ်နဲ့ ရေဒီယိုကမပြတ် ကြေညာနေတော့

တာလေ။ အဲဒီလိုဆိုရင်တော့ ဒီမှာနေလို့ မလွယ်တော့ဘူး။ ခင်ဗျားတို့ အရာတော်ဘက်သွားမယ်ပေါ့။ ဒါမှမဟုတ်လည်း ခင်ဗျားတို့ ကန်ဘက်လည်းကောင်းတယ်ပေါ့။ ထမင်းတွေ၊ ဟင်းတွေက မချက်ရသေးတော့ နံနက်က ကျန်တာတွေပဲတင်။ လိုမယ်ထင်တာတွေတင်။ အိမ်ကကောင်တွေပါ တင်ပြီးထွက်လာတာ။ ကျွန်တော်ထွက်တော့ လေက တစ်ချက်တစ်ချက် အတော်ပြင်းနေပြီ။ ရေကလည်း တက်နေတော့ ဒီဘက်ချောင်းပေါက်ကနေ ဝင်လာတာ။ လမ်းရောက်တော့ အရာတော်ဘက်ထွက်လို့မရတော့ဘူးဆိုပြီး ဒီဘက် အမှတ်တစ်ရေကျော်ကနေ ဝင်လိုက်တာ။”

ကိုဌေးဝင်းက စကားကို ခဏရပ်လိုက်၏။

“သစ်ပင်တွေပိတ်နေရောလား။ ကျွန်တော်လည်း ခင်ဗျား ဆီလာတာ။ အဲဒီနားကပြန်လှည့်သွားတာ။ အစ်ကိုရော၊ ထွန်းထွန်းရောပါတယ်။”

မင်းမင်းက စကားဝင်ထောက်၏။

“ဟုတ်တယ် ဟုတ်တယ်။ အဲဒီအချိန်မှာရေက အတော်မြင့်နေတော့ ရေကျော်တွေလည်း မှန်းလို့မရဖြစ်နေပြီ။ အဲဒါနဲ့ ဒီသင်ပေါင်းချုံ့ထဲ တိုးဝင်လိုက်တယ်။ သင်ပေါင်းချုံ့ဆိုတော့ ဆူးကတော့ရှိမယ်။ အပေါ်ကပိစရာ သိပ်မရှိဘူးလို့ တွေးလိုက်တာ။ အဲဒါနဲ့ ကြိုးလေးချောင်းနဲ့ သင်ပေါင်းလေးပင်ကို ပုခက်လိုချည်လိုက်ပြီး လှေထဲမှာပဲ နေတော့တာလေ။ စားလည်းမစားဖြစ်တော့ပါဘူးဗျာ။ နံနက်လင်းမှပဲ ရှိတဲ့ထမင်းလေး ဟင်းလေးစုစားလိုက်ကြတာ။ ထမင်းချက်ဖို့ကြည့်တော့ တခြားဟာတွေပါလာပြီး ဆန်ကမပါဘူး။ အဲဒါနဲ့ပဲ ကြက်တစ်ကောင် ပြုတ်သောက်နေတာ။ ရေတက်ရင်တော့ အရာတော်ဘက်ထွက်မယ်လို့တွေးရင်း တပိုတပါး

သွားချင်လို့ ဟိုဘက်အစပ်ထွက်အလာ ခင်ဗျားလဲနေတာတွေ့လို့ မိန်းမကိုပြန်ခေါ်ပြီး သယ်ထားတာပဲ။”

ကိုဌေးဝင်းက စကားကိုအရှည်ကြီးပြောရသဖြင့် မောသွားဟန်ရှိသည်။

“အရာတော်ကိုသွားမလား”

“ရေကပြန်ကျသွားပြီ။ လှေကို ဘယ်လိုလုပ်တွန်းထုတ်မလဲ။ အချိန်ကလည်း လင့်နေပြီဆိုတော့ ဒီတစ်ညတော့ ဒီမှာပဲနေပြီး နံနက်ကျမှသွားကြရင်ကောင်းမယ်ထင်တယ်။”

“ဟုတ်တယ်။ အရာတော်မှာလည်း ပြောင်ပြီထင်တယ်။ အမေတို့၊ အဖေတို့ရော ဘယ်လိုနေမလဲမသိဘူး။ ကျွန်တော့်ကန်တွေ၊ ကွင်းတွေတော့ကုန်ပြီ။ ဘာမှမရှိတော့တာ။”

“ဟင်”

ကိုဌေးဝင်း မျက်လုံးပြူးသွား၏။

“အစ်ကိုရော၊ ထွန်းထွန်းပါ ကျွန်တော့်ရှေ့တင် ပါသွားတာ။ ခင်ဗျားတို့က ကံကောင်းလွန်းလို့ဗျ။”

“ဟုတ်တယ်ဗျာ။ ကျွန်တော်တို့ရွာလည်းကုန်ပြီထင်တယ်။”

ကိုဌေးဝင်းက တွေးတွေးဆဆပြောရင်း လှေအောက်သို့ ဆင်းလိုက်သည်။

လဲပြီ ကျိုးပဲ့နေသော တောအတွင်းဝယ် သင်ပေါင်းပင်အချို့ အကောင်းအတိုင်းကျန်နေသည်။ အသက်တစ်ချောင်းဆိုသည်ကလည်း ရှင်ဖို့ခက်သလို သေဖို့လည်း ခက်ပါပေ၏။

အခန်း (၁၂)

သည်ရပ်ဒေသ၊ သည်ရေတစ်ကြောတွင် သောသောညံ အောင်ကြားရသည်က စက်လှေသံပင်ဖြစ်၏။ ဘယ်သွားသွား၊ ဘယ် လာလာ စက်လှေ၊ မော်တော်၊ သင်္ဘောတို့ဖြင့်သာ သွားလာရသော ဒေသဝယ် တစ်စီးမဟုတ် တစ်စီး စက်လှေကြီးငယ်တို့၏ အင်ဂျင်သံ တဖုန်းဖုန်းကို တစ်ရံမလပ် ကြားနေရမြဲဖြစ်သည်။ သောင်ဒူမြစ်ကြောဝယ် မြို့နှင့်ရွာကို ကူးသန်းပို့ဆောင်ပေးသော လိုင်းကောင်မော်တော်တို့သည်လည်းကောင်း၊ ပိုက်ချ၊ ငါးသယ်၊ ကဏန်းပို့၊ ရေခဲယူသောမော်တော်တို့သည်လည်းကောင်း၊ ဟိုရွာ သည်ရွာ သွားကြ လာကြသော မော်တော်တို့သည်လည်းကောင်း သည်အရပ်ဝယ် ပြတ်သည်မရှိလှပါ။

သို့သော် ယမန်နေ့ တစ်နေ့လုံးတွင်မူ မော်တော်ဟူ၍ အစအနပင် မမြင်ခဲ့ရချေ။

* * *

မိုးစက်စက်နှင့် ကြယ်ရောင်ပင်မလက်လေသော သည် ညဉ့်တာကလည်း ရှည်လျားလွန်းပါသည်။ ဝတ်စရာကမရှိ၊ ခြုံစရာ နတ္ထိနှင့် အမိုးအကာမဲ့လေသော ခိုလှုံစရာနေရာလေးတွင် ဖြစ် သလို တိုးဝှေ့ မှေးစက်ကြရင်း မပျော်တစ်ချက် နှိုးတစ်ဝက်နှင့်ပင် ညတာက ကုန်လွန်ခဲ့ပါ၏။ အရုဏ်ကျင်း၍ လင်းခဲ့သော်လည်း အိပ်မက်နေဆဲလို၊ တကယ်လိုနှင့် သည်လောကကိုမယုံနိုင်။

“ဘာလုပ်မည်နည်း။”

သည်အမေးက လူတိုင်းကိုယ်စီ ရင်မှာရှိသည့် အမေးဖြစ်၏။

“ဘာမှလုပ်စရာမရှိ။”

သည်အတွေးက လူတိုင်းကိုယ်စီ စိတ်မှာရှိသည့် အတွေး ဖြစ်ပါ၏။

လွန်ခဲ့သော တစ်ညကျော်က အရာတော်ရွာသည် လောက ငရဲတွင် ဖျပ်ဖျပ်လူးခဲ့ရသည်ဆိုလျှင် သည်နံနက်တွင်လည်း သောကငရဲတွင် မိန်းမောမျောပါနေဆဲဟု ဆိုရပါမည်။

လုပ်စရာ အလုပ်မရှိ။ သွားစရာ နေရာမရှိ။ စားစရာ အစားအစာမရှိ။ တက်စရာ ကျောင်းမရှိ။ ဝတ်စရာ အဝတ်မရှိ။ ရောင်းစရာ ကုန်မရှိ။ ဘာဆို ဘာမျှမရှိ။

“သည်အတိုင်းနေရင်တော့ တို့အားလုံး ဒုက္ခရောက်ကုန် တော့မယ်ထင်တယ်။”

ဦးအောင်ကျော်က တိတ်ဆိတ်နေသော လူစုစုကြားဝယ် စကားစ၏။

“ကျွန်တော် လပွတ္တာရောက်အောင်သွားမယ်ဗျာ။”

“ဘာနဲ့သွားမှာလဲ။”

သည်အမေးကိုဖြေရန်ခက်သည်။

“တစ်ခုခုနဲ့ပေါ့ဗျာ။”

ကိုဟန်စိုးဖြေသံက ခပ်ပျော့ပျော့။

“ဒီလောက်ဖြစ်ထားတာ ဒီအတိုင်းတော့ မနေကြဘူးဗျ။ တစ်နည်းနည်းနဲ့တော့ အကူအညီလာမှာသေချာတယ်။ ဒါပေမဲ့ ကျွန်တော်တို့က ဝေးနေသေးတယ်။ အဲဒီတော့ ကျွန်တော်တို့ကပဲ ရောက်အောင်သွားရမယ်။”

“ဒါတော့ဟုတ်တာပေါ့။ ဒါပေမဲ့ သွားဖို့ ရွာမှာက ငါ့လှေပဲ ရှိတော့တာ။ လက်နဲ့လှော်မလို့လား။”

“အဲဒီလိုတော့ မဟုတ်ဘူးလေ။ ဒီလိုလုပ်ဗျာ။ အခွင့်အရေး တစ်ခုပေါ်လာရင် ကျွန်တော် လပွတ္တာကိုသွားမယ်။ ဟိုကနေ အကူအညီရအောင်တောင်းမယ်။ အဲ တစ်ယောက်ထက်ပိုပြီး လိုက်လို့ရနိုင်မယ်ဆိုရင်တော့ ဆရာဦးစန်းမင်းကို ခေါ်သွားချင် တယ်။ သူ့ဒဏ်ရာက ကြီးလို့။”

“အေးကောင်းတယ်။ တို့က ဒီမှာလုပ်သင့်တာလုပ်ရမယ်။ ရေကန်တွေအကုန်လုံးက ငန်နေပြီ။ အဲဒီတော့ အရင်ဖောက်ထုတ် ပစ်ရမယ်။ မိုးတွင်းမှာတော့ ပြန်ပြည့်ဖို့ သေချာတယ်။ ဒီကြားမှာ ရေရဖို့ကခက်တာ။”

စကားလုံးတိုင်းက အားတက်ဖွယ် မျှော်လင့်ချက်ရောင်ခြည် ဖြင့် အဆုံးသတ်၏။ သို့သော် မြို့ကိုတက်ဖို့ ခရီးက နီးပါ့မလား။

“ရေတွင်းဆိပ်ဘက်သွား။ အဲဒီကနေ နောက်ဖေးကုန်း ဘက်ထွက်။ ပြင်စလူမြစ်မှာ မော်တော်တွေ သွားလောက်ပါရဲ့။”

အတွေးမျိုးစုံဖြင့် ကိုဟန်စိုး ငြိမ်သက်လျက်။

* * *

“ဖုန်း ဖုန်း ဖုန်း ဖုန်း”

အင်ဂျင်သံ။ အားလုံး ခေါင်းတွေ ထောင်ကုန်သည်။ နား တွေစွင့်ထားသည်။ ဟုတ်သည်။ စက်လှေတစ်စီးဖြစ်ရမည်။ အားလုံး ရေဆိပ်ဆီသို့ပြေးကြ၏။ ဟိုးအဝေး သောင်ကလေး ချောင်းဝဆီမှာ လှေတစ်စီး။

“ဟေး . . . ဟေး”

“ဒီကိုလာ။ ဒီကိုလာဟေ့။”

လက်တွေပြကြ၊ ဝိုင်းအော်ကြနှင့် ဆူညံနေ၏။

မှုန်ပျံ့သောမြင်ရသောလှေက တဖြည်းဖြည်း နီးလာသည်။ အရာတော်ဆီလာနေသည်မှာသေချာ၏။ ကြည့်ရင်း ကြည့်ရင်း ထင်ရှားလာသည်။ ထင်ကြေးနှင့် ဘယ်သူဘယ်ဝါ၊ ပြောကြ၊ ဘယ် ရွာကဟု မှန်းကြနှင့် ကျွက်စီကျက်စီဖြစ်နေ၏။ အနားရောက်မှ ကွင်းပေါက်ကလှေမှန်း၊ ကိုဌေးဝင်းမှန်း၊ မင်းမင်းပါမှန်းသိ၍ ပိုဆူသွားပြန်၏။

အားလုံးက မင်းမင်းကို သေပြီဟုတွက်ထားကြသည်။ တစ်ရွာလုံးက အမျိုးတွေချည်းမို့ အုန်းအုန်းကျွက်ကျွက် ဖြစ်နေ၏။ မင်းမင်းအမေကမူ သားကိုတွေ့မှ မျက်ရည်လည်ရွဲ ဖြစ်ရပြန် သည်။ ခင်ပွန်းဖြစ်သူကိုလည်း မတွေ့တော့။ သားနှစ်ယောက်က လည်း ပေါ်မလာဆိုသောအခါ မယ်ပဋ္ဌာကဲ့သို့ ဖြစ်နေရာက သား ငယ်ပြန်လာသည်ကိုတွေ့ရသောအခါ ဝမ်းသာသည့်မျက်ရည်ရော၊ သားကြီးနှင့်ခင်ပွန်းအတွက် ဝမ်းနည်းသည့်မျက်ရည်ပါ ရောနှော ကာ ကျတော့၏။ ကျန်သူများကလည်း ငိုသူငို၊ မေးသူမေးနှင့်။ ကမ်းနားမှာ တစ်ရွာလုံးရှိသမျှ ရောက်နေကြသည်။

“ဘယ်သွားမလို့လဲ။”

ကိုဟန်စိုးက ကိုဌေးဝင်းကို နှစ်ကိုယ်ကြားမေးသည်။

“ဒီကိုလာတာလေ။”

“ဒီမှာကုန်ပြီ။ ဘာမှမရှိတော့ဘူး။ ဆီပါလား။ မြို့သွားမယ်”

“တစ်ပုံးတော့ပါတယ်။ လောက်မှာပါ။ ဒါပေမဲ့ လူက မဆုံးဘူး။”

“သိပါတယ်။ ငါတစ်ယောက်ထဲလိုက်မှာပါ။ ဖြစ်နိုင်သေးရင်တော့ ဆရာဦးစန်းမင်းကိုခေါ်ချင်တယ်။ သူ့အခြေအနေ သိပ်မကောင်းဘူး။”

“ကိုမင်းမင်းလည်း မကောင်းဘူး။ တစ်ကိုယ်လုံး ရစရာတောင်မရှိဘူး။”

“အေးပါ။ သူ့ကိုလည်းခေါ်သွားမှာပေါ့။ ဖြစ်သလို သွားကြမယ်လေ။”

သို့နှင့် ကိုဌေးဝင်းမိသားစု၊ မင်းမင်း၊ ဆရာဦးစန်းမင်းနှင့် ကိုဟန်စိုးတို့ လှေတစ်စီးဖြင့် ထွက်ခဲ့သည်။ လှေက လတာစပ်မှာမို့ လူနှစ်ဦးထပ်တက်သောအခါ ဦးတင်နေ၏။ လှေဦးမှ ကိုဟန်စိုးက အောက်ဆင်းမတွန်းတော့ဘဲ အနားမှာတွေ့သည့် ဝါးတစ်လုံးကို ယူကာ ထိုးချလိုက်သည်။ လိုရမယ်ရ ထိုးဝါးအဖြစ်တင်လာခဲ့၏။

“ဘယ်ကသွားမလဲ ကိုဌေးဝင်း။”

“ရုံးပတီရေကျော်က ဖြတ်မလားလို့။ ရေတက်နေတော့ အဲဒီကမြန်လိမ့်မယ်။”

စက်လှေတစ်စီးနှင့် မြို့တက်သည့်ခရီးကစခဲ့ပါပြီ။

* * *

ကျိုးကြေနေသော ချွန်းထိပ်ဒီရေတောလေးက သမဲ့ပင် အုပ်အုပ်ကိုကြည့်ရင်း သည်တောလေးကြောင့် အသက်ရှင်ခဲ့ရသည်ကို လှေဦးမှာထိုင်နေသည့် ကိုဟန်စိုးတွေ့မိ၏။ ချွန်းကို လွန်သော် မြင်သမျှဝဲယာတွင် အရွက်များစုတ်ပြတ်နေသော အရိုးထောင်ထောင် အုန်းပင်များနှင့် ကျိုးပြတ်ကျနေသောအပင်များသာ မြင်ကွင်းတွင်ရှိနေသည်။ အခါတိုင်း သည်ချွန်းကိုပတ်ကာ

ရေတွင်းဆိပ်ဘက်သို့ ဦးတည်လိုက်သည်နှင့် ရေတွင်းဆိပ်က အိမ်မိုးဖြူဖြူတို့ကို လှမ်းမြင်နေရသည်။ ယခုမူ ဘာမျှမမြင်။ တလင်းပြင်လိုပင်။ သို့သော်ငြား စက်သံကြားသဖြင့် ကမ်းထိပ်သို့ လူသုံးလေးယောက် ပြေးထွက်လာသည်ကိုတွေ့ရ၏။ ကိုကြည်တိုးတစ်ယောက်ကို အတွေးရောက်သော်လည်း လှေမှာက သည့်ထက် လူပိုမကာတော့။ ကိုဌေးဝင်းကလည်း သိပုံရသည်။ လှေကို ရေလယ်ဆီသို့ ဦးတည်လိုက်၏။ အိမ်တစ်လုံးမျှမရှိတော့သော ရေတွင်းဆိပ်က နောက်မှာကျန်ခဲ့သည်။

တက်ရေနှင့်မို့ လှေကတစ်စုံစုံပြေးသည်။ ကျိုးနေ၊ လဲနေသော သစ်ပင် သစ်ကိုင်းများက သောင်ဒွမြစ်ကမ်းမှာ တောက်လျှောက်ရှိနေ၏။ နေရာအတော်များများတွင် ကမ်းစပ်ဝယ် အလောင်းများကိုမြင်နေရသည်။ လူများနှင့်အတူ ကျွဲ၊ နွား၊ ဝက်၊ ခွေးများ။ ကိုဌေးဝင်းက သည်မြင်ကွင်းကို ယခုမှ အထူးအဆန်း သဖွယ်ဖြင့် ပြောမဆုံး။ စုတ်သပ်၍မဆုံး။ ကိုဟန်စိုးနှင့်က ဦးနှင့်ပဲ့ဖြစ်နေသဖြင့် အော်မပြောဖြစ်တော့။

ကိုဌေးဝင်းက စက်ရှိန်ကိုလျှော့လိုက်၏။ သို့သော် တက်ရေနှင့်မို့ လှေကအရှိန်ပါသည်။ ကိုဌေးဝင်းက ကျွမ်းကျင်ပိုင်နိုင်စွာဖြင့် ဝဲဘက်ရှိ ရေကျော်ပေါက်တွင်းသို့ လှေဦးကိုထိုးဝင်လိုက်၏။ ရေကျော်တွင်းသို့ လှေဦးတည်မိမှ စက်ရှိန်ကို ပြန်တင်လိုက်သည်။ ရုံးပတီရေကျော်သည် သောင်ဒွမြစ်နှင့် ပြင်စလူမြစ်ကို ဆက်သွယ်ကူးသန်းသွားလာနိုင်သော ရေကျော်တစ်ခု ဖြစ်သည်။ ကျယ်ပြန့်ခြင်းမရှိသော်လည်း ရေတက်ချိန်တွင် မော်တော်ကြီးများပင် ဝင်ထွက်သွားလာနိုင်သော ရေလမ်းတစ်ခုဖြစ်၏။ လပွတ္တာသို့

သောင်ဒူမြစ်၊ ကကရံမြစ်တို့အတိုင်း ဆန်တက်မသွားလိုလျှင်ဖြစ်စေ၊ ပြာမလော့မြစ်အတိုင်း စုန်ဆင်းလာခဲ့ပြီး သည်ဘက် သောင်ဒူ မြစ်ကို ဝင်လိုလျှင်ဖြစ်စေ အများဆုံးအသုံးပြုကြသော ရေလမ်း လည်းဖြစ်သည်။ ဝဲယာတွင် စိမ်းညိုညိုခနီတောများနှင့် ယင်း နောက်ဝယ် လယ်ကွင်းပြင်များဖြင့် သာမောဖွယ်ဖြစ်သည်။

စပါးမှည့်ချိန်ဆိုပါလျှင် “ကွေ့အောက်က ရေနီလာ၊ ကွေ့ ညာက မြသွေး၊ ရွှေ့ဆီမှာ ရွှေ့ရောင်လင်း၊ ဝင်းထိန်လို့လေး” ဟု ပင်ဆိုနိုင်လောက်အောင် လှပသည့် ပန်းချီကားတစ်ချပ်သဖွယ် ဖြစ်သည်။

ယခုမူ ခနိတန်းတို့သည်လည်း အရွက်များ သပ်ခြွေထား သကဲ့သို့ မြင်မကောင်းတော့ပေ။ ရုံးပတီရေကျော်သည် သောင်ဒူမြစ်မှဝင်လိုက်ပြီး များမကြာမီ ဝဲဘက်သို့ကွေ့သွား၏။ ကိုဌေးဝင်းသည် စက်ရှိန်ကိုမလျော့ဘဲ ကွေ့လိုက်သည်။

“ဒုတ် ... ဒုတ်”

လှေက တစ်စုံတစ်ရာနှင့် ဝင်ဆောင့်လိုက်၏။ အရှိန်ဖြင့် မောင်းလာသည်မို့ လှေဦးနှင့်တိုက်မိသောအခါ လှေပေါ်ပါသူများ ဟန်ချက်ပျက်သွားကာ ရွှေ့သို့ပင်ယိုင်ငိုက်သွားသည်။

“ဟာ” ဟူသောအသံများ ကျယ်လောင်စွာထွက်ပေါ်လာ၏။ စက်ရှိန်က အဆုံးအထိ လျော့သွားသည်။ ချောင်းကွေ့မှသည် ရွှေ့ဆီဝယ် ရေပြင်တစ်ခုလုံး အလောင်းများဖြင့် ပြည့်နေတော့၏။

“ရွာတွေမှာ လူတွေမှ ကျန်သေး ရှိသေးရဲ့လားမသိဘူး။” ကိုဌေးဝင်း၏ဇနီးဖြစ်သူက တွေးတွေးဆဆပြောသည်။

ကိုဟန်စိုးက ဘေးရှိဝါးလုံးကိုယူကာ လှေဦးတွင် မတ်တတ် ရပ်လိုက်သည်။ ထို့နောက် လှေဦးထိပ်တွင် ကန့်လန့်ခံနေသော အလောင်းတစ်လောင်းကို ဝါးနှင့်ထိုးထုတ်၏။

“မောင်း ကိုဌေးဝင်း။ သိပ်တော့မတင်နဲ့။”

အလောင်းချင်းထပ်မျှ ပြည့်နေသောရေပြင်ဝယ် လှေက မှန်မှန်ပင်မောင်း၍ မရချင်။ ကိုဟန်စိုးက ထိုးဝါးဖြင့် မနားတမ်း တွန်းဖယ်နေရသည်။ လူမဟုတ်ဘဲ ကျွဲသေ၊ နွားသေများနှင့် တိုး လျှင်မူ ကွေ့ပတ်မောင်းရသည်။ သွားလမ်းသာ၍ သည်ရေကျော်မှ လာခဲ့လင့်ကစား စိတ်ချမ်းသာစရာကမူ ပျောက်ဆုံးခဲ့ပါ၏။

အလောင်းများကို ထိုးဖယ်ရင်း၊ အသေကောင်များကို ကွေ့မောင်းရင်း၊ သစ်ကိုင်းသစ်ပင်ကျိုးများကို ရှောင်ကွင်းရင်းဖြင့် ဆိတ်ကလေးရေကျော်ထိပ်သို့ရောက်ခဲ့၏။ သည်ရေကျော်များ သည် ရေတွင်းဆိပ်နှင့် ဆားချက်ကျေးရွာအုပ်စုများ၏ နယ်ခြား ဆိုလည်း ဟုတ်သည်။ ဝန်းကျင်တစ်ခုတွင် ကျယ်ပြန့်သော လယ်ကွင်းများရှိခြင်း၊ မဝေးလှသောအရပ်တွင် ဆားကွင်းများ ရှိခြင်း၊ သောင်ဒူမြစ်နှင့် ပြင်စလူမြစ်ကြားတွင်ရှိသဖြင့် ငါး၊ ပုစွန်၊ ကဏန်းဖမ်းခြင်းတို့ကြောင့် အလုပ်မရှားသဖြင့် သည်အနား တစ်ဝိုက် ကျေးရွာများမှာ ချောင်လည်ကြသည်။ အိမ်ကြီး အိမ် ကောင်းများလည်းရှိကြသည်။

ဆိတ်ကလေးရွာသည် အိမ်ခြေမများသော်လည်း ဆန်စက် များ၊ ငါး၊ ပုစွန်၊ ကဏန်းဒိုင်များဖြင့် စည်ကားသည်။ သို့သော် ယခုမူ ရွာပျက်ကြီးဖြစ်နေပြီ။ လူသူပင်မမြင်ရချေ။ ပိုဆိုးသည်က ဆားချက်ဘက်ခြမ်းတွင်ရှိသော ရွာတစ်ရွာမှာ တိုင်ငုတ်ပင် မကျန်

ပေ။ သည်အရပ် သည်ဒေသတွင် အစဉ်အမြဲ သွားလာနေသူမို့သာ သည်နေရာမှာရွာရှိခဲ့သည်ကို သိနေခြင်းဖြစ်တော့၏။ အိမ်ခြေ မများလှသော်လည်း အိမ်ကြီးအိမ်ကောင်းများ၊ စပါးစည့်ကြီးများ၊ ဈေးဆိုင်များပါရှိသည့်ရွာဖြစ်သည်။ မျိုးပြတ်သည်ဆိုသည်မှာ ဤသို့သောအဖြစ်အပျက်ပင် ဖြစ်ချေမည်။ ယခုတော့ မျိုးပါမက ရွာပါပြုတ်ချေပြီ။ လှေသည် ပြင်စလူ မြစ်ပေါက်သို့ ထွက်လိုက်၏။

ပြင်စလူမြစ်သည် ပြာမလော့မြစ်၏ မြစ်ခွဲကြီးဖြစ်၏။ ပြင်စလူမြစ်၏တစ်ဝက်ခန့်တွင် ကျွန်းကြီးတစ်ကျွန်းရှိသည်။ ဒေသခံတို့က ကျီးကန်းကျွန်းဟု ခေါ်ကြ၏။ ဆိတ်ကလေးရေကျော် မှထွက်လျှင် ကျီးကန်းကျွန်းနှင့်တည့်တည့် ပြင်စလူမြစ်အတွင်းသို့ ရောက်သည်။ ယခုမှ စိတ်သက်သာရာရတော့သည်။ လေကောင်း လေသန့်ကိုလည်းရ၏။ ရေကျော်အတွင်း ပြည့်ကျပ်နေသော အလောင်းများကြား ဖြတ်စဉ်က ရခဲ့သော ညှိစို့စို့၊ ပုပ်အဲ့အဲ့အနံ့က ပြင်စလူမြစ်ပြင်မှ တိုက်ခတ်လာသော လေနုအေးကြောင့် ပျောက် ကွယ်သွားတော့၏။

အမှန်ဆိုလျှင် ပြင်စလူမြစ်မှထွက်ကာ ပြာမလော့ကို ဆန်၍ သည်အရွယ်မျှသောလှေဖြင့် သွားလေ့မရှိကြချေ။ မာယာများ လွန်းသော ပြာမလော့မြစ်ကို မော်တော်ကြီး၊ လှေကြီးများဖြင့်သာ ကူးသန်းသွားလာလေ့ရှိသော်လည်း ရေအတက်နှင့်မို့ မြို့ အမြန်ရောက်လိုသော ကိုဌေးဝင်းတို့လူစုက ရွေးခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။

အကောင်းပတိ မကျန်တော့သော လမ်းခရီးတစ်လျှောက် ကိုဖြတ်ကာ မြို့ပျက်ကြီးကဲ့သို့ဖြစ်နေသော လပွတ္တာသို့ ရောက်သော အခါ မွန်းလွဲခဲ့ချေပြီ။

အခန်း (၁၃)

ရှေ့ဆီတွင် လပွတ္တာမြို့ကို မြင်နေရသည်။ သို့ပါသော်ငြား ခါတစ်ပါးသို့ စည်ကား၍မနေ။ တစ်ယောက်စ၊ နှစ်ယောက်စ လူရိပ်သူရိပ်သာ မြင်နေရသည်။ မြင်လေသမျှသော အဆောက် အအုံတို့က အမိုးမရှိ။ အကာ မရှိ။ တိုက်အိမ်တို့တွင် မှန်များက အစိတ်စိတ် အမြွှာမြွှာ။ ကမ်းနားတစ်လျှောက်ရှိ သစ်သားအိမ်တို့က ပြိုသည်နှင့် ယိုင်သည်သာချည်း။ ဧရာဝတီဆိပ်တွင် ဝေပုလ္လ နှစ်ထပ်သင်္ဘောကြီးက ကုန်းပေါ်သို့ လုံးလုံးလျားလျား ရောက်နေ ချေ၏။ သူ့ဘေးတွင် စိဘီတွဲ တစ်တွဲပင် အဖော်ပါလိုက်သေးသည်။ သင်္ဘောကိုကြည့်ပြန်သောအခါတွင်လည်း ရစရာမရှိအောင် စုတ်ပြတ်သတ်လျက်။

ဣဌာရုံမရှိတော့သောကမ်းစပ်သို့ လှေထိုးကပ်သောအခါ တွင်မူ လူအုပ်စုက လှေဆီသို့ပြေးဆင်းလာသည်။

“ဘယ်ကလာတာလဲ။” သူတို့ အမေးကိုမဖြေအား။ ရင်ထဲ ဆို့နှင့်သွား၏။

အားကိုးတကြီးလာခဲ့ပါသော လပွတ္တာမြို့ကိုယ်တိုင်က မြို့ ပျက်ကြီးဖြစ်နေသောအခါ ရွာမှာကတိပေးခဲ့သလို အကူအညီရဖို့ ဆိုတာ ဖြစ်နိုင်ပါမည်လားဟု အားငယ်ကာ ဆို့နှင့်သွားရသည်။

* * *

“ကိုဟန်စိုး။ ဟေ့ . . . ကိုဟန်စိုး။”

ခေါ်သံကြားရာလိုက်ကြည့်လိုက်သောအခါ ကိုဝင်းဆွေ ဖြစ်နေ၏။ ကိုဟန်စိုး အားတက်သွားသည်။ ကိုဝင်းဆွေဆီသို့ အပြေးသွားလိုက်သည်။ ကိုဝင်းဆွေက လက်ကိုဆုပ်ကိုင်ရင်း

“မိသားစုတွေရော”

“ကျွန်တော့်မိသားစုကတော့ ဘာမှမဖြစ်ကြဘူး။ ရွာက တော့ကုန်ပြီ။ လမ်းမှာမြင်ခဲ့ရတဲ့ရွာတွေလည်း အကောင်းမရှိတော့ ဘူး။”

“အေးဗျာ။ ဖြစ်တာတော့ဖြစ်ပြီးသွားပြီ။ ကျွန်တော်တို့ တစ်ယောက်နဲ့တစ်ယောက် ကူကြမှဖြစ်မှာ။ မနေ့ကပဲ မြို့နယ်မှာ ကယ်ဆယ်ရေးအဖွဲ့တွေဖွဲ့တယ်။ လူကြီးတွေလည်း ရောက်နေကြ ပြီ။ ကယ်ဆယ်ရေးစခန်းတွေလည်း ဖွင့်ထားတယ်။ လာဗျာ ဦးလှိုင်ဦး အိမ်သွားရအောင်။ ဟိုရောက်မှပြောကြတာပေါ့။”

“နေဦး ကိုဝင်းဆွေ။ ကျွန်တော့်မှာ လူနာနှစ်ယောက်ပါလာ တယ်။ အခြေအနေဆိုးတယ်။ သူတို့ကို ဆေးရုံအရင်ပို့မှ ဖြစ် မယ်။”

“ကဲ ခင်ဗျား ဘာမှပူမနေနဲ့တော့။ ဟိုမှာ ကျွန်တော်တို့ အဖွဲ့တွေရှိတယ်။ ဆေးရုံပို့ရမယ့်သူကို ပို့မယ့်အဖွဲ့။ ကယ်ဆယ်ရေး စခန်းကို ပို့မယ့်အဖွဲ့တွေ တာဝန်ခွဲထားပြီးသား။”

ကိုဝင်းဆွေပြောသော်လည်း စိတ်မချသဖြင့် မင်းမင်းနှင့် ဆရာဦးစန်းမင်းဆီသွားကာ အားပေးစကားပြောရသည်။ ကိုဌေးဝင်းမိသားစုကိုလည်း ကယ်ဆယ်ရေးစခန်းသွားဖို့ ပြောရ သည်။ ကိုဌေးဝင်းကိုမူ ပြန်လိုက်ခဲ့ရန်ခေါ်ထားရ၏။ ရင်ထဲတော့

အတော်ပေါ့သွားသည်။ ဩော် အပူကိုမှ မျှဝေ၍ယူလိုကြ၊ ကူလို ကြသူများ ရှိနေပါသေးလားဟုတွေးမိကာ ကြည်နူးမိပါ၏။

* * *

ဖြစ်ကြောင်းရယ်ကုန်စင် ရွာဖြစ်အင်နှင့် လမ်းတစ်ခွင် အကြောင်းကို မရပ်မနားပြန်ပြောပြအပြီးတွင် ရင်ပေါ့သွားသလို ခံစားရ၏။ သည်ရောက်မှ သတင်းကစုံတော့သည်။ ကိုယ်က ကိုယ့် ဆီမှာရွာပျက်သဖြင့် ဒုက္ခရောက်လေသလားထင်မိသည်။ သတင်း တွေ အစုံကြားမှ ကမ္ဘာပျက်သလိုဖြစ်နေကြောင်း သိရတော့၏။ ဘိုကလေး၊ ဒေးဒရဲ၊ ကျိုတ်လတ်၊ ဖျာပုံ၊ အဆိုးဆုံးက ရန်ကုန်။ အတွေ့အကြုံကမရှိ၊ လူဦးရေကအပြည့်မို့ ရန်ကုန်ကို မုန်တိုင်းက တည့်တည့်ဖြတ်လေသောအခါ အဘယ်မျှဆိုးဝါးလေမည်ကို မှန်းဆ၍ရပါသည်။

မုန်တိုင်းမတိုက်မီ ရွာတွင် ဆရာဦးစန်းမင်းပြောစဉ် တစ် ခဏသာ နာဂစ်ဟူသောအမည်ကို ကြားခဲ့ရသော်လည်း သည် ရောက်မှ ဟိုလူကလည်းနာဂစ်၊ သည်လူကလည်းနာဂစ်ဖြင့် နာဂစ် သည် အမည်ကျော်လှ၏။ ကောင်းခြင်းဖြင့်မဟုတ်ပါဘဲ အသက် အိုးအိမ် စည်းစိမ်များစွာကို သုတ်သင်ဖျက်ခြွေခဲ့သော မုန်တိုင်းကိုမှ နာဂစ်အမည်ပေးမိလေသလားဟု တွေးမိသေးသည်။ ပန်းဆိုသည် ကို လူသားတို့ ဖဲ့လို့ဖဲ့၊ ခြွေလိုခြွေ၊ ပန်လိုပန်၊ နင်းလိုနင်း ပြုလိုသမျှ နုရသောအရာဟု အစဉ်အဆက် တင်စားခဲ့သမျှ နာဂစ်ဟူသော ပန်းတစ်ပွင့်နှင့် ကြုံသော်မှ ဘဝပျက်၊ အသက်ခန္ဓာကြွေ၊ ရတက်ပွေရလေတော့သည်ဟု မဆီမဆိုင် တွေးမိပါတော့သည်။

“ကျွန်တော့် ဆားဂိုဒေါင်တွေလည်း အကုန်ကုန်ပြီ။ ဒါပေမဲ့ လည်း ကျွန်တော်တတ်စွမ်းသမျှတော့ ကူမယ်ဗျာ။ ကျွန်တော့် မိသားစုကချည်း ဆန်ဆယ်အိတ်လှူလိုက်မယ်။ မြို့နယ်ကော်မတီ ကရော၊ အခြားအဖွဲ့တွေလည်းလှူမှာပါ။ ပြီးတော့ နောက်နေ့မှာ ရွာကလူတွေခေါ်ဖို့ မော်တော်တွေလွှတ်ပေးမယ်။”

ဦးလှိုင်ဦးက အားတက်သရောပြော၏။ လပွတ္တာမြို့၏ မြို့မျက်နှာဖုံး၊ ဆားလုပ်ငန်းရှင်ကြီးစသည်သာမက လပွတ္တာမြို့နယ် ပြည်ထောင်စုကြံ့ခိုင်ရေးနှင့်ဖွံ့ဖြိုးရေးအသင်း၏ အတွင်းရေးမှူး လည်းဖြစ်သော ဦးလှိုင်ဦး၏အိမ်သည် လပွတ္တာမြို့ ကုန်သည်လမ်း တွင်ရှိ၏။ ကုန်သည်လမ်းပြီးလျှင် ကမ်းနားလမ်းဖြစ်ရာ သုံးထပ် တိုက်ဖြစ်သော ဦးလှိုင်ဦး၏အိမ်ကမူ ခိုင်ခံ့လွန်းသဖြင့် ပြောပ လောက်အောင် မပျက်စီး။ မှန်တစ်ချပ် နှစ်ချပ်ကွဲရုံသာ။ သို့သော် နယ်တွင်ရှိနေသော ဆားဂိုဒေါင်များကမူ မေးရန်ပင်မလိုအောင် ကုန်ခဲ့ပြီ။ သို့စေကာမူ လူမှုရေးစိတ်ဓာတ်ပြည့်ဝသူဖြစ်သဖြင့် ကိုယ်ပိုင်သင်္ဘောများမှောက်သည်ကို မေ့ထားကာ ဆင်းရဲသားများ ခွက်ပျောက်သည်ကို ပူပန်ကူညီနေသည်ကပင် ကိုဟန်စိုးတို့ အတွက် အားတက်စရာဖြစ်တော့၏။

တစ်ခဏမျှသော ကာလအတွင်းမှာပင် ဆန်အိတ်များ၊ ရေပုံးများ၊ အဝတ်ထုပ်များ၊ စားစရာများက တောင်ပုံရာပုံ ရောက် လာသည်။ တကယ်ဆိုပါလျှင် ထိုအလှူရှင်အားလုံး ဒုက္ခရောက် နေကြသူချည်းဖြစ်၏။ ယုတ်စွအဆုံး အမိုးတော့လန်ကြသည်။ အိမ်ရှိပစ္စည်းများ ရေတော့ စိုကုန်ကြသည်။ သို့သော် ကိုယ့်ဒုက္ခက သူ့ဒုက္ခနှင့်စာသော် မပြောပလောက်ဟု ယူဆထားကြပုံရသည်။

လူရော ပစ္စည်းပါ သတင်းမေးကြ၊ အားပေးကြ၊ ပစ္စည်းပေးကြနှင့်။ ကိုဟန်စိုးသည်ပင် ရွာကဒုက္ခကို တဒင်္ဂမေ့သွားသည်။ သူတို့ နှင့်အတူ ဝိုင်းဝန်းကူညီရန် တွေးမိသည်အထိပင် အားတက်ရသည်။

* * *

ဆေးရုံပို့သောအဖွဲ့က မင်းမင်းနှင့် ဆရာဦးစန်းမင်းကို ဆေးရုံသို့ ပို့ပေးသည်။ ဆေးရုံမှာလည်း အမိုးလန်ကာ အကျိုးအပဲ့ များ၊ အပျက်အစီးများက လက်ညှိုးထိုးမလွဲရှိနေသကဲ့သို့ ကျိုး သောသူ၊ ကွဲသောသူများဖြင့် အပြည့်ဖြစ်နေ၏။ မြို့ပေါ်တွင် ကယ်ဆယ်ရေးစခန်းများဖွင့်ကာ နယ်မှရောက်လာသူများကို နေရာ ချထားပေးရန်လည်း အသင့်ပြင်ထားသည်ကို တွေ့ရသည်။ ကိုဌေးဝင်း၏မိသားစုကို အောင်တော်မူဘုရားကြီးဝင်းအတွင်းရှိ ကယ်ဆယ်ရေးစခန်းတွင် ထားခဲ့ရသည်။

“ကဲ ကိုဟန်စိုး ခင်ဗျားပြန်မယ်ဆိုရင်လည်း ရေအကျမှာ ပဲပြန်တော့ဗျာ။ ကျွန်တော်လိုက်ချင်ပေမယ့် ဒီမှာကလည်း လုပ် စရာတွေတစ်ပုံတစ်ပင်နဲ့မို့ မလိုက်တော့ဘူး။ ဒီတစ်ရက် နှစ်ရက် အတွင်းမှာ ခင်ဗျားဆီကိုမော်တော်တွေ လွှတ်ပေးမယ်။ ခင်ဗျား ကိုကြည်တိုးနဲ့လည်း ဆက်သွယ်လိုက်ဦး။ ရှိမှရှိသေးရဲ့လားတောင် မသိဘူး။”

ကိုဝင်းဆွေက ကိုဟန်စိုးကို အားလည်းပေး၊ ရှင်းလည်းပြ၊ အစီအစဉ်တွေလည်းပြောနှင့် စကားစ သတ်၍မရနိုင်။ ဦးလှိုင်ဦး ဦးဆောင်ကာ ကိုဝင်းဆွေတို့အဖွဲ့တွေက ကိုယ့်အသိစိတ်နှင့်ကိုယ် တာဝန်တွေ ခွဲဝေယူထားသည်ကို တွေ့ရ၏။ ဖြစ်ပျက်သွားသော ပမာဏက ကြီးမားလွန်းသည်မို့ ကြုံတွေ့ရမည့် အခြေအနေက

အလွယ်တကူမဟုတ်နိုင်ဆိုသည်ကို သူတို့မှန်းဆကြသည်။ သို့
စေကာမူ ကြုံလာသမျှကို အကောင်းဆုံးဖြစ်အောင် ဖန်တီးပေး
မည်ဟူ၍ကား သန္နိဋ္ဌာန်ချထားကြ၏။ အမှန်မှာမူ ကိုဝင်းဆွေသည်
သူ့အိမ်ကိုပင်ပြန်၍ မမိုးရသေးချေ။ သူ့အိမ်မိုးရေးထက်
ကယ်ဆယ်ရေးစခန်းများ အဆင်သင့်ဖြစ်ရေးကိုသာ စိတ်ထဲထည့်
ထားပုံရသည်။

မြို့ပေါ်ရှိ ဘုရားဝန်းကြီးများဖြစ်သော အောင်တော်မူ
ဘုရားကြီး၊ သကျမာရဇိန်ဆုတောင်းပြည့်ဘုရားကြီးတို့တွင်
လည်းကောင်း၊ ဘုန်းတော်ကြီးကျောင်းများတွင်လည်းကောင်း၊
စာသင်ကျောင်းများတွင်လည်းကောင်း နေရာချထားပေးရန် စီစဉ်
ပြီးဖြစ်သည်။

တစ်ခုကံကောင်းသည်က သောက်သုံးရေကိစ္စဖြစ်သည်။
လပွတ္တာမြို့ပေါ်တွင် ရေချိုတွင်းကရှားပါးလွန်းသည်။ ထို့ကြောင့်
မိုးရေကန်များကိုသာ အားကိုးရ၏။ မြို့၏မြောက်ဘက်တွင်
မိုးရေများကို သိုလှောင်ထားသော မိုးရေလှောင်ကန်များရှိသည်။
ထိုကန်များမှ ရေကို ယခင်က ရေစည်တင်နွားလှည်းများ၊ ယခု
အခါ ရေစည်တင်ထော်လာဂျီများဖြင့် သယ်ယူကာ တစ်မြို့လုံး
အသုံးပြုရသည်။ မြို့ကို မုန်တိုင်းမွေ့သွားသည့်တိုင် ဒီရေဖုံး
မသွားခဲ့သဖြင့် သောက်ရေကန်များက မပျက်မစီးကျန်ရစ်သည်။
ဤသည်ကပင် လပွတ္တာမြို့သူမြို့သားများအတွက် မဟာကံကောင်း
ခြင်းဖြစ်တော့၏။ သို့အတွက်လည်း အခြားအရပ်ဒေသများမှ
ရောက်ရှိလာကြမည့် ဒုက္ခသည်များအတွက် သောက်သုံးရေ
စနစ်တကျရရှိရေးနှင့် သုံးစွဲနိုင်ရေးအတွက်လည်း ပြင်ဆင်ထား
သည်ကိုတွေ့ရသည်။

နာဂစ်မုန်တိုင်းဒဏ်ခံ ဘေးဒုက္ခသည်များအတွက် ကြိုတင်
တွေးဆ စီစဉ်ထားပုံများကို လပွတ္တာသို့ ခေတ္တမျှရောက်သော
အချိန်တိုအတွင်းမှာပင် ကိုဟန်စိုးသိလိုက်ရသဖြင့် အားတက်
သွားသည်။ ကိုယ်ကအပူတွေနှင့်လာ။ သူတို့ကလည်း အပူတွေဖြင့်
အပြည့်ဆိုသော်လည်း အကျိုးကိုအကန်းကတွဲ ဆိုသကဲ့သို့ အတူ
တကွ အပူမျှကာ ကူညီကြပါမည်ဆိုသူတို့ကို ကျေးဇူးလည်းတင်၊
ဝမ်းလည်းသာ၊ ပီတိလည်းဖြစ်မိပါ၏။

ပြန်မည်ဟုလှေပေါ်သို့ ပစ္စည်းများတင်သောအခါ ဒုက္ခ
ရောက်သေးသည်။ ကိုဌေးဝင်း၏ လှေနှင့် ပစ္စည်းများကမမျှ။ ပြန်
ရမည်ကလည်း တက်ရေကိုဆန်၍ ပြန်ရမည်ဖြစ်ရာ ဆန်၊ ရေ၊
အဝတ်၊ စားစရာတို့ကို သင့်သမျှ နိုင်သမျှသာယူခဲ့ရသည်။
ကိုဟန်စိုးနှင့် ကိုဌေးဝင်းတို့လည်း လပွတ္တာကမ်းမှခွာကာ ရွေးမြစ်
မှသည် ပြာမလော့၊ ထိုမှသည် သောင်ဒူမြစ်ဆီ ဦးတည်လိုက်
ပါတော့၏။

အခန်း (၁၄)

လူသားတို့အတွက် အရေးအကြီးဆုံးက စားဝတ်နေရေးပင် ဖြစ်၏။ သည်အရေးသုံးပါးအတွက် မဖြစ်မနေ ရုန်းကန် လှုပ်ရှားရ ကြိုးစားရှာဖွေရ၊ ဖူလုံအောင်စုဆောင်းရသည်။ အနည်းဆုံး တစ်နေ့ ထမင်းနှစ်နပ် စားရပါမှ နပ်မှန်သည်ဟုဆိုကြ၏။ ထမင်းနပ်မှန် ရေးသည် ခက်ခဲပါသလော။

မြန်မာတို့သည် အသက်ထက် အရှက်ကို ဦးစားပေးကြ သည်။ အရှက်အတွက် အသက်ကို စတေးခဲ့ကြသူများက ဒုနှင့်ဒေး။ အဝတ်အစားဝတ်ဆင်ခြင်း၏ မူလရည်ရွယ်ချက်ကပင်လျှင် အရှက်ကိုကာကွယ်ရန်။ ထို့နောက်မှသာ ရာသီဥတုကို ကာကွယ် ရန်။ သို့အတွက် အရှက်လုံစေရန်၊ ရာသီဥတုဒဏ်ကို ခံနိုင်ရည် ရှိစေရန်၊ ဟိရိသြတ္တပ္ပရှိစေရန် သင့်တင့်သောအဝတ်အထည်ကို ဦးစားပေးဝတ်ဆင်ရသည်။ သင့်တင့်သောအဝတ်အထည် ဝတ်ဆင်နိုင်ရေးသည် ခက်ခဲပါသလော။

အဓိကအားဖြင့် ရာသီဥတုဒဏ်မှ ကာကွယ်ရန်အတွက် နေစရာများကို ဖန်တီးကြသည်။ သစ်ပင်ရိပ်၊ ဝါးပင်ရိပ်နှင့် လျှို။ ဂူ တို့တွင်နေထိုင်ခြင်းထက် ယင်းတို့ကို ပိုင်းဖြတ်စိတ်ဖြာ၍ ပြုပြင် ဖန်တီးကာ နေထိုင်ခြင်းက သာလွန်ကောင်းမွန်သဖြင့် လူသားတို့ အိမ်ဖြင့် နေခဲ့ကြသည်။ အိမ်ခြေရာမဲ့များ၊ အိုးပိုင်အိမ်ပိုင် မရှိသူများ ရှိပါသော်လည်း အရာတော်ကဲ့သို့သောအရပ်တွင် နေရေးသည် ရော ခက်ခဲပါသလော။

သည်အရပ် သည်ဒေသတွင် စားဝတ်နေရေးသည် ခက်ခဲ ခဲ့သည့်အရာမဟုတ်။ စားဝတ်နေမှုကို ဖန်ဆင်းသောအရာသည် လုပ်ခွင့်ရမည့်အလုပ်နှင့် လုပ်အားဟုသာ ဆိုပါလျှင် လုပ်အားရှိ သောသူများအတွက် အရာတော်သည် လုပ်စရာအလုပ် ရှားပါး လေသော အရပ်မဟုတ်။ မနေတတ်၍ဖြစ်စေ၊ မကျေနပ်၍ဖြစ်စေ အလုပ်လုပ်မည်ဆိုပါလျှင် တစ်နေ့ကို နှစ်ဆယ့်လေးနာရီမက အလုပ်လုပ်၍ ရနိုင်သည်။ သို့ဆိုပါလျှင် အရာတော်ဝယ် စားဝတ် နေရေး ခက်ကြပါသည်ဟု ဆိုရမည်လော။ မဆို။ မည်သူမျှ မဆို။ သို့သော် ယခုဖြင့် ခက်ပါသည်ဟု ဆိုကြလေပြီ။ ဟုတ်သည်။ ခက်သည်။ ခက်သည်မှ တစ်ရေးမျှမဟုတ်။ သုံးရေးစလုံးဖြစ်သည်။ စားရန်ခက်၊ ဝတ်ရန်ခက်၊ နေရန်ကလည်း ခက်ပါ၏။

* * *

ကိုဟန်စိုး မြို့ကပြန်လာသောအခါ ဆန်ငါးအိတ်၊ ရေ ရှစ်ပုံးနှင့် အဝတ်အထည်စုံနှစ်ထုပ်၊ စားစရာစုံနှစ်ထုပ် ပါလာ သည်။ ဦးအောင်ကျော်နှင့်တိုင်ပင်ကာ လူအရေအတွက်အလိုက် ခွဲဝေပေးရန် ဆုံးဖြတ်လိုက်သည်။ ရွာတွင် မူလလူဦးရေ၏ သုံးပုံ တစ်ပုံခန့်သာ ကျန်တော့သည်ဖြစ်ရာ ထိုသူများကို စာသင်ကျောင်း တွင် စုလိုက်သည်။ ဦးအောင်ကျော်၊ ကိုဟန်စိုးနှင့် ရွာထဲမှ ဦးဆောင်သူများက ကလေးမှစ၍ အဝတ်အထည်များ ဝေပေး သည်။ ကလေးပြီးသောအခါ သက်ကြီးရွယ်အို၊ ထို့နောက် အမျိုး သမီးများ၊ ပြီးမှ ကျန်သူများကို ဝေငှသည်။ လူစေ့ တက်စေ့တော့ မရကြပေ။ သို့စေကာမူ အရှက်လုံသည့်အဆင့်မှ တက်ခဲ့ပါ၏။ လူငါးရာခန့်အတွက် အထည်ငါးရာ တစ်ထောင် ချက်ချင်းကြီး

ပြည့်စုံဖို့ဆိုသည်က တကယ်မလွယ်ပါ။ သို့စေကာမူ သည်တစ်ထည် တစ်လေကလည်း တစ်ထည်အလျောက် အထောက်အပံ့ဖြစ်ပါ၏။

အဝတ်အထည်က လူမစေ့မီပင် ကုန်ခဲ့သည်။ မတတ်နိုင်။ အဝေမတတ် ဆရာငတ်ဆိုသည်က တကယ်ဖြစ်ခဲ့ပြီ။ လူမကုန်မီ ဝေစရာအထည်ကုန်သောအခါ ဝေပေးနေသူတွေအတွက် မရှိတော့ ချေ။ မတတ်နိုင်။ စားစရာကိုတော့ မှန်းဆ၍ဝေရသည်။ အိမ် ထောင်စုကိုကြည့်၍ဝေရ၏။ အင်္ကျီရသဖြင့် ခေါက်ဆွဲခြောက် မယူ နှင့်ဟု လုပ်၍မရ။ နည်းသည်၊ များသည်၊ လောက်သည်၊ မလောက် သည် အပထား၊ စတိမျှဖြင့်ရစေဦးတော့ ဖြစ်အောင် ဝေခြမ်းရသည်။ သည်တစ်ခါတော့ အိမ်ထောင်စုအလိုက် စုံအောင်ရပါ၏။ တစ် ယောက်တည်းကျန်သော အိမ်ထောင်စုအတွက် ခေါက်ဆွဲခြောက် တစ်ထုပ်ရကာ မိသားစုငါးယောက်ရှိသော အိမ်ထောင်စုက နှစ်ထုပ်သာရသည်ကိုလည်း အပြစ်မမြင်ကြပါနှင့်ဟု ဆိုရသည်။

ဆန်ကမူ ဝေရအနည်းငယ်လွယ်သည်။ ဆန်တစ်အိတ် ၂၅ ပြည်။ နို့ဆီဘူး အလုံးနှစ်ရာမို့ ဆန်ငါးအိတ် အလုံး တစ်ထောင်။ လူငါးရာမို့ တစ်ယောက်နှစ်ဘူးစီရ၏။ ပိုတော့ နည်းနည်းစီမျှယူ။

ရေက သောက်ရန်အတွက်သာရမည်။ ရေဝေသောအခါ ခက်သည်က ရေယူရန်ပုံး၊ ခွက်ပင်မရှိကြပေ။ ရေတစ်ဆယ်သား ကပင် သန့်ခဲ့သူတွေအတွက် ကြုံရာခွက်သည်ပင် သောက်ရေထည့် စရာ ခွက်တွေဖြစ်ခဲ့ပါ၏။

ဝေ၍ မျှ၍ ခွဲ၍ ခြမ်း၍ဖြင့် ပြီးခဲ့ပါပြီ။ ဆင့်ပါးစပ် နှမ်းပက် ဆိုသောစကားက သည်မှာမှန်၏။ ဟုတ်သည်။ မပြောပလောက်။

သို့ကတည်း ထိုမပြောပလောက်သော ပမာဏသည်ပင် အရာတော် ရွာအတွက် ဦးစွာပထမ ကြီးစွာသော အထောက်အပံ့ကြီး ဖြစ်ပါ လေသတည်း။

* * *

ယခင်က နံနက်လင်းပြီဆိုလျှင် ထမင်းကြမ်းနှင့် ငါးပိဖုတ် ကတော့ အရာတော်မှာ ဘယ်အိမ်မှမခက်။ သည့်ထက်အချိန် နည်းနည်းပေးနိုင်လျှင် ငါးခြောက်ကြော်ကလေးဖြင့် စားနိုင်သည်။ မြို့အရပ် မြို့ဒေသမှာကဲ့သို့ ခြောက်ကပ်မာတောင့်နေသော ငါးခြောက် မဟုတ်။ ယခုမှ ခပ်ထပ်ထပ်သာရှိပြီး ခြောက်ပင် မခြောက်သေး သော မြီးတံသွယ်၊ ငါးတံခွန်၊ ငါးဘူးစေ့ စသည်တို့ကို ကြွပ်ကြွပ် ကြော်လိုက်ပါလျှင် အရသာရှိလိုက်သည်မှ။ သို့မဟုတ်ပါက မြို့ နှင့်အညီ ခေတ်မီစွာ လက်ဖက်ရည်ဆိုင်ထိုင်လိုက် ထိုင်နိုင်သေး သည်။ မုန့်ဟင်းခါး၊ ခေါက်ဆွဲကြော်၊ အကြော်စုံ စသည်တို့ကလည်း ကြိုက်ရာစား၍ရနိုင်သေးသည်။

ယခုတော့ဖြင့် ထိုအရာအားလုံးက နာဂစ်နှင့် လိုက်သွား ရောသလား။ နံနက်လင်းခွဲပြီဆိုလျှင် ထိုကိစ္စကို မေ့ထားလိုက်သည်။ ဗိုက်က တဂ္ဂိတီ မြည်စေဦးတော့ ကိုယ်နှင့်မဆိုင်သလို စိတ်ကိုပိုင်း ဖြတ်ထားလိုက်ရ၏။ ဗိုက်ဆာ၍ ရေသောက်ရန်လည်း မဖြစ်။ ဝေစုရထားသော ရေကလေးကုန်သွားပါက အာစွတ်ရန်ပင် ခက် ချိန်မည်။ ထို့ကြောင့် ရေကိုလည်း အဝသောက်၍မရ။ နေအတော် မြင့်မှ ဆန်ကလေးတစ်ဆုပ် နှစ်ဆုပ်ကို ပြုတ်ရသည်။ ဆန်ပြုတ် ရတော့မှ ဆန်ပြုတ်ကျဲကျဲထဲ ခေါက်ဆွဲခြောက်ထုပ် တစ်ထုပ်ဖောက် ထည့်လိုက်၏။ ခေါက်ဆွဲခြောက်နှင့် ဆန်ပြုတ်ကျဲကျဲကို နံနက်စာ

အဖြစ် ဝေမျှစားလိုက်ကြသည်။ ဤသည်က နံနက်စာနှင့် နေ့လယ်စာ နှစ်ရပ်ပေါင်းတည်း။ ညစာကလည်း ထိုနည်းနှင့် ဖြစ်တော့၏။

အရာတော်သည် ပင်လယ်ကမ်းစပ်ကရွာမို့ ရေချိုတွင်း မရှိပါချေ။ သို့စေကာမူ ရွာမြောက်ဘက်ရှိ သုံးကန်၊ သောက်ကန်များက အရာတော်သူ၊ အရာတော်သားတို့အတွက် သောက်သုံးရေအရေး ရတက်အေးစရာဖြစ်ပါ၏။ ယခင်ရှေးဆီက ညနေဆိုပါလျှင် သည်ကန်စောင်းဝယ် တေးသီခဲ့ကြသူများ၊ ပြုံးစနဲ့နဲ့ မျက်ဝန်းလဲ့လဲ့တို့ဖြင့် ချစ်ရေးညီခဲ့ကြသူများ၊ အပြောင်အပြက်ဖြင့် လှောင်ချက်ကယ်နာခဲ့ကြသူများဖြင့် စည်ကားခဲ့ပါ၏။ ခေတ်ကာလပြောင်းလာသောအခါ ရေအိုးကိုယ်စီရွက်ရသည်မှ ပုံးဖြင့် ရှေ့နောက် ထမ်းခဲ့ကြသည်။ ထို့နောက် သုံးဘီးတပ်လှည်းဖြင့် တွန်းကာ သယ်ယူကြပါ၏။ ယခင်က ကိုယ့်မိသားစုအတွက် ကိုယ်စီ ကိုယ်စီ သောက်ရေ သုံးရေခပ်ကြရာက နောင်အခါ သယ်ယူပေးသူ တို့ထံတွင် တစ်ထမ်းမည်မျှဖြင့် ရေရခဲ့ကြသည်။ တဖြည်းဖြည်းနှင့် တစ်လှည်းဘယ်လောက်ဖြစ်လာ၏။ မည်သို့ဆိုစေ၊ အရာတော်တွင် ရေအတွက် အဆင်ပြေပါသည်။ ယခင်က။

ယခုမှာမူ ထိုကန်များကို နာဂစ်ဒီလှိုင်းများက ဖုံးလွှမ်းလိုက်သောအခါ သောက်စရာ သုံးစရာခက်ပါတော့၏။ မိုးရေကို ရနိုင်သမျှစုရန်ကလည်း တံစက်မြိတ်မဆိုထားနှင့်၊ အမိုးပင်မရှိလေသောဘဝမို့ မလွယ်။ ရှိလေသော အိုးခွက်၊ ပလတ်စတစ်စတို့တွင် တင်လေသမျှသာ ရကြသည်။ ယင်းကိုပင် ချက်ပြုတ်၊ သောက်သုံးရန်အတွက် ခြစ်ကုတ်သုံးစွဲရသည်။ အချို့ကမူ ကန်သို့ သွားကာ

ရေချိုးသည်။ သူတို့အဆို ရေငန်က အပေါ်မှလွှမ်းသွားခြင်းဖြစ်ပြီး အောက်တွင်ရေချိုကျန်ပါသည် ဆိုသတည်း။ ရသေ့စိတ်ဖြေဆိုသည်မှာ သည်သို့သော အတွေးဖြစ်လိမ့်မည်။ သို့သော်လည်း ရေချိုးပြီးသည့်တိုင် စေးကပ်ကပ်နှင့်တော့ ဖြစ်နေ၏။ ယခု ဝေခြမ်းရရှိလာသောရေကို ရေမန်းလိုသဘောထားကာ သုံးရပေမည်။

အရာတော်တွင် အိမ်ဆောက်ရန်မှာ ခက်ခဲလွန်းသောကိစ္စမဟုတ်။ အိမ်ကြီးအိမ်ကောင်းအတွက် ခက်နိုင်သော်လည်း သာမန်အိမ်တစ်လုံးကို အလွယ်တကူဆောက်နိုင်သည်။ မဒမတိုင်ထူ၊ ဓနိမိုး၊ ဓနိကာဖြင့် အိမ်ဖြစ်နေပြီ။ ယခုတော့ မဒမတိုင်လည်း မမြင်။ သင်ပေါင်းတိုင်လည်း မရှိ။ ဝါးဖောင်လည်း မလာ။ ဓနိပင်မှာလည်း ပျစ်စရာအရွက်ကမရှိ။

အရာအားလုံး၏ သော့ချက်ဖြစ်သော ဝင်ငွေကလည်း မရှိ။ ရှိခဲ့ပါသော ရွှေတို့နှင့် ငွေစတို့က နာဂစ်နှင့်အတူ ကောက်ကောက်ပါအောင် လိုက်သွားခဲ့ချေပြီ။ ကျန်အိမ်သုံးအိမ်မှ ချေးယူဖို့ဆိုတာ ကလည်းမလွယ်။ တစ်ရွာလုံးနှင့် သုံးအိမ်ဖြစ်နေ၏။ ငွေရှိသည်ထားဦး ဝယ်စရာမရှိ။ ရောင်းမည့်သူမရှိ။

သည်နှစ်ရက် သုံးရက်သည် အသက်ရှင်ခဲ့ရသော ဘဝတာဝယ် အဆိုးဝါးဆုံးသောရက်များပင်ဖြစ်ပါ၏။ တစ်ခါတစ်ရံမက ပြောမိကြသောစကားမှာ ‘ဟိုညတုန်းက တစ်ခါတည်းပါသွားတာကမှ ကောင်းသေးတယ်’ ဟူ၍ ဖြစ်ပါ၏။

* * *

သို့နှင့် မိသားစုများ၊ ခင်မင်ရင်းနှီးသူများနှင့် တိုင်ပင်ကြရတော့သည်။ သည်အတိုင်းနေမည်လား။ စားရမဲ့၊ သောက်ရမဲ့

ဘဝဖြင့် မသေချာသည်တို့ကို စောင့်ဆိုင်းနေမည်လား။ အကယ်၍ များ ကိုဟန်စိုးပြောသကဲ့သို့ ကယ်မည့်မော်တော်များလာလျှင် လပွတ္တာသို့လိုက်မည်လားဖြင့် တွေးတောတိုင်ပင်ရတော့သည်။ အစပိုင်းရက်များတွင် ရွာမှာပဲနေရန် အပြောများကြသည်။ တစ်ရက် တစ်ရက်ဖြင့် ကြာမြင့်လာသောအခါ လိုက်မည့်သူများ တိုးတိုးလာသည်။ လောလောဆယ် ကြုံတွေ့နေရသော စားဝတ် နေရေးဟူသည့် အရေးများ၏ထိုးစစ်ကို တောင့်ခံနိုင်ရန်မှာ အချိန် ကြာလေ ခက်ခဲလေဖြစ်ပါ၏။ မာန၊ သိက္ခာ၊ ကြံ့ခိုင်မှုတို့သည်လည်း စားဝတ်နေရေးထိုးစစ်အောက်တွင် အချိန်နှင့်အမျှ နိမ့်ပါးခဲ့ရချေ ပြီတကား။

တစ်ရက်။ နှစ်ရက်။ သုံးလေးရက်ကြာသည်အထိ မည်သည့် ကယ်ဆယ်ရေး၊ မည်သည့်သင်္ဘောမျှ ရောက်မလာခဲ့။ သို့သော် ပြင်စလူဘက်သို့ ရဟတ်ယာဉ်ဆင်းကာ ပစ္စည်းများချပေးသည်ကို မြင်နေရသည်။ ကောင်းကင်တွင် ရဟတ်ယာဉ်မြင်တိုင်း၊ ရဟတ် ယာဉ်သံ တဖုန်းဖုန်းကြားတိုင်း ကိုယ့်ရွာကို ဆင်းလိမ့်နိုး၊ ပစ္စည်းချ ပေးလိမ့်နိုးဖြင့် အောက်က အချက်ပြရသည်ကလည်း အကြိမ်ပေါင်း မနည်း။ အခြေအနေက မထူး၊ သင်္ဘောများရောက်မလာသောအခါ ကိုဟန်စိုး မျက်နှာပျက်ရချေပြီ။ အချို့က အမနာပပင် ပြောလိုကြ ပြီ။ ဦးအောင်ကျော်က တီးတိုးမေးပြီ။ ခက်ချေပြီကော။ မျက်နှာ လည်း ပူရပြီ။ ဆက်သွယ်စရာကမရှိ။ နောက်နေ့တွင် တစ်ခုခုနှင့် မဖြစ်မနေ သွားတော့မည်ဟု ဆုံးဖြတ်လိုက်ရ၏။

* * *

နာဂစ်မွေ့ပြီး တစ်ပတ်ပြည့်ခါနီးမှ အရာတော်သို့ မော်တော် နှစ်စီးရောက်လာသည်။ ယခုမှ ကိုဟန်စိုး သက်ပြင်းချနိုင်တော့၏။ ဦးအောင်ကျော်လည်း ကိုဟန်စိုး ပြောစကားကို ယုံတော့၏။ ရွာကလည်း အမြင်ကြည်တော့၏။ တစ်ရံတစ်ခါဝယ် ကိုယ့်အတတ် နှင့် ကိုယ်စူးဖြစ်ရတတ်သည်ဆိုသည်မှာ ဤသို့များလားဟုပင် တွေးထင်မိပါ၏။ စေတနာက ဝေဒနာဖြစ်တတ်၏။ မော်တော်များ နှင့်အတူ ကိုဝင်းဆွေပါမလာသော်လည်း မြို့နယ်ပြည်ခိုင်ဖြိုး အသင်းမှ အလုပ်အမှုဆောင်တစ်ယောက်ပါလာသည်။ ကိုဟန်စိုး သွားစဉ်က ဝိုင်းဝန်းပံ့ပိုးထားသော ဆန်အိတ်များ၊ အဝတ်များ အပြင် ခေါက်ဆွဲခြောက်များ၊ ရေသန့်ဘူးများလည်း ပါလာသည်။

မော်တော်နှစ်စီးတွင် လူအပြည့်တင်ပါမှ တစ်စီးလျှင် တစ်ရာကျော်သာပါမည်။ သို့ကြောင့် ပထမဦးစားပေးလိုက်ပါ ရမည့် သူများကို ရွေးရသည်။ အချို့ကလည်း မည်သို့ဖြစ်စေ၊ ရွာမှာ ပင်နေမည်ဆိုသူများလည်းရှိ၏။

ကိုဟန်စိုးနှင့် ဦးအောင်ကျော်တို့က ရွာခေါင်းဆောင်များ နှင့်တိုင်ပင်ကာ ပထမအသုတ်လိုက်ပါသွားမည့်သူများအတွက် လမ်းခရီးတွင်သောက်ရန် ရေသာပံ့ပိုးမည်။ ကယ်ဆယ်ရေးစခန်း များဆီသို့ လုံးဝမလိုက်လိုသူများကို ဆန်၊ အဝတ်အထည်၊ ခေါက်ဆွဲ ခြောက်၊ ရေတို့ ပိုမိုပေးမည်။ ဒုတိယအသုတ်လိုက်ပါမည့်သူများကို ကျန်ရစ်မည့်သူများထက် လျော့ပေးမည် စသည်ဖြင့် ဆုံးဖြတ်ကာ ဝေစုခဲ့ရပြန်သည်။

စုစု စုစု၊ ကျွက်စီ ကျွက်စီဖြင့် ဝေခြမ်းခြင်း၊ ရွေးချယ်ခြင်း တို့ပြီးသော် ရေအတက်တွင် အရာတော်မှ မော်တော်ယာဉ်များ ထွက်ခဲ့ပါတော့၏။

* * *

စစ်တို့၏သဘောဝယ် မိမိတပ်စွဲထားရာအရပ်ကို စွန့်လွှတ် ရိုးမရှိ။ မြေတစ်လက်မကိုပင် ရင်ကတုတ်ပြု၍ ပိုင်စိုးထားရသည် ချည်းဖြစ်၏။ သို့ကတည်း တစ်ဖက်ရန်သူက သာလွန်သော လူသူ လက်နက်အင်အားဖြင့် စိုးမိုးရန် အားထုတ်လာခဲ့လျှင်မူ မိမိ ဘက်က မည်သို့မျှ ကြံ့ကြံ့မခိုင်နိုင်သည့်အခါဝယ် အခိုက်အတန့် မျှဖြစ်စေ၊ ဆုတ်ခွာပေးရမြဲဖြစ်သည်။ သို့မှသာ ရန်သူ၏အလုံးစုံ ချေမှုန်းခြင်းမှ ကင်းဝေးမည် မဟုတ်ပါလော။

သည်မြေမှာမွေး သည်မြေမှာနေ သည်ရေက ကျွေးခဲ့လင့် ကစား နာဂစ်၏ထိုးစစ်အောက်ဝယ် ပြားပြားဝပ်ခဲ့ရသည်မို့ အရာတော်မှ ခွာစစ်ဆင်ခဲ့ရလေပြီတကား။

အခန်း (၁၅)

“သေတာကလွဲလို့ နောက်ကျတာဘာမျှမကောင်း”

တစ်စုံတစ်ခုကို နောက်ကျပြီးမှဆောင်ရွက်ရတိုင်း အရပ် ထဲတွင် ပြောလေ့ရှိသောစကား။ အရာခပ်သိမ်း မှန်လိမ့်မည်ဟု မဆိုငြား ယခုမူ ဟုတ်သလိုလို။ နောက်တစ်နေ့ ပြန်လာမည် ဆိုသော မော်တော်များလည်း ပြန်မလာ။ ဦးအောင်ကျော်လည်း ပြန်မရောက်။ ကိုယ့်ဆီမရောက်သော်လည်း ရေတွင်းဆိပ်သို့ မော်တော်ကြီးတစ်စီး လာသွားသည်။ ပြင်စလူသို့ ရဟတ်ယာဉ်များ ဆင်းသည်ကို တွေ့ရသည်။ မော်တော်နှစ်စီးဖြင့် လာခေါ်သွားသည် ကိုလည်း ကြားရသည်။ တော်သေးသည်က စားစရာသောက်စရာ များ ရှိနေသေးသည်မို့ ဖြစ်၏။

အချိန်တွေက တစ်ရက်ပြီးတစ်ရက် ကုန်ဆုံးသွားသည်။ ဒုက္ခ သည်စခန်းက လာခေါ်သည်ဖြစ်စေ၊ မခေါ်သည်ဖြစ်စေ အသက် ရှင်ရပ်တည်ရေးနှင့် ကိုယ့်ရပ်ရွာ ပြန်လည်ထူထောင်ရေးအတွက် လုပ်ကိုလုပ်ရမည်။ နာဂစ်မွေ့ပြီးစတွင်မူ လူတို့၏အသက်ဝိညာဉ် နှင့် အိုးအိမ်တို့ပါ ရေနှင့် လေနှင့် လွင့်မျောဆုံးပါးခဲ့သည်မဟုတ်။ အတွေးများပါ လွင့်ပါးခဲ့ခြင်း ဖြစ်တော့၏။ အတွေးအခေါ်သာမက အကြံဉာဏ်များပါ ဆုံးပါးသကဲ့သို့ ဖြစ်ခဲ့၏။ သို့သော် အချိန်၏ ကုစားခြင်းနှင့်အတူ အရာအားလုံးကိုရင်ဆိုင်ရန် သတ္တိများ

ပြန်လည်မွေးဖွားလာခဲ့သည်။ ကိုဟန်စိုးသည် ရွာကို တတ်စွမ်းသမျှ ပြန်လည်အသက်သွင်းနိုင်ရန် ကြိုးစားတော့၏။

* * *

ပထမဆုံး သောက်ရေကန်များကို ဖောက်ထုတ်ရန် ကြိုးစားသည်။ အားလုံးကို ရေလွှမ်းသွားပြီး မိုးက ဆက်လက်ရွာသွန်းနေသောကြောင့် မြေပျော့မည်ဟု ယူဆခဲ့သော်လည်း ထင်သလောက်မလွယ်။ ကန်များမှာ မြေပြင်ညီမှ အောက်သို့ နက်နက် တူးထားသည်မို့ ရှိသမျှရေတွေကို အကုန်အစင်ထုတ်နိုင်ရန်လည်း မဖြစ်။ ထို့ကြောင့် စက်ဖြင့် စုပ်ထုတ်နိုင်ရန် ကြိုးစားရပြန်သည်။ လောလောဆယ် ရွာတွင် စက်တစ်လုံးရှိပါသော်လည်း ပိုင်ရှင်က လိုလိုလားလားမရှိလှ။ ယခင်ကမှ ရပ်ရေးရွာရေးဆိုလျှင် ကပ်ကိုးကပ်ဖဲ့ လုပ်တတ်သူမို့ ပြောရသည်မှာ ခက်လှသည်။ နောင်ခါလာ နောင်ခါဈေး သဘောထားကာ ကန်ခုနစ်ကန်အနက် တစ်ကန်ကိုသာ စုပ်ထုတ်ပေးပါရန် အကြိမ်ကြိမ်မေတ္တာရပ်ခံရ၏။ အားလုံးက ဝိုင်းဝန်းတောင်းဆိုမှသာ မလုပ်ချင်လုပ်ချင်နှင့် စက်ကိုပေးသုံးသည်။

နောက်တစ်ချက်က ဒုက္ခသည်စခန်းသို့လိုက်ရေး၊ မလိုက်ရေး ဆွေးနွေးကြခြင်းဖြစ်သည်။ ထိုအခါ မိသားစုရှစ်စုကမူ လုံးဝ လိုက်ပါလိုခြင်းမရှိကြောင်း အခိုင်အမာဆိုသည်။ သည်ရွာမှာနေခဲ့၍ သည်ရွာမှာမသေခဲ့ပါသော်လည်း ဆွေမျိုးဉာဏ်က အများကဖြင့် သည်မှာဆုံးပါးခဲ့ပြီးဖြစ်သည်။ ထိုသူတို့က အသက်ပင်ရင်းခဲ့ရသေးသည်ကို ကိုယ်တွေက သည်မျှဒုက္ခဖြင့် ရွာကိုထားမသွားနိုင်ဟု ဆိုကြသည်။ သူတို့ကို မှားသည်ဟု မဆိုချင်ပါ။ သူတို့၏

ခံစားချက်များကိုလည်း နားလည်ပါသည်။ သို့စေကာမူ အလုပ်အကိုင်မဲ့နေချိန်တွင် စားရမဲ့သောက်ရမဲ့ဖြစ်နေသဖြင့် ဒုက္ခသည်စခန်းသို့ လိုက်ပါပါရန် စေတနာဖြင့် ရှင်းပြပါသော်လည်း မည်သို့မျှ ပြော၍မရချေ။ ထို့ကြောင့် သူတို့သဘောနှင့်သူတို့ဟု သဘောထားကာ နားလည်ပေးလိုက်ရတော့သည်။ ကိုဟန်စိုးသည် ရသမျှအချိန်အတွင်းမှာပင် ရွာ၏မူလအခြေအနေ၊ ယခုအခြေအနေ၊ လူတိရစ္ဆာန်၊ အိမ်ရာ၊ ပစ္စည်းဆုံးရှုံးမှုတို့ကို အနီးစပ်ဆုံး စာရင်းပြုစုထားနိုင်ခဲ့သည်။ လူကအလုပ်ရှိသောအခါ အချိန်အကုန် မြန်သလိုခံစားရ၏။ ဤသည်က ရပ်ကိစ္စ ရွာကိစ္စ။

တစ်ဖက်ကလည်း ဇနီးသည်နှင့် မိသားစုအရေးကို တိုင်ပင်ရသည်။ အခြားသူများသဘောထားကို လိုက်လံမေးမြန်းနေရသည်။ ကိုယ့်မိသားစုကဖြင့် မေးမြန်းစရာပင်မလိုချေ။ ဘာတစ်ခုမျှမကျန်၊ ဘာမျှမရှိသည်ကို ဘာများမေးမြန်းနေစရာ လိုပါဦးမည်နည်း။ မုန်တိုင်းဖြစ်ပြီးစရက်များကဆိုလျှင် တစ်ယောက်ယောက်က တစ်နေရာမှ ပစ္စည်းတစ်ခုခုရသည်ကြားတိုင်း ငှါ အပြေးအလွှားသွားကြည့်၊ သွားမေးသည်။ ပိုင်ဆိုင်မှုများနှင့် မျှော်လင့်ချက်အားလုံးက အိတ်ထဲတွင်ရှိခဲ့သည်ဖြစ်ရာ ပြန်တွေ့လိမ့်နိုး အမြဲမျှော်လင့်နေဆဲဖြစ်၏။ သောင်စပ်တွင်များ တင်ကျန်ခဲ့လေမည်လား၊ လမုတောတွင်များ ချိတ်လျက်ရှိနေဦးမည်လား၊ ကွင်းထဲသို့များ ရောက်လေမလား စသော လားပေါင်းများစွာဖြင့် ရက်ပေါင်းများစွာ ရှာခဲ့မိပါသည်။ မည်သို့မျှမတွေ့သည့် နောက်ဆုံးတွင်မတော့ ‘လူတွေဘာမှ မဖြစ်တာပဲ တော်သေးပါတယ်’ ဆိုသောစကားဖြင့်သာ ဖြေသိမ့်လိုက်ရသည်က အကြိမ်ပေါင်းများစွာ။ အရင်းအနှီးမရှိ၊ လုပ်ငန်းသုံး

ပစ္စည်းမရှိ၊ လောလောဆယ်ရွာတွင် လုပ်စရာ ကိုင်စရာတို့ကို တွေးဆ၍မရသေးမီ ဒုက္ခသည်စခန်းဆီသို့သာ သွားရန်ဆုံးဖြတ် လိုက်ရသည်။

* * *

ပထမအသုတ်သွားပြီး ငါးရက်ခန့်ကြာမှ နောက်တစ်သုတ် က ထွက်နိုင်သည်။ မလိုက်လိုသောမိသားစုရှစ်စုမှတစ်ပါး အားလုံး လိုက်ပါလာကြ၏။ ကိုဟန်စိုး လပွတ္တာမြို့သို့ ဒုတိယအကြိမ် ရောက်သောအခါ လပွတ္တာသည်အတော်ကြီး ပြောင်းလဲခဲ့ချေပြီ။ ပထမဆုံး သိသာသည်က လူတွေဖြစ်သည်။ ဘယ်နေရာကြည့်ကြည့် လူအပြည့်ဖြစ်၏။ နောက်တစ်ခုက ကားဖြစ်သည်။ ယခင်က လပွတ္တာမှာ ကားက သည်လောက်မရှိ။ ယခုမူ နေရာတိုင်း ကား တန်းစီရပ်ထားတာ တွေ့ရသည်။ အသင်းအဖွဲ့မျိုးစုံ လာကြ၊ ကူကြ သူတို့ ဖြစ်လေ၏။ သည်လူတွေ၊ သည်အပူတွေကို သည်အကူတွေ ကူကြသည်မို့ အားပင်တက်ရတော့မလို။ ဒုက္ခသည်က သည်မျှ အများကြီးမို့ အားပင်ပျက်ရတော့မလိုလည်း ဖြစ်မိပါ၏။

ကမ်းနားကိုတက်လိုက်ကတည်းက စိတ်ပျက်စရာစင်္ကြံရ သည်။ ဦးအောင်ကျော်ပြောစဉ်က ဟုတ်ပါ့မလားဆိုသော အထင် သည် ယခုအမြင်နှင့်ကြုံရသောအခါမှ သွေးထွက်အောင် မှန်မှန် သိတော့၏။

“သွားမယ့်သာသွားရတာ ကိုဟန်စိုးရေ။ လပွတ္တာမှာ လူက ပြည့်ရုံတင်မဟုတ်ဘူး လျှံတောင်နေပြီ။ တို့ပထမအသုတ်သွားတဲ့ သူတွေကတော့ နည်းနည်းအဆင်ပြေသွားတယ်။ သကျမာရဇိန် နောက်က နေမင်းတင် လမင်းတင် တန်ဆောင်းထဲမှာ နေရာရ လိုက်တယ်။ အခုက လပွတ္တာမှာရှိတဲ့ဘုရားတွေ၊ တန်ဆောင်းတွေ၊

ဘုန်းကြီးကျောင်း၊ စာသင်ကျောင်း အကုန် တင်းကျပ်ပြည့်ဖြစ်နေ တာ။ အခုအသုတ်က ကိုယ့်ဟာကိုယ် နေစရာမနည်းရှာရတော့မလို ဖြစ်နေတယ်။”

ကိုဟန်စိုးသည် ကိုဝင်းဆွေကို တွေ့ဆုံရန် ကြိုးစားကြည့် သည်။ ငှက်တို့သားအမိကို မည်သူနှင့်မှလိုက်မသွားရန်ပြောပြီး ကိုဝင်းဆွေထံသို့ သုတ်ခြေတင်ခဲ့၏။ မတွေ့။ ကိုဝင်းဆွေလည်း ချာလပတ်လည်နေရောမည်။ သို့နှင့် ကိုယ့်အားကိုယ်ကိုးကာ နေရာ ရှာရန် ကြိုးစားကြည့်သည်။ ပထမဆုံး ကိုးနဝင်းဘုန်းကြီးကျောင်း ကိုသတိရလိုက်သည်။ ထို့ကြောင့် (၁)လမ်းဆီသို့ အပြေးသွား၏။ ကျောင်းမှာလူတွေကအပြည့်။ ဆရာတော်ကို လျှောက်သောအခါ ဆရာတော်က

“ဒကာကြီးတို့ ဖြစ်သလိုနေနိုင်ရင်တော့ နေလေ။ ဘုန်းကြီး လည်း ဘယ်လိုမှတော့ လုပ်ပေးလို့မရတော့ဘူး။ လူကခြောက် ယောက်တောင်ဆိုတော့ ဒီမှာက ကျောချဖို့နေရာတောင် မလွယ် လှဘူးထင်တယ်။” ဟု မိန့်၏။

ဆရာတော်စကားကမမှားပါ။ မျက်မြင်ပင် နေစရာက မရှိ။ ကိုဟန်စိုး စိတ်မပျက်။ သည်အနားမှာ အ. မ. က (၆) မူလတန်း ကျောင်းကလေးရှိသည်။ ထိုနေရာတွင်တော့ ရနိုင်ကောင်း၏ ဟုတွေးကာ ကျောင်းဆီသို့ရောက်လာသည်။ အိုး ပိုဆိုးပါရော လား။ မဖြစ်နိုင်။ ငှက်တို့ကိုပြန်ခေါ်လိုက်ရသည်။ အောင်တော်မူ ဘုရားဝန်းက ကျယ်သည်။ သူ့နောက်မှာ တာဝတိံသာဘုရား ရှိသည်။ တစ်နေရာရာတော့ ရလိမ့်မည်ထင်ပါ၏။ မိသားစုလိုက် ချီတက်ခဲ့ပါတော့သည်။

ဘုရားဝန်းသို့ရောက်သောအခါမှ ကျည်းကန်ရှင်ကြီး
၏စကားတစ်ခွန်းက အတွေးထဲရောက်လာသည်။

‘ယောင်တောင်တောင် ကြောင်တက်တက် မောင်းကျောက်
မှန်သည့်ကြက်’ဆိုသည်မှာ ကိုယ်တွေကိုဆိုလေသလားဟုပင် တွေးမိ
၏။ သည်မျှကျယ်ဝန်းပါသောဧရိယာဝယ် လူတွေကဒုနဲ့ဒေး။
အဝတ်တစ်ထည် ကိုယ်တစ်ခုနှင့် လာခဲ့သူတို့အတွက် ကိုယ်တစ်ခု
ကို နေစရာပေးနိုင်ဖို့အသာထား အဝတ်တစ်ထည်ချဖို့ပင် နေရာ
ကမရှိ။ တကယ်ဆိုပါလျှင် အောင်တော်မူဘုရားဝန်းမှာ အတော်
ပင် ကျယ်ပါ၏။ တာဝတိံသာဘုရားနှင့် တစ်ဆက်တစ်စပ်တည်းမို့
ပို၍ပင်ကျယ်ဝန်းသည် ထင်ရပါ၏။ သို့စေကာမူ ထိုအဝန်းအဝိုင်း
ဝယ် တစ်မိသားစု ကျောချစရာ နေရာလပ်ကမရှိ။ ကိုဟန်စိုး
အတော်ပင်စိတ်ပျက်သွားမိသည်။ ကိစ္စမရှိ။ လပွတ္တာမှာ
တစ်နေရာတော့ ရှိကောင်းပါသည်။ ထို့ကြောင့် အ. ထ. က (၁)
ဘက် မိသားစုလိုက်ထွက်ခဲ့၏။ ငှက်ကမူ အတော်ပင်စိတ်ပျက်
နေချေပြီ။

အ. ထ. က (၁) သည် လပွတ္တာတွင် အကြီးဆုံးကျောင်း
ဖြစ်တော့၏။ အ. ထ. က (၁) နှင့် အောင်တော်မူဘုရားဝင်းသည်
သဇင်လမ်းသာခြားသည်။ ကျောင်းဝင်းအတွင်းရှိ နှစ်ထပ်ဆောင်
တစ်ဆောင်က သိပ္ပံလမ်း၊ အောင်သုခလမ်းတို့နှင့် ကပ်လျက်ရှိ
သည်။ အခြားနှစ်ထပ်ဆောင်က တာဝတိံသာဘုရားဘက်ခြမ်းတွင်
တည်ရှိသည်။ နှစ်ထပ်ဆောင်နှင့် သိပ္ပံလမ်းခြား၍ မြို့လယ်
ကျောင်းတိုက်ရှိသည်။ ထို့ကြောင့် အ. ထ. က (၁) တွင်ဖြစ်စေ၊
မြို့လယ်ဘုန်းတော်ကြီးကျောင်းဝင်းတွင်ဖြစ်စေ ရနိုင်ကောင်း၏ဟု

ကိုဟန်စိုးတွေးမိသည်။ ထို့ကြောင့်လည်း မိသားစုလိုက် အ. ထ. က
(၁) အတွင်းသို့ ရောက်ခဲ့ပါချေ၏။ ကျောင်းဝင်းအတွင်း ရောက်
သောအခါ ကိုဟန်စိုးရော ငှက်ပါ ခြေလှမ်းမသယ်ချင်တော့
လောက်အောင်ဖြစ်ရသည်။ ငှက်က ကလေးများနှင့်အတူ ကျောင်း
ဝင်းအလယ်ရှိ ကုက္ကိုပင်ရင်းဝယ် ခြေပစ်လက်ပစ် ထိုင်ချလိုက်
တော့၏။ ကုက္ကိုပင်က အရွက်မရှိ။ အခက်လည်းမရှိ။ နံရိုးပြိုင်းပြိုင်း
နှင့် အရိုးစုတစ်ခုကဲ့သို့ ကျောင်းဆောင်ရှေ့တွင် ငူငူငိုငို ရပ်နေ
၏။ ဒုက္ခသည်အပေါင်း ပြည့်ကျပ်ညပ်နေသော အ. ထ. က (၁)
သည်လည်း အမိုးမရှိ။ နာဂစ်၏ဒဏ်ကို မျက်ဖြူလန်အောင် ခံထား
ရလင့်ကစား သူ့ထက်ဆိုးသောဒုက္ခသည်များကို ရင်ဝယ်ပွေ့ထားရ
သည်။ ရေနစ်သူကို ဝါးကူထိုးသည်နှင့် တူတော့၏။ တစ်ယောက်
နှစ်ယောက်မဟုတ်။ တစ်ရာ နှစ်ရာမဟုတ်။ ကျောင်းက ရစရာ
မရှိအောင် ဖွာလန်ကြနေသည့်တိုင် ကျောင်းဝန်းထဲမှာ ဒုက္ခသည်
များ ဗရပူနှင့်၊ အပျက်အစီး၊ အကျိုးအပဲ့တို့က ကျောင်းဝင်းထဲတွင်
ဟိုတစ်စု၊ သည်တစ်စု။ ထို့အတူ ဒုက္ခသည်များကလည်း ကျောင်း
ဆောင်တွေ အောက်ထပ်၊ အပေါ်ထပ်၊ ကွင်းပြင်ထဲတို့တွင် နေရာ
အနှံ့။ ကိုဟန်စိုးတို့မိသားစု မျှော်လင့်၍မရနိုင်မှန်းသိသော်လည်း
ကျောင်း၏ရှေ့ဘက်အပေါက်မှထွက်ကာ မြို့လယ်ဘုန်းတော်ကြီး
ကျောင်းသို့ ဝင်ကြည့်သည်။ မရှိပါ။ နေစရာနေရာ မရနိုင်ပါ။

ယခုမှပင် ခက်ဖွယ်ရယ်ကြုံတော့သည်။ မြို့ပေါ်တွင် ဒုက္ခ
သည်စခန်းများရှိပါသည်။ ဒုက္ခရောက်သူများကို ကူညီကယ်ဆယ်
ပေးပါသည်ဟုသိခဲ့သောအသိ၊ ကိုဟန်စိုးလာစဉ်က ထောင့်စေ့
လှပါသည်ဟု ထင်ခဲ့ရသော အထင်နှင့် ယခုကိုယ်တွေ့ကြုံရသော

အမြင်တို့သည် ပါစင်အောင်လွဲခဲ့လေပြီ။ ဘာလုပ်ရမည်နည်း။
အတွေးများဖြင့် ကျောင်းဝင်းထဲကပြန်ထွက်လာသည်။

“ဟေ့ ကိုဟန်စိုး၊ ကိုဟန်စိုး”

ခေါ်သံကြား၍ လှမ်းကြည့်လိုက်သောအခါ ကိုကြည်တိုး
ကိုသွားတွေ့သည်။ ရင်ထဲတွင်တော့ အားတက်သွားသလိုလိုရှိ၏။
သူနှင့်တိုင်ပင်ရဦးမည်။

“ကိုကြည်တိုး။ ခင်ဗျားတို့ဘယ်မှာတုန်း”

“ခင်ဗျားတို့ဘယ်စခန်းမှာလဲ။”

နှစ်ဦးသား မေးခွန်းများက တိုက်တိုက်ဆိုင်ဆိုင် ထွက်လာ
၏။ နှစ်ဦးသားရယ်ကြရသေးသည်။ ကိုဟန်စိုးက

“ဒီနေ့မှ ရောက်တာဗျာ။ အောင်တော်မူထဲရော၊ တာဝတိ
သာမှာရော၊ အ. ထ. က (၁)ကျောင်း။ ဘယ်မှာမှ နေရာမရလို့
စိတ်ညစ်နေတာ။”

“မညစ်နဲ့တော့ဗျာ။ တစ်နယ်လုံးက တက်လာကြတာဆိုတော့
လပွတ္တာမှာနေစရာတောင်မရှိတော့ဘူး။ ကျွန်တော် အခုပဲ
ကိုဝင်းဆွေနဲ့တွေ့ပြီး ပြန်လာတာ။ ဘုန်းကြီးကျောင်းတွေ၊ စာသင်
ကျောင်းတွေ၊ ဘုရားတွေအကုန်ပြည့်နေပြီ။ ဒီနေ့စာရင်းအရ ဆိုရင်
ဒုက္ခသည်စခန်းပေါင်း (၄၃)ခုရှိနေပြီဆိုပဲဗျ။ ဒီနေ့သူရိန်ကွင်းမှာ
ရော၊ ဟို ရတနာဒီပကွင်းမှာရော ရွက်ဖျင်တဲတွေနဲ့အပြည့်ပဲ။ ကျွန်တော်
တို့လည်းနေစရာမရဘူး။ ခင်ဗျားတို့ရွာက တချို့ကို နေမင်းတင်
လမင်းတင်မှာတွေ့တယ်။ ကိုအောင်ကျော်ကြီးနဲ့တွေ့တာ”

“ဟုတ်တယ်ဗျ။ ခုတစ်သုတ်မှ ကျွန်တော်တို့က လိုက်လာတာ။
ကိုအောင်ကျော်က ပထမအသုတ်ကိုလိုက်ပို့တာပဲ။ အခု ခင်ဗျားတို့
ဘယ်မှာလဲ။”

“ဟို နိဗ္ဗာန်လမ်းက သရဲဈေးနေရာမှာ။ အဲဒီမှာမနေ့ကမှ
ရွက်ဖျင်တဲတွေထိုးပေးတာ။ အဲဒီမှာ တဲတွေကျန်သေးတယ်။
ခင်ဗျားတို့လိုက်ခဲ့။”

ယခုမှပင် ငှုဝါ သက်ပြင်းချနိုင်တော့သည်။ သေမင်းခံတွင်းမှ
လွတ်ခဲ့ရသူတို့ သရဲဈေးဝယ် မည်သို့စခန်းသွားရမည်ကိုမူ တွေးဆ၍
မရနိုင်သေးချေ။

အခန်း (၁၆)

အမိဝမ်းကကျွတ်သည်နှင့် လောကတွင်းသို့ သက်ဆင်းသည်ဟုဆိုကြသည်။ အနောက်တိုင်းအတွေးအခေါ်များက ဘဝဆိုသည်မှာ အသက်လေးဆယ်မှစသည်ဟုလည်းပြောကြ၏။ ဘာတွေဘယ်လိုဆိုစေကာမူ ငှက်အတွက်ဘဝသည် ဒုက္ခသည် စခန်းမှစသည်ဟုသာ ဆိုချင်ပါ၏။

လပွတ္တာမြို့မှ အနောက်ဘက်သို့ ထွက်သောလမ်းကို နိဗ္ဗာန်လမ်းဟုခေါ်ကြသည်။ ထိုနိဗ္ဗာန်လမ်းနှင့် ဆေးရုံဘေးမှ လာသော အောင်မင်္ဂလာလမ်းတို့ဆုံအပြီးတွင် အုန်းပင်များ ဝေဝေ ဆာဆာနှင့် ကွက်လပ်ကလေးရှိသည်။ ဘောလုံးကွင်းတစ်ကွင်းစာ မရှိတရှိ ကျယ်ဝန်းသောနေရာလေး၏နောက်ဝယ် အုန်းတောက ခပ်ပါးပါးသာကျန်တော့၏။ ယခင်ကမူ အစိုးရအုန်းမြဲနေရာ ဖြစ်ခဲ့သည်။ နောက်တော့ ထိုနေရာမှာ ဈေးကလေးတစ်ဈေးက ကျိုးကျဲဖွင့်ခဲ့သည်။ ဘယ်သူက ဘယ်လိုစခဲ့သည်တော့ မသိ။ ထိုနေရာကို သရဲဈေးဟု ခေါ်တွင်လေ၏။ ထိုမြေကွက်လပ်ဝယ် ယခုအခါ ဖွေးဖွေးလှုပ်သောရွက်ဖျင်တဲတို့နေရာယူထားချေပြီ။ အစိုးရမဟုတ်သော အဖွဲ့အစည်းတစ်ခု၏အကူအညီဖြင့် ထိုမြေအပြင်ဝယ် ရွက်ဖျင်တဲများ ထိုးထားပါသည်။ မိသားစုတစ်ခုအတွက် ကျယ်ဝန်းသည်ဟုဆိုနိုင်သော်လည်း အိပ်စက်နိုင်သည့်နေရာ ဖြစ်ပါ၏။ တဲများထိုးထားသော မြေကွက်လပ်သည် မြက်ခင်းမို့မို့

လေးသဖွယ် ဖြစ်ပါသော်လည်း ရက်ပေါင်းများစွာ မိုးရွာသွန်းထားသောကြောင့် စိစိ စိစိဖြင့် ဗွက်လုံးလည်နေချေပြီ။ ထိုမြက်ခင်းနှံ့ဗွက်ကမ္မလာပေါ်ဝယ် ဖြူလွှလွှသော တဲနန်းတို့ကို စီရင်ဆောက်လုပ်ထားခြင်းဖြစ်ပါတော့သည်။ တဲများသည် အောက်အခင်းပါသောတဲများဖြစ်ရာ အတွင်းဘက်တွင်ရေမစို နှံ့မပေပါသော်လည်း အေးစက်စက်၊ ပျော့စိစိနှင့်မို့ နေရခက်လှချေ၏။ မတတ်သာလေပြီ။ ထို့ပြင် တဲတွင်းအခင်းနှင့် တဲပြင်မြက်ခင်းသည် တစ်ပြေးညီဖြစ်ချေရာ အပြင်မှအထဲသို့ဝင်သည်နှင့် နှံ့ကပေ၊ ရေကပါစိုလေတော့၏။ ဤသည်ကား နေစရာပါတည်း။

ထိုသို့သောနေရာဝယ် မည်သို့အိပ်စက်ရပါမည်နည်း။ ငှက်ရွာကိုလွမ်းမိ၏။ ကိုယ့်ရွာတွင် ဘာမျှမကျန်တော့သော်လည်း၊ ဟိုနေရာကပ် သည်နေရာကပ်ဖြင့် အိပ်စက်ခဲ့ရပါသော်လည်း ယခုကဲ့သို့ နှံ့ပြင်တွင်မဟုတ်။ လေဒလဟာမှာ မိုးစက်မလွှဲတလုံနှင့် နေခဲ့ရသော်လည်း ယခုကဲ့သို့ အေးတိအေးစက် အခင်းပြင်တွင်မဟုတ်။ သို့စေကာမူ ဟိုနေရာနှင့်သည်နေရာ၊ အရာတော်နှင့် သရဲဈေးမှာ များစွာဝေးကွာခဲ့လေပြီ။ ဖြစ်သည့်အခြေအနေကို အကောင်းဆုံးဖြစ်အောင် ဖန်တီးဖို့သာရှိတော့၏။

ရောက်သည့်နေ့က ကိုဟန်စိုးတစ်ယောက် တဲတွင် မကပ်နိုင်။ ကိုဝင်းဆွေက ဘယ်ကနေ ဘယ်လိုသိသွားသည်မသိ။ ဆိုင်ကယ်နှင့်လာခေါ်သည်။ ထို့နောက်တောင်းပန်စကားကို တွင်တွင်ဆိုတော့၏။

“ကိုဟန်စိုးရယ် တကယ်ဆို ခင်ဗျားတို့မိသားစုကို ကျွန်တော့်အိမ်ပေါ်တင်ထားရမှာ။ အခုတော့ ကျွန်တော့်မှာ တာဝန်မကျဘူးဗျာ။”

“မဟုတ်ဘူး ကိုဝင်းဆွေ၊ ကျွန်တော်နားလည်တယ်။ ခင်ဗျား အိမ်ကလည်း ဘာမှပြန်ပြင်ရသေးတာမှမဟုတ်တာ။ ခင်ဗျား မိသားစုတောင် ဒုက္ခတွေ့ရောက်နေတာဗျာ။”

“အေးဗျ။ ကျွန်တော်လည်း အိမ်ကိုပစ်ပြီး လုပ်နေရတာ။ ခုလောက်ကြီးမားလိမ့်မယ်လို့ ထင်မထားခဲ့ဘူး။ နောက်ရောက် လာမယ့်သူတွေဆို မြောင်းမြတို့၊ ပုသိမ်တို့ကို ပို့ဖို့ စီစဉ်နေရပြီ။”

ကိုဝင်းဆွေက အခြေအနေကိုရှင်းပြသည်။ ထို့နောက် လိုအပ်မည်ထင်သော အိုးခွက်ပန်းကန်အနည်းငယ်၊ ခင်းစရာ အခင်းနှင့် အဝတ်အစားအချို့ကို အတင်းပေးသည်။ ဦးလှိုင်ဦးက ပေးခိုင်းလိုက်သော ပိုက်ဆံများလည်းပါသည်။ ငြင်း၍လည်းမရ။ ငြင်းကလည်းမငြင်းနိုင်သဖြင့် လက်ခံရတော့သည်။ ဝမ်းလည်း သာ၏။ ဝမ်းလည်းနည်းရ၏။

* * *

နေကလည်း အနည်းငယ်လက်သည်မို့ ငှက်က ရေစိုအဝတ် များကိုထုတ်လှန်းသည်။ လမ်းပေါ်ကကြည့်လျှင် ဖြူလွှလွတ်များကို ဆိုင်းထားသော ကြိုးများဝယ် အင်္ကျီ၊ လုံချည်များ လှန်းထားသည် မှာ ရောင်စုံအလံများစိုက်ထားလေရောသလားဟု ထင်ရ၏။ တဲ၏ တစ်ဖက်တစ်ချက်စီတွင် ကြိုးငါးချောင်းစီနှင့် ထိပ်နှစ်ဖက်ဝယ် ကြိုးတစ်ချောင်းစီဆိုင်းထားရာ တဲတစ်တဲလျှင် ဆိုင်းကြိုးဆယ့်နှစ် ကြိုးစီရှိ၏။ ထိုဆိုင်းကြိုးများသည် အင်္ကျီလှန်းရန် ကြိုးများဖြစ် နေလေတော့သည်။ နံနက်ခင်းနှင့်အတူ ခြေခင်း လက်ခင်းသာချိန် မို့ တဲတိုင်းက လှုပ်လှုပ်ရှားရှားရှိသည်။ အပြင်ထွက်သူ၊ အဝတ်

လှန်းသူ၊ တစ်တဲနှင့်တစ်တဲကူးကာ အနိဋ္ဌာရုံညအကြောင်း ပြန်ပြောင်း ပြောကြသူများနှင့် စည်ကားနေ၏။ ထိုအချိန်တွင် ရွှေ့လမ်းမ ပေါ်ဝယ် မှန်လုံကားကြီးတစ်စီးထိုးဆိုက်လာသည်။ ကားနှင့် မရှေးမနှောင်း လိုက်ပါလာသော ဆိုင်ကယ်တစ်စီးက စခန်း တာဝန်ခံနှင့်စကားပြောအပြီး ‘တန်းစီပါ၊ တန်းစီကြပါ’ ဟူသော အသံက ရွက်ဖျင်တဲစုအတွင်းဝယ် ညံသွားတော့၏။ တဲများအတွင်း မှ ကိုယ်စီကိုယ်စီထွက်လာကြကာ လမ်းဘေးဝယ် လူတန်းကြီး အဖြစ် နေရာယူလိုက်ကြသည်။

ငှက်က အထူးအဆန်းသဖွယ်ကြည့်နေဆဲ။ ဘေးချင်းကပ် လျက်တဲမှ တစ်ယောက်က ‘လာလေ။ တန်းစီရအောင်’ ဆိုမှ သူနှင့်လိုက်လာခဲ့သည်။ ကားပေါ်တွင်ပါလာသူများကလည်း ကား ဘေးတွင်ဆင်းကာ တန်းစီလိုက်၏။ သူတို့အထဲမှ ခေါင်းဆောင် ဖြစ်ဟန်တူသော ဗိုက်ပူပူ၊ အရပ်ပူပူ၊ ဘောင်းဘီရှည်နှင့်ပုဂ္ဂိုလ်က လက်ထဲတွင် ဖိုင်တစ်ခု ဘောပင်တစ်ချောင်းဖြင့် အော်ပါတော့၏။

“ရေသန့်ကတ် ၂၀၊ ဆန် ၇ အိတ်၊ ထမင်းထုပ် ၅ ခြင်း၊ ခေါက်ဆွဲခြောက် ၇ ဖာ၊ အဝတ် ၄ ထုပ်၊ . . .”

စုံတကာစိပါတကား။

ထို့နောက်ဝယ် သရဲဈေးဒုက္ခသည်စခန်း တာဝန်ခံနှင့် အလှူရှင်အဖွဲ့ခေါင်းဆောင်တို့ ညှိကြနှိုင်းကြကာ ဝေခြမ်းရေး လုပ်ငန်းစပါတော့သတည်း။ လူဦးရေကိုလိုက်၍ ရေသန့် တစ် ယောက်တစ်ဘူး၊ ဆန် တစ်ယောက်တစ်ပြည်၊ ထမင်း တစ်ယောက် တစ်ထုပ်၊ ခေါက်ဆွဲခြောက် တစ်ယောက်တစ်ထုပ် စသည်ဖြင့် ဝေငှလှူဒါန်းသည်။ င်ပြာရည်ကြော်အထုပ်ကလေးများလည်းပါ၏။

ငါးပိထောင်းဘူးလေးများလည်း ပါသည်။ အင်္ဂလိပ်ဆေး၊ လျက်ဆား၊ လိမ်းဆေး၊ ဗမာဆေးစသည်ဖြင့် စုံလှသည်။ အဝတ်အစားများ ကိုမူ ကြုံသလိုပင်ဝေပေးသည်။ ကောင်းသည်လည်းပါ၊ ဟောင်း သည်လည်းပါ။ ကျားဝတ်တွေချည်းဖြစ်လိုဖြစ်။ ဘရာစီယာကအစ၊ အချို့များဆို လစဉ်သုံး ပစ္စည်းပင်ပါသေးသည်။ လက်တစ်ပွေ့ ကြုံသလိုပေးခြင်းဖြစ်သည်။

ပေးသောပစ္စည်းတွေကများသဖြင့် ငှက်တစ်ယောက်တည်း မနိုင်။ သမီးလေးနှင့်သားက ပိုင်းကူသယ်ပေးရ၏။ ထိုပစ္စည်းများ ကို တဲအလယ်စုပုံပြီးသည့်အခါ မငှက် ကျူကျူပါအောင် ငိုရပါ သတည်း။ ဘယ်သောအခါကမျှ စားရမဲ့ သောက်ရမဲ့ဖြစ်လိမ့်မည် ဟု ယောင်၍ပင် မတွေ့မိခဲ့။ သူများပေးစာ ကမ်းစာဖြင့် အသက် ဆက်ရလိမ့်မည်ဟုလည်း စိတ်ကူးပင် မဝင်ဖူးခဲ့။ ကိုယ်ပိုင်အိမ် နှင့် ခြံနှင့်၊ လှေနှင့်၊ ပိုက်နှင့်၊ ရွှေနှင့်၊ ငွေနှင့် တင့်တင့်တယ်တယ်နေခဲ့ ရာက ယခုမူ လမ်းဘေးရွံ့ပြင်ဝယ် တဲထိုးကာနေရင်း သူများပေးစာ ကမ်းစာကို မျက်နှာအောက်ချလက်ခံရသည့် အခြေအနေသို့ ရောက်ခဲ့ရလေပြီ။ စီးမဆုံးသောမျက်ရည်များက ပါးပြင်ဝယ်လှိုမ့်ဆင်း ဆဲ။ ဖြေဆည်မရသောရှိုက်သံများက တသိမ့်သိမ့်လှိုက်ခုန်ဆဲ။ မည် သူမျှ နှစ်သိမ့်မည့်သူမရှိ။ မည်သူမျှလည်း ချောမောမည့်သူ မရှိ။

နောက်ရက်များတွင်လည်း မရှိဘူးဆိုလျှင်ပင် တစ်နေ့လျှင် သုံးကြိမ်ခန့်မျှတော့ ထိုသို့သောအလှူရှင်များ ရောက်လာတတ် သည်။ ပင်မကယ်ဆယ်ရေးစခန်းမှ လာရောက်ဝေငှခြင်းလည်း ရှိသည်။ သို့နှင့်တစ်ပတ်ကျော်ခန့် ကြာလာသောအခါ ပစ္စည်း ပစ္စယက လိုအပ်သည်ထက် ပို၍ပင်လာတော့၏။

လောကတွင်လူအမျိုးမျိုး စိတ်အထွေထွေဟုဆိုကြသည်။ ဟုတ်လည်းဟုတ်ပါပေ၏။ ဒုက္ခသည်စခန်းတွင် လူအမျိုးမျိုးရှိ သကဲ့သို့ စိတ်ကလည်းအထွေထွေအဝဝ ကွဲပြားပါလေသတည်း။ ထိုသို့သော ကွဲပြားမှုများကို ဒုက္ခသည်စခန်းတွင် ကြုံရပါလေသတည်း။

ငှက်တို့တဲစုတွင် အမျိုးသမီးတစ်ယောက်က ကလေးငယ် လေးနှင့်။ သူနေသည့်တဲက မိသားစုသီးသန့်တဲမဟုတ်။ သူတို့ရွာမှ အမျိုးသမီးသုံးယောက်နှင့်အတူနေသည်။ ကလေးငယ်လေးက နှစ်ခါလည်ကျော်ကျော် ရှိမည်ထင်သည်။ သူ့ပြောစကားအရ သူ့ ခင်ပွန်း၊ ယောက္ခမနှစ်ယောက်၊ ယောင်းမနှစ်ယောက်နှင့် သူ့သား အကြီးလေး လေးတန်းကျောင်းသား စုစုပေါင်းခြောက်ယောက် ဆုံးပါးခဲ့သည်။ ငှက်တို့ကဲ့သို့ပင် ရှိလေသမျှအကုန်ကုန်၏။ လေ တိုက်၍ အိမ်ပြို၊ အိမ်ပြိုသဖြင့် ကောက်ရိုးပုံပေါ်တက်နေကြ၊ ရေ တက်လာသောအခါ ကောက်ရိုးပုံလိုက်မျော၊ တစ်စတစ်စ ပဲ့ ကြွေသွားသော ကောက်ရိုးပုံအစိတ်အပိုင်းများနှင့် တစ်ယောက်ပြီး တစ်ယောက် ပါသွားကြ၊ နောက်ဆုံး သူတို့သားအမိသာ ကျန်ရစ် ခဲ့တော့သည်ဆို၏။ နံနက်တိုင်း၊ နေ့လယ်တိုင်း၊ ညနေတိုင်းငိုသည်။ ထမင်းစားတိုင်း၊ ကယ်ဆယ်ရေးပစ္စည်းများရတိုင်း ငိုပါလေ၏။ အစတော့ သိပ်မဆန်းလှသော်လည်း ကြာလာသည့်အခါ ဆန်းလာ ၏။ သို့အတွက် အားလုံးကသူ့ကို ခပ်ဖယ်ဖယ် နေလာကြတော့ သည်။ သို့သော် သူငိုမြဲပါတည်း။ သူ့ကို အားလုံးက ဖယ်ခွာပါသည် ဆိုသော်လည်း တစ်ယောက်သောသူကမူ အမြဲအားပေးပါ၏။ မည်သူနည်း။

ထိုသူ့ကိုမေးကြည့်သောအခါ သူ့အဖြစ်ကပို၍ဆိုပါ၏။ သူကရွာတွင် ကွမ်းသီးခြံရှိသည်။ လယ်ရှိသည်။ ဇနီးနှင့် ဒိုးတူ

ပေါင်ဖက်လုပ်ကိုင်စားသောက်ရင်း အဆင်ပြေသည်။ နှစ်ဖက် မိဘအစုံအလင်နှင့် သားသမီးသုံးယောက်နှင့် စည်ကားပျော်ရွှင် ခဲ့သော သူ့ဘဝလေးထဲမှ နှစ်ဖက်မိဘများ၊ ဇနီးနှင့် သားသမီး သုံးယောက်စလုံးကို နာဂစ်က မပြန်လမ်းသို့ခေါ်ဆောင်သွားခဲ့ပြီ။ ဒုက္ခသည်စခန်းဝယ် အခြားမိသားစုနှင့်ရောကာ တဲတစ်လုံးတွင် နေပါသော်လည်း အချိန်ရှိသရွေ့ ငေးမှိုင်းနေတတ်သူ၊ ခေါ်လျှင် လည်း ကြားချင်မှကြား၊ ကြားလျှင်လည်း ဖြေချင်မှဖြေ၊ ဖြေလျှင် လည်း ကပေါက်ချိကပေါက်ချာ ဖြစ်ချင်ဖြစ်တတ်လေသောသူ ဖြစ်ပါ၏။ ထိုသူက ငိုသူကို အားပေးပါသတည်း။ ‘ညည်းမှာ သမီးကလေးကျန်ခဲ့ပါသေး၏။ ငါ့မှာတော့ အားလုံးဆုံးခဲ့ပြီ’ ဟု သတည်း။ ငိုတိုင်းချော့သူနှင့် ချော့တိုင်းငိုသူတို့ အကြောင်းသည် ငုဝါတို့တစ်စုတွင် မေးငေါစရာ၊ လက်တို့စရာဖြစ်ခဲ့သော်လည်း ငို သည့်သူကလည်းငို၍ ချော့သည့်သူကလည်းချော့ဆဲ။ တစ်ပတ် ကျော်ကျော်ကြာသည့်အခါ တစ်ဦးတည်းကျန်သူက ရွာပြန်တော့ မည်ဆိုကာ ပြန်သွား၏။ ထိုနေ့မှာပင် ငိုပွဲဆင်သူသားအမိကလည်း ရွာပြန်တော့မည်ဆိုကာပြန်သွား၏။ တဲစုအတွင်းမှာလည်း ဟိုစုစု သည်စုစု လူတွေ စုမိကြလေ၏။

နေ့စဉ်ရက်ဆက်ဆိုသလို ပစ္စည်းများရလာသောအခါ ညနေ ပိုင်းတွင် လပွတ္တာလမ်းမတော်၌ ဈေးတန်းလေးတစ်ခု ဖြစ်သွား ပါသတည်း။ အချို့ကယ်ဆယ်ရေးပစ္စည်းများမှာ အလွန်ကောင်း ပါ၏။ သို့သော် သုံးစရာနေရာမရှိ။ သုံးလေ့သုံးထမရှိ။ ဥပမာ ဇွန်း၊ ခက်ရင်း၊ ဓား စသည်တို့အစုံအလင်ပါသောဘူးမျိုး၊ အချို့ ပစ္စည်းများမှာ သုံး၍ရပါ၏။ သို့သော် လူတစ်ဦးစီအတွက် နှစ်ခု မလို။ ဥပမာ စောင်၊ ခြင်ထောင်၊ အိုးခွက်၊ ပန်းကန် စသည်ဖြင့်။

ထိုအခါ နာဂစ်ဈေးသည် စည်ကားခဲ့ပါတော့သည်။ ဈေးစည်သော အခါ ဒုက္ခသည်စခန်းများအတွင်း ပိုလျှံပစ္စည်း၊ အသုံးမလိုသော ပစ္စည်းများကို လက်သိပ်ထိုး လိုက်လံဝယ်ယူသူ၊ တစ်ဆင့် ပြန်ရောင်းသူတို့ဖြင့် စည်ကားပြန်ပါလေသတည်း။

ညနေဆိုပါလျှင် စည်ကားသောဌာနများတွင် တရားဝင် သော၊ တရားဝင်မဟုတ်သော ယစ်ရွှေရည်ဆိုင်များလည်းပါ၏။ ‘စိတ်ညစ်လို့အရက်ကိုသောက်တယ်။ အရက်သောက်တော့ စိတ် ပိုညစ်တယ်ဟု’ ဆိုရလေမည်လား။ သေရည်လေး ဝင်မိပြီဆိုပါလျှင် အာရှင်သောသူလည်းရှိ၏။ မျက်ခွံလေး၍ မှေးစက်လိုသူလည်း ရှိပါ၏။ သွေးတကြွကြွနှင့် ပြဿနာရှာကြသူများလည်း ရှိပါ၏။

“တစ်မိသားစုလုံးကုန်ပြီ။ ငါ့ချည်းကျန်လို့အလကားပဲ။ ငါ့ကို သတ်လိုက်ကြ။” ဆိုကာ ဓားတပြင်ပြင် တုတ်တပြဲ လုပ်ကြသူများ လည်းရှိ၏။ “ဘယ်ခွေးမှလူမထင်” ဆိုကာ မြင်ရာကိုဆဲဆိုသူ လည်းရှိပြန်၏။ အပုပ်ချိန်တွေချည်းဖြစ်တော့သည်။ မကြာခဏ ရိုက်ကြ ထိုးကြ၊ သတ်ကြ ပုတ်ကြလည်းဖြစ်၏။

အဆိုးဆုံးက အညစ်အကြေးကို စည်းကမ်းမရှိ စွန့်ပစ် ကြခြင်းဖြစ်သည်။ စခန်းတစ်ခု၏ နောက်ဘက်တွင် အိမ်သာများ ဆောက်လုပ်ပေးထားသော်လည်း မှောင်သည်နှင့် အိမ်သာသွားသူ မရှိတော့ပြီ။ ကြုံရာတွင် ကြုံသလိုသာ ရှင်းပါတော့၏။ ညဉ့် အမှောင်တွင်မို့ မမြင်ရသော်ငြား နံနက်လင်းသည်နှင့် သိုင်းကွက် နင်းကာ ရှောင်ရ၏။ အရှောင်မတတ်သည်နှင့် စွပ်ခနဲ နင်းမိ တော့သည်။ သည်အပုံလိုက်တွေကို ရှောင်လို့ရသည်ထား။ အနံ့ များကိုမူ ရှောင်ရှား၍မရ။ ခံစား၍လည်းမရ။

ရောက်စတွင် အားလုံးက လက်သာကိုယ်ကျွတ်သမား
 တွေချည်းဖြစ်၏။ မည်သူ့မှာမှ ဘာမျှမပါ။ ရက်ကြာလာသောအခါ
 ပံ့ပိုးပစ္စည်းများက လက်ထဲတွင်ရှိလာသည်။ လူတိုင်းတွင် ဘာမျှ
 မရှိစဉ်က အပျောက်အရှုမရှိ။ ပျောက်စရာလည်းမရှိ။ လက်ထဲတွင်
 ပစ္စည်းငွေကြေးရှိလာသောအခါ အပျောက်အရှုလည်းရှိလာသည်။
 ဥစ္စာပျောက် ငရဲရောက်ဆိုသကဲ့သို့ ဖြစ်ရတော့၏။ တစ်ခါတစ်ရံ
 မသိ၍ပျောက်သည်။ တစ်ခါတလေ သိသိချည်းနှင့်ပျောက်သည်။
 ထိုအခါ လူတို့ထုံးစံ ယိုးစွပ်ကြ၊ ငြင်းခုံကြ၊ ငြူစူကြ၊ စောင်းမြောင်းကြ
 သတ်ကြ၊ ပုတ်ကြတွေ ပါလာတော့၏။ အပူတွေချည်း ကိုယ်စီရှိစဉ်က
 ညီညွတ်ကြ၊ ရိုင်းပင်းခဲ့ကြပါလျက် ရုပ်ဝတ္ထုများရှိလာသောအခါ
 မကြည့်လို မမြင်လို ရှားစောင်းစေးနှင့်မျက်ချေး ဖြစ်လာကြသည်။
 ယခုမှပင် ဒုက္ခမျိုးစုံနှင့်ကြုံရသည့် ဒုက္ခသည်စခန်း စစ်စစ်ဖြစ်ပါ
 လေတော့၏။

ကြာလာသည်နှင့် ငှက် မပျော်ပိုက်နိုင်တော့။ ဘဝကို
 အရိုးသားဆုံးနှင့် အရိုးရှင်းဆုံး ဖြတ်သန်းလာခဲ့သူအတွက် ယခု
 ရရှိသော သင်ခန်းစာများက ခါးသီးလွန်းသည်။ ရင့်သီးလွန်းသည်။
 ခက်ထန်လွန်းလှပါ၏။ ဘဝကို သည်နေရာက ပြန်၍စရမည်
 ဆိုလျှင်ဖြင့် သည်သို့သောအခြေအနေမျိုးနှင့် မစလိုပါချေ။ တစ်ချိန်
 က တူနွစ်ကိုယ် တဲအိုပျက်မှာနေရစေ၊ ထမင်းရည်ပူ အတူလျက်
 ရစေဟု သစ္စာပန္နက် နှက်ခွေးသည်မဟုတ်ငြား ယခုတော့ဖြင့် တဲအို
 ပျက်မှာပင်နေလိုပါ၏။ ထမင်းရည်ပူလည်း အတူပင်လျက်ချင်ပါ၏။
 ဘဝတစ်ခုကို ဒုက္ခသည်စခန်းတွင် စဖြစ်ခဲ့လေပြီ မဟုတ်ပါလား။

အခန်း (၁၇)

လောကတွင် ကံစီမံရာအတိုင်းဖြစ်တတ်သည်ဟု ဆိုကြ
 သည်။ ယခုမူ ကံစီမံ၍ပင် နံနံနေပြီလားဟု တွေးမိ၏။ ငှက်တို့
 မိသားစု အရာတော်တွင် လက်ချည်းဗလာဖြစ်ခဲ့ရ၏။ မိသားစု
 အများစုမှာ ပဲ့ကြွေဆုံးပါးလေသော်လည်း ငှက်တို့ တစ်မိသားစုလုံး
 မပွန်းမပဲ့ခဲ့သည်ကိုပင် ကံကောင်းလှပါပေသည်ဟု ဆိုကြသေး၏။
 နေစရာမဲ့၊ ဝတ်စရာမဲ့၊ စားစရာမဲ့လေသည်မို့ ဒုက္ခသည်စခန်းကို
 ရောက်ခဲ့ကြသော်လည်း ဒုက္ခသည်စခန်းတွင်ရသော ဒုက္ခများက
 ပို၍ ဆိုးဝါးပါပေသည်ဟု ငှက်တို့စားမိပါ၏။ နားလည်မိပါ၏။
 တွေးထင်မိခဲ့ပါလေ၏။ ထို့ကြောင့်လည်း လင်တော်မောင်ကို
 အပူကပ်ရလေသည်တမဲ့။

* * *

တစ်ခါတစ်ရံ ကိုယ်ကျိုးစွန့်လျက် အများအကျိုး သည်ပိုး
 ထမ်းရွက်ခဲ့သည်တို့က အရေးကြုံလာသည့်အခါ ရောင်ပြန်ဟပ်
 တတ်ပါ၏။ နေ့မရှောင် ညမနား ကူညီတတ်ခဲ့ခြင်းကလည်း ကိုယ့်
 အလှည့်ကြုံလာသောအခါ အကျိုးပေးတတ်လေသည်။ ကိုဟန်စိုး
 သိပ်မရှာလိုက်ရပါ။ ခင်ရာမင်ရာမိတ်ဆွေ လေးငါးယောက်ခန့်ကို
 မေးမြန်းစုံစမ်းလိုက်သည့်အခါ (၆) ရပ်ကွက်တွင် အိမ်ကလေး
 တစ်အိမ် ငှား၍ရသည်။ သစ်အိမ်၊ ပျဉ်ခင်း၊ ထရံကာ၊ ဓနိစိုး
 ဆိုသော်လည်း အမိုးကမရှိတော့၊ အကာကစုတ်နေသည်။

သို့စေကာမူ အိမ်ရှင်က လိုလိုချင်ချင်ပင် ပြင်ပေး၊ မိုးပေးခဲ့သည်။ သို့နှင့် သည်အိမ်ကလေးသို့ ပြောင်းရွှေ့ဖြစ်ခဲ့ပါလေ၏။

ငှါတွေးသည်မှာလည်း မှန်ခဲ့ပါသည်။ ကျောင်းက ဖွင့်ပြီ။ သားကြီးနှင့် သားငယ်က ကျောင်းတက်ရတော့မည်။ အရာတော် သို့မပြန်နိုင်သေးသော်လည်း သားတို့ ကျောင်းတက်ရန်က အရေးကြီး၏။ ထို့ကြောင့် အခြေအနေကိုကြည့်၍ မြို့မှာပင် ကျောင်းအပ်ရမည်။ အိမ်ထောင်စုစာရင်း၊ ကျောင်းထွက်လက်မှတ်၊ မှတ်ပုံတင်၊ ဘာတစ်ခုမျှ ပါမလာတော့။ ကျောင်းမှာလည်း ပေးစရာဘာမျှမရှိ။

* * *

ဒုက္ခသည်စခန်းတွင် စာရေးသောကံရေးက အဆင်ပြေသည်။ ယခုတော့ခြီးခြံရ၏။ ချွေတာရ၏။ ခြစ်ကုတ်ရ၏။ ဝင်ငွေကမရှိ။ ဘာလုပ်ရမည်နည်း။ အရင်းအနှီးကမရှိ။ ခင်မင်သူ၊ ရင်းနှီးသူတို့၏ ပံ့ပိုးထားငွေကလေးများက ပရုတ်လုံးလို လုံးပါးပါးတော့မည်။ မျိုးစေ့ကိုပြုတ်စားသကဲ့သို့ဖြစ်ချင်။ ထို့ကြောင့် အလုပ်တစ်ခုတွေးလိုက်မိ၏။ မုန့်ဟင်းခါးရောင်းမည်။ တကယ်တော့ ငှါမုန့်ဟင်းခါးကို ကျွမ်းကျွမ်းကျင်ကျင် ချက်တတ်သည်မဟုတ်ပါ။ မိသားစုစားဖို့လောက်ပင် သုံးလေးခါသာချက်ခဲ့ဖူးသည်။ ကိစ္စမရှိ။ ဖြစ်အောင်ကြိုးစားမည်ဟု ဆုံးဖြတ်လိုက်၏။ ရှိစု မဲ့စုကလေးဖြင့်ပင် ပန်းကန်ခွက်ယောက်များဝယ်ရသည်။ အများကြီးမဟုတ်။ အလုပ်ဖြစ်သည်ဆိုရုံမျှဖြစ်ပါ၏။ အိမ်ရှေ့တွင် ဆိုင်ကလေးတစ်ဆိုင်ကသုတ်ကရက်ဆောက်ရသည်။ အကောင်းကြီးမဟုတ်။ လေးတိုင်စင်မျှ ဆိုင်မည်ကာမတ္တသာဖြစ်ပါ၏။ သည်လိုနှင့်ပင် ငှါမုန့်ဟင်းခါးသည် ဖြစ်ခဲ့ရပြီ။

စရောင်းသည့်နေ့က မုန့်ဖတ်နှစ်ပိဿာ ခဏလေးနှင့် ကုန်သွားသည်။ ပျော်လိုက်သည့်ဖြစ်ခြင်း။ နောက်နေ့သုံးပိဿာကုန်သည်။ ကိုဟန်စိုးက လောဘသိပ်မတက်ရန်ဆို၏။ တစ်ရက်၊ နှစ်ရက်၊ သုံးလေးရက်မျှ မုန့်သုံးပိဿာကို အစောကြီးကုန်သောအခါ ငှါတစ်ဆင့်တက်လိုက်သည်။ ငါးပိဿာ။

နောက်တစ်နေ့ နံနက်လင်းကတည်းက မုန့်ဟင်းခါးစားမည့်သူနည်းကာ အရောင်းပါးသည်။ နေမွန်းတည့်ချိန်အထိ မုန့်ဖတ်ကတစ်ဝက်မကျိုး။ ဟင်းရည်အိုးကို အခါခါမွှေရင်း ငှါ မျက်ရည်တွေတွေ ကျမိပါ၏။ သွားလေရော့အရင်း။ ထိုနေ့က အနီးရှိ ဘုန်းကြီးကျောင်းတွင် အလှူရှိသည်ကို ငှါမသိခဲ့ပါချေ။ ကိုဟန်စိုးက ငှါကို ဆူတော့ဆူပါသည်။ သို့ပေမဲ့ အားပေးရှာ၏။

“ကောင်းပါတယ်မိန်းမရယ်။ တို့တစ်မိသားစုလုံး မနက်စာရော ညစာပါ ထမင်းလွတ်စားကြတာပေါ့။” ဟူသတည်း။ ထိုနေ့က တကယ်လည်း ထမင်းလွတ်ခဲ့ပါ၏။

* * *

ရရစားစား ဝါးဝါးမျိုမျိုဆိုသည့်စကားက သွေးထွက်အောင်မှန်ပါ၏။ ကြာလာသောအခါ တစ်နေ့လျှင် မုန့်ဟင်းခါးငါးပိဿာ နေ့စဉ်ပုံမှန်ကုန်သည်အထိ ရောင်းအားတက်ခဲ့ပါသည်။ အိမ်စားဖိုကိုလည်း မပြိုအောင် တောင့်ခံနိုင်ခဲ့ပါသည်။ သို့သော် ငှါ မပျော်ပါ။ သည်အခြေအနေမှာ မပျော်ပိုက်နိုင်ပါ။

သည်အခြေအနေမှာ ငှါမပျော်ပိုက်သည့်အကြောင်းရင်းနှစ်ချက်ရှိပါ၏။

ပထမအချက်က မလောက်ငသော စားဝတ်နေရေး ကြောင့်ဖြစ်သည်။ မုန့်ဟင်းခါးရောင်းသည်ကို မမြတ်ဟုမဆိုလိုပါ။ သို့စေကာမူ မိသားစုတစ်စုလုံးအတွက် ပြည့်စုံလုံလောက်သည် တော့မဟုတ်ချေ။ ကလေးများမုန့်ဖိုး၊ မီးဖိုချောင်စရိတ် သည်နှစ်မျိုး နှင့်ပင် လုံးလည်ချာလည်လိုက်ရပါလေသည်။ မုန့်ဟင်းခါးဆိုသည် ကလည်း ပုံမှန်ရောင်းကောင်းနေသော ရောင်းကုန် မဟုတ်ပါချေ။ အကြောင်းမျိုးစုံဖြင့် နေမွန်းတည့်သည်အထိ မကုန်နိုင်သောအခါ အရင်းပါပဲ့သည့် ရက်များလည်း ရှိသေးသည်။ သည်လိုရက်မျိုး ဆိုပါလျှင် အော်ဟစ်၍ပင် ငိုချင်မိပါ၏။ ကြာလာသည့်အခါ ကလေးများက ညစာမုန့်ဟင်းခါးကို ပြုပြင်လာတော့သည်။ ထိုအခါ မုန့်ဖတ်ကို သုပ်၍တစ်မျိုး၊ ကြော်၍တစ်ဖုံ စီမံကျွေးမွေးရသည် ကလည်း ငုဝါတာဝန်ပင် ဖြစ်ပါပေ၏။

မုန့်ဟင်းခါးမကုန်သဖြင့် အရင်းပဲ့သောရက်များတွင် ငါးသည် သို့မဟုတ် ကုန်စုံဆိုင်တွင် ပိုက်ဆံချန်ထားပါရန် ရွှေ့မျက်နှာ နောက်ထား၍ တောင်းပန်ရသည်ကလည်း ငုဝါပင်ဖြစ်ပါသည်။ မုန့်ဟင်းခါးအတွက် ငါး၊ ကုလားပဲ၊ ဆန်မှုန့်၊ အရောင်တင် ငရုတ်သီးမှုန့်၊ အချိုမှုန့်၊ ငံပြာရည်၊ ဆီ၊ ကြက်သွန်အဖြူ၊ အနီစသော နေ့စဉ်ဝယ်ယူရသည့်အမည်များက မနည်းလှ။ သည်မနက် ရောင်း ရငွေသည် နောက်နေ့အတွက် အရင်းဖြစ်ပါ၏။ ငါးဖိုး၊ မုန့်ဖတ်ဖိုး၊ မုန့်ဟင်းရည်အတွက် အမည်စုံဖိုး အားလုံးနုတ်ပြီးသော်မှ ကျန်ငွေ သည် ထိုတစ်နေ့အတွက် မိသားစုသုံးစရာဖြစ်လေသည်။ သို့စေကာ မူ ယင်းတို့ထက်အလျင် ကလေးမုန့်ဖိုး၊ ဆန်ဖိုး၊ ဟင်းစားဖိုးတို့က ထွက်နှင့်လေ၏။ ထိုအခါ ကျန်လေသမျှသောငွေဖြင့် ဈေးရောင်း

ရန်ဝယ်ရ ခြမ်းရသောအခါဝယ် မပြည့်စုံပါလျှင် မျက်နှာကို အောက်ချလျက် တိုးလှသောစကားသံဖြင့် ‘နောက်နေ့မှ ပေါင်း ယူပါနော်’ ဟူ၍ ပြောဆိုရသည်ကို ငုဝါစိတ်အညစ်ဆုံး ဖြစ် ပါတော့သည်။

တစ်ကြိမ်၊ တစ်ခါ၊ တစ်ရက် နှစ်ရက်မျှဆိုပါလျှင် ပေးသော သူဘက်လည်း မထောင်းတာလှ။ သည်နေ့ယူ နောက်နေ့ဆပ် ခေါက်ပြန်ပေးဆိုလျှင်ပင် ပြဿနာက သိပ်မရှိနိုင်။ သို့သော် သည်တစ်ခါတင်သည့်ကြွေးက နောက်တစ်နေ့မှာလည်း မဆပ်နိုင်။ နောက်တစ်နေ့လည်း မပေးနိုင်။ မည်သို့ပေးနိုင်အံ့နည်း။ ဝင်ငွေက သည်မျှသာအတိအကျမို့ မည်သို့အပိုထွက်ပါလေမည်နည်း။ ထိုကြွေးမှမပေးနိုင်မီ နောက်တစ်ကြိမ် ရောင်းမကုန်သောအခါ နောက်တစ်ကြွေးက ထပ်ပါလေတော့၏။ ထိုအခါဝယ် ငါးသည်နှင့် ကုန်စုံဆိုင်တို့က မငြိုငြင်ခံနိုင်လေရောသလား။ ထိုအပူ၊ ဤအပူ၊ ယင်းအပူ၊ ၎င်းအပူတို့ဖြင့် လုံးလည်ပတ်ချာလိုက်နေသူကို ငုဝါဟုသာ ခေါ်ကြပါလေရော။ ထိုအခါ မည်သို့ပျော်နိုင်အံ့နည်း။

ဒုတိယအချက်မှာ လင်တော်မောင် ကိုဟန်စိုးတည်း။

တစ်ရွာတည်းနေ၊ တစ်ရေတည်းသောက်ကာ အတူအရွယ် ရောက်ခဲ့သည်မို့ ကိုဟန်စိုးအကြောင်းကို မသိမဟုတ်။ သူ့စိတ်ဓာတ် ကို နားလည်ပါသည်။ သူ့သဘောကိုလည်း နောနေအောင်သိပါ သည်။ ဆိုရပါလျှင် ထိုသို့သောစိတ်နေသဘောထားကြောင့်လည်း ဘဝလက်တွဲဖော်အဖြစ်ရွေးကာ ဖူးစာဂဟေဆက်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်ပါ ပေ၏။ ယခုမူ တစ်ဆိတ်ဖြင့်လွန်ခဲ့လေပြီ။

နံနက်လင်းသည်နှင့် မုန့်ဟင်းခါးဆိုင်ကို ပြင်ဆင်ခင်း ကျင်းသည်။ သို့သော် ထိုအလုပ်က ပင်ပင်ပန်းပန်း ခက်ခက်ခဲခဲ

မဟုတ်။ မုန့်ဖတ်ထည့်ထားသောလုံ၊ မုန့်ပန်းကန်များ၊ ဆီချက်၊ ငရုတ်သီးမုန့်၊ ဇွန်းစသည်ဖြင့် ပစ္စည်းလေးငါးမျိုးကို အိမ်ပေါ်မှ ဆိုင်ပေါ်သို့ ရွှေ့ရုံ၊ ပြောင်းရုံသာဖြစ်၏။ လေးလေးပင်ပင်ဟူ၍ မုန့်ဟင်းရည်အိုးသာရှိသည်။ ထို့နောက် ဈေးမရောင်းရမီတွင် ကိုယ်တွေက အလျင်စားနှင့်သည်။ ထိုသို့ဆိုင်ခင်း၊ မုန့်စားပြီးသည်နှင့် ကိုဟန်စိုးတစ်ယောက် ပျောက်သွားပါတော့သည်။ ကိုယ်တိုင်က ဒုက္ခပင်လယ်ဝေကာ ဒုက္ခသည်စခန်းသို့ရောက်၊ ဒုက္ခသည်စခန်းတွင် ကြီးစွာသောဒုက္ခများဖြင့် ရင်ဆိုင်ရသောအခါ ယခုကဲ့သို့ ရုန်းကန်နေရသည်ဖြစ်သော်လည်း ကိုဟန်စိုးတစ်ယောက်ကဖြင့် ဒုက္ခသည်စခန်းများတွင်သာ အချိန်ကုန်သည်။

ကိုဝင်းဆွေတို့နှင့်အတူ ဒုက္ခသည်စခန်း အနှံ့သွားပြီး ပြန်လာတိုင်း မစားရ ဝခမန်းအကြောင်းများကို ပြန်ပြောနေတတ်သည်။ သည်နေ့ ဘယ်မြို့၊ ဘယ်နယ်မှ ဘယ်အဖွဲ့အစည်းက ကားအစီးဘယ်မျှ၊ မော်တော်အစီးမည်မျှဖြင့် မည်သို့သောပစ္စည်းများကို မည်သည့်စခန်းသို့လာလှူကြောင်း၊ ဘယ်လူကြီး ဘယ်အဖွဲ့ကဖြင့် ဘယ်စခန်းသို့လာကာ ဘာတွေလှူ၊ ဘာတွေပြောသွားကြောင်း၊ ဘယ်မှာလုပ်သည့် အစည်းအဝေးတွင် ဘယ်သူက ဘာတွေ မိန့်ကြားလမ်းညွှန်ကာ ဘယ်လိုဆောင်ရွက်ပေးသွားမည်ဖြစ်ကြောင်း စသောအကြောင်းအရာများကို ငှါ နားထောင်လိုသည်ဖြစ်စေ၊ မထောင်လိုသည်ဖြစ်စေ၊ နားထောင်သည်ဖြစ်စေ၊ နားမထောင်သည်ဖြစ်စေ ကရားရေလွှတ် ရွန်းရွန်းဝေအောင် ပြောနေတတ်သည်။

အခြားသူတစ်ပါးတို့ကဲ့သို့ အရက်သေစာ၊ ဆေးလိပ်၊ ကွမ်းစား၊ လောင်းကစားခြင်းမရှိငြား အများသူငါအလုပ်ကိုသာ အချိန်ပြည့် စိတ်ဝင်စားနေခြင်းကိုမူ ငှါ စိတ်ပျက်မိပါသည်။

* * *

အိမ်ရှေ့မြောင်းစပ်တွင် ပေါင်းပင်၊ မြက်ပင်များက စိမ်းနေအောင်ပေါက်လာသည်။ တစ်နွေကုန်၍ မိုးသံလေးစသည်မှ မကြာသေး၊ သူတို့တွေက စိမ်းလန်းနေချေပြီ။ ထိုအထဲတွင် အရွက်ထူထူ စိမ်းလွင်သောအရောင်ဖြင့် အနားတွန့်ကလေးများပါသော အပင်တစ်အုပ်က ထိုးထိုးထောင်ထောင်ရှိ၏။ အပင်ငယ်များပေါက်နေကြသည်။ ရွက်ကျပင်ဆိုသည်မှာ သည်အပင်ဖြစ်ပေမည်။ ငှါ အပင်နားသို့သွား၍ကြည့်၏။ အပင်ကြီးနှင့်အရွက်သည် သီးခြားဖြစ်ခဲ့လေပြီ။ သို့စေငြား အရွက်သည်နွမ်းရိပ်ပျက်ညှိုးမသွား။ သူ့မျိုးဆက်များ ဆက်လက်ပွားများရှင်သန်ရေးအတွက် အပင်ငယ်များပင် ပေါက်ပွားပေးလိုက်သေးသည်။ ရေလောင်းပေးမည့်သူမရှိ။ ပေါင်းသင်ပေးမည့်သူမလို။ အရိပ်ထိုးပေးမည့်သူကို မမျှော်ကိုး။ သူ့အလုပ်သူလုပ်ကာ သူ့တာဝန်သူကျေပွန်သည်။ သည်အပင်မှ ကြွေကျပါ၍ ဟူ၍လည်း စိတ်ပျက်နေဟန်မရှိ။ သည်အပင်နှင့် အဆက်ပြတ်၍ အစာငတ် ရေငတ်ဖြစ်သည်လည်း ထင်ဟန်မတူ။ ကိုယ့်ထက်ပင် ဆိုးပါလျက် သူ့မျိုးဆက်များကို စိမ်းစိမ်းစိုစို ဖန်တီးနေလေ၏။

မြောင်းစပ်တွင် ရွက်ကျပင်များပေါက်နေသည့်နေရာမှ ငှါ ဆတ်ခနဲထသည်။ ဆောင့်ကြောင့်ထိုင်ထားသောကြောင့် အနည်းငယ် လျော့ရဲသွားသောထဘီကို ပြင်ဝတ်ရင်း မုန့်ဟင်းခါးဆိုင်အမိုးဆီသို့

ခေါင်းငုံ့ဝင်လိုက်သည်။ မုန့်ဟင်းရည်အိုးအဖုံးကို လှုပ်၍ ဇွန်းခွက်ဖြင့် မုန့်ဟင်းရည်ကို ခပ်သွက်သွက် နှစ်ချက် သုံးချက်မွှေလိုက်၏။ ထိုအချိန်တွင် ဆိုင်ရှေ့ဖြတ်သွားသူ နှစ်ယောက် သုံးယောက် ရှိနေသည်။ သွက်လက်သောဟန်၊ တက်ကြွသောအသံဖြင့် ငူဝါနှုတ်က ထွက်ခဲ့ပါလေ၏။

“မုန့်ဟင်းခါးရဦးမယ်နော်။ ပူပူလေး၊ ပူပူလေး။”

အခန်း (၁၈)

အချိန်ဆိုသည်က အရာအားလုံးကို တတိတိ တိုက်စားတတ်သောအရာပါပေတည်း။ ထိုအခါ အချို့အဖြစ်အပျက်များ၊ အကြောင်းကိစ္စများ၊ ခံစားချက်များသည် အချိန်၏တိုက်စားမှုနှင့်အတူ မသိမသာ လျော့ပါးသွားလေ၏။ အချို့လည်း ပျောက်ပျက်သွားလေ၏။ အချို့လည်း အရိပ်ထင်ရုံမျှ ကျန်ခဲ့ပါလေ၏။ ထို့ကြောင့်လည်း အချို့က အချိန်ဖြင့်ကုစားခြင်းသည် အကောင်းဆုံးဖြစ်သည်ဟု ဆိုကြခြင်းဖြစ်ပေလိမ့်မည်။ စက္ကန့်၊ မိနစ်၊ နာရီ၊ နေ့ရက်မှသည် လချီ၍ကြာခဲ့သောအခါ လပွတ္တာရှိ နာဂစ်၏အရိပ်အယောင်များလည်း မွေးမှိန်လာခဲ့ပြီ။

နာဂစ်ဒဏ်ကြောင့် ကျိုးပဲ့ခဲ့သော အပင်များက မိုးစက်များနှင့်အတူ အရွက်နုများ ဝေခွဲလေပြီ။ အရွက်သပ်ထားသလို အရိုးချည်း ထိုးထိုးထောင်ထောင်ဖြစ်နေသော အုန်းပင်များသည်လည်း ရွက်သစ်များဖြင့် စည်ခဲ့လေပြီ။ လန်ခဲ့သောအမိုး၊ ပြိုခဲ့သော အကာ၊ ယိုင်ခဲ့သောအိမ်တို့ကိုလည်း ပြန်လည်ပြင်ဆင်ခဲ့ပြီးလေပြီ။ ဒုက္ခသည်စခန်းများလည်း ပိတ်ခဲ့လေပြီ။ အရာအားလုံးသည် လပွတ္တာတွင် ပုံမှန်နီးပါး ပြန်ဖြစ်ခဲ့ပါပြီ။

“ငုဝါရေ၊ ငုဝါ”

ဆိုင်သိမ်းပြီး၍ အိုးခွက်ပန်းကန်များ ဆေးကြောနေစဉ် အိမ်ရှေ့က ခေါ်သံကြားသဖြင့် ထွက်လာခဲ့၏။

“ဟယ်၊ ဦးအောင်ကျော်ကြီးပါလား၊ လာလေ။ အထဲဝင်။ ထမင်းစားပြီးပြီလား။ ဒီမှာစားလေ။”

ငုဝါက ဦးအောင်ကျော်ကိုတွေ့သောအခါ ဝမ်းသာ အယ်လဲခေါ်သည်။

“ထမင်းကစားပြီးပြီ။ ဟန်စိုးရော”

“ဒီနားခဏသွားတယ်။ အခုတင်ပြန်လာလိမ့်မယ်။”

“ဦးအောင်ကျော် အခုမှ မော်တော်ဆိုက်တာလား။”

“ဟုတ်တယ်။ အတွင်းကောင်နဲ့လိုက်လာလို့။ ရေကျနေတော့ ရေကျော်မမီတော့ဘူး။ ပတ်နေတာနဲ့တင် ကြာနေတာလေ။ ဗိုက် ဆာတာနဲ့ ထမင်းဝင်စားလိုက်တာ။ စားပြီးမှလာခဲ့တာ။”

“ခဏနော်”

ငုဝါက ထိုင်ရာမှထကာ ရေနွေးကြမ်းသွားယူသည်။

“ဟာ ဦးအောင်ကျော်ကြီးပါလားဗျ”

ထိုစဉ် ကိုဟန်စိုး အပြင်မှပြန်လာသည်။ သို့နှင့် သုံးယောက် သား စကားစုံအောင်ပြောကြ၊ မေးကြနှင့် ရွန်းရွန်းဝေတော့၏။

“မင်းတို့ဆီလာတာက ရွာကိုပြန်ခေါ်မလို့ကွ။”

စကားခဏအရပ်မှာ ဦးအောင်ကျော်က ပြန်စသည်။

“မင်းတို့ဒီမှာ အဆင်ပြေချင်လည်းပြေမှာပေါ့၊ ဒါပေမဲ့ အရာတော်ရွာသားဟာ အရာတော်မှာတော့ ပိုအဆင်ပြေမှာပါ ကွာ။ ငါလည်းတွေ့သမျှ ကိုယ့်ရွာသားကို ရွာပြန်ခေါ်ရတယ်။ မဟုတ်ရင် နောင်ဆိုအရာတော်ဆိုတာ ရှိတော့မှာမဟုတ်ဘူး။”

“မင်းတို့လည်းသိတာပဲ။ တို့တစ်ရွာလုံး ဘာကျန်ခဲ့လို့လဲ။ ငါ့ မှာဆို လှေတစ်စင်းပဲကျန်ခဲ့တာ။ ဒါပေမဲ့ ဒီလိုပဲဖြစ်အောင် ရုန်းကန်ရတာပေါ့။ အခု ရွာမှာ မြတ်နိုးသူကုမ္ပဏီကတဲ့ အိမ်တွေ ဆောက်နေတယ်။ ဟို ချွန်းဘက်မှာ အိမ်အလုံး (၅၀) ဆောက်မှာ။ မင်းတို့လို ဘာမှမကျန်တဲ့သူတွေဆို ရမှာလေ။ ပြီးတော့ ဆိုင်ကလုန်း ရှက်တာဆိုလား။ နှစ်ထပ်တိုက်ကြီးနှစ်တိုက် ဆောက်မယ်။ လေလုံ မိုးလုံပေါ့။ ဒီရေအမြင့်ကြီးတက်ရင်တောင် လွတ်မယ်ပြောတယ်။ နောက် ရေဆိပ်တံတားကလည်း လုပ်ငန်းပြန်စနေပြီ။”

ဦးအောင်ကျော်က ရွာမှာဆောင်ရွက်နေသည်များကို အားတက်သရောပြောပြ၏။ ကိုဟန်စိုးတို့လင်မယား ပါးစပ် အဟောင်းသားဖြင့် နားထောင်၏။

“နောက်တစ်ခု မင်းကိုပြန်လာစေချင်တာက အရင်တုန်းက တို့ရွာမှာ အကြောင်းကိစ္စရှိတိုင်း မင်းနဲ့ငါပဲ တိုင်ပင်လုပ်နေရတာ။ အထူးသဖြင့် လူငယ်တွေနဲ့ပတ်သက်ရင် မင်းပဲဦးဆောင်လုပ်ခဲ့ တာ။ အခုကျတော့ ငါ့မှာပေါင်းစရာမရှိ၊ တိုင်ပင်ဖော် တိုင်ပင်ဖက် မရှိ။ ပြီးတော့ မင်းက အသင်းအဖွဲ့တွေနဲ့ လုပ်ခဲ့တာဆိုတော့ အခုများ NGO ဆိုတာတွေက ခြေချင်းကို လိမ်နေတာပဲ။ အစိုးရကလည်း စာရင်းတွေကောက်၊ အကူအညီ အထောက်အပံ့ တွေပေးဖို့ လုပ်နေတာလေ။ ကိုယ့်ရပ်ကိုယ့်ရွာကတော့ ကောင်းတာ ပေါ့ကွာ။ တစ်ခုရှိတာက လူတွေ ရေကြည်ရာ မြက်နုရာရှာပြီး သွားကြကြွေးဆိုရင် တို့ရွာတွေ၊ မြို့တွေ၊ နိုင်ငံတွေ ပျက်ပြီပေါ့။”

နောက်ဆုံးပိတ် ဦးအောင်ကျော်ပြောသောစကားတွေက ကိုဟန်စိုးရင်ကို တိုက်ရိုက်ထိသွားသည်။ လူတစ်ကိုယ်လုံးပင်

တွန့်ခနဲ ဖြစ်သွားလေသလား ထင်ရ၏။ စကားလုံးဖြင့်ရိုက်သည် ဆိုသည်မှာ ဤသည်ကိုဆိုလေသည်လား။

* * *

တကယ်ဆိုလျှင်လည်း ဦးအောင်ကျော်ပြောသည်မှာ မှန်ပါသည်။ နာဂစ် ဆိုင်ကလုန်းမုန်တိုင်းကြီးကြောင့် လပွတ္တာမြို့သို့ ဒုက္ခသည်ပေါင်း သောင်းချီ၍ ရောက်လာခဲ့ကြသည်။ မြို့ပေါ်မှ တာဝန်ရှိသူများ၊ စေတနာရှိသူများ တွေးခဲ့ ထင်ခဲ့သည်က ထောင်ဂဏန်းမျှဆိုလျှင်ပင် လွန်လှပြီ။ တကယ်ရောက်လာသောအခါ ဒုက္ခသည်က မြို့နေလူထုနီးပါးမျှ ဖြစ်ခဲ့၏။ စာရင်းများက မြို့ပေါ်ရှိ ဒုက္ခသည် စခန်း(၄၀) ကျော်သို့ ဒုက္ခသည်ပေါင်း ခြောက်သောင်းကျော် ရောက်ရှိခဲ့သည်ဟုသိရသည်။ ထိုအခါ အမှန်တကယ်ပင် မနိုင်မနင်း ဖြစ်ခဲ့ရပါလေ၏။ လပွတ္တာမြို့ပေါ်ရှိ လေးထပ်ကျောင်းတစ်ခုတည်းတွင်ပင် ဒုက္ခသည်ပေါင်း ခုနစ်ထောင်ကျော်ရှိခဲ့သည်။

စေတနာရှင်၊ အလှူရှင်များ မည်မျှပင်များသည် ဆိုစေဦး၊ နိုင်ငံတော်နှင့် နိုင်ငံတကာက မည်မျှပင်ပံ့ပိုးသည် ဆိုစေဦး၊ နေ့ချင်းညချင်း ထွက်ပေါ်ရောက်ရှိလာသည့် ထိုမျှသော လူဦးရေပမာဏအတွက် အဆင်ပြေအောင် ဖန်တီးပေးနိုင်ရန်မှာ အခက်အခဲ ရှိခဲ့သည်မှာ အမှန်ပင်။ အခြားကိစ္စများကို ထည့်မတွက်နှင့်ဦး။ သန့်ရှင်းရေးကိစ္စတစ်ခုတည်းနှင့်ပင် ခေါင်းခဲစရာဖြစ်ခဲ့သည်။ ထိုစဉ်က လပွတ္တာတစ်မြို့လုံး အညစ်အကြေးများဖြင့် နံစော်နေခဲ့ပါသည်ဆိုလျှင် ထိုစကားသည် အတိသယဝုတ္တိမမြောက်။ အချို့မြို့ခံများဆိုလျှင် အခြားမြို့များရှိ ဆွေမျိုးဉာတိ၊ အသိမိတ်ဆွေများထံ ခေတ္တပြောင်းရွှေ့နေထိုင်ရန်ပင် စီစဉ်နေပြီးဖြစ်သည်။

ဒုက္ခသည်များ၏ ကျန်းမာရေး၊ လုံခြုံရေး၊ အုပ်ချုပ်ရေးကိစ္စများကလည်း တာဝန်ယူဆောင်ရွက်ရသူတို့အတွက် ခေါင်းခဲစရာပင်ဖြစ်သည်။ ပြီးတော့ ပြင်းထန်သောစိတ်ဒဏ်ရာ၊ ကိုယ်ဒဏ်ရာ ရထားကြသူတွေ။ ထိုအခါ တစ်ချက်အမှားမခံ၊ ယင်နားမခံ ဆိုသလို ဖြစ်နေသည်။ မြို့ခံလူထုမှာ အမြဲသတိရှိနေရ၏။ တာဝန်ရှိသူများကလည်း အစဉ်သတိရှိနေရလေ၏။ လပွတ္တာမြို့ပေါ်တွင် ဒုက္ခသည်များ အဆမတန်ဖြစ်လာသောအခါ ဒုက္ခသည်အဖြစ် ထပ်မံရောက်ရှိလာသည့် ကမ်းကပ်မည့်မော်တော်များကို ကမ်းကပ်မခံတော့ဘဲ အခြားမြို့ရှိ ဒုက္ခသည်စခန်းများသို့ ဆက်လက်မောင်းနှင်ပါရန် မေတ္တာရပ်ခံရ၏။ ဒုက္ခသည်စခန်းများအနက် အမိုးအကာ လုံခြုံမှုနည်းပါးသော ဘုရား၊ စေတီများမှ ဒုက္ခသည်များကို မြောင်းမြ၊ ပုသိမ်စသောမြို့များရှိ ဒုက္ခသည်စခန်းများထံ ရွှေ့ပြောင်းပေးရ၏။

ဒုက္ခသည်များအတွက် လပွတ္တာမြို့မှ မြောင်းမြဘက်သို့ ထွက်သော ကားလမ်းဘေး သုံးမိုင်၊ ငါးမိုင်တို့တွင် ဒုက္ခသည်စခန်းများဆောက်လုပ်ကာ စာသင်ကျောင်းများ၊ ဘုန်းတော်ကြီးကျောင်းများမှ ဒုက္ခသည်များကို ပြောင်းရွှေ့နေရာချထားပေးခဲ့ရသည်။ ထို့ကြောင့်လည်း ယခုဆိုပါလျှင် လပွတ္တာမြို့ပေါ်ဝယ် ဒုက္ခသည်စခန်းဟူ၍ မရှိတော့ချေ။ ကိုယ့်ရပ်ဌာနီသို့ တဖွဲဖွဲပြန်ကြသူများက ပို၍များလာသည်။ လုံးဝမဖြစ်နိုင်သောသူတို့သာ သုံးမိုင်၊ ငါးမိုင်စခန်းများတွင် ကျန်ရစ်ပါ၏။

* * *

ဦးအောင်ကျော်ပြန်သွားပြီးနောက်ဝယ် ကိုဟန်စိုးနှင့် ငှက်တို့ဇနီးမောင်နှံ နှုတ်ဆိတ်၍ကျန်ခဲ့ပါ၏။ ရင်ထဲတွင် အတွေး

ကိုယ်စီက ညီချင်မှညီနိုင်မည်။ သို့သော် အရာတော်ဆီသို့ မှန်းဆခြင်းကမူ တူညီလေမည်။ ကိုယ့်ရပ် ကိုယ့်ရေ ကိုယ့်မွေးမြေကို မေ့ကောင်းပါ၏လော။ သည်အရပ်ဝယ် ဇာတိပြတ်ကြွေ သေလွန်ခဲ့သူတို့ကိုမှ အားမနာလေရောသလား။ ဦးအောင်ကျော်ဆိုခဲ့သကဲ့သို့ ရေကြည်ရာမြက်နုရာရှာပြီး သွားကြကြေးဆိုပါလျှင် ကြာသော် မြို့များ၊ ရွာများ၊ နိုင်ငံများသည် တောကြီးမျက်မည်းနှင့် ချုံအထပ်ထပ်လွှမ်းခြုံရာတို့သာဖြစ်တော့လေမည် မဟုတ်ပါလော။ သူ့မြေမှာ ဖြူပြာပွင့်လျှင်ဖြင့် ငါ့မြေမှာ နီဝါတင့်ရမပေါ့ ဆိုသော စိတ်မျိုးထားသင့်ပါသည်ကောဟူသည့် အတွေးကိုယ်စီဖြင့် ကိုဟန်စိုးနှင့် ငှက်တို့ နှုတ်ဆိတ်ခဲ့ပါသတည်း။

ယခင်က ဒုက္ခသလာဖုံးခဲ့သော မျက်လုံးများသည် ယခုမှ အမြင်ကြည်ခဲ့ပါ၏။ ကိုယ့်ရပ်ကိုယ့်ရွာကို ရွာပျက်ကြီးဟု မြင်ခဲ့သောအမြင်၊ တစ်ဝမ်းတစ်ခါးဖြင့် ဘယ်အရပ်မှာရှာစားစားဟု ထင်ခဲ့သောအထင်ကို ပြန်လည်သုံးသပ်သင့်ပြီဟုလည်း တွေးမိပါတော့၏။

ဟုတ်သည်။ အရာတော်သည် ပျက်ခဲ့ပါသောရွာတည်း။

ဟုတ်သည်။ အရာတော်တွင် ကုန်းကောက်စရာမရှိတော့အောင် ဘဝပျက်ခဲ့ရသည်။

သို့စေကာမူ အရာတော်ကရှိနေရဦးမည်။ သူတစ်ပါးတို့က ရွာကိုလာ၍ တည်ဆောက်ပေးနေချိန်တွင် ကိုယ်တွေက ကိုယ့်ဘဝကို အခြားတစ်ပါးတွင် တည်ဆောက်သင့်ပါ၏လော။ တစ်ချိန်တစ်ခါဆီက ကိုယ်ဦးစီးဦးဆောင်လုပ်ကာ ရပ်အကျိုး ရွာအရေး ဖော်ဆောင်ပေးခဲ့ပါလျက် ယခုကဲ့သို့ မဖြစ်မနေ ပြန်လည်

တည်ထောင်ရမည့် အချိန်တွင်မှ ကိုယ်နှင့်မဆိုင်သလိုနေ၍၊ တွေး၍၊ ပြော၍သင့်ပါမည်လော။ ထိုထိုသော လောပေါင်းများစွာက ကိုဟန်စိုး၏ အတွေးကိုလွှမ်းမိုးပါလေ၏။

* * *

ညနေစောင်းခဲ့ပြီ။ အခါတစ်ပါးကဲ့သို့ မနက်ဖြန်ဈေးရောင်းရန်အတွက် ကြိုတင်ပြင်ဆင်သည်ကိုမမြင်ရ။ မမြင်ရရုံမျှမက ရှိလေသမျှသော အိုးခွက်ပန်းကန်တို့ကို ဆေးကြောနေသည်ကို တွေ့ရသောအခါ ကိုဟန်စိုး စိတ်ထဲမလုံမလဲဖြစ်လာသည်။ သည်လင် သည်မယားဖြင့် ကူဖော်လောင်ဖက်ပင်မပေးနိုင်ဘဲ ကိုယ်က ငေးမှိုင်နေသည်ကို ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် သတိထားမိလေသောအခါ ဇနီးဖြစ်သူကို အားနာလာမိပါ၏။

“ငါးပြုတ်ပြီးပြီလား၊ ဘာလုပ်ပေးရဦးမလဲ။”

ကိုဟန်စိုး၏အမေးကို ငှက်တို့အံ့သြတကြီးအကြည့်ဖြင့် တုံ့ပြန်သည်။ ယခုမှ သည်စကားမျိုးဆိုသည်ကို အံ့သြသောအကြည့်။

“မလုပ်တော့ဘူးလေ။ အရာတော်ကိုပြန်ကြမယ် မဟုတ်လား။ မနက်ဖြန်သွားကြတာပေါ့။”

အံ့သြမဆုံးသောအကြည့်ဖြင့် ငှက်တို့ကြည့်မိပါ၏။ တစ်ဆက်တည်းမှာပင် ဇနီးဖြစ်သူကို တင်းကျပ်စွာ ပွေ့ဖက်မိပါသတည်း။

အခန်း (၁၉)

ပုလဲစန်းသည် ထုံးစံအတိုင်း ပုလဲဆိပ်မှ နံနက်ခုနစ်နာရီ တွင်ထွက်ခဲ့ပါ၏။ သည်ရေကြောတွင် ပုံမှန်အတိုင်း ခုတ်မောင်းကာ ညနေစောင်းတွင် အရာတော်ကိုရောက်ခဲ့သည်။ မိုးရာသီမို့ မိုး သက်လေနှင့်က ရှိဆဲ။ အရာတော်ကမ်းသို့အကပ်တွင် မိုးက တဖြောင်းဖြောင်း ရွာချပါလေ၏။ သောင်ဒူမြစ်ပြင်ဝယ် ပုလဲလုံး တို့ကြချလိုက်သကဲ့သို့ မိုးစက်များရေပြင်အပေါ် သက်ဆင်းနေပါ သည်။ ကိုဟန်စိုးတို့ပြန်လာပြီဆိုသောသတင်းက တစ်ခဏအတွင်း မှာပင် ပြန့်သွားသည်။ ဦးအောင်ကျော်တစ်ယောက် အပြီးအလွှား ရောက်လာ၏။ သွားစဉ်က လက်ချည်းဗလာဖြစ်သော်ငြား ယခုမူ အထုပ်အပိုးနှင့်၊ တောင်းနှင့် ပလုံးနှင့်မို့ ဟိုလူကူသယ်၊ သည်လူ ကူသယ် သယ်ရသည်။

သယ်သာသယ်ရသည်၊ ဘယ်သို့ပို့ရမည်နည်း။ ကိစ္စမရှိ၊ အား မငယ်။ ယခင်ကတည်းကအဖြေထွက်ပြီး ပုစ္ဆာတစ်ပုဒ်ကို တွက်ရ သည့်နှယ် ကိုဟန်စိုးတို့ရင်မခုန်ပါ။ ဘယ်သို့ပို့ရမည်နည်း။ ကိုယ့် အိမ်နေရာသို့ ပို့ရန်သာရှိပေ၏။ မည်မျှပင် ပြင်ဆင်လာသည်ဆိုငြား၊ အိမ်နေရာရောက်သောအခါ ရင်ထဲတွင်သိမ့်ခနဲဖြစ်မိသည်ကိုတော့ မညာလိုပါ။ မငြင်းလိုပါ။ ပစ္စည်းများကိုစုပုံကာ ပုံထားပြီး တာလပတ်စဖြင့် အုပ်ထားလိုက်သည်။ လုံခြုံလေပြီတည်း။ လူတွေ ကတော့ သည်တစ်ည အဆင်ပြေရာမှာ အိပ်ကြပေရော။

* * *

ဟိုက သည်က လာကြ မေးကြနှင့် သည်နားတစ်ဝိုက်တွင် လူစည်နေသည်။ အော် ကိုယ့်ရပ်နှင့်ကိုယ့်ရွာဆိုတော့လည်း စိုစိုပြည်ပြည် ရှိလေသည်တကား။

“ရွာကိုပြန်ရောက်ကြတော့ ဘာမှမရှိကြဘူးလေ။ လှေမရှိ၊ ပိုက်မရှိ။ အလုပ်မရှိပေါ့။ အဲဒါနဲ့ သူတို့တိုင်ပင်ကြရင်းနဲ့ အခု ရွာမှာ သုံးသောင်းချေး၊ ခြောက်ရာဆပ်ဆိုတာပေါ်နေတယ်”

“ဘာလဲ ဦးအောင်ကျော်ရဲ့၊ သုံးသောင်းချေး၊ ခြောက်ရာ ဆပ်ဆိုတာ။”

ဦးအောင်ကျော်စကားကို ကိုဟန်စိုးက နားမရှင်းသဖြင့် ပြန်မေးသည်။

“ဒီလိုကွာ လူတွေမှာ လုပ်စရာကလည်းမရှိ၊ ရင်းစရာ လည်းမရှိ၊ စားစရာလည်းမရှိဆိုတော့ အဟုတ်တို့လူစုက ပိုက်ဆံ ထုတ်ချေးတယ်။ သူတို့လေးငါးယောက်ကစပြီး မတည်တာပေါ့ကွာ။ ပြီးတော့ တစ်ယောက်ကို သုံးသောင်းထုတ်ချေးတယ်။ အဲဒီ သုံး သောင်းကိုယူတဲ့သူက တစ်နေ့ခြောက်ရာ ပြန်ဆပ်ရမယ်။ နှစ်လ ဆပ်ဆိုတော့ နှစ်လပြည့်ရင် သုံးသောင်းခြောက်ထောင် ဖြစ်ရော ပေါ့ကွာ။”

အဟုတ် ဆိုသည်က ရွာမှာငွေကြေးတောင့်တင်းသည့်သူ။ နာဂစ်ကြောင့် တစ်ရွာလုံးကုန်ခဲ့စဉ်က ရှားရှားပါးပါး ကျန်ခဲ့သော အိမ်သုံးအိမ်တွင် တစ်အိမ်အပါအဝင်ဖြစ်၏။ ရေတွေတက်၊ လေ တွေတိုက်ကာ တစ်ရွာလုံးဒုက္ခတွေရောက်စဉ်က သူ့အိမ်မှာခိုလှုံဖို့ လာသူများကို အားမနာ လျှာမကျိုး တံခါးပင်ဖွင့်မပေး။ သို့စေကာ မူ ငွေကြေးပြည့်စုံသူမို့ ရွာထဲက ငွေလိုသူအများနှင့်လည်း မကင်း။

ဦးအောင်ကျော်တို့ ကိုဟန်စိုးတို့ကဲ့သို့ ရပ်ရေးရွာရေးကို ဆောင်ရွက်ရန်လည်း စိတ်ဝင်စားသူမဟုတ်။ သို့သော် ငွေရမည့်လမ်းကို နည်းမျိုးစုံဖြင့် ကြံတတ် ဖန်တတ်သူဖြစ်၏။

“ဟင်”

ကိုဟန်စိုးက အထူးတဆန်းဖြစ်နေ၏။

“ဒီလိုကွာ အဲဒီလိုဆိုတော့ တစ်ဖက်ကကြည့်ရင် ငွေချေးတဲ့သူက တစ်ဆယ်တိုးရတာပေါ့ကွာ။ ပြီးတော့ နေ့တိုင်းသွင်းရတော့ သူ့အတွက်က ဆုံးဖို့နည်းတာပေါ့။ ယူတဲ့လူဘက်က ကြည့်တော့လည်း တစ်နေ့ခြောက်ရာဆိုတော့ မထောင်းတာဘူးပေါ့။ နှစ်လပြည့်ရင် အတိုးရောအရင်းပါ ဆပ်ပြီးဖြစ်နေတော့ ဝန်တာမပိဘူးပေါ့။”

“ဟုတ်တော့ဟုတ်ပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ ရေရှည်မှာလွယ်ပါ့မလား။ တစ်နေ့ခြောက်ရာကို နေ့တိုင်းသွင်းရမှာဆိုတော့”

ကိုဟန်စိုးက တွေးတွေးဆဆဖြင့် မေး၏။

“အေးလေ၊ ငါလည်း အရှည်ကိုတွေးကြည့်တာ သိပ်တော့မလွယ်ဘူးကွ။ ဒါပေမဲ့ အခုလောလောဆယ်တော့ လွယ်လွယ်ရတော့ လွယ်လွယ်ယူနေကြတာပဲ။ အခုတောင် တစ်လမပြည့်သေးဘူး။ ရက်ပျက်တဲ့လူရှိနေပြီ။”

ဦးအောင်ကျော်၏စကားအဆုံးတွင် ကိုဟန်စိုးသက်ပြင်းတစ်ချက်ချလိုက်မိပါ၏။ လွယ်လွယ်ရ လွယ်လွယ်ယူ လွယ်လွယ်သုံး ဆိုလျှင်ဖြင့် ခက်ချေရော့မည်။ သို့စေကာမူ ကိုယ်တွေ့ရောမည်သို့ရပ်တည်မည်နည်းဟူသောအတွေးက ခေါင်းထဲဝင်လာ၏။ ဒုတိယမြောက်သက်ပြင်းကို ချရပြန်ပါသတည်း။

* * *

နောက်နေ့နံနက်လင်းသည်မှစ၍ နေစရာအတွက် ပြင်ရတော့သည်။ ကိုဟန်စိုး၏အိမ်နေရာက လမ်းမတန်းမို့ လူကြိုက်များ၏။ ထို့ကြောင့် ထိုနေရာကလေးကို ဝယ်ယူလိုသူရှိကရောင်းရန် ဆုံးဖြတ်လိုက်သည်။ အမှန်ဆိုရလျှင် အရာအားလုံး ဆုံးရှုံးခဲ့သောနေရာတွင် ပြန်မနေလိုတော့သည်လည်းပါသည်။ ငှက်ကို တိုင်ပင်သောအခါတွင်လည်း လင်မယားနှစ်ယောက် စိတ်တူကိုယ်မျှဖြစ်ခဲ့ရသည်။ နေစရာအတွက်မူ ယခင်က ငါးပိစည့်ဆောက်ခဲ့သောနေရာတွင်ဆောက်ရန် တိုင်ပင်ရ၏။ ရေဆင်းတံတားမှ အတက်လမ်းတွင် ယခင်က ငါးပိစည့်ရှိသည်။ ယခုတွင်မူ ကွက်လပ်သာကျန်ခဲ့ပါတော့၏။ ထို ကွက်လပ်မြေပြင်ဝယ် နေစရာကိုဖန်တီးရမည်။ လိုအပ်သော အိမ်ဆောက်ပစ္စည်းများကို စုဆောင်းရပါသည်။ အိမ်ဆောက်ပစ္စည်းများဆိုသဖြင့် ကြီးကြီးကျယ်ကျယ်တော့မဟုတ်။ မဒမတိုင်၊ ဝါး၊ နှီး၊ သံနှင့် အခင်းဖျာတို့သာတည်း။

* * *

လပတ္တမာ ရွာပြန်တော့မည်ဆိုသောအခါ အသိမိတ်ဆွေတို့ကို နှုတ်ဆက်သည်။ အသိပေး နှုတ်ဆက်ရုံမျှ ဖြစ်သော်လည်း သူတို့က မနေ။ ကိုယ်တွေ့ကို လက်ချည်း၊ နှုတ်ချည်းနှင့် နှုတ်မဆက်။ အားနာပါသဖြင့် တောင်းပန်လည်း မရ။ သူတို့ တတ်စွမ်းသမျှ ထောက်ပံ့ကြသောအခါ ဝမ်းနည်းဝမ်းသာဖြစ်ရ၏။ ရှက်လည်းရှက်၊ အားလည်းနာရ၏။ ကျေးဇူးစကားကိုသာ အတွင်ဆိုခဲ့ရပါတော့သည်။ အားလုံးထဲတွင် ကိုဝင်းဆွေက အဆိုးဆုံးဟု ဆိုရပါမည်။ ကိုဟန်စိုးအတွက် လပတ္တမာ အရင်းနှီးဆုံးက ကိုဝင်းဆွေပင်

ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့်လည်း အရာတော်သို့ ပြန်တော့မည်ဟု ဆုံးဖြတ်ပြီးသောအခါ ကိုဝင်းဆွေကို ဦးဆုံးအသိပေး နှုတ်ဆက် ဖြစ်ခဲ့သည်။

“ဘာ။ ဘယ်လို ကိုဟန်စိုး။ တကယ်ပြန်တော့မှာလား။ ခင်ဗျားကဗျာ ဆိုင်းမဆင့် ဗုံမဆင့်နဲ့။”

“ဟုတ်တယ် ကိုဝင်းဆွေရေ။ နေ့ခင်းက ဦးအောင်ကျော်ကြီး လာပြောတော့ ကျွန်တော်လည်းတွေးကြည့်တာ။ ကျွန်တော်က ရွာ အပေါ်မှာ တာဝန်မကျေသလိုဖြစ်နေတယ်။ တကယ်တော့ အရာတော်သားဟာ အရာတော်အတွက်တော့ တာဝန်ရှိတာပေါ့ ဗျာ။ ပြီးတော့ ခုလိုပြန်လည်တည်ဆောက်နေတဲ့ အချိန်မှာ ပိုလို့ တောင် လိုအပ်သေးတာပေါ့ဗျာ။ အမျိုးသမီးကိုယ်တိုင်ကလည်း ပြန်ချင်တော့ အဲဒါနဲ့ ပြန်ကြမယ်လို့ ဆုံးဖြတ်လိုက်တာ။”

“အေးဗျာ၊ ခင်ဗျားပြောတော့လည်း ဟုတ်တာပါပဲ။ ဒီမှာ ခင်ဗျားရှိနေတော့လည်း ကျွန်တော်တို့အတွက် တစ်အားရှိတာ ပေါ့ဗျာ။ ဒီကာလမှာ ခင်ဗျားတို့လို လူမှုရေးစိတ်ရှိတဲ့ သူ တစ်ယောက်ရဲ့ အင်အားကလည်း နည်းနည်းနောနောမှ မဟုတ် တာ။ တစ်ဖက်မှာလည်း ခင်ဗျားရပ်၊ ခင်ဗျားရွာ၊ ခင်ဗျားမိသားစု အတွက် ရှိနေသေးတာပဲ။”

ကိုဝင်းဆွေက လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်တစ်ယောက် လက်တွဲပြုတ် သဖြင့် အားငယ်စကားဆိုသည်။

“အဲဒီတော့ ခင်ဗျားကို ကျွန်တော်အကူအညီတစ်ခုပေးမယ်။ ခင်ဗျား ဒါကိုတော့ မငြင်းနဲ့။”

“ဘာမို့လဲ ကိုဝင်းဆွေ။ ကျွန်တော့်အတွက် ဘာမှမလိုပါ ဘူးဗျာ။”

“အဲဒါကြောင့် ခင်ဗျားကိုမငြင်းနဲ့လို့ပြောတာပေါ့။ ဒီမှာ ကိုဟန်စိုး။ ဘာမှမကျန်တော့အောင် ဆုံးရှုံးခဲ့သူအတွက် ဆိုရရင် သူ့အထိရောက်သွားခဲ့တဲ့သူအတွက် မလိုဘူးဆိုတာ ဘာရှိလို့ လဲဗျာ။ အကုန်လုံးက လိုနေတာပဲ။ ကျွန်တော်ကလည်း ကျွန်တော် တတ်နိုင်သရွေ့ပဲ ကူရတာ။ လုံလောက်အောင်တော့ မဟုတ်ဘူး ပေါ့ဗျာ။”

“ကျွန်တော်သိပါတယ် ကိုဝင်းဆွေရယ်။ ခင်ဗျားမှာလည်း ပြန်ပြီးထူထောင်ရမှာတွေက နည်းတာမှမဟုတ်တာ။ ကျွန်တော့် အတွက် ဝန်မလေးစေချင်လို့ပါ။”

“ကဲ စကားချည်းကောင်းနေလို့မဖြစ်ဘူး။ ဒီမှာ ငွေ တစ်သောင်း။ အဲဒါက ကျွန်တော်ကူညီတာ။ ဒီမှာတစ်သိန်း။ ဒီငွေ ကတော့ ကူတာမဟုတ်ဘူး၊ ချေးတာ။ ဒါပေမဲ့ ဘာအတိုးမှ ပေး စရာမလိုဘူး။ ပြီးတော့ ဘယ်တော့မှဖြစ်ဖြစ် ပြန်ပေးလို့ရတယ်။ ဟုတ်လား။”

ကိုဟန်စိုးက ကိုဝင်းဆွေကို တအံ့တဩကြည့်ရုံမှတစ်ပါး ဘာတစ်ခွန်းမှပြန်မပြောနိုင်။ ရင်ထဲမှာ လှိုင်းထဆို့နှင့်လာသော စကားတို့က ပါးစပ်ဖျားဝယ် အသံမဖြစ်။ တုန်ရင်သောလက် အစုံဖြင့် လက်ခံယူခဲ့ရပါတော့၏။

* * *

အိမ်ဆောက်လုပ်ခြင်းက တစ်နေ့တည်းနှင့်ပင်ပြီးပါသည်။ လက်သမား အထူးအထွေမပါ။ အင်ဂျင်နီယာ တစ်စုံတစ်ယောက် မရှိဘဲနှင့် ညနေတွင် မဒေမတိုင်ထူ၊ ဝါးဖျာခင်း၊ တာပေါ်လင်စမိုး၊ တာပေါ်လင်စကာသော အိမ်တစ်လုံးပြီးမြောက်ခဲ့ပါ၏။ ကြက်

တစ်ကောင်နှင့် ပဲဟင်းတစ်အိုးဖြင့် အိမ်ဆောက်သူကို ခေါင်း
မဖော်နိုင်အောင် ဧည့်ခံခဲ့ပါသတည်း။ ဘာမျှပင်မဟုတ်စေကာမူ။
လက်ထဲတွင်ရှိသော ငွေစက္ကူများကဖြင့် အတော်ပင်ပါးခဲ့ပြီ။

* * *

အိမ်ပြီးသည်နှင့် နောက်တစ်နေ့တွင်ပင် NGO အဖွဲ့တစ်ဖွဲ့
ဖြစ်သော Agra-Myanmar အဖွဲ့က ဒီရေတောများပြန်လည်
ထူထောင်ရေးအတွက် ကိုဟန်စိုးကို ကမ်းလှမ်းသည်။

သဘာဝဘေးဟူသည်က တားဆီး၍ရကောင်းသော အရာ
မဟုတ်။ သည်နေ့မဟုတ်သော်မှ နောက်နေ့ဖြစ်နိုင်သည်။ သည်နှစ်
မဟုတ်သော်မှ နောက်နှစ်ဖြစ်နိုင်သေးသည်။ သေချာသည်က
တစ်ချိန်မဟုတ်တစ်ချိန်မှာ မလွဲဧကန်ဖြစ်ပါလိမ့်မည်။ ယခုမူ
တစ်သက်တွင်တစ်ခါ ကြုံဖူးရန်ဝေးစွ၊ ကြားမျှပင်မကြားဖူးခဲ့ပါ
သောဘေးဖြင့် ကြုံခဲ့ကြလေပြီ။ သဘာဝဘေးကိုမဖြစ်ပါနှင့်ဟု
တားဆီး၍မရပါသော်လည်း ကြိုတင်ကာကွယ်၍မူ ရနိုင်ပါသည်။
လွန်ခဲ့သောသုံးနှစ်ခန့်က ဆူနာမီလှိုင်းများဖြစ်ပေါ်ခဲ့သည့်
အင်ဒိုနီးရှားနိုင်ငံ အာချေးငလျင်တွင် သဘာဝအတားအဆီးမရှိသည့်
နေရာများ၌ ဆုံးရှုံးမှုများ ကြီးမားခဲ့သော်လည်း ဒီရေတောများရှိနေ
သည့် အရပ်ဒေသများဝယ် များစွာသက်သာခဲ့သည်က သက်သေ
ဖြစ်သည်။ ယခုလည်း ကိုဌေးဝင်းတို့မိသားစု၊ ကိုဟန်စိုး၊ မင်းမင်း
အပါအဝင် အသက်မသေခဲ့သူများကို ကယ်တင်ခဲ့သည်က
သစ်တော သစ်ပင်များဖြစ်လေသည်။ ထို့ကြောင့် သည်အရပ် သည်
ဒေသတွင် ဖြစ်ထွန်းပေါက်ရောက်သော ဒီရေတောများကို ပြုစု

ပျိုးထောင်ရမည် စသည်ဖြင့် ပညာပေးစည်းရုံးရင်း ကိုဟန်စိုးကို
ဒီရေတောပျိုးပင်ပေါက်များ ပြုစုပျိုးထောင်ရန်၊ ထွက်ရှိသော
ပျိုးပင်များကို ၎င်းတို့အဖွဲ့မှဝယ်ယူရန် စသည်ဖြင့် ကမ်းလှမ်းကြ
သည်။

ဝမ်းသာမိပါသည်။ အားတက်မိပါသည်။ တစ်ဖက်တစ်လမ်း
က ဝင်ငွေရမည်ဖြစ်သဖြင့် ဝမ်းမြောက်ပါ၏။ မိမိရပ်ရွာဖွံ့ဖြိုး
တိုးတက်ရေးမို့ ဝမ်းသာပါ၏။ မိမိဈေးကွက်ဝယ် သေချာသော
ဝယ်ယူရှိသဖြင့် အားတက်ပါ၏။ သို့စေကာမူ ထိုပျိုးပင်များသည်
ပဒေသာပင်နှယ် မြေက အလိုလိုပေါက်လာမည်မဟုတ်။ ပျိုးခြံတစ်ခု၊
ပျိုးအိတ်များ၊ ပျိုးပင်အတွက် သင့်လျော်သော မြေဆွေး၊ မျိုးစေ့၊
အလုပ်သမား စသည်တို့အတွက် အရင်းအနှီး။ ဤသည်ကိုမည်သို့
ဖြေရှင်းရပါမည်နည်း။

ယခုပင် ကိုဝင်းဆွေကို ပြန်လည်ပေးဆပ်ရန် ငွေတစ်သိန်း
က အကြွေးအဖြစ် တင်ရှိနေလေပြီ။ မည်သည့်ငွေကြေးဖြင့် အရင်း
အနှီးပြုရအံ့နည်း။ တွေးရင်း အဖြေကမထွက်။ နောက်ဆုံးတွင်မူ
မတတ်သာသည့်အဆုံး အဟုတ်တို့ထံသို့သာ ပြေးရတော့မည်ဟု
တွေးလိုက်မိပါ၏။

ဘဝကိုသုညမှစရသည် မဟုတ်။ ဘာမျှမရှိသည်ကို
အကြွေးယူ၍ အနုတ်မှစရတော့မည်တည်း။

အခန်း (၂၀)

အရာတော်တွင် ပထမဆုံးဆောက်လုပ်သည်က တန်ဖိုးနည်းအိမ်ရာများဖြစ်သည်။ အရှေ့ဘက်ချွန်းထိပ်ပိုင်း သမုတောစုအနီးတွင် မြတ်နိုးသူကုမ္ပဏီက တန်ဖိုးနည်းအိမ်ရာ အလုံးငါးဆယ်ကို ဆောက်လုပ်ခဲ့သည်။ တန်ဖိုးနည်းအိမ်ရာဆိုသော်လည်း တန်ဖိုးမနည်းပါ။ သစ်တိုင်၊ ပျဉ်ခင်း၊ ပျဉ်ထောင်ကာ၊ သွပ်မိုးနှင့်။ နေအိမ်သာမက အိမ်သာပင် ပါလိုက်သေးသည်။ ထိုအိမ်များသည် ရွာလယ်လမ်းမနှင့် တစ်ဆက်တည်းဖြစ်၏။ လမ်းမကို မျက်နှာချင်းဆိုင်လျက် ဆယ်အိမ်တစ်စုလျှင် လမ်းတစ်လမ်းခြားကာ ဆောက်လုပ်ထားသည်။ လမ်း၏ ညာဘက်ခြမ်းအိမ်များနှင့်ကျောခိုင်းကာ သောင်ဒူမြစ်ဘက်သို့ မျက်နှာမူ၍ တစ်တန်းဆောက်ထားသည်။ ထိုအိမ်စုကို မြတ်နိုးသူအိမ်စုဟု အလွယ်တကူပင် ခေါ်ကြပါ၏။

သောင်ဒူမြစ်အတိုင်း စုန်ဆင်းလာ၍ အရာတော်ဘက်သို့ ချိုးကွေ့လိုက်သည်နှင့် ညီညီညာညာ စီတန်းနေသော သွပ်မိုးဖွေးဖွေးဖြင့် အိမ်ရာသစ်သည် စိတ်ချမ်းမြေ့စရာကောင်းလှပါသည်။

နေရာချထားသောအခါတွင်လည်း အားလုံးက တရားမျှတစွာ ဦးစားပေးချထားကြသည်။ ကိုယ့်ရွာနှင့်ကိုယ်မို့ မည်သူက အချို့တဲ့ဆုံးဆိုသည်ကို သိပြီးဖြစ်ရာ အခက်အခဲကြီးစွာမဖြစ်ပါချေ။ အချို့တဲ့ဆုံးမိသားစုများကို ပေးလိုက်ပါ၏။

နောက်တစ်ခုက မုန်တိုင်းဒဏ်ခံ အဆောက်အအုံများဖြစ်သည်။ ထိုအဆောက်အအုံများမှာ ရွာမြောက်ဘက်ကမ်းနှင့်ဝေးရာတွင် ဆောက်လုပ်ထားပါ၏။ နှစ်လုံးဆောက်လုပ်ပေးရာတွင် နှစ်လုံးစလုံး ချွန်းပိုင်းတွင်ရှိသည်။ တစ်လုံးက မြတ်နိုးသူအိမ်စုနှင့်နီးကာ တစ်လုံးက စာသင်ကျောင်းနှင့်နီးသည်။ လူအများက ရှက်တာဟုအလွယ်ခေါ်သော Cyclone Shelter များမှာ နှစ်ထပ်ဖြစ်သည်။ လိုအပ်ပါက အမိုးပေါ်အထိ အလွယ်တကူတက်နိုင်ရန် လှေကားများရှိသည်။ အမိုးကကွန်ကရစ်ဖြစ်ပြီး၊ ကိုင်တွယ်ထားရန် လက်ကိုင်များလည်းရှိသည်။ ထိုရွက်တာနှစ်ခုဆိုလျှင် အရာတော်တစ်ရွာလုံး ခိုလှုံနိုင်သည်။ သာမန်အချိန်များတွင် ရပ်ရေးရွာရေးဆိုင်ရာ ဟောပြောပွဲများ၊ အလှူအတန်းများ ပြုလုပ်နိုင်သကဲ့သို့ စာသင်ကြားရာ၊ သင်တန်းပို့ချရာနေရာအဖြစ်လည်း အသုံးပြုနိုင်သည်။ အမှန်ဆိုရလျှင် မုန်တိုင်းဒဏ်ခံ အဆောက်အအုံများသည် အရာတော်အတွက် ဂုဏ်တက်စရာပင်ဖြစ်ပေ၏။

နာဂစ်လေမုန်တိုင်း၏ ပြင်းထန်လှသောဒဏ်ကြောင့် အရာတော်အခြေခံပညာမူလတန်းလွန်ကျောင်းသည် မြေတွင် ပြားပြားဝပ်ခဲ့ရသည်။ ကျောင်းအဆောက်အအုံနှင့်အတူ ကျောင်းသား၊ ကျောင်းသူများ၊ ဆရာ၊ ဆရာမများ၊ ရွာသူရွာသားများပါ အသက်ပေး စတေးခဲ့ရသည်။ ယခုမူ ကျောင်းဝန်းအတွင်းဝယ် ကျောင်းဆောင်သစ်က နေရာယူခဲ့ချေပြီ။ ယခင်က မြေညီတွင်သာ ဆောက်လုပ်ထားခြင်းဖြစ်သော်လည်း ယခုမူ သုံးပေခန့်မြင့်သော အောက်ခြေပေါ်တွင် ဆောက်လုပ်ထားခြင်းဖြစ်ပေရာ ပိုမိုခိုင်ခံ့၊ ပိုမိုခံ့ထည်၊ ပိုမိုဝင့်ကြားနေပေတော့၏။ ကျောင်းဆောင်အသစ် ဖြစ်သကဲ့သို့

လိုအပ်သောသင်ကြားရေး ဆရာ၊ ဆရာမများကိုလည်း ဖြည့်တင်း ခန့်အပ်ထားသည်ဖြစ်ရာ တကယ်ပင် ပြည့်စုံနေပြီဖြစ်ပါ၏။ ဆရာ ဦးစန်းမင်းအတွက်လည်း အားကိုးလောက်သည့်လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်များ ရရှိခဲ့ပြီ။ မုန်တိုင်းအလွန်တွင် ကျန်ရစ်ခဲ့လေသော ပန်းကလေးများ ကဖြင့် ရွှေရည်လို နေခြည်များလောင်းပါသော စာသင်ကျောင်း မြေ အပြင်ဝယ် ပွင့်အာရန် ဖူးတံငုံများစီရီရီဖြင့် အသင့်ရှိနေပါလေပြီ။

နာဂစ်က တိုင်ပင်မကျန်အောင် ချေမှုန်းခဲ့သည့် ရွာဦး ကျောင်းကိုလည်း ရန်ကုန်မြို့နှင့် လပွတ္တာသို့ ရောက်ရှိကြီးပွား နေသော အရာတော်သူ၊ အရာတော်သားများနှင့် အရာတော်ရွာမှ ရွာသူရွာသားများက စုပေါင်းဆောက်လုပ်လှူဒါန်းခဲ့ကြသည်။ ယခင်ကကဲ့သို့ ရှေးမူ၊ ရှေးဟန်မဟုတ်တော့သော်လည်း တင့်တင့် တယ်တယ်ရှိပါ၏။ အရာတော်သူ၊ အရာတော်သားများ၏ စိတ် မျက်စိတွင် ယခင်ကကျောင်းကြီးကိုသာ စွဲထင်ခဲ့ကြသော်လည်း ကျောင်းသစ်ကြီးပြီးစီးသောအခါတွင်မူ ကျောင်းသစ်၏ တင့်တယ် ထည်ဝါမှုကို ဂုဏ်ယူမဆုံး၊ ပြောမဆုံး ရှိကြပါ၏။ ကျောင်း ဆောက်လုပ်ခြင်းနှင့်အတူ စေတီကိုလည်း ပြန်လည် ပြင်ဆင်မွမ်းမံ ပြီးခဲ့လေရာ ကျောင်းနှင့်စေတီ ပန်တင့်လျက်ရှိတော့၏။

အရာတော်သည် ရေတွင်းဆိပ်ကျေးရွာအုပ်စုအတွင်းမှ ရွာ တစ်ရွာဖြစ်သော်ငြား ကျေးရွာအုပ်စုရုံးသည် အရာတော်တွင်သာ အစဉ်အဆက်ဖွင့်ခဲ့သည်။ မုန်တိုင်း၏ ပြင်းထန်သောလေဒဏ် ကြောင့်ပေလော၊ မုန်တိုင်းဒီရေ၏ ပြင်းထန်သောလှိုင်းဒဏ် ကြောင့်ပေလော၊ မုန်တိုင်းအပြီးဝယ် ကျေးရွာအုပ်စုရုံးသည် အပြို အပျက်မျှသာ ကျန်ခဲ့ပါ၏။ ထိုရုံးကိုလည်း ယခုအခါ ပြန်လည်

တည်ဆောက်ပြီးခဲ့လေပြီ။ လာသူ၊ သွားသူများဖြင့် ရပ်ရေးရွာတာ ကိစ္စများကို စီမံခန့်ခွဲနိုင်ပြီဖြစ်သည်။ စင်စစ်အားဖြင့် အရာတော်ရွာအပါအဝင် ရေတွင်းဆိပ်ကျေးရွာအုပ်စုအတွင်းရှိ ကျေးရွာအားလုံး ပြန်လည်ထူထောင်ရေးအတွက် ဤရုံးသည် ထိပ်ဆုံးကအရေးပါသောနေရာ ဖြစ်ပါသည်။ ထိုရုံးမှာပင် အစည်း အဝေးပေါင်းများစွာလုပ်ခဲ့ရသည်။ ထိုရုံးမှာပင် ရရှိလာသော ကူညီ ကယ်ဆယ်ရေး အထောက်အပံ့များကို ခွဲဝေပေးခဲ့ရသည်။ ထိုရုံးမှာ ပင် ကျေးရွာအုပ်စုအတွင်းရှိ ပြည်သူများ၏ လူမှုစီးပွားပြဿနာ များစွာကို ဖြေရှင်းပေးခဲ့ရပါလေ၏။

ထို့အတူ ကျေးလက်ဆေးပေးခန်းသည်လည်း နာဂစ်လွန် ကာလများတွင် လှုပ်ရှားအသက်ဝင်ခဲ့သည်ဟု ဆိုရပါမည်။ နာဂစ် မုန်တိုင်းတိုက်ခတ်သောအခါတွင် အရာတော်၌ ရွားရှားပါးပါး ကျန်ရစ်သော အဆောက်အအုံများအနက် ကျေးလက်ဆေးပေးခန်း သည် တစ်ခုအပါအဝင်ဖြစ်ပါ၏။ သို့စေကာမူ ဆေးခန်းက ဆေးခန်းမည်ကာမတ္တပင်ကျန်ရစ်ပါ၏။ အတွင်းကလီစာများက ဖြင့် ဘယ်ဆီသောင်ကမ်း ရောက်လေသည်ပင်မသိပေ။ ရွာသားများ ဒုက္ခသည်စခန်းများမှ ပြန်လည်ရောက်ရှိသည်နှင့် မရှေးမနှောင်း မှာပင် ကျေးလက်ဆေးပေးခန်းလည်း ပြန်လည်အသက်ဝင်ခဲ့ပါ၏။ လိုအပ်သော ရုံးသုံးပစ္စည်းများ၊ အဆင်တန်ဆာများ၊ ပညာပေး ကားချပ်များ၊ ဆေးဝါးများဖြင့် ပြည့်စုံလေသောအခါ အရာတော် အတွက် တစ်ထောင့်တစ်နေရာက အားဖြည့်ကူညီပေးနိုင်ခဲ့ပါလေ၏။

နောက်ပိုင်းတွင် တစ်ခုထပ်တိုးလာသည်မှာ စုပေါင်းငါးပိ ကြိတ်စက်ဖြစ်သည်။ အရာတော်သည် ငါးပိထွက်ရာအရပ်ဖြစ်

သော်လည်း ငါးပိကြိတ်စက်က သုံးလုံးသာရှိသည်။ ထိုအခါ ထောင့်
 စေအောင် ဆောင်ရွက်ပေးနိုင်ခြင်းမရှိချေ။ ငါးပိ၏ထုံးစံအတိုင်း
 ဆားကူးထားသောငါးများကို တစ်နေ့လွန်းပြီး ရရှိလာသည့်စဖြူကို
 ညနေစောင်းသည်နှင့် ကြိတ်ရန်လိုလာသည်။ သို့မှသာ နှစ်ခါ
 ထောင်းငါးပိကိုရပေမည်။ စဖြူကိုအချိန်မကြိတ်နိုင်လျှင် ဝါသွား
 တော့၏။ ငါးအရအမိများသောရက်များတွင် စဖြူကြိတ်လိုသူများ
 တန်းစီနေတတ်သည်။ ကိုယ်က မဦးလျှင် သို့မဟုတ် စက်ပိုင်ရှင်
 နှင့် အဆင်မပြေလျှင် အခက်ကြုံရ၏။ စက်တစ်လုံးထောင်ရန်
 ကလည်း သာမန်အားဖြင့် မလွယ်ကူပေ။ ထိုက်သင့်သော
 အဆောက်အအုံရှိရမည်။ အင်ဂျင်၊ ဂီယာဘောက်၊ ကြိတ်စက်
 စသည်ဖြင့် အရင်းအနှီးက မသေးပေ။ ဤကွက်လပ်ကို NGO
 အဖွဲ့တစ်ဖွဲ့ဖြစ်သော Eco-Dev က ဖြည့်ဆည်းပေး၏။ ပထမဦးစွာ
 ငါးပိကြိတ်စက်ကို ကြီးကြပ်မည့်အဖွဲ့တစ်ဖွဲ့ ဖွဲ့ခိုင်းသည်။ အားလုံး
 က ကိုဟန်စိုးကို ဥက္ကဋ္ဌအဖြစ် တင်မြှောက်၏။ ထိုအဖွဲ့က စက်ကို
 ကြီးကြပ်၍ စနစ်တကျလည်ပတ်ရန်၊ စက်ရုံရေရှည် ရပ်တည်နိုင်
 ရေး၊ ရေရှည်ထိန်းသိမ်းနိုင်ရေးအတွက် မျှတသော အခကြေးငွေ
 ဖြင့် ဆောင်ရွက်ရန် စသည်ဖြင့် စည်းကမ်းများ သတ်မှတ်ပေး
 ထားသည်။ ထိုငါးပိကြိတ်စက်ကလည်း အရာတော်အတွက် ပြယုဂ်
 တစ်ခု ဖြစ်လာပါ၏။

* * *

နောက်တစ်ခုက ရေဆင်းတံတားဖြစ်သည်။ အရာတော်ရွာ
 မော်တော်ဆိပ်တွင် ကွန်ကရစ်တံတားတစ်ခုကို နာဂစ်မဖြစ်မီကပင်
 စတင်ဆောက်လုပ်ရန် Agra - Myanmar အဖွဲ့က ဆောင်ရွက်

ခဲ့သည်။ စတင်ဆောက်လုပ်ဆဲမှာပင် နာဂစ်မုန်တိုင်း တိုက်ခတ်ခဲ့
 သည်။ မုန်တိုင်းအပြီးတွင် တည်ဆောက်ရေးလုပ်ငန်းများ ခေတ္တ
 ရပ်တန့်သွားခဲ့သော်လည်း များမကြာမီ ပြန်လည်စတင်ကာ ယခု
 အခါတွင် တံတားက ပြီးစီးသွားပြီဖြစ်သည်။ ကွန်ကရစ်တိုင်၊
 ကွန်ကရစ်အခင်း၊ ကွန်ကရစ်လက်ရန်း၊ ကွန်ကရစ်လှေကားတို့ဖြင့်
 အရာတော်၏ရေဆင်းတံတားသည် သည်အရပ်ဒေသတစ်ဝိုက်
 တွင် အကောင်းဆုံးဖြစ်ပါ၏။

* * *

အနောက်ယမ်းလေတို့ ခပ်ခွာခွာဖြစ်ခဲ့ကာ မြောက်ပြန်
 လေတို့ သုတ်သုတ်ဝင်ချိန်တွင် အရာတော်ရွာသည် ရွာမည်ကာ
 မတ္တ မဟုတ်တော့ဘဲ စည်ပင်ခဲ့ချေပြီ။ ထို့ထက် မြောက်ပြန်လေ
 တို့ကို လေရူးကနှင့်ချိန်တွင်မူ အရာတော်သည် ပြန်လည်တင့်တယ်
 ခဲ့လေပြီ။

ယခုအချိန်တွင်မူ အရာတော်ရွာသည် လေပြည်ထဲတွင်
 ငယ်ရုပ်ဆင်ခဲ့လေပြီတကား။

အခန်း (၂၁)

အချိန်ဆိုသည်က အရာရာကိုကုစားပါသည်ဟု ဆိုကြ၏။ အမှန်တကယ်ပင် အရာအားလုံးကို ကုစားနိုင်ပါ၏လော။ ကာလတစ်ခုကိုဖြတ်သန်းခဲ့သောအခါ မှတ်ဉာဏ်များလျော့ပါးခဲ့သဖြင့် အရာရာကို ပြန်ပြန်ထင်ထင် မသိတော့လင့်ကစား အရာအားလုံးကို ဝေဝါးမေ့ပျောက်ခြင်းတော့ မဟုတ်ပါချေ။ သာမန်ကာလျှံကာမျှသော၊ အပေါ်ယံမျှသော၊ အရေးမပါသော၊ အရေးမကြီးသော ကိစ္စများ၊ ခံစားချက်များကိုသာလျှင် မေ့ပျောက်ကောင်း မေ့ပျောက်ပါလိမ့်မည်။ ဤသည်ကိုပင် အချိန်က ကုစားပါသည်ဟု ဆိုကြခြင်း ဖြစ်တော့၏။ ဘဝနှင့်ရင်းကာ ရင်နှင့်အမျှ ပြည့်လျှံခဲ့သော ခံစားမှုများကိုဖြင့် ကုစားရန်မဖြစ်နိုင်ပါချေ။ ထိုသို့သော အကြောင်းချင်းတတွင် အချိန်သည် တတ်စွမ်းနိုင်သော သမားတော်မဟုတ်။ သမားယောင်သာ ဖြစ်တော့၏။

* * *

အချိန်ကာလတို့ ကြာမြင့်လာသောအခါ အရာတော်သည် ဒဏ်ရာဒဏ်ချက်များ ကင်းပခဲ့လေပြီ။ တစ်ချိန်က မုန်တိုင်းဖျက်ခြေ ခဲ့သဖြင့် ဤသို့ဖြစ်ခဲ့ပါသည်ဟု ညွှန်းဆိုပြနိုင်သောအရာပင် ရှားပါးခဲ့လေပြီ။ ယခင်နှင့်ယခု နှိုင်းယှဉ်ရှုပါလျှင် ယခုကပို၍ပင် စည်ပင်နေပါ၏။

သောင်ဒူမြစ်ပြင်ဝယ် ငါးဖမ်း၊ ကဏန်းထောင်၊ ပိုက်ချလုပ်ကြသူများလည်း ရေတက်ရေကျနှင့် သူဆောင်ရွက်ရမည့် ကာလတို့တွင် ပုံမှန်လုပ်ဆောင်နေကြပြီ။ ထို့အတူ ဆားကွင်း၊ ပုစွန်ကန် အလုပ်ရှာကြဆင်းကြသူများလည်း ဆင်းကြပြီ။ ငါးလှန်း၊ ငါးပိလှန်း၊ ပိုက်ဖာ၊ ငံပြာရည်ကျို၊ ငါးပိကြိတ် လုပ်ဆောင်ကြသူများလည်း ပုံမှန်လည်ပတ်နေကြ၏။ ဈေးသည်၊ ဈေးဝယ်တို့ဖြင့် အရာတော်၏တစ်နေ့တာသည် စိုပြည်နေလေပြီ။ မော်တော်ဆိုက် ချိန်တိုင်း စည်ကားနေကျဖြစ်သည့် ကမ်းနားတွင်လည်း နေ့တိုင်း ထိုပုံစံပင်။ ညချမ်းတွင်လည်း သွားကြ လာကြ၊ လက်ဖက်ရည်သောက်၊ ယမကာမှီဝဲဖြင့် အဆင်ပြေလှသည်။

ဘုရားသွား၊ ကျောင်းတက်၊ အလှူပွဲ၊ ရာသီပွဲများဖြင့်လည်း စည်ကားပါပေသည်။ ယခင်ကမရှိခဲ့သော ရပ်ကွက်သစ်၊ အဆောက်အအုံသစ်၊ လုပ်ငန်းသစ်တို့ဖြင့်လည်း ပြည့်စုံပါပေ၏။ ဤသည်တို့ကား အပေါ်ယံကကိစ္စမျှသာဖြစ်ပါလေသည်။

* * *

ပုစွန်သေတ္တာများကို လှေပေါ်သို့တင်ပြီးသောအခါ မင်းမင်းက လှေဦးသို့တက်လိုက်၏။ မောင်းမည့်ကောင်လေးက စက်ကို နှိုးလိုက်သည်။ အကူကောင်လေးက ဘေးမှတိုင်တွင် ချည်ထားသောကြိုးကိုဖြေကာ တိုင်ကို လက်ဖြင့်တွန်း၍ လှေကိုခွာလိုက်၏။ ရေတက်နေပြီဖြစ်သဖြင့် သည်ရေကျော်မှ အိုးဖိုချောင်းပေါက်ဆီသို့ ထွက်မည်။ သည်နှစ်ပုစွန်ဈေးက ကောင်းလှသည်။ ထို့အတူ ပုစွန်အရအမီလည်းများသည်မို့ မင်းမင်းတို့အတွက် မြိုးမြိုး

မြက်မြက်ရှိလှ၏။ လျှောပုံးမှတစ်ဆင့် ထွက်လာသော ပုစွန်ကြီးများ ကို မြင်ရသည်က ကျေနပ်စရာ ကောင်းလှသည်။ မင်းမင်း သည်နှစ် ပုစွန်ကန်ကို ပြန်စသည့်အခါ ဖြစ်မှ ဖြစ်ပါမည်လားဆိုသော အတွေး က စိတ်ထဲတွင်အချိန်ပြည့် လွှမ်းမိုးပါ၏။ ထည့်သွင်းရင်းနှီးရသော ကုန်ကျစရိတ်များကြောင့် ကိုယ်တိုင်ပြန်မစနိုင်ပါသော်လည်း ယခင် ကတည်းက သိကျွမ်းခင်မင်ခဲ့ရသော အရောင်းအဝယ် မိတ်ဆွေ များလည်းဖြစ်သည့် ပုစွန်ခိုင်က အရင်းအနှီးလိုသလောက် ထုတ်ပေး မည်ဆိုသောကြောင့် ကိုယ်ကျွမ်းကျင်သောအလုပ်ကို ပြန်လုပ်ဖြစ်ခဲ့ သည်။ ပုစွန်မွေးခြင်းက မဖမ်းရမီအကုန်ချည်းဖြစ်ရာ သူက လိုသမျှယူဆိုသော်လည်း ကိုယ်က လက်တွန့်မိသည်။ ပုစွန်စဖမ်းစဉ် က ရင်ခုန်မိသော်လည်း သုံးလေးကြိမ်ဖမ်းအပြီးတွင်မူ အကျိုး အမြတ်ကို မှန်းဆ၍ရခဲ့ပြီမို့ ကျေနပ်ပီတိဖြစ်မိပါ၏။

မင်းမင်း အတွေးလွန်နေဆဲ လှေက အချိုးအကွေ့တစ်ခု ကိုကွေ့ရန် အရှိန်လျှော့လိုက်သဖြင့် သတိထားမိ၏။

သည်ကွေ့။ ဟုတ်သည်၊ သည်ကွေ့။

တစ်သက်တာတွင် မေ့မရနိုင်သောနေရာ။ မင်းမင်းရင်တွေ တဆတ်ဆတ်ခုန်လာသည်။ လက်တွေက လှေန်ကို တင်းကျပ်စွာ ဆုပ်ထားမိ၏။ ခြေလက်တွေ အေးလာသလို၊ ရင်ထဲမှာလည်း မောသလိုဖြစ်လာသည်။

အစ်ကို။ ထွန်းထွန်း။

သည်နေရာတွင် မျက်စိရှေ့က ပျောက်သွားခဲ့သည်။ အစ်ကို ကို အော်ခေါ်ချင်မိ၏။ ထွန်းထွန်းကို ဆင်းရှာချင်မိ၏။ ရင်တွေ ပြောင်းဆန်အောင် လှုပ်ခတ်နေသည်။ ခုလို ပုစွန်တွေရနေသည်ကို

အစ်ကိုသိလျှင် ပျော်လိုက်မည့်ဖြစ်ခြင်း။ သည်လိုခရီးမျိုးတွင် အစ်ကိုပါခဲ့ပါလျှင် . . . ။ ထွန်းထွန်းသာ ပါခဲ့ပါလျှင် . . . ။

နောက်လူတွေ မည်မျှပင်တော်တော်၊ ကောင်းကောင်း ထွန်းထွန်းကဲ့သို့ မိသားစုစိတ်ဓာတ်ရှိသူ၊ အလုပ်ကို ကိုယ့်အလုပ်လို သဘောထားသူ၊ အလုပ်ကိုနှစ်၍ လုပ်သူများတော့မဟုတ်။ လှေက အိုးဖိုချောင်းဆီထွက်သဖြင့် အရှိန်ပိုမြန်လာသည်။ မင်းမင်း ရင်ခုန်နှုန်းတွေကလည်း နှေးမသွား။ ရင်ထဲမှာ ဟာလို့က်လျက်။ လူက အလိုလို ခြေကုန်လက်ပန်းကျလာ၏။

* * *

ရွာထဲက မည်သူပင်အလှူလုပ်လုပ် ဦးအောင်ကျော် မပါ လျှင်မပြီး။ အလှူလုပ်ရန်စဉ်းစားကတည်းက ဦးအောင်ကျော်ကို တိုင်ပင်ရ၏။ ဘာလုပ်ချင်သည်သာပြော။ သူ့နေရာနှင့်သူ အားလုံး စီစဉ်နိုင်သူဖြစ်၏။ ပတ်စာခွာ ဖျာသိမ်းပြီးသည်သာမဟုတ်။ တံမြက်စည်းပါ အပြီးလှည်းခွဲနိုင်သူဖြစ်၏။ ရွာရှိ အပျို၊ အအို၊ ကာလသမီး၊ ကာလသား အားလုံးကလည်း ဦးအောင်ကျော်က သည်ဟာလုပ်၊ ဟိုဟာလုပ်ဆို မည်သူမျှမငြင်း။ ယခုလည်း ရွာဦး ကျောင်းဘုန်းတော်ကြီးအား ကျောင်းအပ်ပွဲကို ခြိမ့်ခြိမ့်သဲကျင်းပရန် ဆောင်ရွက်ခဲ့ကြသည်။ ရွာဦးကျောင်းကြီးကို စုပေါင်းဆောက်လုပ် အပြီးတွင် ကျောင်းထိုင်ဆရာတော်တစ်ပါးကို ရှာဖွေပင့်ဆောင် ရသည်။ လက်ရှိကျောင်းထိုင်ဆရာတော်သည် နာဂစ်တွင် ပျံလွန် တော်မူခဲ့သော ဆရာတော်ကြီးကဲ့သို့ ထေရ်ဝါမကြီးသော်လည်း ပထမကြီးတန်းအောင်မြင်ပြီး အဟောအပြောကောင်း ဆရာတော်

တစ်ပါးဖြစ်ပါ၏။ နာဂစ်တွင် တစ်မိသားစုလုံးဆုံးပါးကာ တစ်ယောက်တည်းစီကျန်ခဲ့သည့် ကလေးငယ်နှစ်ဦးက ကျောင်းတွင် ကိုရင်ဝတ်ခဲ့ကြသည်။ ထို့အတူ မိသားစုအားလုံးဆုံးပါးခဲ့သော ဦးလှတင်ကလည်း ဦးဝါရမိနွဲ့ဘွဲ့မည်ဖြင့် တောထွက်ရဟန်းအဖြစ် သီတင်းသုံးနေလေပြီ။

ကျောင်းအပ်ပွဲနှင့်အတူ ဘုရားထီးတင်ပွဲကိုပါ စည်ကားစွာကျင်းပသည်။ ဦးအောင်ကျော်၏စီစဉ်မှုဖြင့် အလှူပွဲအစီအစဉ်က ချောမွေ့နေသည်။ ထောင့်စေ့နေသည်။ နံနက်ပိုင်းတွင် သံဃာတော်များ ဦးဆောင်၍ စေတီကို ထီးတော်တင်လှူသည့်အခါ ရထားပျံဖြင့် ရောက်ရှိလာသောထီးတော်ကို ဦးအောင်ကျော်က ငြမ်းပေါ်မှနေ၍ စေတီအထွတ်တွင် တပ်ဆင်ပူဇော်၏။ ထို့နောက် ငြမ်းထိပ်မှ ရွှေမိုးငွေမိုး ရွာသွန်းဖြိုးသည့်အခါ အားလုံးက ဝမ်းမြောက်ပျော်ရွှင်စွာ ကောက်ယူကြပါသည်။ ဦးအောင်ကျော်သည် လေတွင် သူကြွဖြန့်လိုက်သော တလူလူလွင့်သွားသည့် ငွေစက္ကူများကို အပေါ်စီးမှကြည့်ရင်း ဝမ်းသာပီတိ ဖြာနေပါ၏။ ထိုစဉ်တွင် ကြွဖြန့်လိုက်သောငွေစက္ကူများအနက် တစ်ရွက်သည် လေဖြင့်လွင့်ပါမသွားဘဲ ပစ္စယာအစွန်းတွင် တင်ကျန်သွားသည်ကို မြင်လိုက်ရသည်။

ဦးအောင်ကျော်ရင်တွင် ဒိုင်းခနဲဖြစ်သွား၏။ သည်နေရာမှာ။ ဟုတ်သည်။ သည်နေရာမှာ တင်ရစ်နေသောအိုး။ ကွဲအက်လှမှု၊ ခြောက်သွေ့နေခဲ့သော အာခေါင်များ။ ခြေတွေ လက်တွေ တဆတ်ဆတ်တုန်နေသည်အထိ ဆာလောင်မွတ်သိပ်ခဲ့သော ရေငတ်ခြင်း။ ကိုယ်တိုင်အပါအဝင် လူအများ၏ ရေငတ်ခြင်းဒဏ်

ကို ကယ်တင်ခဲ့သည့်အိုး။ ထိုစဉ်က အပိုင်းပိုင်းကျိုးပြတ်နေသော ထီးတော်နှင့် ငှက်ပျောဖူးတော်၊ သစ်ပင်၊ သစ်ကိုင်းများ။ ဦးအောင်ကျော်၏ မျက်ဝန်းဝယ် ရုပ်ရှင်ပြသလို တဖျပ်ဖျပ် မြင်နေရ၏။ မိုက်ခနဲ ဖြစ်သွားသဖြင့် ငြမ်းကိုအမြန်ဖမ်းကိုင်ရင်း အောက်သို့ လေးတွဲစွာဆင်းလာ၏။

“အနေကဇာတိ သံသာရဲ့...”

ရဟန်းတော်များ၏ တံခွန်၊ ကုက္ကာ၊ မုလေးပွားတို့နှင့်အတူ အနေကဇာတင် ပူဇော်ရွတ်ဆိုနေသံများကို မကြားတစ်ချက် ကြားတစ်ချက်ဖြင့်။

* * *

Agra - Myanmar အဖွဲ့မှ တာဝန်ရှိသူက ကိုဟန်စိုးကို ဒီရေတောပျိုးပင်ဖိုး သုံးသိန်း လာရောက်ပေးချေသည်။ ကိုဟန်စိုးက အနားရှိ ငှက်ကို ပိုက်ဆံထုပ်လှမ်းပေးပြီး ဧည့်သည်နှင့်ဆက်စကားပြောနေ၏။

ရွာကိုပြန်ရောက်စဉ်က ဘာလုပ်ရမည်ကို တွေး၍မရအောင် ဖြစ်ခဲ့သော်လည်း ယခုမူ ကိုဟန်စိုးတို့ အဆင်ပြေပါသည်။ ငါးပိကြိတ်စက်ကလည်း အလုပ်ဖြစ်သည်ဟု ဆိုရပေမည်။ တစ်ရွာလုံး အလုပ်အကိုင်ကောင်းသည့်အခါ ငါးပိကြိတ်စက်က နေ့စဉ်အလုပ်ဖြစ်၏။ ထိုအခါ ဆီဖိုး၊ ထိန်းသိမ်းစရိတ်၊ အလုပ်သမားခနုတ်ပြီးသည့်တိုင် ပုံမှန်ဝင်ငွေနေ့စဉ်ရရှိသည်။ တစ်လတစ်ကြိမ် စာရင်းရှင်းတိုင်း ငါးပိကြိတ်စက်၏ဝင်ငွေက မိသားစုအတွက် များစွာအထောက်အကူဖြစ်စေပါသည်။

ထို့ပြင် ငှက်က အိမ်ဆိုင်လေးတစ်ဆိုင် တည်ထားသဖြင့် ထိုဆိုင်မှလည်း မိသားစုစားသောက်စရိတ်ကို နေ့စဉ် ရွာဖွေပေးနိုင်ပါသည်။ စရောင်းစဉ်က ဘယ်ပစ္စည်းကို ဘယ်လိုရောင်းရမည်မသိသော်လည်း ဝယ်သူမေးသောပစ္စည်းကိုတင်ရင်း အိမ်ဆိုင်လေးက ပြည့်ပြည့်စုံစုံဖြစ်ခဲ့၏။ ထို့အတူ ဒီရေတောပျိုးခင်းမှလည်း မြိုးမြိုးမြက်မြက်ရသည်ဟု ဆိုရပါမည်။

စကားပြောရင်းဖြင့် စုပေါင်းကဏန်းကန် ထူထောင်ရေးအတွက် Agra - Myanmar က ပံ့ပိုးပေးရန်ဆွေးနွေးဖြစ်သည်။ တာဝန်ရှိသူက ကဏန်းမွေးမည်ဆိုလျှင် မွေးရန်လျာထားသော နေရာကို ကြည့်ချင်ပါသည်ဆိုလာသဖြင့် ကိုဟန်စိုးတို့လူသိုက် ချွန်းထိပ်ဘက်သို့ ထွက်ခဲ့၏။ ယခုမူ ရွာလယ်လမ်းသည် ကျောက်ပြားခင်း ကွန်ကရစ်လမ်းဖြစ်နေချေပြီ။ လမ်းတစ်လျှောက် ဆော့ကစားနေသော ကလေးများ၊ ဟိုစုစု သည်စုစု ရပ်လျက် ထိုင်လျက် စကားပြောနေကြသူများ၊ လမ်းပေါ်နှင့် မြေကွက်လပ်တွင် ဖြန့်ခင်းလျက် ပိုက်ဖာနေကြသူများကို နှုတ်ဆက်ရင်း၊ ရှောင်ကွင်းရင်းဖြင့် မြတ်နိုးသူ အိမ်စုဆီသို့ ရောက်ခဲ့သည်။ ထိုအိမ်စုကိုကျော်၍ သမဲ့တောပင်စုစုဆီအရောက်တွင် ကဏန်းမွေးရန်လျာထားသော နေရာကို ပြုစု၏။ ‘သည်နေရာပေါ့’ ဟု လက်ညှန်ကာပြလိုက်သော နေရာကို ကိုဟန်စိုး သတိပြုမိလိုက်သည့်တစ်ခဏဝယ် ရှေ့ဆက်ထွက်မည့်စကားတို့ ဆွံ့အခဲ့ပါတော့၏။

ဟုတ်သည်။ သည်အပင်။ သည်သမဲ့ပင်က မေ့နိုင်စရာမရှိ။ ဆင်ပြောင်ကြီးကိုသော်မှ တစ်ဟုန်ထိုး မျှောပါစေနိုင်သော ရေစီး။

သည်အပင်ကို အမြစ်မှကျွတ်မထွက်ရုံတစ်မည် ပြင်းထန်သော အဟုန်ဖြင့် စီးခဲ့လေသောရေစီး။ အပင်တစ်ခုလုံးကို ပတ်ချာလည်သွက်သွက်ခါစေသော၊ ချိုးနိုင် ဖဲ့နိုင်သမျှ အကိုင်အခက် အရွက်များကို ဖဲ့ခြွေခဲ့သော လေအဟုန်။ မြားတံလို၊ ကျည်ဆံလို မိုးစက်တွေ။ ထိုအရာများကို ဗလာကိုယ်ထီး ကြုံကြုံခံရင်း သေမင်းနှင့် စစ်ခင်းခဲ့ရသည့်တစ်ညဉ့်တာ။ ထိုတစ်ညဉ့်တာကို လွန်မြောက်အောင် ဆုတောင်းရင်း ဖက်တွယ်မီခိုခဲ့ရသည့်အပင်။

ကိုဟန်စိုးသည် ဧည့်သည်များကို ဆက်လက်ရှင်းပြရန် မေ့လျော့ခဲ့။ လှိုင်းထသောရင်၊ ပြင်းထန်သောသက်ပြင်းများဖြင့် သောင်ဒူဖြစ်နံဘေး သမဲ့တောစုစုအနီးတွင် ကျောက်ဆစ်ရုပ်တစ်ရုပ်မဟာ တွေ့တွေ့ရပ်လျက်။

* * *

အချိန်တွေကြာခဲ့ပါသော်လည်း တောင်ဆီကမိုးညိုလျှင် ရင်ထဲတွင် ဆို့ချင်လာတော့သည်။ ဘင်္ဂလားပင်လယ်အော်တွင် လေဖိအားနည်းရပ်ဝန်းရှိသည်ဟု ကြားသည်နှင့် စိတ်ချောက်ချားလာလေ၏။ မိုးသက်နှင့်အတူ ခပ်ပြင်းပြင်း လေနှင့်လျှင်ပင် မျက်စိမျက်နှာအပျက်ပျက်နှင့် ဖြစ်လာကြသည်။ ထိုအခါဝယ် စည်ပင်ပါသည် ဆိုခြင်းကိုလည်း မသိနိုင်၊ အဆင်ပြေပါသည် ဆိုခြင်းကိုလည်း မပျော်ပိုက်လျက် ရွာကပင်ထွက်ရမလို၊ မြို့ကိုပင် တက်ရမလိုနှင့် အတွေးခေါင်ရပါ၏။ ဤသည်က တစ်ယောက်မဟုတ်၊ တစ်မိသားစုမဟုတ်၊ ရွာလုံးကျွတ်ပင်။

ထိုအခါဝယ် ပျော်ရွှင်ခြင်း၊ ပြည့်စုံခြင်း၊ အဆင်ပြေခြင်းတို့ ပျောက်ဆုံးကာ မမေ့နိုင်သောအတိတ်တို့ကို ချောက်ချားစွာ ပြန်ပြောင်းသတိရခြင်းနှင့်အတူ ဆုံးရှုံးခဲ့ရသည်များနှင့် ဆုံးပါးခဲ့ရသူများကို တမ်းတကာ လွမ်းရပါတော့၏။

* * *

သောင်ဒူမြစ်သည် အရာတော်ကို ရစ်ခွေစီးဆင်းမြဲပါတည်း။
ပြင်စလူမြစ်နှင့် ဆုံကာ အဆုံးသတ်ပါသောနေရာဝယ် ပင်လယ်ပြင်သည် ပြာလဲ့ဆဲပါတည်း။
ထို့အတူပင် သမားတော်က မကုစားနိုင်သော အလွမ်းများသည် အရာတော်တွင် ဝေစည်မြဲပါတည်း။
အချိန်တွေ မည်သို့ပင်ပြောင်းလဲစေကာမူ ဖြေဆည်နိုင်မည် မဟုတ်သော အလွမ်းများက အရာတော်ကမ်းတွင် ပြည့်လျက်ပင် ရှိဆဲပါတည်း။
အချိန်တွေပြောင်းသော်လည်း အရာတော်ကမ်းကဖြင့် လွမ်း၍ပြေနိုင်မည် မဟုတ်ပါတော့ချေ။ ။

ဇော်လွင်ဦး(ဟင်္သာတ)

စာကြည့်တိုက်တွင်သုံးရန်

တိုက်ပိုင်

၈၉၅•၈၃
ဇော်

ဇော်လွင်ဦး (ဟင်္သာတ)

အရာတော်ကမ်းက လွမ်းမပြေ/ ဇော်လွင်ဦး (ဟင်္သာတ)။ - - ရန်ကုန်၊
စာပေဗိမာန်၊ ၂၀၁၈။

၁၇၄ စာ၊ ၁၈ စင်တီ။ - - (စာပေဗိမာန်ပြည်သူ့လက်စွဲစာစဉ်)
၂၀၁၅ ခုနှစ် စာပေဗိမာန်စာမူဆု ဝတ္ထုရှည် တတိယဆုရ စာအုပ်
ဖြစ်ပါသည်။

- ၁။ မြန်မာဝတ္ထု
(၁) စာပေဗိမာန်ပြည်သူ့လက်စွဲစာစဉ်
(၂) အရာတော်ကမ်းက လွမ်းမပြေ

၂၀၁၅ ခုနှစ်၊ စာပေဗိမာန်စာမူဆု
ဝတ္ထုရှည် တတိယဆု

အရာတော်ကမ်းက လွမ်းမပြေ

ဖော်လွင်ဦး (ဟင်္သာတ)

အဘ ဦးဝင်းကြည်၊ အမိ ဒေါ်ရီရီတို့က ၁၉၆၄ ခုနှစ်တွင်ဟင်္သာတမြို့၌ မွေးဖွားခဲ့ပါသည်။ မွေးချင်းသုံးယောက်အနက် အကြီးဆုံးသားဖြစ်သည်။

အခြေခံပညာကို အ . မ . က (လယ်ပြင်-ဟင်္သာတ)၊ အ . လ . က (၁) ဟင်္သာတနှင့် အ . ထ . က (၁) ဟင်္သာတတို့တွင် ပညာဆည်းပူးခဲ့ပြီး ၁၉၈၂ ခုနှစ်တွင် အခြေခံပညာအဆင့် အတန်းတင်စာမေးပွဲအောင်မြင်ခဲ့သည်။

၁၉၈၂ ခုနှစ်တွင် ဟင်္သာတကောလိပ်၌ မြန်မာစာအထူးပြုဖြင့် ပထမနှစ် စတင်တက်ရောက်ခဲ့ပြီး ၁၉၈၆ ခုနှစ်တွင် ပုသိမ်ဒီဂရီကောလိပ်မှ ဝိဇ္ဇာဘွဲ့ (မြန်မာစာ) ရရှိခဲ့ပါသည်။ ၁၉၈၆ ခုနှစ်မှ ၁၉၈၈ ခုနှစ်အထိ ရန်ကုန် တက္ကသိုလ်တွင် မဟာဝိဇ္ဇာအရည်အချင်းစစ် ပထမနှစ်မှ နောက်ဆုံးနှစ်အထိ တက်ရောက်ခဲ့သည်။

၁၉၈၉ ခုနှစ်မှ ၁၉၉၆ ခုနှစ်အထိ ဟင်္သာတမြို့နယ် တာဝုတ်ကျေးရွာ အခြေခံပညာမူလတန်းကျောင်းတွင် မူလတန်းပြ၊ အလယ်တန်းပြ၊ မူလတန်း ကျောင်းအုပ်တာဝန်တို့ကို ထမ်းဆောင်ခဲ့သည်။

၁၉၉၃ ခုနှစ်၊ ဇွန်လထုတ် ရွှေသွေးဂျာနယ် အတွဲ (၂၅)၊ အမှတ် (၂၃) တွင် “နေရာမှန်” အမည်ရှိ စာမူဖြင့် စာပေလောကသို့ ဝင်ရောက်ခဲ့သည်။ ၂၀၁၁ ခုနှစ် စာပေဗိမာန်စာမူဆုပြိုင်ပွဲတွင် စာပဒေသာ ပထမဆုနှင့် သုတပဒေသာ (ဝိဇ္ဇာ) ဒုတိယဆု၊ ၂၀၁၃ ခုနှစ် ပဒုက္ကုစာပေဆုပြိုင်ပွဲတွင် ကျမ်းစာပေ ဒုတိယဆု၊ ၂၀၁၄ ခုနှစ် စာပေဗိမာန်စာမူဆုပြိုင်ပွဲတွင် သုတပဒေသာ (ဝိဇ္ဇာ) ဒုတိယဆုတို့ကိုရရှိခဲ့သည်။

အမည်ရင်း - ဦးဇော်လွင်ဦး ဖြစ်သည်။

နေရပ်လိပ်စာ - အမှတ် ၇၈၊ ရန်ရှင်း ၂ လမ်း၊ ကနောင်စုရပ်ကွက်၊ ဟင်္သာတမြို့၊ ရောဝတီတိုင်းဒေသကြီး။